

OPERAČNÍ PROGRAM PRAHA
ADAPTABILITA

EVROPSKÁ UNIE

2. průběžná evaluace Operačního programu Praha - Adaptabilita

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

30. 11. 2015

Zadavatel:

**Hlavní město Praha, Magistrát hl. m. Prahy, odbor
evropských fondů**

Mariánské nám. 2

110 01 Praha 1

Zhotovitel:

RegioPartner, s.r.o.

Prosecká 412/74

190 00 Praha 9

OBSAH

MANAŽERSKÉ SHRNTÍ	10
1. ÚVOD	16
1.1 CÍLE EVALUACE	16
1.2 STRUKTURA EVALUAČNÍCH TÉMAT A ÚKOLŮ.....	17
1.3 EVALUAČNÍ TÝM A PRŮBĚH ŘEŠENÍ EVALUACE	19
1.4 METODICKÝ PŘÍSTUP K ŘEŠENÍ PROJEKTU	20
1.4.1 <i>Metody sběru dat</i>	20
1.4.2 <i>Metody zpracování dat</i>	22
2. EVALUAČNÍ TÉMA 1	29
2.1 EVALUAČNÍ ÚKOL 1.1.....	31
2.1.1 <i>Vyhodnocení z hlediska podporovaných aktivit PO 1</i>	31
2.1.2 <i>Vyhodnocení předložených a schválených žádostí v jednotlivých podporovaných aktivitách</i>	33
2.1.3 <i>Vyhodnocení předložených a schválených žádostí v jednotlivých výzvách</i>	37
2.1.4 <i>Analýza výstupů projektů PO 1</i>	41
2.1.5 <i>Udržitelnost projektů PO 1</i>	45
2.1.6 <i>Vyhodnocení dopadů podpory na příjemce a cílové skupiny PO 1</i>	49
2.1.7 <i>Naplnění specifického cíle PO 1</i>	59
2.2 EVALUAČNÍ ÚKOL 1.2.....	62
2.2.1 <i>Rozložení jednotlivých cílových skupin v projektech zaměřených na zaměstnance ohrožené na trhu práce</i>	62
2.2.2 <i>Rozložení intervencí v projektech zaměřených na skupiny zaměstnanců ohrožených na trhu práce</i>	63
2.2.3 <i>Dopady realizovaných projektů na skupiny zaměstnanců ohrožených na trhu práce</i>	64
2.3 EVALUAČNÍ ÚKOL 1.3.....	67
2.3.1 <i>Stanovení hodnoty indikátoru</i>	67
3. EVALUAČNÍ TÉMA 2	71
3.1 EVALUAČNÍ ÚKOL 2.1.....	73
3.1.1 <i>Vyhodnocení z hlediska podporovaných aktivit PO 2</i>	73
3.1.2 <i>Vyhodnocení předložených a schválených žádostí v jednotlivých podporovaných aktivitách</i>	75
3.1.3 <i>Vyhodnocení předložených a schválených žádostí v jednotlivých výzvách</i>	79
3.1.4 <i>Analýza výstupů projektů PO 2</i>	83
3.1.5 <i>Udržitelnost projektů PO 2</i>	87
3.1.6 <i>Vyhodnocení dopadů podpory na cílové skupiny PO 2</i>	93
3.1.7 <i>Naplnění specifického cíle PO 2</i>	101

3.2 EVALUAČNÍ ÚKOL 2.2	104
3.2.1 Rozložení jednotlivých cílových skupin v projektech zaměřených na osoby znevýhodněné na trhu práce	104
3.2.2 Cílová skupina „Rodiče“	105
3.2.3 Cílová skupina „Osoby se zdravotním postižením, včetně duševně nemocných“	109
3.2.4 Cílová skupina „Příslušníci etnických menšin, včetně osob z odlišného sociokulturního prostředí, imigrantů a azylantů“	113
3.2.5 Cílová skupina „Nezaměstnané osoby starší 50 let“	116
3.3 EVALUAČNÍ ÚKOL 2.3	118
3.3.1 Stanovení hodnoty indikátoru	118
4. EVALUAČNÍ TÉMA 3	122
4.1 EVALUAČNÍ ÚKOL 3.1	124
4.1.1 Vyhodnocení z hlediska podporovaných aktivit PO3	124
4.1.2 Vyhodnocení předložených a schválených žádostí v jednotlivých podporovaných aktivitách	126
4.1.3 Vyhodnocení předložených a schválených žádostí v jednotlivých výzvách	132
4.1.4 Analýza výstupů projektů PO 3	136
4.1.5 Udržitelnost projektů PO 3	140
4.1.6 Vyhodnocení dopadů podpory na cílové skupiny PO 3	144
4.1.7 Zavádění inovací do vzdělávání	149
4.1.8 Rozvoj klíčových kompetencí žáků a studentů	153
4.1.9 Kvalitní produkty PO 3	154
4.1.10 Kvalitní projekty PO 3	155
4.1.11 Naplnění specifického cíle PO 3	160
4.2 EVALUAČNÍ ÚKOL 3.2	163
4.2.1 Inkluzivní vzdělávání	163
4.3 EVALUAČNÍ ÚKOL 3.3	169
4.3.1 Stanovení hodnoty indikátoru	169
5. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ	174
POSOUZENÍ DOPADU POSKYTNUTÉ PODPORY PRIORITY OSY 1 „PODPORA ROZVOJE ZNALOSTNÍ EKONOMIKY“ ..	174
POSOUZENÍ DOPADU POSKYTNUTÉ PODPORY PRIORITY OSY 2 „PODPORA VSTUPU NA TRH PRÁCE“	175
VYHODNOCENÍ DOPADU POSKYTNUTÉ FINANČNÍ PODPORY V PRIORITY OSE 3 „MODERNIZACE POČÁTEČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ“	177
SOUHRN DOPORUČENÍ	179
6. SEZNAM ZKRATEK	183
7. ZDROJE LITERATURY A DAT	184
8. SEZNAM PŘÍLOH	186

SEZMAM TABULEK

Tabulka 1 - Specifikace jednotlivých typů produktů/výstupů projektů PO3 OPPA	23
Tabulka 2 - Kritéria a bodové hodnocení projektů PO3 OPPA	24
Tabulka 3 - Podporované aktivity ve výzvách PO1	32
Tabulka 4 - Celkový počet předložených žádostí ve výzvách k PO 1	33
Tabulka 5 - Počet neschválených žádosti předložených ve výzvách PO 1	34
Tabulka 6 - Počet schválených žádosti předložených ve výzvách PO 1	34
Tabulka 7 - Finanční objemy PO1 podle podporovaných aktivit v Kč	35
Tabulka 8 - Průměrné hodnoty požadované a přiznané dotace v PO1 podle podporovaných aktivit v Kč	36
Tabulka 9 - Struktura příjemců v jednotlivých aktivitách PO1	37
Tabulka 10 - Alokace a objem žádostí v PO1	37
Tabulka 11 - Finanční objemy PO1 podle výzev v Kč	38
Tabulka 12 - Průměrné hodnoty požadované a přiznané dotace v PO 1 podle výzev v Kč	39
Tabulka 13 - Struktura příjemců v jednotlivých výzvách PO1	41
Tabulka 14 - Zastoupení cílových skupin v jednotlivých výzvách PO1	41
Tabulka 15 - A1. Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce ..	42
Tabulka 16 - A2. Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců příjemce a (případně) partnera	42
Tabulka 17 - A3. Další profesní vzdělávání zaměstnanců v mikropodnicích a OSVČ	42
Tabulka 18 - B. Rozvoj podnikatelského prostředí v oblasti VaV a/nebo v oblasti envi technologií	43
Tabulka 19 - C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji	43
Tabulka 20 - Struktura realizovaných „podporovaných aktivit projektů“ v PO 1	44
Tabulka 21 - Struktura cílových skupin v jednotlivých aktivitách PO1	50
Tabulka 22 - Plnění indikátorů cílových skupin ve vazbě na Nařízení EK 1828/2006	52
Tabulka 23 - Věcný pokrok v PO1	60
Tabulka 24 – Zastoupení skupin zaměstnanců ohrožených na trhu práce v projektech	62
Tabulka 25 – Podporované aktivity pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce	63
Tabulka 26 – Zastoupení podporovaných aktivit v projektech	64
Tabulka 27 - Hodnoty ukazatele „míra spokojenosti s pracovním místem“	68
Tabulka 28 - Podporované aktivity ve výzvách PO2	74

Tabulka 29 - Celkový počet předložených žádostí ve výzvách k PO2	75
Tabulka 30 - Počet neschválených žádosti předložených ve výzvách PO2	76
Tabulka 31 - Počet schválených žádosti předložených ve výzvách PO2	76
Tabulka 32 - Finanční objemy PO 2 podle podporovaných aktivit v Kč	77
Tabulka 33 - Průměrné hodnoty požadované a přiznané dotace v PO2 podle podporovaných aktivit v Kč	77
Tabulka 34 - Struktura příjemců v jednotlivých aktivitách PO 2	79
Tabulka 35 - Alokace a objem žádostí v PO2.....	79
Tabulka 36 - Finanční objemy PO2 podle výzev v Kč	80
Tabulka 37 - Průměrné hodnoty požadované a přiznané dotace v PO 2 podle výzev v Kč	81
Tabulka 38 - Struktura příjemců v jednotlivých výzvách PO 2	83
Tabulka 39 - Zastoupení cílových skupin v jednotlivých výzvách PO 2	83
Tabulka 40 - A. Začleňování znevýhodněných osob	84
Tabulka 41 - B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob, vč. kapacit NNO.....	84
Tabulka 42 - C. Podpora souladu pracovního a soukromého života	84
Tabulka 43 - Struktura realizovaných „podporovaných aktivit projektů“ v PO2	86
Tabulka 44 - Struktura cílových skupin v jednotlivých aktivitách PO2	94
Tabulka 45 - Plnění indikátorů cílových skupin ve vazbě na Nařízení EK 1828/2006	96
Tabulka 46 - Věcný pokrok v PO2	102
Tabulka 47 – Zastoupení znevýhodněných osob v projektech.....	105
Tabulka 48 - Preferované aktivity projektů v cílové skupině rodiče	106
Tabulka 49 – Preferované aktivity projektů v cílové skupině osoby se zdravotním postižením, včetně duševně nemocných.....	109
Tabulka 50 - Preferované aktivity projektů v cílové skupině příslušníků cílových menšin, včetně osob z odlišného sociokulturního prostředí, migrantů a azylantů	113
Tabulka 51 - Preferované aktivity projektů v cílové skupině nezaměstnané osoby 50+	116
Tabulka 52 – Hodnoty ukazatele „míra dostupnosti zaměstnání“	119
Tabulka 53 - Podporované aktivity ve výzvách PO3	125
Tabulka 54 - Celkový počet předložených žádostí ve výzvách k PO3	126
Tabulka 55 - Počet neschválených žádosti předložených ve výzvách PO3	127
Tabulka 56 - Počet schválených žádosti předložených ve výzvách PO3	127

Tabulka 57 - Finanční objemy PO 3 podle podporovaných aktivit v Kč	130
Tabulka 58 - Průměrné hodnoty požadované a přiznané dotace v PO 3 podle podporovaných aktivit v Kč	131
Tabulka 59 - Struktura příjemců v jednotlivých výzvách k PO 3.....	132
Tabulka 60 - Alokace a objem žádostí v PO 3.....	132
Tabulka 61 - Finanční objemy PO3 podle výzev v Kč	133
Tabulka 62 - Průměrné hodnoty požadované a přiznané dotace v PO 3 podle výzev v Kč	133
Tabulka 63 - Struktura příjemců v jednotlivých výzvách k PO3	135
Tabulka 64 - Zastoupení cílových skupin v jednotlivých výzvách	135
Tabulka 65 - A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ	136
Tabulka 66 - B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků	137
Tabulka 67 - C1. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ	137
Tabulka 68 - C2. Rozvoj a inovace bakalářských a doktorských studijních programů na VŠ	137
Tabulka 69 - D. Podpora žáků a studentů se specifickými vzdělávacími potřebami	138
Tabulka 70 - Struktura realizovaných „podporovaných aktivit projektů“ v PO3	139
Tabulka 71 - Struktura cílových skupin v jednotlivých aktivitách PO3	145
Tabulka 72 - Plnění indikátorů cílových skupin ve vazbě na Nařízení EK 1828/2006	146
Tabulka 73 - Přiznané dotace v PO3 podle podporovaných aktivit a příjemců v Kč	147
Tabulka 74 - Počty žáků a studentů v Praze	148
Tabulka 75 - Počty produktů/výstupů projektů PO3 OPPA.....	155
Tabulka 76 - Věcný pokrok v PO3	161
Tabulka 77 – Hodnoty ukazatele „míra kvality vzdělávání“	170
Tabulka 78 – Vzdělanostní struktura vzorku „mladý a studující“	170
Tabulka 79 – Četnost výroků ve vzorku „mladý a studující“	171

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 - Struktura evaluace	17
Graf 2 - Finanční náročnost žádostí a projektů PO1 podle podporovaných aktivit v Kč	36
Graf 3 - Úspěšnost žádostí PO 1 ve finančním objemu a v absolutním počtu	37
Graf 4 - Finanční náročnost žádostí a projektů PO 1 podle výzev v Kč.....	39
Graf 5 - Počet předložených žádostí v jednotlivých výzvách PO1	40
Graf 6 - Počet schválených žádostí v jednotlivých výzvách PO1	40
Graf 7 - Záměr pokračovat ve vzdělávacích aktivitách i po ukončení financování z OPPA	45
Graf 8 - Záměr realizovat vzdělávací aktivity i bez podpory z OPPA	46
Graf 9 - Záměr realizovat vzdělávací aktivity v rámci ESF v dalším období	47
Graf 10 - Odhad počtu podpořených osob, které zahájily podnikání.....	54
Graf 11 - Odhad počtu podpořených osob, které změnily zaměstnání	55
Graf 12 - Odhad, do jaké míry byl projekt impulsem pro rozvoj dalšího vzdělávání.....	55
Graf 13 - Odhad zastoupení vzdělávacích aktivit	56
Graf 14 - Dopady projektů zaměřených na podporu podniku a podnikání	56
Graf 15 - Rozložení intervencí v cílové skupině zaměstnanců ohrožených na trhu práce.....	64
Graf 16 - Dopady realizovaných intervencí v cílové skupině zaměstnanců ohrožených na trhu práce	65
Graf 17 - Dopady realizovaných intervencí na cílovou skupinu zaměstnanců ohrožených na trhu práce	65
Graf 18 - Věková struktura šetřeného vzorku cílové skupiny	67
Graf 19 - Vzdělanostní struktura šetřeného vzorku cílové skupiny	67
Graf 20 - Charakter zlepšení postavení na trhu práce	68
Graf 21 - Příčiny zlepšení postavení na trhu práce.....	69
Graf 22 - Finanční náročnost žádostí a projektů PO 2 podle podporovaných aktivit v Kč.....	78
Graf 23 - Úspěšnost žádostí PO 2 ve finančním vyjádření a v absolutním počtu.....	78
Graf 24 - Finanční náročnost žádostí a projektů PO2 podle výzev v Kč.....	81
Graf 25 - Počet předložených žádostí v jednotlivých výzvách PO2	82
Graf 26 - Počet schválených žádostí v jednotlivých výzvách PO2	82
Graf 27 - Záměr pokračovat v aktivitách i po ukončení financování z OPPA	87
Graf 28 - Záměr realizovat aktivity i bez podpory z OPPA	88
Graf 29 - Míra efektivnosti podpory znevýhodněných osob.....	89

Graf 30 - Odhad počtu osob podpořených v rámci více než jednoho projektu podpořeného z OPPA.....	89
Graf 31 - Přínosnost projektů rozvíjejících organizace poskytující služby v začleňování	98
Graf 32 - Relevance hlídání/školky pro zapojení rodiče do projektu	107
Graf 33 - Dopad účasti v projektech u kategorie „rodič“	108
Graf 34 - Podíl zdravotně postižených osob, které po ukončení projektu našly uplatnění	110
Graf 35 - Podíl klientů podpořených z více než jednoho projektu	111
Graf 36 – Věková struktura šetřeného vzorku cílové skupiny.....	118
Graf 37 – Vzdělanostní struktura šetřeného vzorku cílové skupiny	118
Graf 38 - Charakter znevýhodnění šetřeného vzorku cílové skupiny	119
Graf 39 - Příčiny zlepšení dostupnosti zaměstnání	120
Graf 40 - Finanční náročnost žádostí a projektů PO 3 podle podporovaných aktivit v Kč.....	131
Graf 41 - Úspěšnost žádostí PO 3 ve finančním objemu a absolutním počtu	131
Graf 42 - Finanční náročnost žádostí a projektů PO 3 podle výzev v Kč.....	134
Graf 43 - Počet předložených žádostí v jednotlivých výzvách k PO3.....	134
Graf 44 - Počet schválených žádostí v jednotlivých výzvách k PO3.....	135
Graf 45 – Záměr pokračovat v aktivitách i po ukončení financování z OPPA.....	140
Graf 46 – Odhodlání příjemců podpory realizovat vzdělávací aktivity i bez podpory z OPPA ...	142
Graf 47 - Konkrétní dopady realizovaných projektů k modernizaci vzdělávání	148
Graf 48 - Struktura rozvíjených kompetencí žáků a studentů.....	149
Graf 49 – Věková struktura šetřeného vzorku cílové skupiny.....	169
Graf 50 – Vzdělanostní struktura šetřeného vzorku cílové skupiny	169
Graf 51 – Míra uplatnění získaných poznatků v rámci projektu při výuce	171

MANAŽERSKÉ SHRNTÍ

Projekt „2. Průběžná evaluace Operačního programu Praha – Adaptabilita“ byl realizován v období od 5. června 2015 do 30. listopadu 2015. Zadavatelem evaluace byl Magistrát hl. města Prahy, odbor evropských fondů. Realizátorem evaluace byla společnost RegioPartner, s.r.o.

Globálním cílem evaluace bylo průběžné vyhodnocení dopadu poskytnuté podpory OPPIA s ohledem na cíle jednotlivých prioritních os a podporované cílové skupiny a aktualizace dosažených hodnot tří monitorovacích ukazatelů.

Shrnutí použitých výzkumných metod

Analýza dokumentů představovala základní metodu celé evaluace a probíhala průběžně po celou dobu řešení. Analýzu dokumentů lze rozdělit do dvou základních okruhů:

- a) Analýza dokumentace OPPIA
- b) Analýza dokumentů k jednotlivým projektům

Analýza datových sestav IS MONIT7+ byla využita k celkovému vyhodnocení naplnění cílů, resp. věcného a finančního pokroku implementace OPPIA v jednotlivých prioritních osách. Evaluátor pracoval s datovými sestavami R17 až R27, vygenerovanými z IS MONIT7+ ke dni 1. 6. 2015. Kromě uvedených dat z IS MONIT7+ byla využita i data a statistiky ČSÚ.

Dotazníkové šetření DOT1 bylo realizováno s příjemci podpory. Bylo osloveno 100 % příjemců, jejichž kontaktní údaje byly získány z IS MONIT7+. Návratnost za OPPIA činila 13,72 %, přičemž se však lišila mezi jednotlivými prioritními osami (PO1 7,28 %; PO2 24,15 %; PO3 14,43 %). Šetření proběhlo ve dvou kolech v období 24. 6. – 25. 7. 2015. Výstupy tohoto šetření byly využity zejména pro evaluační úkoly 1.1, 2.1 a 3.1.

Dotazníkové šetření DOT2 bylo realizováno se zástupci cílových skupin v průběhu měsíce září. Cílem tohoto šetření bylo získat údaje potřebné pro výpočet monitorovacích indikátorů „míra spokojenosti s pracovním místem“, „míra dostupnosti zaměstnání“ a „míra kvality vzdělávání“ (evaluační úkoly 1.3, 2.3 a 3.3, částečně také 2.2). Kontakty na zástupce cílových skupin byly získány prostřednictvím příjemců podpory. Míra požadované response daná zadávací dokumentací (150 respondentů) byla u všech prioritních os přeplněna. V jednotlivých prioritních osách bylo získáno: v PO1 - 723 vyplněných dotazníků, v PO2 - 391 vyplněných dotazníků a v PO3 - 289 vyplněných dotazníků.

Evaluační rozhovory měly charakter polostrukturovaných hloubkových rozhovorů s příjemci, kteří na základě svých zkušeností dokážou odborně zhodnotit dopad realizovaného projektu. Smyslem evaluačních rozhovorů bylo odhalit hlubší souvislosti a následně v konfrontaci se zjištěními z dotazníků a fokusních skupin formulovat návrhy a doporučení, která jsou založená

na zkušenostech dotazovaných. Evaluační rozhovory probíhaly v měsících červenec – říjen 2015. V průběhu evaluace proběhly rozhovory k 47 projektům.

Fokusní skupiny se konaly v závěrečné etapě evaluace. Celkem byly realizovány 3 fokusní skupiny, samostatně pro každou prioritní osu. Účastníky fokusních skupin byli nejen realizátoři projektů, ale také odborníci a zástupci zastřešujících institucí. Z každé fokusní skupiny byla zpracována tzv. Tematická zpráva, která shrnula její průběh a hlavní zjištění.

Případové studie byly zpracovány v rámci PO 3. Výstupy případových studií byly využity pro zodpovězení EO 3.1.4, EO 3.1.5, EO 3.1.6, EO 3.1.9, EO 3.1.10 a EO 3.1.11. Konkrétně se jednalo o dva typy případových studií:

- a) 10 případových studií týkající se kvalitně zpracovaných produktů z hlediska obsahu, způsobu provedení, využití cílovou skupinou
- b) 12 případových studií ke kvalitním projektům (příklady dobré praxe), které se osvědčily z hlediska zavádění vhodné metody výuky, výukových pomůcek, z hlediska nového způsobu a metod práce s cílovou skupinou, z hlediska dosažených výsledků a cílů projektu, z hlediska partnerství či nastavení nového způsobu spolupráce

Součástí evaluace bylo zjištění hodnot tří výsledkových indikátorů: „míra spokojenosti s pracovním místem“, „míra dostupnosti zaměstnání“ a „míra kvality vzdělávání“. Při výpočtu ukazatelů vycházel evaluátor z metodiky výpočtu, která byla zpracována v rámci „Průběžné evaluace postupu implementace OPPA 2011“ a je detailně popsána v textu zprávy. Zdrojem dat pro výpočet indikátorů bylo dotazníkové šetření mezi cílovými skupinami, resp. úspěšně podpořenými osobami.

Posouzení dopadu poskytnuté podpory prioritní osy 1 „Podpora rozvoje znalostní ekonomiky“

V rámci PO 1 bylo schváleno k realizaci 404 projektů v celkovém objemu 1 449 mil. Kč. To představuje 22,1 % z celkové sumy předložených žádostí. Absorpční kapacita mnohonásobně převyšovala možnosti PO 1, resp. alokaci na tuto aktivitu vyčleněnou. Projekty realizované v PO 1 zasáhly cca 6,4 % cílové skupiny.

Projekty PO 1 byly zaměřené na posilování adaptability pracovníků na trhu práce rozvojem jejich odborných teoretických i praktických znalostí a kompetencí, prohlubováním či rozšiřováním jejich kvalifikace. Spektrum podporovatelných aktivit bylo relativně široké, nicméně **podpora směřovala primárně na realizaci kurzů a školení. Doplňkově byl podporován také rozvoj systému dalšího vzdělávání v organizaci, tvorba metodik vzdělávání a nástrojů a výškolení interních lektorů.** U podpory rozvoje lidských zdrojů ve vědě a výzkumu byla tato podpora rozšířena o podporu podnikatelského prostředí, mobility, vytváření mezinárodních sítí apod.

Z analýzy obsahu projektů vyplynulo, že v projektech byly **nejvíce zastoupeny vzdělávací aktivity zaměřené na soft skills a jazykové vzdělávání**. Poté následovalo vzdělávání v IT dovednostech, odborné vzdělávání bylo zastoupeno nejméně. Podobný trend lze vysledovat u vzdělávání zaměstnanců mikropodniků a OSVČ.

Podpora poskytnutá v rámci projektů přinesla organizacím výhody, které lze vidět zejména ve stabilizaci zaměstnanců. „Stabilizační vzdělávání“ chápou příjemci jako velmi potřebné, neboť umožňuje vzdělávat v oblastech, které jdou nad rámec nutného odborného vzdělávání (zejména soft skills). Projekty umožnily realizovat vzdělávací aktivity nad rámec standardního vzdělávání jak z hlediska obsahu vzdělávání, tak rozsahu cílové skupiny. **Systémové změny přinesly projekty těch příjemců, u kterých bylo součástí projektu zavádění komplexního systému vzdělávání**, nebo jeho části (např. nastavení systému vzdělávání specifického okruhu zaměstnanců, které bylo posléze integrováno do celkového systému).

U cílové skupiny zaměstnanců ohrožených na trhu práce lze vidět **největší dopad realizovaných projektů ve zvýšení vzdělanosti této cílové skupiny a zlepšení její zaměstnatelnosti**. Aktivity projektů taktéž významnou měrou přispěly **k reflexi reality trhu práce** (46 % respondentů dotazníkového šetření) a **k aktivnímu přístupu k získání zaměstnání**.

Z pohledu udržitelnosti lze konstatovat, že minimálně ze dvou třetin jsou dopady z realizace projektu trvalého rázu a příjemci podpory na ně budou navazovat v další činnosti. Při zkoumání dopadu na příjemce podpory lze spatřovat pozitiva v určitém **startovacím impulsu programu na rozvoj lidských zdrojů v podnicích**, zvyšující jejich potenciál pro trh práce. Zhruba 3/4 dotazovaných příjemců uvádějí, že **realizovaný projekt byl pro ně impulsem k dlouhodobému a cílenému vzdělávání v rámci podniku**.

Celkem 60 % úspěšně podpořených osob považuje s odstupem minimálně 6 měsíců po ukončení účasti v projektu své postavení na trhu práce za lepší. Z osob, které považují své postavení na trhu práce za lepší, tento stav spojuje **20 % jednoznačně s účastí v projektu podporovaném z OPPA**. **Dalších 65 % pak připouští, že jednou z příčin, proč se jejich postavení na trhu práce zlepšilo je také účast v projektu podporovaném z OPPA**.

Posouzení dopadu poskytnuté podpory prioritní osy 2 „Podpora vstupu na trh práce“

V rámci PO 2 bylo schváleno k realizaci 329 projektů ve finančním objemu 1 151 mil. Kč. To představuje 22,8 % z celkové sumy předložených žádostí. Absorpční kapacita tak několikanásobně překračuje možnosti PO 2.

V rámci podporovaných aktivit se převážná část projektů zaměřila na vzdělávání znevýhodněných osob (a osob pracujících se znevýhodněnými cílovými skupinami). Mezi další významné aktivity realizovaných projektů pak patřila podpora při hledání zaměstnání a vytváření tréninkových míst, přičemž na **cca každé třetí tzv. tréninkové místo připadalo jedno nové vytvořené pracovní místo**.

V aktivitě zaměřené na podporu soukromého a pracovního života **převažovaly aktivity na vzdělávání osob dlouhodobě pečující o blízkou osobu**, velká část projektů cílila na **rozvoj služeb péče o děti**, resp. zřizování a provoz předškolních zařízení, mateřských center, koutků pro děti apod. Naproti tomu pouze **menší část projektů obsahovala aktivity zaměřené na zavádění flexibilních forem práce a flexibilních úvazků**. Evaluátor identifikoval pouze **minimum projektů, které cílily na podporu rovných příležitostí žen a mužů na trhu práce ve smyslu vyrovnávání genderových rozdílů. Zajištění hlídání dětí bylo jedním z klíčových předpokladů úspěšné realizace projektu**, neboť bez zajištění hlídání by se projektových aktivit mohlo účastnit podstatně méně rodičů s malými dětmi.

Z pohledu udržitelnosti lze konstatovat, že minimálně ze tří čtvrtin jsou dopady realizace projektů PO 2 trvalého rázu, neboť takovýto počet příjemců deklaruje, že pokračuje v aktivitách projektu i po ukončení financování z OPPA. Jako zdroj financování využívají vlastní zdroje (např. v případě, že organizace danou aktivitu realizovala již před projektem), nebo jiné dotační tituly (zejména NNO, veřejné instituce). Současně však připouštějí, že **rozsah realizovaných aktivit je výrazně omezenější, než při financování projektu z OPPA. Vysokou míru udržitelnosti vykazují projekty zaměřené na rozvoj služeb péče o děti**.

Souhrnně lze za PO 2 konstatovat, že nejvíce projektů se zaměřilo na cílovou skupinu rodiče¹, následovanou osobami se zdravotním znevýhodněním. **Téměř polovina (45 %) dotázaných rodičů uvedla, že díky zapojení do projektu se zvýšila jejich šance na nalezení vhodného pracovního uplatnění a 41 % respondentů získalo vhodné pracovní uplatnění**. Z kategorie rodičů vedených v evidenci Úřadu práce si během 6 měsíců od ukončení projektu našlo zaměstnání 8 % rodičů. Pouze malá část respondentů připouští, že i přes účast v projektu nebyli v zapojení na trh práce úspěšní.

U cílové skupiny ZTP je **významným aspektem úspěchu zapojení ZTP na trh práce komunikace a spolupráce se zaměstnavateli**. Na straně zaměstnavatelů existují významné bariéry v nevědomosti specifik cílové skupiny ZTP a s tím související strach tuto cílovou skupinu zaměstnat. Je nutné proto podporovat takové projektové aktivity, které se zaměří i na **vzdělávání zaměstnavatelů** a podpoří tak jejich připravenost přijmout do pracovního kolektivu ZTP.

Celkem 90 % úspěšně podpořených osob pokračuje v zaměstnání nebo pokračuje v aktivitách integrujících na trh práce. V porovnání s předchozí evaluací je to o 27 procentních bodů více. **Z osob, které pokračují v zaměstnání nebo v aktivitách integrujících na trh práce tento stav spojuje 48 % jednoznačně s účastí v projektu podporovaném z OPPA (17 % činí nezaměstnaní a 31 % činí zaměstnaní). Dalších 46 % pak připouští, že díky účasti v projektu se zvýšila jejich šance na nalezení vhodného zaměstnání**.

---

¹ Jedná se o rodiče specifikované výzvami, tj. rodiče na rodičovské/mateřské dovolené nebo vracející se po rodičovské/mateřské dovolené zpět do práce (do 2 let od ukončení rodičovské/mateřské dovolené) rodiče samoživitelé s dětmi (do 15 let věku dítěte)

Vyhodnocení dopadu poskytnuté finanční podpory v prioritní ose 3 „Modernizace počátečního vzdělávání“

V rámci PO 3 bylo schváleno k realizaci 293 projektů v celkovém finančním objemu 1 305 mil. Kč. To představuje 28,6 % z celkové sumy předložených žádostí. Absorpční kapacita tak několikanásobně překračuje možnosti PO 3.

Dopady projektů zaměřených na kvalitnější vzdělávání na základních, středních a vyšších odborných školách se projeví zejména ve dvou oblastech. Zhruba 2/3 dotázaných příjemců při terénním šetření uvádělo jako **nejvýznamnější dopad zavádění inovací ve výuce, resp. zavádění nových metod výuky**. Třetina dotázaných pak uváděla jako **hlavní dopad projektu rozvíjení klíčových kompetencí žáků a studentů**.

Z pohledu inovací ve výuce a zavádění nových metod do výuky byly v rámci projektů vytvořeny nové studijní materiály, metodiky a výuková multimédia, byla navázána spolupráce s jinými školami a jinými typy škol i spolupráce se zahraničními partnery, byli podpořeni žáci a studenti se SVP a jinými znevýhodněními.

V projektech zaměřených na rozvíjení čtenářské, přírodovědné a technické gramotnosti si žáci a studenti v průběhu realizace projektů osvojili řadu tzv. klíčových kompetencí, které mohou široce využívat jak při dalším učení, tak v budoucím osobním i pracovním životě. Potřebné kompetence k realizaci výuky si ovšem osvojili i pedagogičtí pracovníci, kteří je tak mohou využívat i ve své další práci. Do budoucna lze ovšem považovat za žádoucí větší podporu projektů zaměřených primárně na další vzdělávání pedagogických pracovníků a rozvoj jejich kompetencí.

V rámci projektů bylo vytvořeno **více než 8 000 produktů** (vznikla řada nových výukových pomůcek, byly vybaveny učebny, laboratoře, knihovny, mnohé školy začaly využívat nebo rozšířily využívání multimediálních pomůcek ve výuce a přistoupily k využívání kombinace prezenční výuky s e-learningovou podporou apod.). Nicméně **jsou zde patrné značné rozdíly v kvalitě i kvantitě vytvořených materiálů a jejich využívání**. Jisté negativum lze spatřovat také v tom, že **vytvořené materiály (pracovní listy, učebnice, multimediální materiály, metodiky), mnohdy nejsou jednoduše zpřístupněné veřejnosti a nemohou tedy sloužit dalším uživatelům. Informovanost mezi školami o takto vytvořených produktech je nízká.**

V oblasti inkluzivního vzdělávání byla realizována celá řada kvalitních projektů (na inkluzi se zaměřoval cca každý osmý projekt ze zkoumaného vzorku). Ty napomohly školám nastavit interní postupy a specifické přístupy k žákům se SVP. **Hlavní přidanou hodnotou je tak systematické uchopení tohoto tématu a zaangažování vyššího počtu osob v dané škole. Větší prostor je díky projektům možné věnovat také prevenci a práci na celkovém zlepšení klimatu třídy/školy, oproti řešení pouze akutních a zjevných problémů. Jedním z významných přínosů realizovaných projektů je pozitivní vliv na týmovou spolupráci pedagogického sboru.**

Rezervu v této oblasti lze spatřovat v nižším zaměření na inkluzivní vzdělávání u vyšších typů škol – SŠ, VOŠ a zejména VŠ. Obecným problémem inkluzivního vzdělávání je to, že velká

pozornost je primárně věnována na integraci a specializovanou podporu znevýhodněného žáka a jsou opomíjeny inkluzivní aktivity zaměřené na celý kolektiv (např. projekt je zaměřený pouze na žáky s omezením zraku, pouze na žáky s odlišným mateřským jazykem, úplné vydělení nadaných dětí apod.) To se potvrdilo v rámci terénního šetření, kdy v projektech realizovaných běžnými školami (tedy ne specializovanými) byly **projektové aktivity primárně zaměřeny na žáky se SVP a méně často na aktivity zaměřené na celé třídní kolektivy**.

Většina podpořených osob se vyjádřila pozitivně s ohledem na přínos projektu (26 % díky projektu setrvalo ve studiu/zaměstnání v daném oboru, 35 % se zvýšila šance na setrvání ve studiu/zaměstnání v daném oboru, 28 % hodnotí projekt jako přínosný, ale bez vazby na studium/zaměstnání v daném oboru).

Souhrn doporučení

Ačkoliv se jednalo o evaluaci sumativní, která hodnotí dopady již realizované intervence, tak evaluátor identifikoval některá doporučení, která by dle jeho názoru měla být zohledněna v rámci podpory z ESF v následujícím období 2014–2020.

- ❖ Umožnit větší obsahovou a časovou flexibilitu v rámci projektu, která by dovolila operativně reagovat na aktuální vývoj organizace i cílové skupiny (vazba na PO 1)
- ❖ Umožnit delší trvání projektu, což by napomohlo vytíženým zaměstnancům k efektivnějšímu rozložení vzdělávacích aktivit v čase (vazba na PO 1)
- ❖ Umožnit financování dlouhodobých projektů zaměřených jak na cílové skupiny znevýhodněných osob, tak na osvětové aktivity a intenzivní komunikaci se zaměstnavateli při umísťování znevýhodněných osob na trh práce (vazba PO 2)
- ❖ Zaměřit se na výběr kvalitních projektů poskytovatelů služeb, kteří s cílovou skupinou ZTP prokazatelně dlouhodobě pracují, resp. budou s cílovou skupinou pracovat i do budoucna po skončení konkrétní grantové podpory (vazba na PO 2)
- ❖ Podporovat zařízení služeb péče o děti (vazba na PO 2)
- ❖ Podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků (vazba na PO 3)
- ❖ V rámci hodnocení projektových žádostí pečlivě zvažovat, zda projekt nevytváří již existující produkty, nové webové portály apod. (vazba na PO 3)
- ❖ Podpořit základní školy v předkládání projektů (vazba na PO 3)
- ❖ Cíleně vyhledávat projekty, které budou iniciovat systémové změny (vazba na PO 3)
- ❖ Zacílit výzvy na oblasti, které byly málo řešené – např. inkluzivní vzdělávání na všech vzdělávacích úrovních, v současné době většina projektů směřovala pouze na ZŠ (vazba na PO 3)
- ❖ Podporovat projekty, které budou mít synergické efekty /např. interdisciplinární spolupráce, spojení různých cílových skupin atp. (vazba na PO 3)
- ❖ Podporovat projekty s mezinárodním aspektem – přenos dobré praxe prostřednictvím spolupráce s odborníky, seznámení se s praxí v zahraničí (vazba na PO 3)

Detailní popis výše uvedených doporučení je uveden v kapitole 5.1 této zprávy.

1. ÚVOD

Projekt „2. Průběžná evaluace Operačního programu Praha – Adaptabilita“ byl realizován v období od 5. června 2015 do 30. listopadu 2015. Zadavatelem evaluace byl Magistrát hl. města Prahy, odbor evropských fondů. Realizátorem evaluace byla společnost RegioPartner, s.r.o.

Tento dokument představuje Závěrečnou evaluační zprávu, jejímž cílem je shrnout všechna evaluační zjištění a zodpovědět zadané evaluační otázky.

1.1 Cíle evaluace

Evaluace byla realizována v návaznosti na ustanovení čl. 47 a 48 Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 a ustanovení kap. 5.3.2 Operačního programu Praha – Adaptabilita (dále jen OPPA) a má charakter strategického hodnocení. V souvislosti s velmi pokročilou implementací programu, kdy velká část projektů je již ukončena, je tato evaluace evaluací sumativní, jejímž primárním cílem je zjistit celkový dopad programu na cílové skupiny a slouží k celkovému posouzení efektů programu.

Globálním cílem evaluace je průběžné vyhodnocení dopadu poskytnuté podpory OPPA s ohledem na cíle jednotlivých prioritních os a podporované cílové skupiny a aktualizace dosažených hodnot tří monitorovacích ukazatelů.

Globální cíl byl v návaznosti na strukturu OPPA definován pomocí tří specifických cílů:

1. Posouzení dopadů poskytnuté podpory v rámci 1. specifického cíle OPPA „Zvýšení profesní mobility a adaptability pracovníků a zaměstnavatelů směřující ke zvýšení kvality a produktivity práce“.
2. Posouzení dopadů poskytnuté podpory v rámci 2. specifického cíle OPPA „Zlepšení dostupnosti zaměstnání pro znevýhodněné osoby a zvýšení jejich účasti na trhu práce“.
3. Posouzení dopadů poskytnuté podpory v rámci 3. specifického cíle OPPA „Zvýšení kvality vzdělávání a odborné přípravy lidí, které odpovídají požadavkům trhu práce“.

1.2 Struktura evaluačních témat a úkolů

Evaluace probíhala zpracováním evaluačních témat, která jsou vymezena v návaznosti na specifické cíle jednotlivých prioritních os. Každé evaluační téma je strukturováno do tří evaluačních úkolů, v rámci nichž jsou zpracovány výstupy dle jednotlivých evaluačních otázek. Struktura evaluace je znázorněna uvedeným grafem:

Graf 1 - Struktura evaluace

Celkem obsahovalo zadání 49 evaluačních otázek, jejichž zodpovězení se evaluátor věnoval vždy ve věcně příslušné části textu Závěrečné evaluační zprávy.

Kromě evaluačních otázek byla v jednotlivých evaluačních úkolech věnována pozornost i rámcovým požadavkům na evaluaci, uvedeným v zadání.

Struktura evaluace v plné šíři respektuje zadaná témata i úkoly:

Evaluační téma 1 - Posouzení dopadu poskytnuté podpory prioritní osy 1 „Podpora rozvoje znalostní ekonomiky“

Evaluační úkol 1.1	Vyhodnocení dopadu z hlediska celkového nastavení prioritní osy (vyhlášených výzev, podporovaných aktivit a výstupu realizovaných a ukončených projektů).
Evaluační úkol 1.2	Rozbor realizovaných intervencí ve skupině zaměstnanců ohrožených na trhu práce.
Evaluační úkol 1.3	Stanovení hodnoty ukazatele „míra spokojenosti s pracovním místem“, včetně definování metody výběru vzorku a nástrojů pro získání údajů.

Evaluační téma 2 – Posouzení dopadu poskytnuté podpory prioritní osy „Podpora vstupu na trh práce“

Evaluační úkol 2.1	Vyhodnocení dopadu z hlediska celkového nastavení prioritní osy (vyhlášených výzev, podporovaných aktivit a výstupu realizovaných a ukončených projektů).
Evaluační úkol 2.2	Rozbor realizovaných intervencí ve vybraných cílových skupinách (rodiče; osoby se zdravotním postižením, včetně duševně nemocných; nezaměstnané osoby starší 50 let)
Evaluační úkol 2.3	Stanovení hodnoty ukazatele „míra dostupnosti zaměstnání“, včetně definování metody výběru vzorku a nástrojů pro získání údajů.

Evaluační téma 3 - Posouzení dopadu poskytnuté finanční podpory v prioritní ose 3 „Modernizace počátečního vzdělávání“

Evaluační úkol 3.1	Vyhodnocení dopadu z hlediska celkového nastavení prioritní osy (vyhlášených výzev, podporovaných aktivit a výstupu realizovaných a ukončených projektů).
Evaluační úkol 1.2	Rozbor realizovaných intervencí v oblasti podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a sociokulturně znevýhodněných žáků.
Evaluační úkol 1.3	Stanovení hodnoty ukazatele „míra kvality vzdělávání“, včetně definování metody výběru vzorku a nástrojů pro získání údajů.

1.3 Evaluační tým a průběh řešení evaluace

Evaluace byla prováděna evaluačním týmem v tomto složení:

Expert	Pozice v týmu
Ing. Lucie Bučinová	Vedoucí týmu, evaluátorka
Ing. Petr Bučina, CSc.	Zástupce vedoucí týmu, analytik, metodik
Ing. Štěpán Koděra	Analytik, evaluátor
Mgr. Kateřina Machovcová, PhD.	Odborná garantka PO2, evaluátorka
PhDr. Miroslava Dvořáková, PhD.	Odborná garantka PO1 a PO 3, analytička

Evaluace probíhala dle níže uvedeného harmonogramu:

Aktivita	Termín
Zahájení evaluace	5. 6. 2015
Analýza dokumentace a dat z IS MONIT7+	průběžně
Vstupní zpráva	19. 6. 2015
Dotazníkové šetření (DOT1)	25. 6. – 24. 7. 2015
Hlubkové rozhovory	červenec - září 2015
Průběžná zpráva	5. 8. 2015
Dotazníkové šetření (DOT2)	15. 9. – 15. 10. 2015
Fokusní skupiny	14. 10. - 15. 10. 2015
Návrh Závěrečné zprávy	2. 11. 2015
Finální verze Závěrečné zprávy	30. 11. 2015
Ukončení projektu	30. 11. 2015

1.4 Metodický přístup k řešení projektu

1.4.1 Metody sběru dat

V průběhu řešení evaluace byly využity následující metody sběru dat.

DESK RESEARCH

Analýza dokumentů

Analýza dokumentů představuje základní metodu celé evaluace a probíhá průběžně po celou dobu řešení. Analýzu dokumentů lze rozdělit do dvou základních okruhů:

- c) Analýza dokumentace OPPA
Byla analyzována zejména tato dokumentace:
  - Programový dokument OPPA
  - Výzvy 1 – 7 a dokumentace k jednotlivým výzvám
  - Výroční zprávy o realizaci OPPA
  - webové stránky www.oppa.cz

- d) Analýza dokumentů k jednotlivým projektům
  - Projektová dokumentace, zejména závěrečné zprávy projektů (zdroj IS MONIT7+, zadavatel)
  - Výstupy a produkty jednotlivých projektů (zdroj projektová dokumentace a webové stránky projektů a produktů)

Analýza datových sestav

Analýza datových sestav IS MONIT7+ byla využita k celkovému vyhodnocení naplnění cílů, resp. věcného a finančního pokroku implementace OPPA v jednotlivých prioritních osách. Evaluátor pracoval s datovými sestavami R17 až R27, vygenerovanými z IS MONIT7+ ke dni 1. 6. 2015.

Kromě uvedených dat z IS MONIT7+ byla využita i data a statistiky ČSÚ.

TERÉNNÍ ŠETŘENÍ

Elektronické dotazníkové šetření tvořilo, spolu s hloubkovými rozhovory, základní metodu terénního šetření. V rámci evaluace probíhaly dva typy dotazníkového šetření, s příjemci podpory (DOT1) a se zástupci cílových skupin - podpořenými osobami (DOT2).

Dotazníkové šetření s příjemci podpory (DOT1)

V rámci dotazníkového šetření s příjemci podpory bylo osloveno 100 % příjemců, jejichž kontaktní údaje byly získány z IS MONIT7+. Po odstranění duplicitních kontaktních údajů bylo celkem osloveno 896 příjemců, přičemž 758 příjemců prokazatelně obdrželo email s žádostí o vyplnění dotazníku (email byl doručen). Zpět se vrátilo 104 kompletně vyplněných dotazníků, které vstoupily do dalšího hodnocení. Návratnost za OPPA tak činí 13,72 %, přičemž se však liší mezi jednotlivými prioritními osami (PO1 7,28 %; PO2 24,15 %; PO3 14,43 %).

Šetření proběhlo ve dvou kolech v období 24. 6. – 25. 7. 2015. Výstupy tohoto šetření byly využity zejména pro evaluační úkoly 1.1, 2.1 a 3.1 a jejich závěry jsou shrnuty v dalším textu u relevantních evaluačních otázek. V souvislosti s nutností triangulace však byla tato zjištění v další etapě evaluace rozšířena o poznatky doplňujících šetření, zejména rozhovorů a fokusních skupin.

Kompletní vyhodnocení DOT1 je v příloze č. 1.

Dotazníkové šetření se zástupci cílových skupin (DOT2)

Dotazníkové šetření DOT2 bylo realizováno se zástupci cílových skupin v průběhu měsíce září. Cílem tohoto šetření bylo získat údaje potřebné pro výpočet monitorovacích indikátorů „míra spokojenosti s pracovním místem“, „míra dostupnosti zaměstnání“ a „míra kvality vzdělávání“ (evaluační úkoly 1.3, 2.3 a 3.3, částečně také 2.2). Kontakty na zástupce cílových skupin byly získány prostřednictvím příjemců podpory. V rámci DOT1 byla zjišťována ochota příjemců podpory poskytnout kontaktní údaje na podpořené osoby, příp. zprostředkovat odkaz na dotazník. Ve všech případech odmítli příjemci podpory předat kontaktní adresy, ale někteří připustili zprostředkování kontaktu. Pro zajištění dostatečné response byli následně požádáni všichni příjemci o spolupráci při kontaktování cílových skupin.

Pro každou z prioritních os byla připravena zvláštní mutace dotazníku DOT2. S cílem maximální vstřícnosti bylo umožněno podpořeným osobám vyplnit dotazník fyzicky v papírové formě, elektronicky prostřednictvím webového rozhraní nebo po telefonu.

Míra požadované response daná zadávací dokumentací (150 respondentů) byla u všech prioritních os přeplněna. V jednotlivých prioritních osách bylo získáno: v PO1 - 723 vyplněných dotazníků, v PO2 - 391 vyplněných dotazníků a v PO3 - 289 vyplněných dotazníků.

Kompletní vyhodnocení DOT2 je v příloze č. 2.

Evaluační rozhovory

Evaluační rozhovory měly charakter polostrukturovaných hloubkových rozhovorů s příjemci, kteří jsou v každodenním kontaktu s cílovou skupinou podpořených osob, resp. kteří na základě svých zkušeností dokážou odborně zhodnotit dopad realizovaného projektu.

Smyslem evaluačních rozhovorů bylo odhalit hlubší souvislosti a následně v konfrontaci se zjištěními z dotazníků a fokusních skupin formulovat návrhy a doporučení, která jsou založená na zkušenostech dotazovaných.

Evaluační rozhovory probíhaly v měsících červenec – říjen 2015. V průběhu evaluace proběhly rozhovory k 47 projektům.

Fokusní skupiny

Fokusní skupiny se konaly v závěrečné etapě evaluace. Celkem byly realizovány 3 fokusní skupiny, samostatně pro každou prioritní osu. Účastníky fokusních skupin byli nejen realizátoři projektů, ale také odborníci a zástupci zastřešujících institucí. Z každé fokusní skupiny byla zpracována tzv. Tematická zpráva, která shrnuje její průběh a hlavní zjištění. Jednotlivé tematické zprávy, včetně seznamu účastníků fokusních skupin, jsou v příloze č. 3.

1.4.2 Metody zpracování dat

PŘÍPADOVÉ STUDIE

V rámci evaluace byly zpracovány případové studie vážící se k prioritní ose 3. Výstupy případových studií byly využity pro zodpovězení EO 3.1.4, EO 3.1.5, EO 3.1.6, EO 3.1.9, EO 3.1.10 a EO 3.1.11.

Konkrétně se jedná o dva typy případových studií:

- c) 10 případových studií týkající se kvalitně zpracovaných produktů z hlediska obsahu, způsobu provedení, využití cílovou skupinou
- d) 12 případových studií ke kvalitním projektům (příklady dobré praxe), které se osvědčily z hlediska zavádění vhodné metody výuky, výukových pomůcek, z hlediska nového způsobu a metod práce s cílovou skupinou, z hlediska dosažených výsledků a cílů projektu, z hlediska partnerství či nastavení nového způsobu spolupráce

Případové studie ke kvalitně zpracovaným produktům

Pro potřeby identifikace kvalitních produktů bylo nutné kategorizovat produkty, které v rámci projektů vznikaly. Z důvodu jednoznačnosti zatřídění evaluátor předem definoval jednotný klíč produktů:

Tabulka 1 - Specifikace jednotlivých typů produktů/výstupů projektů PO3 OP A

Produkt	Bližší specifikace oblasti produktů/výstupů
Výukové materiály	učebnice, skripta, studijní opory, materiály pro studenty, prezentace, pracovní listy, monografie určené ke studijním účelům apod.
Informační materiály	přehledy, seznamy, webové stránky, informační postery apod.
Metodiky	metodické materiály pro učitele/pracovníky projektu, metodické pokyny, sylaby, příručky, manuály apod.
Výuková multimédia	multimediální, interaktivní výukové materiály, většinou umístěná v nějakém e-learningovém portálu či platformě
Kurzy	školení, workshopy, předměty, výukové jednotky vytvořené v rámci projektu apod.
Vzdělávací programy	ŠVP a jeho inovace, plány výuky, akreditační spisy, akreditace nových předmětů na VŠ, studijní plány apod.
Analýzy	evaluační zprávy, analýzy realizované na začátku projektu (např. SWOT analýza), posudky apod.
Vybavení učeben	vybavení učeben, tříd, kabinetů, laboratoří, pracoviště žáků, studentů, pomůcky umístěné v učebnách a laboratořích apod.
E-learning	e-portál, prostředí pro realizaci e-learningu
Knihovna	vybavení knihovny, čítárny, nákup odborné literatury apod.
Poradenské centrum	Infrastruktura pro poradenské služby
Stáž	účast na stáži, exkurzi
Volnočasové aktivity	kroužky, jiné volnočasové aktivity realizované v rámci projektu

Zdroj: projektová dokumentace, vlastní zpracování

Kvalitní produkty pak byly vybírány z výše uvedených kategorií a reflektovaly také četnost výskytu. Ačkoliv lze provedený výběr produktů označit za objektivní, existují zde určitá metodická omezení:

- ✓ výsledky (přesné počty produktů) mohou být do určité míry zkresleny tím, jak různí příjemci vykazují v závěrečných zprávách produkty projektů (např. u některých projektů příjemci vykazují každou jednotlivou prezentaci či pracovní list jako samostatný produkt, u jiných jsou vykazovány soubory produktů)
- ✓ výsledky mohou být dále zkresleny neadekvátním či příliš stručným popisem jednotlivých produktů/výstupů (např. mezi informačním materiálem, výukovým materiálem a výukovými multimédii je hranice poněkud mlhavá) a některé produkty byly navíc zařazeny zcela neadekvátně a bylo potřeba provést přetřídění

Kvalitně zpracované produkty vhodné pro zpracování případových studií byly vybrány na základě naplnění podstatné části následujících kritérií:

- ✓ produkt je veřejně dostupný
- ✓ produkt splňuje požadavky na daný typ produktu (např. studijní materiál splňuje obecné požadavky na tvorbu studijních materiálů)
- ✓ provedení produktu (uživatelská příjemnost, srozumitelnost atd.)
- ✓ dopad na cílovou skupinu (produkt není určen pouze pro úzký okruh uživatelů)
- ✓ přenositelnost (produkt je možné využít i jinými uživateli pro saturaci jejich potřeb)

Kompletní klasifikace a rozřídění produktů je uvedena v kapitole 4.1.9. Případové studie kvalitních produktů jsou v příloze č. 4.

Případové studie ke kvalitním projektům

Pro potřeby výběru 3 kvalitních projektů z každé podporované oblasti v PO 3 bylo nutné vydefinovat kritéria, dle kterých byly kvalitní projekty vybírány. Za základní kritéria pro klasifikaci a následný výběr kvalitních projektů zvolil evaluátor následující:

- ✓ naplnění monitorovacích indikátorů
- ✓ dosažení cílů projektu
- ✓ přenositelnost know-how
- ✓ udržitelnost výstupů projektu
- ✓ rovné příležitosti
- ✓ partnerství

V rámci hodnocení projektů evaluátor z důvodu jednoznačnosti hodnotících kritérií tyto dále rozpracoval do indikátorů a k nim přiřadil verbální zdůvodnění bodového hodnocení.

Tabulka 2 - Kritéria a bodové hodnocení projektů PO3 OPPA

Kritérium pro výběr projektu	aplikace indikátorů	3 body	2 body	1 bod
Naplnění monitorovacích indikátorů		významně přeplněny	naplněny	nesplněno
Dosažení cílů projektu	Inovativnost/ novost řešení	řešení je zcela nové	řešení vykazuje prvky novosti	řešení je tradiční, obvyklé
	Užitečnost/ využitelnost řešení pro danou cílovou skupinu	projekt významně přispívá k řešení problémů a potřeb cílové skupiny	některé projektové aktivity se nejeví jako podložené z hlediska využití cílovou skupinou	projekt nepřispívá k řešení problémů a potřeb cílové skupiny
Přenositelnost know-how		vytvořené know-how je možno dále využít pro řešení podobných případů, produkty a alespoň některé výstupy jsou dobře dostupné	know how je přenositelné, ale výstupy nejsou vůbec dostupné	vytvoření know-how nelze využít pro řešení podobných případů
Udržitelnost výstupů projektu		delší než 3 roky	1-3 roky	do 1 roku / nelze určit
Rovné příležitosti	Výrazné zapojení perspektivy rovnosti	projekt specificky pracuje s tématem rovných šancí nad rámec zacílení projektu (gender, menšiny...)	projekt je otevřený všem, ale nemá specifickou podporu rovnosti	projekt nenaplnuje horizontální téma RP
Partnerství	Partner/partneři projektu	ano/ano+	ne, ale běží neformální spolupráce	ne

Zdroj: projektová dokumentace, vlastní zpracování

Případové studie kvalitních projektů jsou v příloze č. 5.

TŘÍDĚNÍ PROJEKTŮ

Třídění dle aktivit a cílových skupin

Z IS MONIT7+ byly vytvořeny výstupní sestavy v rozsahu struktury dat potřebných pro provedení požadovaného třídění a hodnocení za všechny žadatele/příjemce:

- Registrační číslo projektu
- Název projektu
- Obsah projektu
  - Analýzou obsahu projektu byla ke každému projektu přiřazena jedna nebo více podporovaných aktivit, uvedených v příslušné výzvě
  - Podle zaměření projektu byla provedena detailnější specifikace podpořené cílové skupiny
- Oblast podpory
- Prioritní osa
- Stav projektu
- Číslo výzvy
- Žadatel - název
- Podporovaná aktivita
  - Podle zaměření příslušné výzvy byla provedena unifikace podporovaných aktivit pro efektivnější třídění projektů

Třídění dle příjemců

Z IS MONIT7+ byly vytvořeny výstupní sestavy v rozsahu struktury dat potřebných pro provedení požadovaného třídění a hodnocení za všechny příjemce:

- Registrační číslo projektu
- Příjemce
- Typ příjemce
- Prioritní osa
- Stav projektu
- Číslo výzvy

Třídění dle výše veřejných prostředků

Z IS MONIT7+ byly vytvořeny výstupní sestavy v rozsahu struktury dat potřebných pro provedení požadovaného třídění a hodnocení za všechny žadatele, resp. příjemce:

- Registrační číslo projektu
- Podporovaná aktivita
- Oblast podpory
- Prioritní osa

- Stav projektu
- Číslo výzvy
- Veřejné finanční prostředky celkem (podle žádosti)
- Veřejné finanční prostředky celkem (podle smlouvy)

MĚŘENÍ VÝSLEDKOVÝCH INDIKÁTORŮ

Míra spokojenosti s pracovním místem

Definice ukazatele „**míra spokojenosti s pracovním místem**“ dle Národního číselníku indikátorů:

Podíl pracovníků (úspěšně podpořených osob z projektů), kteří považují s odstupem min. 6 měsíců od ukončení podpory své postavení na trhu práce za lepší (kariérní růst, potenciál lepšího uplatnění) ve srovnání se situací před zahájením podpory z projektu.

Při výpočtu ukazatele vycházel evaluátor z metodiky výpočtu, která byla zpracována v rámci „Průběžné evaluace postupu implementace OPPA 2011“.

V souladu s touto metodikou bude výpočet následující:

$$\text{Míra SPM} = \frac{\text{počet osob s lepším postavením na trhu práce}}{\text{úspěšně podpořené osoby}} \quad [\%]$$

Důvodem pro zvolení stejné metodiky je zajištění shodné vypovídací schopnosti daného ukazatele a možnost provedení vzájemné komparace výsledků z roku 2011 a 2015.

Zdrojem dat pro výpočet ukazatele bylo dotazníkové šetření mezi cílovými skupinami, resp. úspěšně podpořenými osobami. Velikost vzorku pro získání potřebných údajů byla zadávací dokumentací stanovena na minimálně 150 respondentů. (EO 1.3.1)

Prostřednictvím identifikačních údajů v dotazníku (pohlaví, věk, vzdělání, typ pracovní pozice) bylo možno strukturovat výsledky šetření dle požadovaných kategorií (EO 1.3.2):

- Pohlaví (muži, ženy)
- Věk (mladí lidé 15-24 let, starší pracovníci 55-64 let, ostatní)
- Vzdělání (základní ISCED 1 a 2, střední ISCED 3, nástavbové studium ISCED 4, vysokoškolské studium ISCED 5 a 6)
- Typ pracovní pozice (výkonný pracovník, nižší management, střední a vrcholový management)

Jednou z pokládaných otázek v rámci dotazníkového šetření bylo, zda respondenti vnímají případně zlepšení svého postavení na trhu práce za důsledek své účasti v projektu (EO 1.3.3).

Míra dostupnosti zaměstnání

Definice ukazatele „**míra dostupnosti zaměstnání**“ dle Národního číselníku indikátorů:

Podíl znevýhodněných osob (úspěšně podpořených osob z projektů) pokračujících v zaměstnání nebo pokračujících v aktivitách integrujících na trh práce min. 6 měsíců od ukončení podpory na celkovém počtu podpořených.

Při výpočtu ukazatele jsme vycházeli z metodiky výpočtu, která byla zpracována v rámci „Průběžné evaluace postupu implementace OPPA 2011“. V souladu s touto metodikou byl výpočet následující:

$$\text{Míra DZ} = \frac{\text{pokračující osoby} \cdot 100}{\text{úspěšně podpořené osoby}} \quad [\%]$$

Důvodem pro zvolení stejné metodiky je zajištění shodné vypovídací schopnosti daného ukazatele a možnost provedení vzájemné komparace výsledků z roku 2011 a 2015.

Zdrojem dat pro výpočet ukazatele bylo dotazníkové šetření mezi cílovými skupinami, resp. úspěšně podpořenými osobami. Velikost vzorku pro získání potřebných údajů je zadávací dokumentací stanoven na minimálně 150 respondentů, přičemž mezi respondenty budou zařazeny pouze znevýhodněné osoby, tj. klienti služeb. (EO 2.3.1)

Prostřednictvím identifikačních údajů v dotazníku (pohlaví, věk, vzdělání, znevýhodnění) bylo možno strukturovat výsledky šetření dle požadovaných kategorií (EO 2.3.2):

- Pohlaví (muži, ženy)
- Věk (mladí lidé 15-24 let, starší pracovníci 55-64 let, ostatní)
- Vzdělání (základní ISCED 1 a 2, střední ISCED 3, nástavbové studium ISCED 4, vysokoškolské studium ISCED 5 a 6)
- Charakter znevýhodnění (menšiny, migranti, zdravotně znevýhodnění, ostatní znevýhodněné skupiny)
- Postavení na trhu práce (zaměstnaní, nezaměstnaní, dlouhodobě nezaměstnaní, neaktivní)

Jednou z pokládaných otázek v rámci dotazníkového šetření bylo, zda respondenti vnímají případné zlepšení svého postavení na trhu práce za důsledek své účasti v projektu (EO 2.3.3).

Míra kvality vzdělávání

Definice ukazatele „**míra kvality vzdělávání**“ dle Národního číselníku indikátorů:

Podíl osob (úspěšně podpořených osob z projektů) v zaměstnání na pracovním místě odpovídajícím typu absolvovaného studia nebo pokračujících v vzdělávání ve stejném oboru min. 6 měsíců od ukončení podpory na celkovém počtu podpořených.

Při výpočtu ukazatele jsme vycházeli z metodiky výpočtu, která byla zpracována v rámci „Průběžné evaluace postupu implementace OPPA 2011“. V souladu s touto metodikou byl výpočet následující:

$$Míra KV = \frac{\text{osoby na odpovídajícím místě či studiu}}{\text{úspěšně podpořené osoby}} \quad [\%]$$

Důvodem pro zvolení stejné metodiky je zajištění shodné vypovídací schopnosti daného ukazatele a možnost provedení vzájemné komparace výsledků z roku 2011 a 2015.

Zdrojem dat pro výpočet ukazatele bylo dotazníkové šetření mezi cílovými skupinami, resp. úspěšně podpořenými osobami. Velikost vzorku pro získání potřebných údajů byla zadávací dokumentací stanovena na minimálně 150 respondentů, přičemž mezi respondenty byli zařazeni pouze žáci a studenti. (EO 3.3.1)

Prostřednictvím identifikačních údajů v dotazníku (pohlaví, věk, vzdělání, znevýhodnění) bylo možné strukturovat výsledky šetření dle požadovaných kategorií (EO 3.3.2):

- Pohlaví (muži, ženy)
- Věk (mladí lidé 15-24 let, starší pracovníci 55-64 let, ostatní)
- Vzdělání (základní ISCED 1 a 2, střední ISCED 3, nástavbové studium ISCED 4, vysokoškolské studium ISCED 5 a 6)
- Znevýhodnění (etnické menšiny, migranti)

Jednou z pokládaných otázek v rámci dotazníkového šetření bylo, zda respondenti vnímají případné zlepšení svého postavení na trhu práce za důsledek své účasti v projektu (EO 3.3.3). Součástí šetření bylo i zjišťování podílu pedagogů, kteří uplatňují získané poznatky ve výuce (EO 3.3.4).

2. Evaluační téma 1

Posouzení dopadu poskytnuté podpory prioritní osy 1 „Podpora rozvoje znalostní ekonomiky“

Kapitola se věnuje komplexní analýze prioritní osy 1. V první části této kapitoly je provedeno vyhodnocení z hlediska podporovaných aktivit, vyhlášených výzev, výstupů projektů a jejich udržitelnosti a dopadů na cílové skupiny. V závěru první části je vyhodnoceno naplňování specifického cíle osy. Druhá část kapitoly se věnuje rozložení intervencí dle jednotlivých skupin zaměstnanců ohrožených na trhu práce a hodnotí dopady projektů na tyto skupiny zaměstnanců. Třetí část kapitoly obsahuje stanovení hodnoty indikátoru „míra spokojenosti s pracovním místem“.

Základní údaje o prioritní ose 1

Název PO 1	Podpora rozvoje znalostní ekonomiky
Specifický cíl PO 1	Zvýšení profesní mobility a adaptability pracovníků a zaměstnavatelů směřující ke zvýšení kvality a produktivity práce
Celková alokace PO 1 (€)	48 729 498 €
- příspěvek Společenství	- 41 420 073 €
- národní zdroje	- 7 309 425 €
Podporované aktivity dle OPPA	<p><u>A. Rozvoj a realizace dalšího vzdělávání</u> – realizace vzdělávacích programů a kurzů zejména v oblastech informačních a komunikačních technologií, komunikačních a řídicích dovedností, udržitelného rozvoje a jazykových znalostí a dovedností; podpora přístupu skupin se specifickými požadavky k dalšímu vzdělávání; příprava a inovace metodik a nástrojů dalšího vzdělávání, včetně školení a odborné přípravy poskytovatelů dalšího vzdělávání; zvyšování kvalifikace zaměstnanců a absolventů škol formou odborných stáží a přenosem zkušeností; rozvoj, zavádění a realizace systémů dalšího vzdělávání ve firmách a oborech.</p> <p><u>B. Podpora a poradenství rozvíjející podnikatelské prostředí</u> – poskytování vzdělávání a poradenství při zakládání nových firem; podpora začínajícím malým a středním podnikům; podpora a vzdělávání sebezaměstnaných.</p>

	<u>C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji</u> – podpora budování kapacit lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji (např. při zakládání center výzkumu a vývoje, pro rozvoj spin-off firem apod.); podpora lidských zdrojů v malých a středních podnicích v oblasti výzkumu a vývoje; podpora transferu know-how a stáží; podpora spolupráce podniků a pracovišť výzkumu a vývoje.
Oprávnění příjemci	Podnikatelské subjekty Veřejné instituce Nestátní neziskové organizace Profesní a zájmová sdružení Školy
Cílové skupiny	Zaměstnanci Zájemci o podnikání Zaměstnavatelé Sebezaměstnaní
Výzvy	1, 2, 3, 4, 6 (kolové výzvy)
Předložené žádosti	
- počet žádostí	1 599 žádostí
- veř. fin. prostředky celkem	6 544 875 tis. Kč
Schválené projekty	
- počet projektů	404 projektů
- veř. fin. prostředky celkem	1 171 028 tis. Kč
Ukončené projekty	
- počet projektů	404 projektů

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+

2.1 Evaluační úkol 1.1

Vyhodnocení dopadu z hlediska celkového nastavení prioritní osy 1 (vyhlášených výzev, podporovaných aktivit a výstupů realizovaných a ukončených projektů)

2.1.1 Vyhodnocení z hlediska podporovaných aktivit PO 1

Pro potřeby vyhodnocení z hlediska podporovaných aktivit bylo nutné sjednotit strukturu těchto aktivit. Reálná formulace podporovaných aktivit, uváděná v jednotlivých výzvách sice vycházela z díkce OPPA, avšak napříč výzvami docházelo k jemným jazykovým odchylkám. Evaluátor proto pro potřebu dalších analýz sjednotil podporované aktivity v rámci PO 1 do následující struktury:

Podporované aktivity podle výzev

A. Rozvoj a realizace dalšího vzdělávání

(Dílčí specifický cíl: Zvýšení účasti pracovníků na dalším vzdělávání a zavádění systémů dalšího vzdělávání u zaměstnavatelů)

- A1. Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce
- A2. Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců příjemce a (případně) partnera
- A3. Další profesní vzdělávání zaměstnanců v mikropodnicích a OSVČ

B. Podpora a poradenství rozvíjející podnikatelské prostředí

(Dílčí specifický cíl: Zkvalitňování podnikatelského prostředí a usnadnění zahájení podnikání)

- B. Rozvoj podnikatelského prostředí v oblasti VaV a/nebo v oblasti envi technologií

C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji

(Dílčí specifický cíl: Posilování budování kapacit lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji)

- C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji

Zdroj: OPPA, IS MONIT7+, výzvy

Rozložení podporovaných aktivit OPPA ve výzvách

Odhlédneme-li od jediné výzvy - přímé přidělení, na jejímž základě předložilo hl. město Praha jednu neúspěšnou žádost, tak v PO 1 bylo vyhlášeno celkem 5 kolových výzev (konkrétně 1, 2, 3, 4 a 6). Jak vyplývá z níže uvedené tabulky, ne všechny aktivity však byly jednotlivými výzvami pokryty. Nejvíce frekventovanými aktivitami ve výzvách byly *A1. Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce* a *A2. Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců příjemce*. Tyto aktivity se objevily ve třech výzvách, čemuž také odpovídá nejvyšší počet

předložených a schválených projektů (1 335 předložených žádostí, resp. 350 schválených projektů). Naproti tomu aktivita *B. Rozvoj podnikatelského prostředí v oblasti VaV a/nebo v oblasti envi technologií* byla obsažena pouze ve 4. výzvě, čemuž odpovídá řádově nižší počet předložených, resp. schválených projektů (26 žádostí, resp. 10 schválených projektů). Aktivita *A3. Další profesní vzdělávání zaměstnanců v mikropodnicích a OSVČ* a *C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji* byly předmětem dvou výzev (1. a 2. výzva) s 25, resp. 19 schválenými projekty.

Z hlediska šíře záběru jednotlivých výzev lze konstatovat, že nejširší výzvou byla 2. výzva, ve které bylo možné podávat projekty do 4 aktivit z celkového počtu 5. Výzva č. 3 a 6 byla naproti tomu zaměřená pouze na jednu aktivitu. Projektové žádosti však mohly být předloženy pouze v rámci jedné skupiny aktivit, kombinace několika skupin aktivit v rámci jedné projektové žádosti nebyla možná.

Tabulka 3 - Podporované aktivity ve výzvách PO1

	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 3	Výzva 4	Výzva 6
A1. Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce		X		X	X
A2. Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců příjemce a (případně) partnera	X	X	X		
A3. Další profesní vzdělávání zaměstnanců v mikropodnicích a OSVČ	X	X			
B. Rozvoj podnikatelského prostředí v oblasti VaV a/nebo v oblasti envi technologií				X	
C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji	X	X			

Zdroj: OPPA, IS MONIT7+, výzvy

S rozložením podporovaných aktivit A. – C. v jednotlivých výzvách úzce souvisí také rozložení jednotlivých projektových aktivit ve výzvách a jejich skutečná četnost. Toto je blíže vyhodnoceno dále v textu (kap. 2.1.4.)

2.1.2 Vyhodnocení předložených a schválených žádostí v jednotlivých podporovaných aktivitách

Celkový počet předložených žádostí činil v PO 1 dohromady 1 599. Z tohoto počtu žádostí bylo schváleno k realizaci 404 projektů. Rozložení předložených a schválených žádostí dle jednotlivých aktivit PO 1 je uveden v následujících tabulkách:

Tabulka 4 - Celkový počet předložených žádostí ve výzvách k PO 1

	podporovaná aktivita	počet předložených žádostí	výzva							
			0	1	2	3	4	5	6	7
PO1	Podpora rozvoje znalostní ekonomiky	1599	1	548	394	262	270		124	
	A. Rozvoj a realizace dalšího vzdělávání									
	<i>(Zvýšení účasti pracovníků na dalším vzdělávání a zavádění systémů dalšího vzdělávání u</i>									
	A1. Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce	371			3		244		124	
	A2. Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců příjemce a (případně) partnera	964	1	425	276	262				
	A3. Další profesní vzdělávání zaměstnanců v mikropodnicích a OSVČ	171		89	82					
	B. Podpora a poradenství rozvíjející podnikatelské prostředí									
	<i>(Zkvalitňování podnikatelského prostředí a usnadnění zahájení podnikání)</i>									
	B. Rozvoj podnikatelského prostředí v oblasti VaV a/nebo v oblasti envi technologií	26					26			
	C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji									
	<i>(Posilování budování kapacit lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji)</i>									
	C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji	67		34	33					

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Tabulka 5 - Počet neschválených žádosti předložených ve výzvách PO 1

	podporovaná aktivita	počet neschválených žádostí	výzva							
			0	1	2	3	4	5	6	7
PO1 Podpora rozvoje znalostní ekonomiky		1195	1	456	300	185	215			38
A. Rozvoj a realizace dalšího vzdělávání										
	<i>(Zvýšení účasti pracovníků na dalším vzdělávání a zavádění systémů dalšího vzdělávání u</i>									
	A1. Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce	240			3		199			38
	A2. Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců příjemce a (případně) partnera	745	1	345	214	185				
	A3. Další profesní vzdělávání zaměstnanců v mikropodnicích a OSVČ	146		81	65					
B. Podpora a poradenství rozvíjející podnikatelské prostředí										
	<i>(Zkvalitňování podnikatelského prostředí a usnadnění zahájení podnikání)</i>									
	B. Rozvoj podnikatelského prostředí v oblasti VaV a/nebo v oblasti envi technologií	16					16			
C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji										
	<i>(Posilování budování kapacit lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji)</i>									
	C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji	48		30	18					

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Tabulka 6 - Počet schválených žádosti předložených ve výzvách PO 1

	podporovaná aktivita	počet schválených projektů	výzva							
			0	1	2	3	4	5	6	7
PO1 Podpora rozvoje znalostní ekonomiky		404		92	94	77	55			86
A. Rozvoj a realizace dalšího vzdělávání										
	<i>(Zvýšení účasti pracovníků na dalším vzdělávání a zavádění systémů dalšího vzdělávání u</i>									
	A1. Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce	131					45			86
	A2. Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců příjemce a (případně) partnera	219		80	62	77				
	A3. Další profesní vzdělávání zaměstnanců v mikropodnicích a OSVČ	25		8	17					
B. Podpora a poradenství rozvíjející podnikatelské prostředí										
	<i>(Zkvalitňování podnikatelského prostředí a usnadnění zahájení podnikání)</i>									
	B. Rozvoj podnikatelského prostředí v oblasti VaV a/nebo v oblasti envi technologií	10					10			
C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji										
	<i>(Posilování budování kapacit lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji)</i>									
	C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji	19		4	15					

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Ve finančním vyjádření reprezentuje 1 599 předložených žádostí o podporu z PO1 celkem 6 545 mil. Kč. Reálně schválených žádostí však bylo pouze 404 a celková částka uvedená ve schválených žádostech činila 1 449 mil. Kč, což je 22,1 % z celkové sumy předložených žádostí.

Tabulka 7 - Finanční objemy PO1 podle podporovaných aktivit v Kč

podporovaná aktivita	celkem žádosti	neschválené žádosti	schválené žádosti	schválené projekty	% schválených	% financování
A	5 968 919 184	4 676 867 385	1 292 051 798	1 051 780 357	21,6 %	81,4 %
z toho A1	922 954 652	654 907 563	268 047 089	198 022 706	29,0 %	73,9 %
z toho A2	4 246 507 409	3 317 117 740	929 389 668	768 603 100	21,9 %	82,7 %
z toho A3	799 457 123	704 842 082	94 615 041	85 154 551	11,8 %	90,0 %
B	152 208 854	112 269 147	39 939 707	30 509 943	26,2 %	76,4 %
C	423 747 239	306 628 330	117 118 908	88 738 101	27,6 %	75,8 %
celkem	6 544 875 277	5 095 764 863	1 449 110 414	1 171 028 401	22,1%	80,8%

Zdroj: IS MONIT7+

A. Rozvoj a realizace dalšího vzdělávání

A1. Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce

A2. Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců příjemce a (případně) partnera

A3. Další profesní vzdělávání zaměstnanců v mikropodnicích a OSVČ

B. Rozvoj podnikatelského prostředí v oblasti VaV a/nebo v oblasti envi technologií

C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji

% schválených je podíl schválených žádostí k celkovému počtu podaných žádostí v % finanční částky.

% financování je podíl poskytnutých finančních prostředků na projekt k prostředkům požadovaným v žádosti v %.

Jak již bylo uvedeno v předchozím textu, největší zájem byl ze strany žadatelů byl o *Aktivitu A2. Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců*. V této aktivitě byla předložena více než polovina z celkového počtu žádostí, konkrétně 964. Požadovaný objem dotací dokonce činil cca 2/3 z celkové částky 6 545 mil. Kč, konkrétně 4 247 mil. Kč. Z toho vyplývá, že absorpční kapacita mnohonásobně převyšuje možnosti PO 1, resp. alokaci na tuto aktivitu vyčleněnou.

Při uzavírání smluv s příjemci se celková částka uvedená v žádostech dále redukovala, v průměru o cca 19 % a konečná suma dotace z veřejných prostředků tak v PO 1 činila 1 171 mil. Kč.

Průměrná výše požadované dotace, uvedená v žádostech činila cca 4,1 mil. Kč, přičemž finančně nejnáročnější byly projekty předkládané v rámci podporovaných aktivit *B. Rozvoj podnikatelského prostředí v oblasti VaV*, resp. *C. Rozvoj lidských zdrojů ve VaV*. Jejich počet však byl vzhledem k počtu žádostí z oblasti *dalšího profesního vzdělávání* marginální.

Je zřejmé, že žadatelé se flexibilně přizpůsobují nabízeným možnostem. To je patrné zejména u aktivity *A1. Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce*. Ačkoliv na tuto aktivitu bylo možné žádat již ve 2. výzvě, zájem byl minimální (pouze 3 předložené žádosti, z nichž ani jedna nebyla schválena). Žadatelé zcela upřednostnili ve 2. výzvě možnost dalšího profesního vzdělávání „plošně“ všech svých zaměstnanců. K výraznému obratu došlo ve 4. výzvě, kdy již nebylo umožněno „plošně“ vzdělávání v rámci aktivity *A2*, proto se firmy flexibilně přeorientovaly na ohrožené skupiny zaměstnanců. V této výzvě bylo již předloženo 244 žádostí a schváleno k realizaci 45 projektů. Šestá výzva byla zaměřena výhradně na vzdělávání zaměstnanců ohrožených na trhu práce, bylo předloženo 124 projektů a 86 jich bylo schváleno k realizaci. Úspěšnost žadatelů v této výzvě byla nejvyšší.

Průměrná výše schválené dotace na projekty PO 1 činila cca 2,9 mil. Kč.

Tabulka 8 - Průměrné hodnoty požadované a přiznané dotace v PO1 podle podporovaných aktivit v KČ

podporovaná aktivita	celkem žádosti	počet žádostí	schválené projekty	počet projektů	průměrná dotace v žádosti	průměrná dotace v projektu
A	5 968 919 184	1 506	1 051 780 357	375	3 963 426	2 804 748
A1	922 954 652	371	198 022 706	131	2 487 748	1 511 624
A2	4 246 507 409	964	768 603 100	219	4 405 091	3 509 603
A3	799 457 123	171	85 154 551	25	4 675 188	3 406 182
B	152 208 854	26	30 509 943	10	5 854 187	3 050 994
C	423 747 239	67	88 738 101	19	6 324 586	4 670 426
celkem	6 544 875 277	1 599	1 171 028 401	404	4 093 105	2 898 585

Zdroj: IS MONIT7+

A. Rozvoj a realizace dalšího vzdělávání

A1. Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce

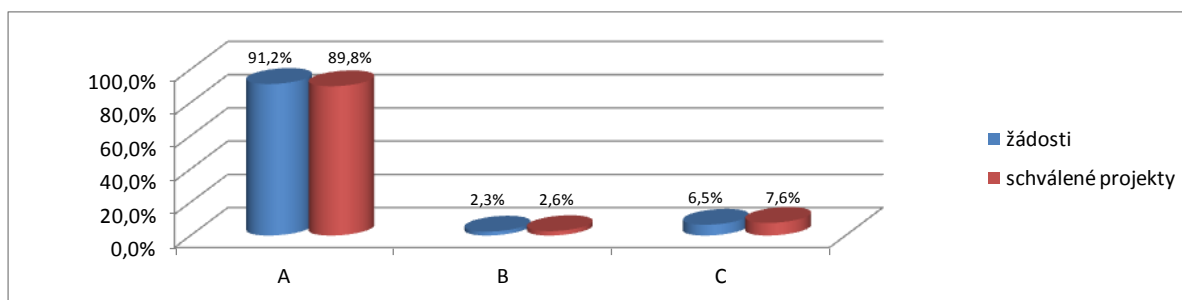
A2. Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců příjemce a (případně) partnera

A3. Další profesní vzdělávání zaměstnanců v mikropodnicích a OSVČ

B. Rozvoj podnikatelského prostředí v oblasti VaV a/nebo v oblasti envi technologií

C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji

Graf 2 - Finanční náročnost žádostí a projektů PO1 podle podporovaných aktivit v KČ

Zdroj: IS MONIT7+

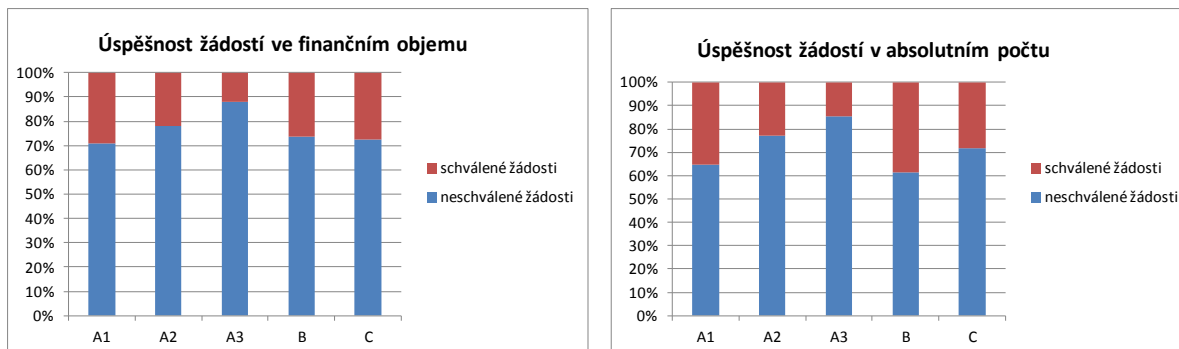
A. Rozvoj a realizace dalšího vzdělávání

B. Rozvoj podnikatelského prostředí v oblasti VaV a/nebo v oblasti envi technologií

C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji

Z celkové alokace finančních prostředků pro PO 1 bylo na projekty aktivity A2. *Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců* vynaloženo 66 %, což je objem proporcionální předloženým žádostem v dané oblasti. Rovněž pro oblast VaV v aktivitách B. *Rozvoj podnikatelského prostředí v oblasti VaV*, resp. C. *Rozvoj lidských zdrojů ve VaV* byla zachována proporcionalita mezi objemem žádostí a schválených projektů. Mírný nesoulad je zřejmý v aktivitě A1. *Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce* a aktivitě A3. *Další profesní vzdělávání zaměstnanců v mikropodnicích a OSVČ*, přičemž u aktivity A1 došlo k pozitivnímu posunu, kdy podíl schválených projektů je vyšší než podíl předložených žádostí, aktivita A3 vykazuje přesně opačný trend (podíl předložených žádostí je vyšší nežli podíl schválených projektů).

Graf 3 - Úspěšnost žádostí PO 1 ve finančním objemu a v absolutním počtu

Zdroj: IS MONIT7+

- A1. Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce
- A2. Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců příjemce a (případně) partnera
- A3. Další profesní vzdělávání zaměstnanců v mikropodnicích a OSVČ
- B. Rozvoj podnikatelského prostředí v oblasti VaV a/nebo v oblasti envi technologií
- C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji

O struktuře příjemců v PO 1, resp. v jednotlivých aktivitách vypovídá tabulka níže. Celkově mezi příjemci významně převažují podnikatelské subjekty (dle dikce IS MONIT7+ soukromé firmy), následované veřejným příjemcem a NNO.

Tabulka 9 - Struktura příjemců v jednotlivých aktivitách PO1

	A1	A2	A3	B	C	celkem
Nestátní neziskové organizace	10	16	8	1	1	36
Soukromá firma_MSP	82	145	14	5	2	248
Soukromá firma_ostatní	21	37	3	2	1	64
Veřejný příjemce	18	21	0	2	15	56
celkem	131	219	25	10	19	404

Zdroj: IS MONIT7+

- A1. Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce
- A2. Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců příjemce a (případně) partnera
- A3. Další profesní vzdělávání zaměstnanců v mikropodnicích a OSVČ
- B. Rozvoj podnikatelského prostředí v oblasti VaV a/nebo v oblasti envi technologií
- C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji

2.1.3 Vyhodnocení předložených a schválených žádostí v jednotlivých výzvách

V průběhu programovacího období byly na jednotlivé výzvy v PO 1 vyčleněny tyto alokace:

Tabulka 10 - Alokace a objem žádostí v PO1

Číslo výzvy	Alokace (mil. Kč)	Objem žádostí (mil. Kč)	Poměr (%)
1	370	2 841	768
2	310	1 429	461
3	300	1 199	400
4	130	848	652
6	129	211	164

Zdroj: výzvy

Jak je zřejmé z uvedené tabulky, požadované finanční prostředky v rádech převyšovaly disponibilní alokaci jednotlivých výzev. Vysoký převis lze identifikovat zejména ve výzvách, ve kterých organizace realizovaly projekty zaměřené na další profesní vzdělávání svých zaměstnanců. Nejvyšší převis byl v 1. výzvě, která byla zaměřena na aktivity A2. *Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců a A3. Další profesní vzdělávání zaměstnanců v mikropodnicích a OSVČ.* První výzva je také charakteristická nejvyšší alokací disponibilních prostředků a nejvyšším objemem předložených žádostí. Z toho lze jednoznačně usuzovat, že absorpční kapacita organizací na území hl. m. Prahy je velmi vysoká a organizace měly v dostatečném předstihu připraveny projektové žádosti.

Při srovnání finančních prostředků v jednotlivých výzvách je zřetelný pokles v objemu požadovaných prostředků ze strany žadatelů, ve čtvrté výzvě byl pokles až na 30 % vzhledem k první výzvě, tj. o 2 mld. Kč. V šesté výzvě dokonce poklesl objem žádostí až na 1/4 stavu ze čtvrté výzvy, ačkoliv alokace byla prakticky shodná.

Tabulka 11 - Finanční objemy PO1 podle výzev v Kč

číslo výzvy	celkem žádosti	neschválené žádosti	schválené žádosti	schválené projekty	% schválených	% financování
0	18 079 890	18 079 890	0	0	X	x
1	2 841 249 840	2 403 847 428	437 402 413	363 748 455	15,4%	83,2%
2	1 428 512 390	1 076 470 176	352 042 214	304 302 631	24,6%	86,4%
3	1 198 685 219	847 006 227	351 678 991	274 444 666	29,3%	78,0%
4	847 676 371	686 349 579	161 326 792	122 317 499	19,0%	75,8%
6	210 671 568	64 011 563	146 660 005	106 215 150	69,6%	72,4%
celkem	6 544 875 277	5 095 764 863	1 449 110 414	1 171 028 401	22,1%	80,8%

Zdroj: IS MONIT7+

% schválených je podíl schválených žádostí k celkovému počtu podaných žádostí v % finanční částky.

% financování je podíl poskytnutých finančních prostředků na projekt k prostředkům požadovaným v žádosti v %.

Ve finančním vyjádření činil podíl schválených žádostí celkově za celé období 22,1 %. Z porovnání tohoto ukazatele v jednotlivých výzvách je vidět menší úspěšnost žadatelů na počátku realizace operačního programu, konkrétně v 1. výzvě. To je dáno především nejvyšším převisem poptávky, a tudíž i nejvyšším počtem neuspokojených žadatelů. Následně se situace stabilizovala, avšak ve 4. výzvě úspěšnost opět klesla (příčině se evaluátor věnuje v textu dále). Nejúspěšnější byli žadatelé, kteří předložili žádost v 6. výzvě, a to téměř ze 70 %. Na druhou stranu reálně přiznaná dotace na jednotlivé projekty byla v 6. výzvě relativně nejvíce ponížena a to v průměru o více než ¼ požadované částky v žádosti.

O specifičnosti 6. výzvy napovídají i relativně nižší průměrné náklady na projekt uvedené v žádosti, které dosahují cca 40 % průměrných nákladů za celou prioritní osu. Jak je vidět v níže uvedené tabulce, největší průměrná požadovaná i schválená výše dotace na projekt byla v 1. výzvě. Naopak v 6. výzvě dosahuje nejnižších hodnot. Pokles rozpočtu projektů může souviset i s postupným omezováním podmínek dotace, např. míra povinného spolufinancování či vyšší specifikace cílových skupin. Jedním z důvodů je také časové omezení doby trvání projektů na maximálně 12 měsíců v 6. výzvě oproti 30 měsícům v předchozích výzvách.

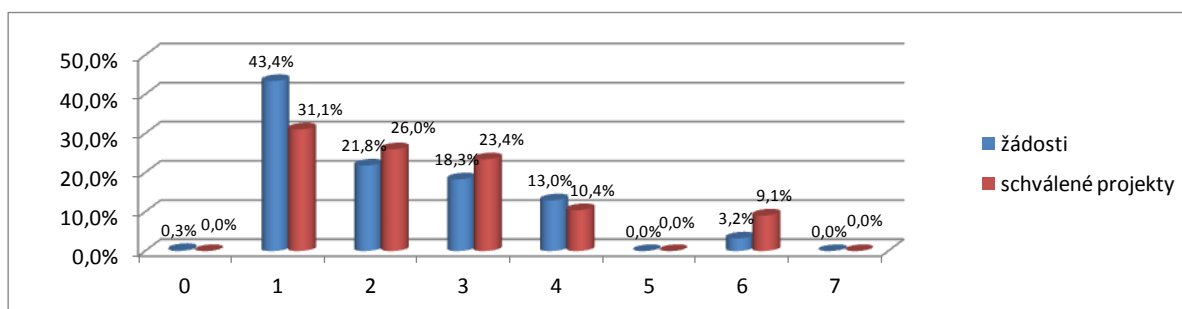
Tabulka 12 - Průměrné hodnoty požadované a přiznané dotace v PO 1 podle výzev v Kč

číslo výzvy	celkem žádosti	počet žádostí	schválené projekty	počet projektů	průměrná dotace v žádosti	průměrná dotace v projektu
0	18 079 890	1	0	0	18 079 890	x
1	2 841 249 840	548	363 748 455	92	5 184 762	3 953 788
2	1 428 512 390	394	304 302 631	94	3 625 666	3 237 262
3	1 198 685 219	262	274 444 666	77	4 575 134	3 564 216
4	847 676 371	270	122 317 499	55	3 139 542	2 223 955
6	210 671 568	124	106 215 150	86	1 698 964	1 235 060
celkem	6 544 875 277	1 599	1 171 028 401	404	4 093 105	2 898 585

Zdroj: IS MONIT7+

Graficky jsou finanční požadavky na dotaci v jednotlivých výzvách a reálně přiznané dotace v jednotlivých podporovaných projektech zřejmé z následujícího grafu.

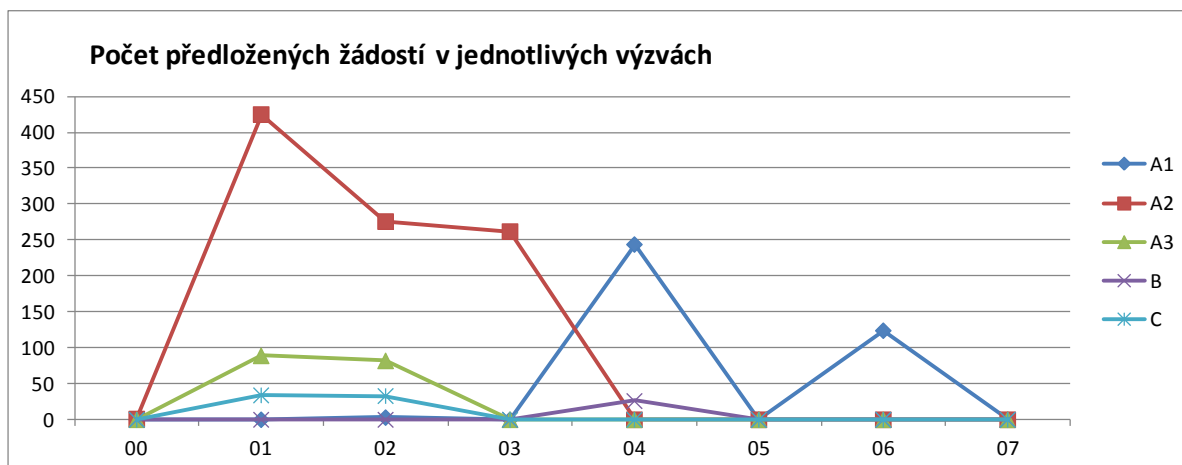
Graf 4 - Finanční náročnost žádostí a projektů PO 1 podle výzev v Kč

Zdroj: IS MONIT7+

Již v 1. výzvě přesáhly finanční požadavky předložených žádostí více než dvakrát plánovanou alokaci prostředků na celou prioritní osu. V následujících výzvách finanční požadavky v předložených žádostech postupně klesaly. I přesto výše přiznaných dotací na projekty z výzev 1, 2 a 3 vyčerpaly 80 % celkové alokace na prioritní osu. Zbývajících 20 % alokované částky bylo přiděleno v rámci výzev 4 a 6, a to převážně na další profesní vzdělávání zaměstnanců ohrožených na trhu práce.

Graf 5 - Počet předložených žádostí v jednotlivých výzvách PO1

Zdroj: IS MONIT7+

A1. Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce

A2. Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců příjemce a (případně) partnera

A3. Další profesní vzdělávání zaměstnanců v mikropodnicích a OSVČ

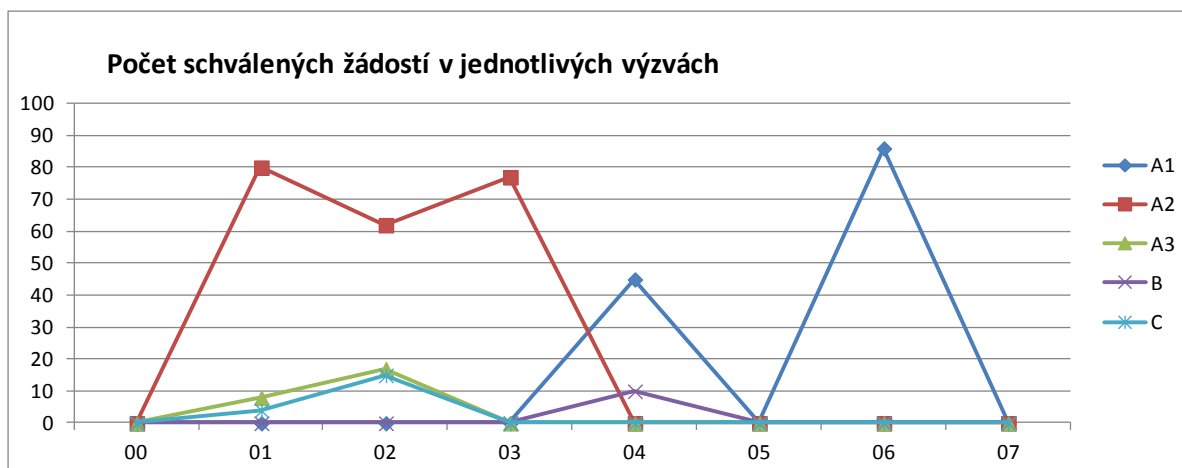
B. Rozvoj podnikatelského prostředí v oblasti VaV a/nebo v oblasti envi technologií

C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji

Analýza počtu předložených a schválených žádostí v oblasti dalšího vzdělávání zaměstnanců (A1 a A2) ukazuje na určité trendy v chování žadatelů.

Porovnáním situace ve výzvách 1, 2 a 3 je zřejmé poměrně vysoké procento neschválených žádostí ve výzvě 1 a ačkoliv je mezi podanými žádostmi do výzev 2 a 3 klesající tendence, tak se počet schválených žádostí naopak zvýšil. Jednou z příčin zřejmě bude jak postupná stabilizace doprovodných aktivit řídicího orgánu (marketink, školení, prezentace principů podpory), tak nabývání zkušeností na straně předkladatelů žádostí.

Graf 6 - Počet schválených žádostí v jednotlivých výzvách PO1

Zdroj: IS MONIT7+

A1. Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce

A2. Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců příjemce a (případně) partnera

A3. Další profesní vzdělávání zaměstnanců v mikropodnicích a OSVČ

B. Rozvoj podnikatelského prostředí v oblasti VaV a/nebo v oblasti envi technologií

C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji

Struktura příjemců a cílových skupin v jednotlivých výzvách

Strukturu příjemců v jednotlivých kolech výzev a zastoupení cílových skupin ukazují následující tabulky.

Tabulka 13 - Struktura příjemců v jednotlivých výzvách PO1

	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 3	Výzva 4	Výzva 6	celkem
Nestátní neziskové organizace	7	13	5	4	7	36
Soukromá firma_MSP	45	57	59	24	63	248
Soukromá firma_ostatní	30	5	6	20	3	64
Veřejný příjemce	10	19	7	7	13	56
celkem	92	94	77	55	86	404

Zdroj: IS MONIT7+

Tabulka 14 - Zastoupení cílových skupin v jednotlivých výzvách PO1

	Cílová skupina 1	Cílová skupina 2	Cílová skupina 3	Cílová skupina 4
	Zaměstnanci obecně	Zaměstnanci mikropodniků, sebezaměstnaní a OSVČ	Zaměstnanci ohrožení na trhu práce	Studenti
Výzva 1	x	x		x
Výzva 2	x	x	x	x
Výzva 3	x			
Výzva 4	x		x	x
Výzva 6	x		x	

Zdroj: ŘO OPPA, IS MONIT7+, Výroční zpráva OPPA

2.1.4 Analýza výstupů projektů PO 1

Hierarchický systém podporovaných aktivit v rámci OPPA vychází z aktivit definovaných v operačním programu, které byly průběžně upřesňovány v jednotlivých výzvách (viz Aktivity A1, A2, A3, B a C). Každá tato aktivita byla realizována souborem projektových aktivit, jak je blíže specifikováno v následujícím textu.

Podporované aktivity projektů podle výzev

V každé výzvě byly kromě cílové skupiny, výše alokovaných prostředků a velikosti projektů ve finančním vyjádření blíže specifikovány také konkrétní podporované aktivity projektů (v některých projektech nazývané také klíčové aktivity projektů). Aby bylo možné vyhodnotit jednotlivé výzvy a celou PO 3 z hlediska projektových aktivit, byly pro potřebu evaluace aktivity projektů konsolidovány do zjednodušené formulace, jak vyplývá z následujících tabulek.

Jak již bylo zmíněno výše, aktivitě A1. *Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožených na trhu práce* byly věnovány výzvy 2, 4 a 6, přičemž rozsah podporovaných aktivit projektů se postupně snižoval.

Tabulka 15 - A1. Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce

podporované aktivity projektů	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 3	Výzva 4	Výzva 6
realizace programů, kurzů a stáží		X		X	X
rozvoj a inovace systémů vzdělávání		X		X	X
školení a příprava metodiků, lektorů a poradců		X		X	
tvorba metodik a nástrojů		X			

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Nejširší rozsah projektových aktivit lze vidět ve 2. výzvě, kde bylo možné zaměřit projektové aktivity na realizaci programů, kurzů a stáží, rozvoj a inovace systémů vzdělávání, školení a přípravy metodiků, lektorů a poradců a tvorby metodik a nástrojů. Naproti tomu výzva 6 umožnila zaměřit projekty pouze na realizaci programů, kurzů a stáží a rozvoj a inovaci systému vzdělávání.

Aktivita A2. Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců příjemce a (případně) partnera byla realizována výzvami 1, 2 a 3, přičemž rozsah podporovaných aktivit projektů zůstal zachován pro všechny tři výzvy.

Tabulka 16 - A2. Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců příjemce a (případně) partnera

podporované aktivity projektů	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 3	Výzva 4	Výzva 6
realizace programů, kurzů a stáží	X	X	X		
rozvoj a inovace systémů vzdělávání	X	X	X		
školení a příprava metodiků, lektorů a poradců	X	X	X		
tvorba metodik a nástrojů	X	X	X		

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Aktivitě A3. *Dalšímu profesnímu vzdělávání zaměstnanců v mikropodnicích a OSVČ* byly věnovány výzvy 1 a 2, přičemž i zde rozsah podporovaných aktivit projektů zůstal zachován pro obě výzvy.

Tabulka 17 - A3. Další profesní vzdělávání zaměstnanců v mikropodnicích a OSVČ

podporované aktivity projektů	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 3	Výzva 4	Výzva 6
realizace programů, kurzů a stáží	X	X			
rozvoj a inovace systémů vzdělávání	X	X			
školení a příprava metodiků, lektorů a poradců	X	X			
tvorba metodik a nástrojů	X	X			

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Aktivita B. Rozvoj podnikatelského prostředí v oblasti VaV a/nebo v oblasti envi technologií byla realizována pouze jednou výzvou (4), přičemž bylo možné projekty zaměřit na další profesní vzdělávání a šíření výsledků VaV, rozvoj podnikatelského prostředí a spolupráci s veřejným sektorem a vzdělávací kurzy a poradenství při zahájení podnikání v oblasti VaV.

Tabulka 18 - B. Rozvoj podnikatelského prostředí v oblasti VaV a/nebo v oblasti envi technologií

podporované aktivity projektů	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 3	Výzva 4	Výzva 6
další profesní vzdělávání a šíření výsledů VaV				X	
rozvoj podnikatelského prostředí (VaV/envi) a spolupráce s veřejným sektorem				X	
vzdělávací kurzy a poradenství při zahajování podnikání (VaV/envi)				X	

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Aktivita C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji byly věnovány výzvy 1 a 2, přičemž ve výzvě 2 došlo k redukci možných projektových aktivit a již nebylo akceptovatelnou aktivitou založení centra VaV.

Tabulka 19 - C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji

podporované aktivity projektů	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 3	Výzva 4	Výzva 6
RLZ profesním vzděláváním a vytváření VaV týmů	X	X			
transfer know-how	X	X			
spolupráce při VaV	X	X			
založení centra VaV (spolu s 1, 2 nebo 3)	X				

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Analýzou obsahového zaměření jednotlivých projektů realizovaných v rámci PO 1 byla identifikována četnost realizace „podporovaných aktivit projektů“ napříč prioritní osou. Projekty nebyly omezeny šíří aktivit, v rámci jednoho projektu mohlo být zahrnuto celé spektrum aktivit umožněné výzvou. Jak vyplývá z níže uvedené tabulky, projekty zahrnovaly více než jednu aktivitu, přičemž aktivitu s pořadovým číslem 1 lze považovat za primární, resp. za aktivitu, kterou obsahoval každý projekt.

Tabulka 20 - Struktura realizovaných „podporovaných aktivit projektů“ v PO 1

podporované aktivity ve výzvách	počet schválených projektů	podporované aktivity v projektech										
		1. realizace programů, kurzů a stáží	2. rozvoj a inovace systémů vzdělávání	3. školení a příprava metodiků, lektorů a poradců	4. tvorba metod a nástrojů	1. další profesní vzdělávání a šíření výsledků VaV	2. rozvoj podnikatelského prostředí (VaV/envi) a spolupráce s veř. sektorem	3. vzdělávací kurzy a poradenství při zahajování podnikání (VaV/envi)	1. RLZ profesním vzděláváním a vytváření VaV týmů	2. transfer know-how	3. spolupráce při VaV	4. založení centra VaV
PO1 - Podpora rozvoje znalostní ekonomiky	404	375	164	76	121	10	7	4	19	11	4	1
A. Rozvoj a realizace dalšího vzdělávání												
A1. Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce	131	131	37	21	27							
A2. Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců příjemce a (případně) partnera	219	219	126	54	80							
A3. Další profesní vzdělávání zaměstnanců v mikropodnicích a OSVČ	25	25	1	1	14							
B. Podpora a poradenství rozvíjející podnikatelské prostředí												
B. Rozvoj podnikatelského prostředí v oblasti VaV a/nebo v oblasti envi technologií	10					10	7	4				
C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji												
C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji	19								19	11	4	1

Zdroj: IS MONIT7+, projektová dokumentace

Hlubší analýza projektů zaměřených na další profesní vzdělávání zaměstnanců (A1, A2 a A3) ukazuje, že ačkoliv ve všech výzvěch byly podporovány aktivity:

- realizace programů, kurzů a stáží,
- rozvoj a inovace systémů vzdělávání,
- tvorba metod a nástrojů,

tak se diametrálně liší jejich reálné naplnění.

Zatímco programy, kurzy či stáže byly realizovány ve 100 % případech, tak systémy vzdělávání rozvíjelo 57 % projektů cílených na vlastní zaměstnance obecně, ale pouze 28 % projektů cílených na zaměstnance ohrožené na trhu práce. U mikropodniků a OSVČ pak tento podíl činí jen 4 %, což je dáno zaměřením projektů na otevřené kurzy pro mikropodnikatele.

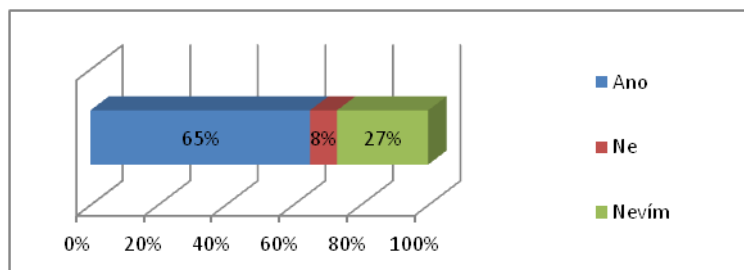
U výstupů, jimiž jsou metody a nástroje pro vzdělávání je situace odlišná. V projektech realizovaných mikropodniky a OSVČ měly tyto produkty četnost 56 % a u projektů zaměřených na vlastní zaměstnance obecně, pak četnost 36 %. Nejnižší podíl tvořil tento typ výstupů u projektů cílených na zaměstnance ohrožené na trhu práce cca 21 %.

Z analýzy obsahu projektů vyplynulo, že v rámci aktivity A1. byly v projektech nejvíce zastoupeny vzdělávací aktivity zaměřené na soft skills a jazykové vzdělávání. Poté následovalo vzdělávání v IT dovednostech a odborné vzdělávání bylo zastoupeno nejméně. Podobný trend lze vysledovat u vzdělávání zaměstnanců mikropodniků a OSVČ.

2.1.5 Udržitelnost projektů PO 1

Udržitelnost projektů byla zkoumána v rámci terénního šetření (zejména dotazníkovým šetřením) mezi příjemci podporovanými v rámci PO 1.

Graf 7 - Záměr pokračovat ve vzdělávacích aktivitách i po ukončení financování z OPPA

Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

Prakticky 2/3 respondentů deklarují, že hodlají v aktivitách projektu pokračovat i po ukončení financování z OPPA a pouze zlomek jednoznačně odpověděl, že nikoliv. Tento trend se potvrdil i při evaluačních rozhovorech s příjemci, kdy všichni potvrdili pokračování aktivit. Naprostá

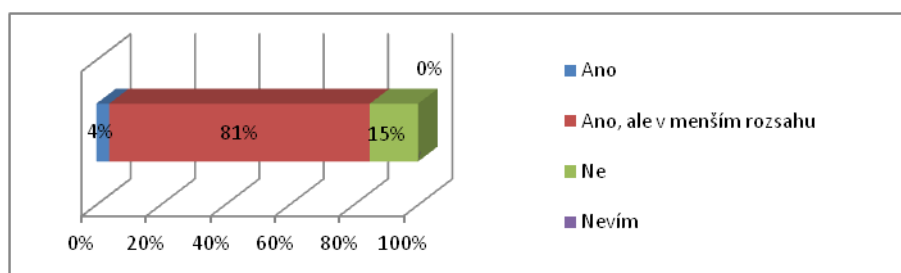
shoda panovala v rozsahu aktivit, kdy všichni připouštějí, že rozsah realizovaných aktivit bude významně omezenější, než při financování projektu z OPFA. Míra vzdělávacích aktivit v jednotlivých organizacích souvisí s jejich celkovým nastavením a pozicí na trhu (např. zcela jiná situace pro podnik generující zisk a NNO nebo veřejný subjekt). Lze předpokládat, že organizace, které vytvořily v rámci projektu ucelený vzdělávací systém, mají větší tendenci pokračovat v systematickém vzdělávání.

Jako zdroj dalšího financování nastartovaných aktivit pak uvádějí buď vlastní zdroje (zejména podnikatelské subjekty), nebo jiné dotační tituly (NNO a veřejné instituce).

Ve věci udržitelnosti tedy lze konstatovat, že minimálně ze dvou třetin jsou dopady z realizace projektu trvalého rázu a příjemci podpory na ně budou navazovat v další činnosti. Je to o něco méně než v PO2 a PO3, kde záměr pokračovat v zahájených aktivitách deklarují cca 3/4 příjemců.

Evaluátor taktéž zkoumal, zda by příjemci realizovali vzdělávací aktivity i bez podpory z OPFA.

Graf 8 - Záměr realizovat vzdělávací aktivity i bez podpory z OPFA

Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

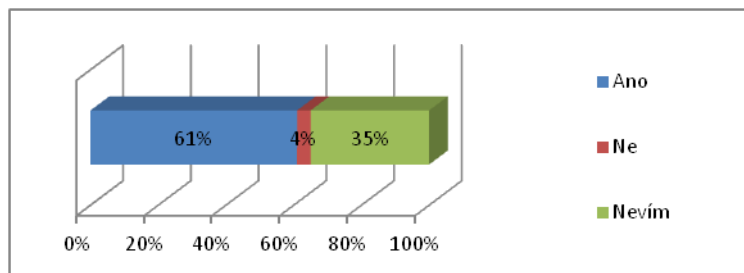
Celkem 15 % respondentů dotazníkového šetření uvedlo, že bez podpory by projekt vůbec nerealizovali. Lze proto konstatovat, že pro tyto příjemce byla podpora z OPFA významným startovacím impulsem pro realizaci podporovaných aktivit.

Více než 80 % respondentů deklaruje, že bez dotace by projekt sice realizovali, ale v omezené míře. To koresponduje s předchozím zjištěním, že 2/3 příjemců bude v aktivitách pokračovat i po ukončení financování z OPFA.

Pouze pro 4 % dotázaných nebyla podpora z OPFA nezbytným předpokladem pro realizaci aktivit projektu. Situace v ostatních dvou PO je podobná a ochota realizovat aktivity projektu i bez podpory z OPFA je spíše ojedinělá.

Větší část respondentů (61 %) také předpokládá realizovat vzdělávací aktivity v dalším programovacím období za přispění zdrojů z Evropských strukturálních a investičních fondů.

Graf 9 - Záměr realizovat vzdělávací aktivity v rámci ESF v dalším období

Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

Na první pohled je zřejmá konzistence výsledků terénního šetření, protože na otázku, zda by příjemci realizovali vzdělávací aktivity i v rámci programů ESF 2014-2020, pokud by to bylo možné, opět zhruba 2/3 příjemců odpověděly pozitivně.

Jedná se o stejný podíl respondentů, který se vyjádřil pozitivně k dalšímu pokračování aktivit projektu po ukončení financování s tím, že by pro financování rád získal dotační podporu.

Jedna odpověď, reprezentující 4 % response byla ve vztahu k budoucímu využití zdrojů EU negativní a jako důvod příjemce uváděl administrativní náročnost a složitost výběrového řízení.

Odpovědi na evaluační otázky

EO 1.1.2 V jakém rozsahu jsou aktivity podpořené z OPPI příjemci realizovány po ukončení financování projektu OPPI? Pokud ano, jaké jsou zdroje financování těchto aktivit?

Udržitelnost projektů je vnímána zejména z pohledu omezení finančních prostředků a tudíž redukce vzdělávacích aktivit. Z dotazníkového šetření s příjemci PO 1 vyplývá, že 65 % respondentů předpokládá pokračování aktivit i po ukončení financování z OPPI. Pouze 8 % respondentů uvádí, že v realizaci aktivit nepokračuje. Vzhledem k tomu, že více jak 85 % respondentů by realizovalo vzdělávací aktivity i bez podpory z OPPI, lze se domnívat, že podpora neměla významný iniciační charakter, avšak přispěla k zintenzivnění a rozšíření vzdělávacích aktivit, neboť 81 % respondentů by sice vzdělávací aktivity realizovalo, avšak v menším rozsahu.

Lze proto konstatovat, že zaměstnavatelé obecně kladou na vzdělávání svých zaměstnanců značný důraz, avšak intenzitu vzdělávání přizpůsobují aktuální ekonomické situaci. Při omezených finančních možnostech jsou zejména realizovány vzdělávací aktivity vyžadované zákonem. Vzdělávání nad rámec zákona je poskytováno v omezeném rozsahu, příp. omezenému okruhu zaměstnanců.

Pro pokračování aktivit předpokládají respondenti v naprosté většině využití interních (vlastních) zdrojů organizace, v některých případech také dotace.

EO 1.1.3 Realizovali by příjemci projekty i bez podpory z OPPA? Realizovali by je ve stejné intenzitě?

Jak již bylo řečeno výše, 85 % respondentů šetření deklarovalo, by určitě realizovali vzdělávací aktivity i bez příspěví OPPA, avšak většinou v menším rozsahu. Pouze 15 % respondentů uvádí, že impulsem pro realizaci vzdělávacích aktivit bylo financování z OPPA. U těchto respondentů lze proto předpokládat, že podpora měla iniciační charakter, avšak lze spekulovat, zda potřebnost vzdělávání byla dostatečně vysoká nebo zda tyto aktivity byly realizovány jen proto, že byly financovány z cizích zdrojů. V tomto případě je pak efektivita vynaložených prostředků většinou nižší, stejně tak předpoklad kontinuálního pokračování v nastartovaných aktivitách.

EO 1.1.4 Realizovali by příjemci vzdělávací projekt za financování z OPPA znovu, pokud by měli příležitost? Pokud ne, co shledávají jako největší překážku?

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že pouze 61 % respondentů by realizovalo projekt znovu pokud by mělo příležitost využít dotační možnosti ESF. Poměrně vysoké procento respondentů zůstává nerozhodnuto (35 %). Nicméně s ohledem na vysoký převis projektů, resp. velkou absorpční kapacitu v období 2007–2013 na straně jedné a snížení disponibilních zdrojů pro hlavní město Praha v příštích letech, toto zjištění nepředstavuje ohrožení pro čerpání alokovaných finančních prostředků na území hl. m. Prahy z důvodu nedostatečné absorpční kapacity.

Jak vyplývá nejen z terénního šetření, ale také z již provedených evaluací, mezi největší překážky čerpání dotací nejen z OPPA, ale obecně z operačních programů financovaných ze SF, resp. ESIF lze zahrnout administrativní náročnost procesu předložení žádosti a následnou administraci a složitá a nejednoznačná pravidla výběrových řízení. V příštím období bude proto nezbytné zaměřit komunikaci se žadateli na eliminaci těchto negativních prvků a vysvětlovat převažující pozitivní dopady realizace projektů.

2.1.6 Vyhodnocení dopadů podpory na příjemce a cílové skupiny PO 1

OPPA identifikuje v rámci PO 1 čtyři základní cílové skupiny intervence, resp. skupiny osob, na něž jsou jednotlivé projekty zaměřeny:

- Zaměstnanci
- Zájemci o podnikání
- Zaměstnavatelé
- Sebezaměstnaní

Jednotlivé výzvy však pracují s podstatně detailnějším členěním výše uvedených základních cílových skupin. Na základě analýzy jednotlivých výzev evaluátor pro další vyhodnocení pracoval s z následujícím členěním cílových skupin:

- zaměstnanci vlastní nebo partnera obecně
- zaměstnanci mikropodniků a OSVČ
- studenti
- osoby ohrožené na trhu práce
  - zdravotně postižení
  - rodiče pečující o dítě do 6 let
  - starší osoby nad 50 let
  - mladší osoby pod 30 let
  - osoby s nižším vzděláním

Analýzou údajů v IS MONIT+ a projektové dokumentace bylo možné sestavit strukturu cílových skupin v jednotlivých aktivitách PO 1 a současně identifikovat počet projektů, zaměřených na konkrétní skupiny znevýhodněných osob.

Tabulka 21 - Struktura cílových skupin v jednotlivých aktivitách PO1

podporované aktivity ve výzvách	počet schválených projektů	cílová skupina										
		1. zaměstnanci obecně	2. zaměstnanci mikropodniků a OSVČ	3. studenti	4. znevýhodnění	zdravotně postižení	rodiče pečující o dítě do 6 let	osoby starší 50 let	osoby mladší 30 let	osoby s nízkým vzděláním	z toho	
PO1 - Podpora rozvoje znalostní ekonomiky	404	242	29	11	131	16	45	100	109	42		
A. Rozvoj a realizace dalšího vzdělávání												
A1. Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce	131				131	16	45	100	109	42		
A2. Další profesní vzdělávání vlastních zaměstnanců příjemce a (případně) partnera	219	219										
A3. Další profesní vzdělávání zaměstnanců v mikropodnicích a OSVČ	25		25									
B. Podpora a poradenství rozvíjející podnikatelské prostředí												
B. Rozvoj podnikatelského prostředí v oblasti VaV a/nebo v oblasti envi technologií	10	8	3	6								
C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji												
C. Rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji	19	15	1	5								

Zdroj: IS MONIT7+, projektová dokumentace

Jak vyplývá z uvedené tabulky, projekty ve většině případů mířily na více nežli jednu cílovou skupinu. Zřetelné je to zejména ve skupině osob ohrožených na trhu práce. V procentním zastoupení znevýhodněných osob lze konstatovat, že těžiště vzdělávání těchto skupin se soustředilo na osoby mladší 30 let (35 %) a osoby starší 50 let (32 %). Ze zbývajících třetiny se projekty zaměřily na rodiče pečující o dítě do 6 let a na osoby s nízkým vzděláním (cca po 14 %). Na osoby zdravotně postižené cílily projekty pouze z 5 %.

Z analýz jednoznačně vyplynulo, že ze strany jednotlivých cílových skupin byly projekty vítány a nevyskytovaly se problémy s nedostatečnou motivací se jich účastnit. Jako dílčí problém s motivací byla zmiňována neochota účastnit se vzdělávání pracovníků na dělnických pozicích v průmyslových podnicích. V těchto případech je nutné, aby vedení podniku, zejména personální management vhodným způsobem motivoval zaměstnance a zdůrazňoval pozitiva vzdělávacího procesu.

Kromě stabilizačního prvku bylo možné u některých typů zaměstnanců pozorovat kariérní posun (jako příklad lze uvést mladé koncipienty) a zahájení samostatné výdělečné činnosti (např. ergoterapeuti). V důsledku toho došlo k odlivu vzdělaných zaměstnanců, nicméně příjemci toto nehodnotí jako negativní dopad (odchod pracovníků dávali příjemci do souvislosti s účastí v projektu), spíše to považují za přirozený vývoj na trhu práce, kdy se pracovníkovi díky projektu zvýšila kvalifikace a tím se stal na trhu práce „atraktivnější“.

Měřit efekty a přímé dopady vzdělávání je velmi komplikované. Pozitivní efekty lze spatřovat na zvýšení sebevědomí a spokojenosti zaměstnanců, firemní kultuře a celkové atmosféře v organizaci. Klíčový je také postoj managementu ke vzdělávání a jeho schopnost pozitivní aspekty vzdělávání zaměstnancům vysvětlit a prosadit.

Příjemci zahrnutí do terénního šetření se jednoznačně shodli na tom, že podpora poskytnutá v rámci projektu přinesla organizaci výhody, které lze vidět zejména ve stabilizaci zaměstnanců. Projekty umožnily realizovat vzdělávací aktivity nad rámec standardního vzdělávání, a to jak z hlediska obsahu vzdělávání tak rozsahu cílové skupiny.

Systémové změny přinesly projekty těch příjemců, u kterých bylo součástí projektu zavádění komplexního systému vzdělávání, nebo jeho části (např. nastavení systému vzdělávání specifického okruhu zaměstnanců, které bylo posléze integrováno do celkového systému).

Přístup jednotlivých příjemců ke smyslu zavádění systému vzdělávání se liší. Jejich postoj je do značné míry závislý na managementu organizace a na existenci vize a strategie organizace. V organizacích, kde je jasná vize a strategie, je systém vzdělávání nástrojem, který vizi napomáhá naplňovat. Existenci systému vzdělávání je nutné vidět zejména z praktického hlediska, neboť jasně vymezuje vzdělávací potřeby jednotlivých pracovních pozic a umožňuje eliminovat snahy zaměstnanců vyhýbat se vzdělávání nebo naopak přemíru vzdělávání v dovednostech, které pro danou pozici nejsou nezbytné a potřebné. Systém vzdělávání také významným způsobem napomáhá při sestavování rozpočtu organizace v oblasti plánování vzdělávacích aktivit a umožňuje dlouhodobější plánování vzdělávání a systematictější možnost rozvoje pracovníků.

Na druhou stranu příjemci vidí velkou nevýhodu projektů financovaných z OPPIA v jejich nízké flexibilitě. Vzhledem k prodlení mezi podáním projektu a jeho schválením, resp. zahájením realizace, tyto projekty nereflektují vývoj situace a tudíž neřeší aktuální potřeby zaměstnanců organizací. Nízká flexibilita v úpravách projektu neumožňuje operativní přesun finančních prostředků do oblastí aktuálních vzdělávacích potřeb (např. vyvolaných fluktuací pracovníků), což má za následek nevyužití části prostředků a jejich vrácení řídicímu orgánu. Příjemci také pociťují absenci kontinuity a návaznosti projektů a efektivní využití již osvědčených a existujících nástrojů a postupů.

Další nevýhodou projektů je jejich relativně krátká doba realizace. Značným problémem je koordinace intenzivních vzdělávacích aktivit s pracovními povinnostmi účastníků. Zejména se to týká seniorních pozic (jako příklad lze uvést advokáty, lékaře apod.), neboť u těchto pozic je nutné velmi pečlivě volit optimální délku vzdělávací akce z hlediska jejich vytížení.

Jako velmi potřebné vidí příjemci „stabilizační vzdělávání“, které chápou ve vzdělávacích aktivitách, které jdou nad rámec nutného odborného vzdělávání (zejména soft skills). Kromě posílení odborných znalostí je totiž nutné také stabilizovat zaměstnance. Nicméně tento názor nelze paušalizovat, vždy to závisí na zaměření dané organizace a jejím postavení na trhu.

Rozsah podpory

V rámci PO 1 bylo dosud podpořeno 41 541 zaměstnaných osob a 6 353 OSVČ, z čehož bylo 36 514 zaměstnaných osob úspěšně podpořených (což představuje 88 %) a 5 769 OSVČ úspěšně podpořených (což představuje 91 %).

Úspěšnost podpory se výrazně neliší dle jednotlivých subkategorií.

Úspěšnost podpory mezi muži a ženami, resp. podle věkových kategorií nevykazuje nějaké zvláštní odchylky od průměru a také ve vzdělanostní struktuře se úspěšnost pohybuje okolo průměru. Výjimkou jsou osoby se základním vzděláním, u nichž činila úspěšnost pouze 81 %, ale jejich podíl na podpořených osobách je jen cca 5 %.

Tabulka 22 - Plnění indikátorů cílových skupin ve vazbě na Nařízení EK 1828/2006

Kód indikátoru	Úplný název indikátoru	Dosažená hodnota indikátoru
Dělení na trhu práce		
074104	Počet podpořených osob – zaměstnaní	41 541
074105	Počet podpořených osob – OSVČ	6 353
074106	Počet podpořených osob - dlouhodobě nezaměstnaní	23
074107	Počet podpořených osob - nezaměstnaní celkem	33
074108	Počet podpořených osob - neaktivní osoby celkem	580
074109	Počet podpořených osob - neaktivní osoby ve vzdělávání či odborné přípravě (žáci, studenti a učni)	521
074604	Počet úspěšně podpořených osob – zaměstnaní	36 514

074605	Počet úspěšně podpořených osob – OSVČ	5 769
074606	Počet úspěšně podpořených osob -dlouhodobě nezaměstnaní	21
074607	Počet úspěšně podpořených osob - nezaměstnaní celkem	24
074608	Počet úspěšně podpořených osob - neaktivní osoby celkem	529
074609	Počet úspěšně podpořených osob - neaktivní osoby ve vzdělávání či odborné přípravě (žáci, studenti a učni)	488
Dělení celkem/muži/ženy		
074100	Počet podpořených osob – celkem	48 089
074101	Počet podpořených osob – muži	19 879
074102	Počet podpořených osob – ženy	28 210
074600	Počet úspěšně podpořených osob	42 398
074601	Počet úspěšně podpořených osob – muži	17 295
074602	Počet úspěšně podpořených osob – ženy	25 103
Dělení dle věku		
074118	Počet podpořených osob - mladí lidé 15-24 let	4 957
074119	Počet podpořených osob - starší pracovníci 55-64 let	5 821
074618	Počet úspěšně podpořených osob - mladí lidé 15-24 let	4 244
074619	Počet úspěšně podpořených osob - starší pracovníci 55-64 let	4 985
Dělení dle vzdělání		
074141	Počet podpořených osob - základní ISCED 1 a 2	2 267
074142	Počet podpořených osob - střední ISCED 3	25 051
074143	Počet podpořených osob - nástavbové studium ISCED 4	2 946
074144	Počet podpořených osob - vysokoškolské ISCED 5 a 6	16 488
074641	Počet úspěšně podpořených osob - základní ISCED 1a 2	1 834
074642	Počet úspěšně podpořených osob - střední ISCED 3	22 064
074643	počet úspěšně podpořených osob, které obdržely podporu v rámci projektů - nástavbové studium ISCED 4	2 638
074644	Počet úspěšně podpořených osob - vysokoškolské ISCED 5 a 6	14 303

Zdroj: IS MONIT+, stav k 1.6.2015

Intenzita podpory

Podle údajů ČSÚ se pohyboval počet zaměstnanců v Praze v letech 2010 až 2015 v rozmezí 635 až 657 tisíc. Budeme-li uvažovat průměrnou hodnotu v období realizace projektů OPPIA 650 tisíc zaměstnanců, pak podpora z OPPIA pokrývá 6,4 % cílové skupiny.

Počet OSVČ se ve stejném období pohyboval od 301 do 312 tisíc. Zde pak jako průměrnou hodnotu pro období realizace OPPIA můžeme uvažovat 305 tisíc. Podpora z OPPIA pokrývá cca 1 % cílové skupiny.

Rozsah podpory směrem k cílové skupině zaměstnanců v Praze není příliš výrazný a je nižší než např. u PO 3, v případě pokrytí cílové skupiny žáků a studentů škol.

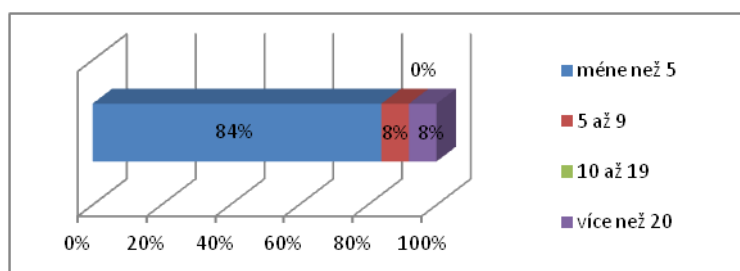
Intenzitu podpory je možné dále vyjádřit finančními prostředky udělenými na jednu podpořenou osobu (dáváme do poměru finanční prostředky ukončených projektů na počty podpořených osob, protože příjemci poskytují počty podpořených osob až při ukončení projektu). V PO 1 byly ke sledovanému datu ukončeny projekty v celkové hodnotě 1 171 mil. Kč, což představuje náklady na 1 podpořenou osobu ve výši 24 351 Kč a 27 619 Kč na úspěšně podpořenou osobu.

Dopad podpory

Spektrum nabízených aktivit bylo relativně široké, nicméně podpora směřovala na realizaci kurzů a školení, přičemž doplňkově byl podporován rozvoj systému dalšího vzdělávání v organizaci, tvorba metodik vzdělávání a nástrojů a vyškolení interních lektorů. U podpory rozvoje lidských zdrojů ve vědě a výzkumu byla tato podpora rozšířena o podporu podnikatelského prostředí, mobility, vytváření mezinárodních sítí apod.

Primárním cílem drtivé většiny projektů bylo posílení a rozvoj kompetencí zaměstnanců a posílení jejich pozice na trhu práce. Nicméně nasměrování podpořených osob k samostatnému podnikání, které by řešilo jejich pozici na trhu práce je podle výsledků terénního šetření spíše výjimečné. Drtivá většina respondentů uvádí, že podpořené osoby, které v průběhu projektu nebo po jeho ukončení začaly podnikat jsou spíše jednotlivci. Pouze malá část projektů byla zaměřena na přípravu podpořených osob pro samostatné podnikání. Reálná rizika podnikání jsou tak vysoká, že jen malé procento účastníků těchto projektů skutečně začne podnikat. Nicméně lze identifikovat specifická povolání, u kterých je pravděpodobnost zahájení podnikání vyšší. Jako příklad lze uvést specializaci na ergoterapii, kdy v rámci vzdělávání realizovaného u zaměstnavatele ergoterapeuti získali úroveň kvalifikace, která jim umožnila následně provozovat soukromou praxi.

Graf 10 - Odhad počtu podpořených osob, které zahájily podnikání

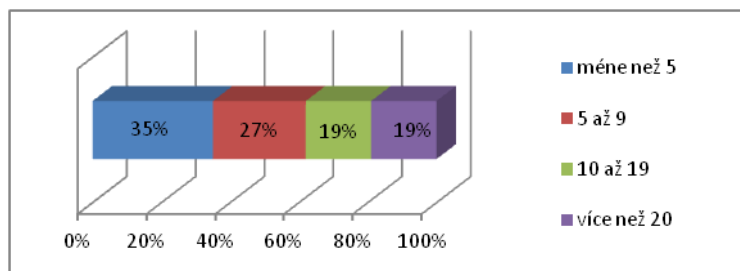

Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

Odlíšná situace nastává v případě potenciální změny zaměstnání během realizace a po ukončení projektu. U projektů zaměřených na vlastní zaměstnance organizace jsou to většinou přirozeně fluktuující jednotlivci, kteří takto zhodnotí posílení své pozice na trhu práce. Příjemci podpory se v takových případech staví většinou pragmaticky. Pokud ovšem vedli vzdělávání svých zaměstnanců s cílem posílit potenciál lidských zdrojů v podniku, pak jsou postaveni před potřebu znova školit zaměstnance pro uvolněné pozice.

U projektů zaměřených na vzdělávání osob ohrožených na trhu práce závisí na charakteru ohrožení. Například osoby zdravotně postižené a osoby starší 50 let mají obecně menší tendence měnit zaměstnání než mladší ročníky. V těchto případech pak mají vzdělávací aktivity zejména stabilizační charakter.

Graf 11 - Odhad počtu podpořených osob, které změnilly zaměstnání

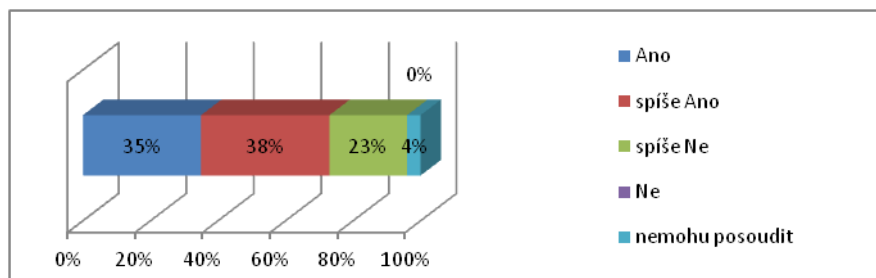

Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že více jak 60 % respondentů šetření zaznamenalo fluktuaci pouze v řádu jednotek pracovníků.

Při zkoumání dopadu na příjemce podpory lze spatřovat pozitiva v určitém startovacím impulsu programu na rozvoj lidských zdrojů v podnicích, zvyšující jejich potenciál pro trh práce. Zhruba 3/4 dotazovaných příjemců uvádějí, že realizovaný projekt byl pro ně impulsem k dlouhodobému a cílenému vzdělávání v rámci podniku. To koresponduje s výše uvedenými zjištěními o potenciálu absorpční kapacity pro podobné programy v budoucnosti.

Graf 12 - Odhad, do jaké míry byl projekt impulsem pro rozvoj dalšího vzdělávání

Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

Z analýz jednoznačně vyplývá, že nelze definovat univerzální formu vzdělávání. V každé organizaci je nutné zvolit takovou kombinaci forem a metod, která bude reflektovat specifika cílové skupiny, charakter její práce a časové vytížení.

Při hodnocení optimálních forem vzdělávacích aktivit je obecně nejčastěji aplikována prezenční forma studia (semináře nebo školení). Přibližně v 1/5 případů je jako optimální forma označován e-learning. Užití tohoto typu vzdělávání ovšem závisí jednak na obsahovém zaměření vzdělávání (předpisy, jazykové vzdělávání) a jednak na cílové skupině, schopné takovou formu akceptovat.

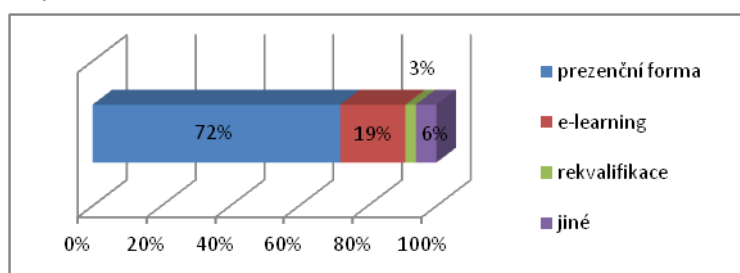
Obecným zjištěním je, že vysoce vytížení zaměstnanci preferují prakticky zaměřené workshopy, bez zbytečné teorie. Osvědčily se také e-learningové kurzy, zejména pro povinné kurzy a testování odborných znalostí.

V systému firemního vzdělávání mají specifický význam interní lektoři. Na posílení jejich kapacity byla zaměřena cca pětina projektů, vyškolení interních lektorů lze proto hodnotit

pouze jako doplňkovou aktivitu, která je vhodná jen u větších firem, u kterých je tato podpora efektivní. Dle zkušeností příjemců jsou interní lektori využíváni zejména při školení odborných záležitostí a při potřebě přenášet zkušenosti a odborné poznatky na ostatní zaměstnance. Pro školení měkkých dovedností si organizace většinou najímají externí lektory, popř. považují za efektivní spojení interního a externího lektora.

V průmyslových podnicích se osvědčil institut „mentora“, kdy mentorem je zkušený pracovník, který své zkušenosti přenáší na méně zkušené zaměstnance. Velmi účelné je propojit interní lektory a mentory, neboť tak může být dosaženo významného synergického efektu.

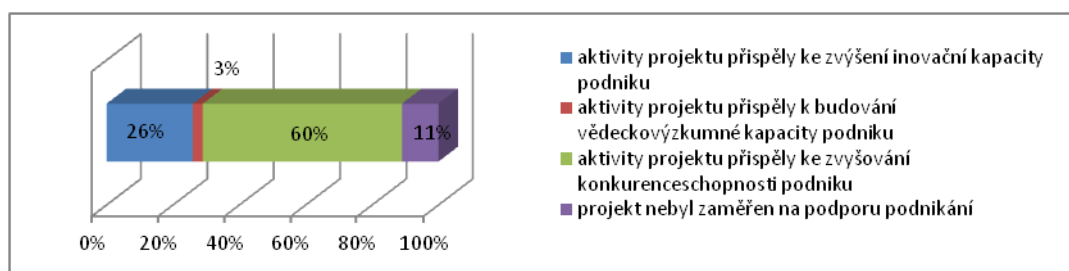
Graf 13 - Odhad zastoupení vzdělávacích aktivit

Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

Při zkoumání dopadů realizovaných intervencí na podporu podniku a podnikání lze konstatovat, že zhruba 2/3 projektů podnikatelských subjektů se pozitivně promítly do zvýšení konkurenceschopnosti, částečně také do zvýšení inovační kapacity.

Graf 14 - Dopady projektů zaměřených na podporu podniku a podnikání

Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

Odpovědi na evaluační otázky

EO 1.1.5 Jak velkou potenciální část cílové skupiny v Praze realizované projekty zasáhly?

Na základě údajů ČSÚ lze vyčíslit průměrnou hodnotu počtu zaměstnanců v období realizace projektů OPPA na území hl. m. Prahy na 650 tis. Při počtu 41 541 podpořených zaměstnaných osob tak podpora z OPPA pokrývá 6,4 % cílové skupiny.

Počet OSVČ se ve stejném období pohyboval v průměru okolo 305 tis. Při počtu 6 353 podpořených OSVČ tak podpora z OPPA pokrývá cca 1 % cílové skupiny.

EO 1.1.6 Kolik podpořených osob zahájilo během realizace nebo po ukončení realizace projektu podnikání? Přispěl k tomu projekt?

Podíl podpořených osob, které zahájily podnikání v souvislosti s realizací projektu úzce souvisí jak se zaměřením projektu, tak s charakterem příjemce. Z analýzy výpovědí respondentů dotazníkového šetření vyplývá, že 35 % aktivit projektů byly zaměřeny na zvýšení účasti pracovníků na dalším vzdělávání a 33 % na zavádění systému dalšího vzdělávání u zaměstnavatelů. Pouze 4 % aktivit byly zaměřeny na usnadnění zahájení podnikání. Projekty zaměřené na tyto aktivity byly poskytovány vzdělávacími institucemi s cílem připravit účastníky vzdělávání na zahájení vlastní podnikatelské činnosti.

S ohledem na výše uvedené, pak celých 84 % respondentů (zejména z řad zaměstnavatelů) uvádí, že podnikání zahájilo méně než 5 osob, neboť jimi realizované projekty neměly za cíl vzbudit ve svých zaměstnancích potřebu zahájení vlastní podnikatelské činnosti. V 8 % je to pak 5 – 9 osob, resp. více než 20 osob, což koresponduje se zaměřením projektů vzdělávacích institucí na přípravu podnikatelské dráhy.

EO 1.1.7 Kolik podpořených osob změnilo během realizace nebo po ukončení realizace projektu zaměstnání? Přispěl k tomu projekt?

V případě podpořených osob, které změnilo v souvislosti s realizací projektu zaměstnání je situace podstatně vyrovnanější, nežli v případě zahájení podnikání.

Více než třetina respondentů terénního šetření uvádí, že zaměstnání změnilo méně než 5 osob a necelých 30 % uvádí 5 – 9 osob. Naproti tomu téměř 40 % respondentů odhaduje podstatně větší pohyb pracovníků na pracovním trhu (19 % uvádí 10 – 19 osob, 19 % uvádí více než 20 osob).

Nicméně obdobně jako v předchozím případě, i zde podíl osob měnících pracovní místo úzce souvisí se zaměřením konkrétního projektu, kterého se účastnili, resp. charakterem příjemce.

EO 1.1.8 Nastartoval projekt další rozvoj profesního vzdělávání v organizaci? Pokračují aktivity projektu v organizaci i po skončení financování z OPPA?

Obecně projekty financované z ESF mají velký význam pro rozvoj dalšího profesního vzdělávání, OPPA není výjimkou, jak potvrzují zjištění terénního šetření. Téměř ¼ respondentů dotazníkového šetření uvádí, že realizace projektu se stala impulsem pro rozvoj dalšího vzdělávání v organizaci. Pro necelou čtvrtinu realizace projektu impulsem spíše nebyla, což může souviset jednak s tím, že organizace již systém dalšího vzdělávání měla nastaven, příp. projekt svým charakterem podporoval odlišné aktivity.

Z dotazníkového šetření dále vyplývá, že 65 % příjemců předpokládá pokračování aktivit i po ukončení financování z OPPA. Pouze 8 % respondentů uvádí, že v realizaci aktivit nepokračuje nebo neplánuje pokračovat.

EO 1.1.9 Jaký typ vzdělávacích aktivit byl hodnocen jako nejpřínosnější?

V souladu s očekáváním příjemci preferují „klasický“ vzdělávací model realizovaný v prezenční formě prostřednictvím seminářů, kurzů a školení. Tuto formu vzdělávání preferují téměř ¾ respondentů. Výuku ve formě e-learningu upřednostňuje pouze necelá pětina respondentů.

EO 1.1.10 Příjemci podpory („organizace, která obdržela podporu“) – pomohla dotace na vzdělávání k překonání hospodářské krize? Zvýšení konkurenceschopnosti podniku? Zvýšení zisku?

Na to, zda dotace na vzdělávání pomohla k překonání hospodářské krize nelze jednoznačně odpovědět, neboť je nutné brát v úvahu množství faktorů, které ovlivňují prosperitu podniku.

Nicméně dopady na zvýšení konkurenceschopnosti příjemců dotace, zejména podnikatelských subjektů lze hodnotit jednoznačně pozitivně. Respondenti dotazníkového šetření z řad podnikatelských subjektů shodně uvádí, že realizace projektu přispěla ke zvýšení konkurenceschopnosti podniku a ke zvýšení inovační kapacity podniku.

2.1.7 Naplnění specifického cíle PO 1

Pro hodnocení věcného pokroku PO 1 byly stanoveny tyto 4 indikátory:

❖ indikátory výstupu:

Počet úspěšně podpořených osob (07.46.00)

Počet podpořených osob (07.41.00)

Počet podpořených projektů, zaměřených na OPPA (hl. m. Praha) (49.21.00)

❖ indikátor výsledku:

Míra spokojenosti s pracovním místem (07.61.00)

Jak vyplývá z níže uvedené tabulky, výstupové indikátory vykazují vysokou míru naplnění, resp. přeplnění plánovaných hodnot. Plánovaná hodnota indikátoru Počet úspěšně podpořených osob byla stanovena na 5 100 osob. Projekty byl tento indikátor naplněn na 831 %, resp. byla dosažena hodnota 42 398 úspěšně podpořených osob. U indikátoru *Počet podpořených osob* nebyla stanovena cílová hodnota, nicméně jeho hodnota koreluje s indikátorem *počet úspěšně podpořených osob* a jeho cílová hodnota dosáhla 48 089 osob.

Stejně tak indikátor *Počet podpořených projektů zaměřených na OPPA* překročil plánovanou hodnotu 230 projektů. V PO1 bylo v období 2007–2015 podpořeno 404 projektů.

Indikátor výsledku *Míra spokojenosti s pracovním místem* se v minulém období pohybovala mírně pod hranicí plánované hodnoty 75 %. Aktuální hodnota indikátoru v roce 2015 byla předmětem terénního šetření a zjištěná hodnota je 60 %. Blíže je šetření vyhodnoceno v kapitole 2.3.

Tabulka 23 - Věcný pokrok v PO1

Kód NČI TYP	Název indikátoru	Měrná jednotka	Zdroj	Hodnota	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	6/2015	Cílová hodnota 2015	Celkem
07.46.00 Výstup	Počet úspěšně podpořených osob	počet osob	monitorovací zprávy projektů	Dosažená	0	0	1 474	13 368	24 615	33 145	38 511	42 175	42 398	N/A	42 398
				Výchozí	0	0	0	1474	13 368	24 615	33 145	38 511	42 175	N/A	0
				Plánovaná ¹	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	5 100
07.41.00 Výstup	Počet podpořených osob	Počet osob	monitorovací zprávy projektů	Dosažená	0	0	9 445	22 364	31 809	40 192	44 297	47 882	48 089	N/A	48 089
				Výchozí	0	0	0	9 445	22 364	31 809	40 192	44 297	47 882	N/A	0
				Plánovaná	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
49.21.00 Výstup	Počet podpořených projektů zaměřených na OPPA (Hl. m. Praha) ⁴	Počet projektů	monitorovací systém OPPA	Dosažená ³	0	0	7 (93) ³	43 (267) ³	116 (270) ³	239 (327) ³	292 (421) ³	404 (421) ³	404	N/A	404
				Výchozí	0	0	0	7 (93) ³	43 (267) ³	116 (270) ³	239 (327) ³	292 (421) ³	404 (421) ³	N/A	0
				Plánovaná ¹	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
07.62.00 Výsledek	Míra spokojenosti s pracovním místem	%	evaluační studie	Dosažená ²	0	N/A	N/A	N/A	N/A ²	67%	N/A	N/A	60%	N/A	60%
				Výchozí	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	67%	67%	67%	N/A	0
				Plánovaná ¹	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	75

Zdroj: IS MSC2007, stav k datu 1. 6. 2015

1 Operační program nemá definované cílové hodnoty ročně, ale na celé období.

2 Provedení evaluační studie je s ohledem na princip proporcionality plánováno 2 x za programové období.

3 Podle metodiky NOK jsou uváděny pouze ukončené projekty k 31. 12. 2014. Definice tohoto ukazatele ve schváleném textu OPPA se však liší od metodiky NOK, ŘO proto vykazuje v závorce hodnotu dle definice OPPA, tj. celkový počet podpořených projektů, kterým byla poskytnuta na základě žádosti finanční podpora z OPPA.

4 V návaznosti na optimalizaci Národního číselníku indikátorů došlo ke korekci názvu indikátoru. Ve výročních zprávách a zprávách o realizaci OPPA zpracovaných před 1. 1. 2011 byl uváděn název 49.21.00 - Počet podpořených projektů. Změněn byl pouze název, definice je shodná, proto lze porovnávat dosažené hodnoty napříč jednotlivými monitorovanými obdobími.

Odpovědi na evaluační otázky

EO 1.1.1 Poskytuje dosavadní postup realizace programu podpořenými projekty dostatečnou záruku, že bude naplněn specifický cíl prioritní osy ke konci implementace OPPA?

Specifický cíl „Zvýšení profesní mobility a adaptability pracovníků a zaměstnavatelů směřující ke zvýšení kvality a produktivity práce“ je realizován projekty, které jsou zaměřené na posilování adaptability pracovníků na trhu práce rozvojem jejich odborných teoretických i praktických znalostí a kompetencí, prohlubováním či rozšiřováním jejich kvalifikace. Podporováno bylo také další vzdělávání v oblastech informačních a komunikačních technologií, udržitelného rozvoje a jazykové gramotnosti. Specifický cíl byl kvantifikován prostřednictvím tří výstupových a jednoho výsledkového indikátoru.

Jak vyplývá z výše uvedené analýzy věcného pokroku, plánovaná cílová hodnota indikátoru *Počet úspěšně podpořených osob* byla překročena o 831 % (plánovaná hodnota 5 100 osob, dosažená hodnota 42 389 osob). Stejně tak indikátor *Počet podpořených projektů zaměřených na OPPA (Hl. m. Praha)* vykazuje významnou přeplněnost (plánovaný počet projektů 230, dosažená hodnota 404). Z pohledu hodnocení těchto dvou indikátorů lze konstatovat, že projekty svým rozsahem zasáhly velkou část cílových skupin a významným způsobem přispěly ke zvýšení profesní mobility pracovníků a zaměstnavatelů a že specifický cíl prioritní osy byl naplněn.

Indikátor *Míra spokojenosti s pracovním místem* činil v roce 2015 60 % a nedosahuje tak plánované hodnoty 75 %. V porovnání s hodnotou indikátoru naměřenou v roce 2012 došlo k poklesu o 7 procentních bodů.

2.2 Evaluační úkol 1.2

Rozbor realizovaných intervencí ve skupině zaměstnanců ohrožených na trhu práce

2.2.1 Rozložení jednotlivých cílových skupin v projektech zaměřených na zaměstnance ohrožené na trhu práce

V rámci PO 1 se na zaměstnance ohrožené na trhu práce soustředila aktivita A1. *Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce*, která byla podporovaná ve výzvě 2, 4 a 6. Ve 2. výzvě byly předloženy pouze 4 žádosti, žádný projekt však nebyl schválen k realizaci. Ve 4. a 6. výzvě bylo schváleno 45, resp. 86 projektů v celkové výši finanční alokace 198 022 706 Kč, což představuje 17 % z alokace PO 1. Průměrná výše schválené dotace na projekt se pohybuje okolo 1,5 mil. Kč.

Mezi osoby ohrožené na trhu práce řadíme:

- osoby se zdravotním postižením,
- rodiče pečující o dítě do 6 let,
- starší osoby nad 50 let,
- mladší osoby pod 30 let,
- osoby s nižším vzděláním.

Celkem bylo podpořeno 131 projektů, které se orientovaly na jednu či více ohrožených cílových skupin. Z analýzy podpořených projektů v této části PO 1 vyplývá, že pro 16 projektů byli cílovou skupinou zdravotně postižení, pro 45 projektů rodiče pečující o dítě do 6 let, pro 100 projektů osoby starší 50 let a 42 projektů cílilo na nízkokvalifikované osoby.

Tabulka 24 – Zastoupení skupin zaměstnanců ohrožených na trhu práce v projektech

Typ znevýhodnění	Počet projektů
Osoby ohrožené na trhu práce z toho:	131
Osoby zdravotně postižené	16
Rodiče pečující o dítě do 6 let	45
Osoby 50+	100
Osoby do 30 let	109
Osoby s nižším vzděláním	42

Zdroj: IS MONIT7+, projektová dokumentace

Z výše uvedené tabulky vyplývá významná kumulace cílových skupin v rámci jednoho projektu, přičemž nejfrekventovanější cílovou skupinou byli pracovníci do 30 let a nad 50 let. Na tyto cílové skupiny bylo zaměřeno 83 %, resp. 76 % projektů. Nejméně projektů cílilo na osoby se zdravotním postižením, což je dáno relativně nízkým zastoupením těchto osob na otevřeném trhu práce.

Je potřeba také zdůraznit, že i v rámci aktivity A2. *Další profesní vzdělávání vlastních pracovníků* evaluátor identifikoval projekty, které ačkoliv zahrnovaly široké spektrum zaměstnanců, tak specificky zmiňovaly i některé z ohrožených skupin na trhu práce a cílily na ně podporu. V rámci šetření se nepotvrdila hypotéza, že by příjemci po vyčerpání možnosti podávat projekty v aktivitě A2 (1., 2. a 3. výzva) předkládali identické projekty ve výzvách 4 a 6, přičemž zachovali obsah a jen změnili cílovou skupinu. I když projektové aktivity v A1. a A2. byly shodné, konkrétní obsah vzdělávání byl přizpůsoben dané cílové skupině.

2.2.2 Rozložení intervencí v projektech zaměřených na skupiny zaměstnanců ohrožených na trhu práce

Jak již bylo zmíněno výše, aktivitě A1. *Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožených na trhu práce* byly věnovány výzvy 2, 4 a 6, přičemž rozsah podporovaných aktivit projektů se postupně snižoval.

Tabulka 25 – Podporované aktivity pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce

podporované aktivity projektů	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 3	Výzva 4	Výzva 6
realizace programů, kurzů a stáží		X		X	X
rozvoj a inovace systémů vzdělávání		X		X	X
školení a příprava metodiků, lektorů a poradců		X		X	
tvorba metodik a nástrojů		X			

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Nejširší rozsah projektových aktivit lze vidět ve 2. výzvě, kde bylo možné zaměřit projektové aktivity na realizaci programů, kurzů a stáží, rozvoj a inovace systémů vzdělávání, školení a přípravy metodiků, lektorů a poradců a tvorby metodik a nástrojů. Naproti tomu výzva 6 umožnila zaměřit projekty pouze na realizaci programů, kurzů a stáží a rozvoj a inovaci systému vzdělávání.

Při porovnání projektových aktivit zaměřených na zaměstnance obecně, lze konstatovat, že jsou shodné pro všechny zaměstnance bez ohledu na to, zda jsou ohroženi na trhu práce či nikoli (shodné pro aktivity A1, A2 a A3). Z toho vyplývá, že i zaměření projektů bylo velmi podobné a dopady tyto skupiny zaměstnanců se také příliš neliší.

Tabulka 26 – Zastoupení podporovaných aktivit v projektech

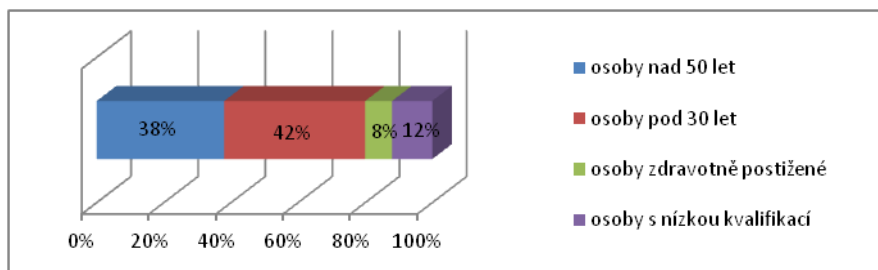
podporované aktivity projektů	Počet projektů
realizace programů, kurzů a stáží	131
rozvoj a inovace systémů vzdělávání	37
školení a příprava metodiků, lektorů a poradců	21
tvorba metodik a nástrojů	27

Zdroj: IS MONIT7+, projektová dokumentace

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že míra naplnění jednotlivých podporovaných aktivit se diametrálně liší. Zatímco programy, kurzy či stáže byly realizovány ve 100 % podpořených projektů, tak systémy vzdělávání rozvíjelo pouze 28 % projektů cílených na zaměstnance ohrožené na trhu práce. Pouze 21 % projektů obsahovalo aktivitu zaměřenou na tvorbu metodik a nástrojů, ještě menší podíl projektů byl zaměřen na přípravu interních lektorů.

Rozložení intervencí dle jednotlivých skupin zaměstnanců ohrožených na trhu práce bylo vedle analýzy dat monitorovacího systému zkoumáno také v rámci terénního šetření mezi příjemci podpory. I když se jednalo pouze o vzorek příjemců z PO 1, tak jejich odpovědi při dotazníkovém šetření dokreslují rozsah i zaměření prováděných intervencí. Výstupy dotazníkového šetření potvrzují výše uvedené zjištění, že nejvíce akcentovanou skupinou zaměstnanců ohrožených na trhu práce jsou osoby mladší 30-ti let a osoby nad 50 let věku.

Graf 15 - Rozložení intervencí v cílové skupině zaměstnanců ohrožených na trhu práce

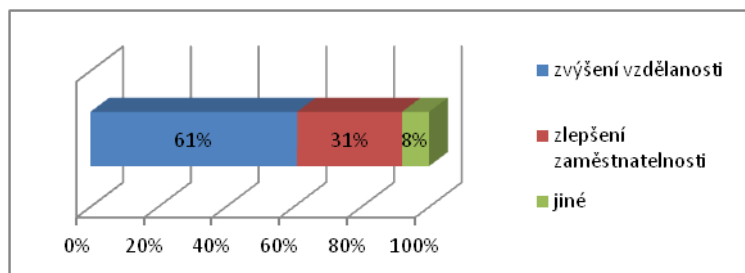
Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

2.2.3 Dopady realizovaných projektů na skupiny zaměstnanců ohrožených na trhu práce

Údaje získané z dotazníkového šetření ukazují na to, že největší dopad realizovaných projektů aktivity A1. Další profesní vzdělávání pro skupiny zaměstnanců ohrožené na trhu práce lze vidět ve zvýšení vzdělanosti cílové skupiny zaměstnanců ohrožených na trhu práce a zlepšení jejich zaměstnatelnosti.

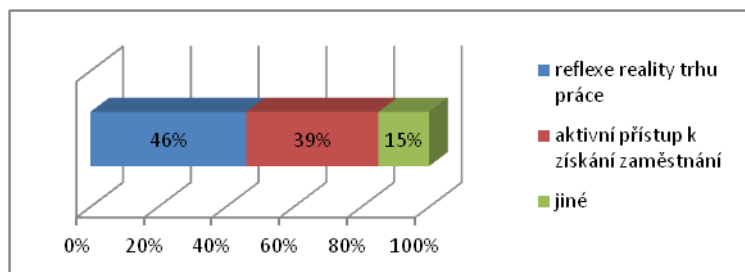
Graf 16 - Dopady realizovaných intervencí v cílové skupině zaměstnanců ohrožených na trhu práce

Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

Aktivity projektů taktéž významnou měrou přispěly k reflexi reality trhu práce (46 % respondentů dotazníkového šetření) a k aktivnímu přístupu k získání zaměstnání.

Graf 17 - Dopady realizovaných intervencí na cílovou skupinu zaměstnanců ohrožených na trhu práce

Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

Evaluátor se detailně zaměřil na cílové skupiny mladých zaměstnanců do 30 let a osob 50+, na něž bylo cíleno 83 %, resp. 76 % projektů. Při zkoumání změny postavení na trhu práce u osob z cílových skupin lze konstatovat, že v kategorii mladších pracovníků 50 % respondentů šetření hodnotí své postavení na trhu práce jako lepší, z čehož 25 % ho hodnotí jako výrazně lepší. U dvou třetin respondentů, kteří hodnotili své postavení pozitivně, došlo ke zvýšení možnosti uplatnění, u třetiny ke kariérnímu růstu.

V kategorii zaměstnanců 50+ pak 46 % respondentů uvádí, že jejich postavení na trhu práce je o něco lepší, 9 % ho dokonce považuje za významně lepší. Ve dvou třetinách případů došlo k větší jistotě v zaměstnání, u téměř čtvrtiny respondentů pak ke zvýšení možnosti uplatnění.

Většina respondentů obou výše uvedených kategorií uvádí, že příčinou nebo jednou z příčin pozitivního posunu byla účast v projektu financovaného z OPVA.

Odpovědi na evaluační otázky

EO 1.2.1 Pomohly aktivity projektu k udržení zaměstnání osobám v kategorii zaměstnanci nad 50 let, a pod 30 let, zdravotně postižení, nízkokvalifikovaní (osoby s nejvýše středním vzděláním s výučním listem)?

Na zaměstnance ohrožené na trhu práce bylo zaměřeno v rámci aktivity A1. 131 projektů, přičemž projekty se zaměřovaly kumulovaně na více ohrožených cílových skupin. Z detailní analýzy podpořených projektů v této části PO 1 vyplývá, že pro minimálně 16 projektů byli cílovou skupinou zdravotně postižení, pro 45 projektů rodiče pečující o dítě do 6 let, pro 100 projektů osoby starší 50 let a 42 projektů cílilo na nízkokvalifikované osoby.

Z šetření mezi cílovými skupinami vyplynulo, že celkově v 60 % případů se zlepšilo jejich postavení na trhu práce, přičemž v kategorii mladých zaměstnanců je tento podíl 75 %, v kategorii starších pracovníků 53 % a v kategorii nízkokvalifikovaných pracovníků 51 %. Pozitivní posun vidí účastníci projektů zejména v získání větší jistoty v zaměstnání, zvýšení možnosti uplatnění a kariérním růstu. Vzhledem k tomu, že u více než poloviny podpořených osob došlo ke získání větší jistoty v zaměstnání, lze konstatovat, že aktivity projektů významným způsobem přispěly k udržení zaměstnání, a to jak zaměstnancům obecně, tak zaměstnancům ohroženým na trhu práce.

EO 1.2.2 K jakým kvalifikačním změnám (změnám ve vzdělání/zaměstnatelnosti) u osob ohrožených na trhu práce došlo?

Šetřením mezi cílovými skupinami bylo zjištěno, že u 92 % oslovených osob došlo ke zvýšení vzdělanosti a zlepšení zaměstnatelnosti. U dvou třetin respondentů, kteří hodnotili své postavení pozitivně, došlo ke zvýšení možnosti uplatnění na trhu práce, u třetiny ke kariérnímu růstu.

Z obsahového hlediska převažovaly vzdělávací aktivity zaměřené na soft skills a jazykovou vybavenost, následované zvýšením IT dovedností. Odborné vzdělávání bylo v mnoha případech poskytováno jako doplňkové a bylo cíleno na konkrétní skupiny zaměstnanců dle jejich profesního profilu.

EO 1.2.3 K jakým změnám v postojích a motivaci osob ohrožených na trhu práce došlo?

Vzdělávání zaměstnanců ohrožených na trhu práce má především stabilizační charakter. Z tohoto pohledu je velmi významný psychologický aspekt vzdělávacího procesu těchto cílových skupin, neboť zaměstnavatel takto jasně deklaruje zájem udržet si tyto pracovníky, resp. posílit jejich kompetence a dovednosti. Ze zkušeností příjemců vyplývá, že cílová skupina zaměstnanců ohrožených na trhu práce je vysoce motivovaná a do značné míry i vděčná za poskytnutou příležitost. To vše je silným aspektem pro pozitivní pracovní motivaci těchto pracovníků, posílení jejich sebevědomí a jejich uvědomění si vlastní ceny na trhu práce.

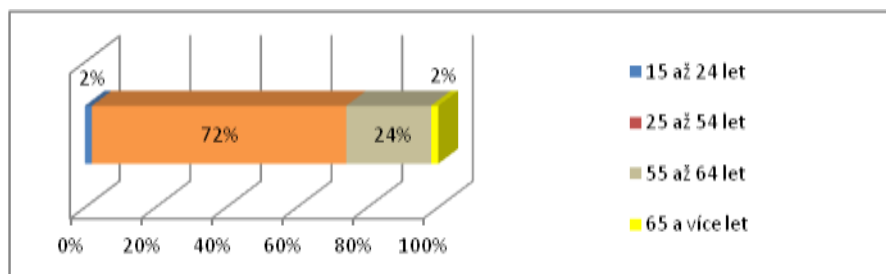
2.3 Evaluační úkol 1.3

Stanovení hodnoty ukazatele „míra spokojenosti s pracovním místem“

2.3.1 Stanovení hodnoty indikátoru

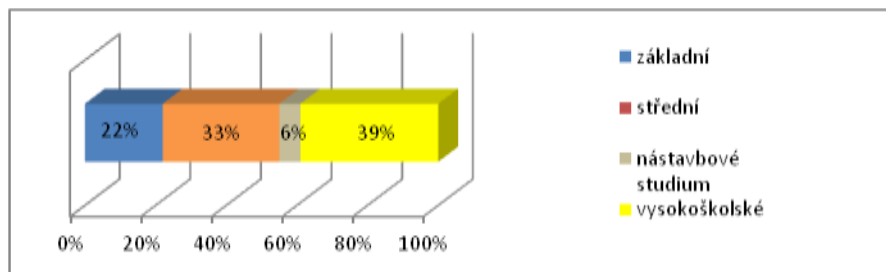
Terénního šetření pro stanovení hodnoty ukazatele „míra spokojenosti s pracovním místem“ se zúčastnilo celkem 723 úspěšně podpořených osob. Věková a vzdělanostní struktura šetřeného vzorku vyplývá z následujících grafů.

Graf 18 - Věková struktura šetřeného vzorku cílové skupiny

Zdroj: dotazníkové šetření mezi úspěšně podpořenými osobami

Graf 19 - Vzdělanostní struktura šetřeného vzorku cílové skupiny

Zdroj: dotazníkové šetření mezi úspěšně podpořenými osobami

V použité definici „míry spokojenosti s pracovním místem“ je koeficient dán poměrem osob s pozitivním dopadem intervence k celkovému počtu úspěšně podpořených osob, přičemž za pozitivní dopad intervence se na otázku „Jak hodnotíte své postavení na trhu práce 6 měsíců po ukončení účasti v projektu?“ považují odpovědi:

- nesrovnatelně lepší
- výrazně lepší
- o něco lepší

V jednotlivých šetřených kategoriích respondentů by zjištěné hodnoty ukazatele následující:

Tabulka 27 - Hodnoty ukazatele „míra spokojenosti s pracovním místem“

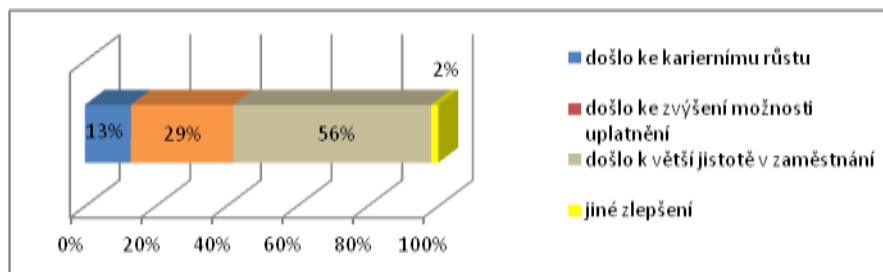
kategorie	kladných	Celkem	podíl
Celkem	434	723	60,0%
Pohlaví muž	226	361	62,6%
Pohlaví žena	208	362	57,5%
V kategorii 15 - 24	9	12	75,0%
V kategorii 55 – 64	92	173	53,2%
Vzdělání základní	80	157	51,0%
Vzdělání střední	155	241	64,3%
Vzdělání nástavbové	29	43	67,4%
Vzdělání vysokoškolské	170	282	60,3%
Pracovní pozice – výkonný pracovník	223	397	56,2%
Pracovní pozice – nižší management	107	164	65,2%
Pracovní pozice - střední a vrcholový management	104	161	64,6%

Zdroj: dotazníkové šetření mezi úspěšně podpořenými osobami

Celková hodnota ukazatele napříč kategoriemi činí 60 %. Ze 434 osob, které považují 6 měsíců (a více) po ukončení účasti v programu své postavení na trhu práce za lepší převážná většina uvádí, že u nich došlo ke větší jistotě v zaměstnání nebo že došlo ke zvýšení možnosti jejich uplatnění na trhu práce. Tento pocit je silnější v kategorii starších pracovníků. Naopak u pracovníků v kategorii 15 až 24 let pocit větší jistoty v zaměstnání zcela absentuje a zlepšení vidí výhradně ve zvýšení možnosti uplatnění na trhu práce.

Pouze 13 % ze zmíněných 434 osob uvádí, že u nich došlo také ke kariérnímu růstu. Zde se naopak jedná převážně o mladší pracovníky, i když v kategorii 55 až 64 let v 6 % ke kariérnímu růstu také došlo.

Graf 20 - Charakter zlepšení postavení na trhu práce

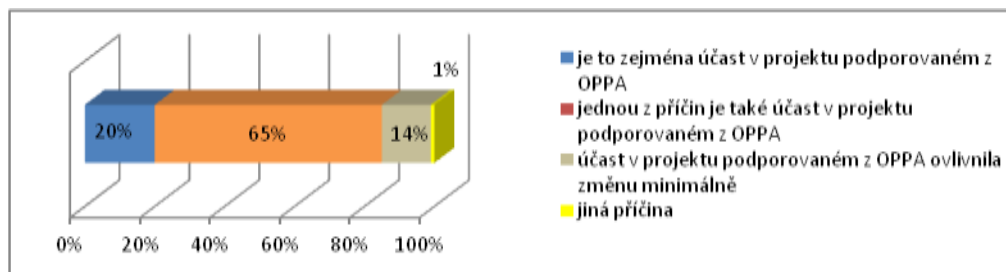

Zdroj: dotazníkové šetření mezi úspěšně podpořenými osobami

Při zkoumání příčinné souvislosti zlepšení postavení na trhu práce ve vztahu k účasti v projektu podporovaném z OPPIA bylo zjištěno, že 20 % ze zmíněných 434 osob spojuje zlepšení svého

postavení jednoznačně s účastí v projektu a dalších 65 % připouští, že jednou z příčin zlepšení byla také účast v programu.

Graf 21 - Příčiny zlepšení postavení na trhu práce

Zdroj: dotazníkové šetření mezi úspěšně podpořenými osobami

Při věkové diferenciaci dotazovaných lze dojít k závěru, že u mladých do 24 let je pozitivní vnímání účasti v projektu podporovaném z OPPA prakticky 100 % a stejně tak u kategorie nad 55 let přesahuje průměrnou hodnotu celého vzorku a činí 90 %.

Odpovědi na evaluační otázky

EO 1.3.1 Jaký je podíl pracovníků (úspěšně podpořených osob z projektů), kteří považují s odstupem min. 6 měsíců po ukončení podpory z projektu (tj. od ukončení realizace projektu) své postavení na trhu práce za lepší (kariérní růst, potenciál lepšího uplatnění) ve srovnání se svou situací před zahájením podpory z projektu?

Celkem 60 % úspěšně podpořených osob považuje s odstupem minimálně 6 měsíců po ukončení účasti v projektu své postavení na trhu práce za lepší (výrokem nesrovnatelně/výrazně/o něco). V porovnání s předchozí evaluací je to o 7 procentních bodů méně. Při identické metodice výpočtu indikátoru míra spokojenosti s pracovním místem lze tuto diferenci zdůvodnit časovým odstupem období, v němž probíhala účast v projektech. V druhé polovině programovacího období byla hospodářská situace v ČR více stabilní, než v polovině první.

Při posuzování v čem považují svoji situaci na trhu práce za lepší uvádí přibližně 2/3, že u nich došlo k větší jistotě v zaměstnání.

EO 1.3.2 Jak se liší hodnota ukazatele v závislosti na pohlaví, věku, vzdělání či na typu pracovní pozice pracovníka?

Z hlediska pohlaví byla zjištěna větší míra spokojenosti u mužů (míra spokojenosti 62,6 %), menší u žen (míra spokojenosti 57,5 %).

Zjištěna byla také menší míra spokojenosti u ohrožených skupin na trhu práce. Pod průměrem

60 % byli jak osoby starší než 55 let (míra spokojenosti 53,2 %), tak osoby se základním vzděláním (míra spokojenosti 51,0 %).

Z hlediska pracovní pozice se zcela logicky ukázala nižší míra spokojenosti u řadových pracovníků. Že došlo v návaznosti na podporu ke kariéernímu růstu uvádí 13 % podpořených osob, které vyjádřily spokojenost se svým pracovním místem.

EO 1.3.3 Jak velká část pracovníků, kteří považují s odstupem min. 6 měsíců po ukončení podpory své postavení na trhu práce za lepší, vnímá podporu z OPPA za důvod zlepšení tohoto postavení?

Z osob, které považují své postavení na trhu práce za lepší tento stav spojuje 20 % jednoznačně s účastí v projektu podporovaném z OPPA. Dalších 65 % pak připouští, že jednou z příčin, proč se jejich postavení na trhu práce zlepšilo je také účast v projektu podporovaném z OPPA.

3. Evaluační téma 2

Posouzení dopadu poskytnuté podpory prioritní osy 2 „Podpora vstupu na trh práce“

Kapitola se věnuje komplexní analýze prioritní osy 2. V první části této kapitoly je provedeno vyhodnocení z hlediska podporovaných aktivit, vyhlášených výzev, výstupů projektů a jejich udržitelnosti a dopadů na cílové skupiny. V závěru první části je vyhodnoceno naplňování specifického cíle prioritní osy. Druhá část kapitoly se věnuje rozboru intervencí dle jednotlivých cílových skupin znevýhodněných osob a hodnotí dopady projektů na tyto znevýhodněné osoby. Třetí část kapitoly obsahuje stanovení hodnoty indikátoru „míra dostupnosti zaměstnání“.

Základní údaje o prioritní ose 2	
Název PO 2	Podpora vstupu na trh práce
Specifický cíl PO 2	Zlepšení dostupnosti zaměstnání pro znevýhodněné osoby a zvýšení jejich účasti na trhu práce
Celková alokace PO 2 (€)	38 748 402 €
- příspěvek Společenství	- 32 936 141 €
- národní zdroje	- 5 812 261 €
Podporované aktivity dle OPFA	<p><u>Začleňování znevýhodněných osob</u> – integrační aktivity s cílem zlepšit postavení znevýhodněných osob na trhu práce, návrat a udržení se na trhu práce, včetně poskytování souvisejících sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách; podpora při hledání a udržení práce znevýhodněným osobám; rozvoj aktivit podporujících prodloužení pracovního života; podpora a poradenství při zakládání a zahájení činností subjektů sociální ekonomiky.</p> <p><u>Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob</u> – podpora dalšího vzdělávání pracovníků organizací sociálních služeb; rozvoj a inovace metod práce s klienty v rámci pracovní integrace; další vzdělávání v organizacích související s transformací sociálních služeb, včetně vzdělávání zvyšující kvalitu sociálních služeb a sdílení dobré praxe.</p> <p><u>Podpora souladu pracovního a soukromého života</u> – podpora a rozvoj služeb péče o děti s cílem sladit pracovní a soukromý život jejich rodičů; podpora pracovního prostředí vstřícného k rodinám a rozvoj flexibilních forem organizace práce (umožňující návrat na trh práce rodičům pečujícím o děti nebo o závislého</p>

	<p>člena rodiny); specifická opatření pro podporu rovných šancí pro ženy a muže na trhu práce; podpora adaptace náplně práce a rozšíření možného zapojení zaměstnanců v předdůchodovém věku.</p> <p><u>Rozvoj kapacit malých organizací</u> – podpora rozvoje aktivit stávajících menších a nových organizací působících v oblasti sociálního začleňování; pravidla malých grantů budou pro podpořené organizace administrativně jednodušší, poskytované objemy podpory budou menšího rozsahu.</p>
Oprávnění příjemci	<p>Nestátní neziskové organizace Veřejné instituce Podnikatelské subjekty</p>
Cílové skupiny	<p>Znevýhodněné osoby Pracovníci organizací sociálních služeb Zaměstnavatelé</p>
Výzvy	<p>1, 2, 4, 6, 7 (kolové výzvy) 0 (průběžná výzva)</p>
Předložené žádosti	
- počet žádostí	1174 žádostí
- veř. fin. prostředky celkem	5 757 473 tis. Kč
Schválené projekty	
- počet projektů	329 projektů
- veř. fin. prostředky celkem	1 151 218 tis. Kč
Ukončené projekty	
- počet projektů	222 projektů

Zdroj: OPFA, IS MONIT7+

3.1 Evaluační úkol 2.1

Vyhodnocení dopadu z hlediska celkového nastavení prioritní osy 2 (vyhlášených výzev, podporovaných aktivit a výstupů realizovaných a ukončených projektů)

3.1.1 Vyhodnocení z hlediska podporovaných aktivit PO 2

Pro potřeby vyhodnocení z hlediska podporovaných aktivit bylo nutné sjednotit strukturu těchto aktivit. Reálná formulace podporovaných aktivit, uváděná v jednotlivých výzvách sice vycházela z dikce OPPA, avšak napříč výzvami docházelo k jemným jazykovým odchylkám. Evaluátor proto pro potřebu dalších analýz sjednotil podporované aktivity v rámci PO 2 do následující struktury:

Podporované aktivity podle OPPA

A. Začleňování znevýhodněných osob

(Dílčí specifický cíl: Zlepšení přístupu znevýhodněných osob na trh práce)

A. Začleňování znevýhodněných osob na trh práce

B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob, vč. rozvoje NNO

(Dílčí specifický cíl: Zvýšení kvality poskytovaných sociálních služeb)

B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob

C. Podpora souladu pracovního a soukromého života

(Dílčí specifický cíl: Zlepšení souladu pracovního a soukromého života)

C. Podpora souladu pracovního a soukromého života

Zdroj: OPPA, IS MONIT7+, výzvy

Podporované aktivity podle OPPA ve výzvách

Vedle výzvy - přímé přidělení, na jejímž základě předložilo hl. město Praha 13 žádostí, z nichž 4 byly úspěšné, tak v PO 2 bylo vyhlášeno celkem 6 kolových výzev (konkrétně 1, 2, 4, 5, 6 a 7). Jak vyplývá z níže uvedené tabulky, ne všechny aktivity však byly jednotlivými výzvami pokryty. Nejvíce frekventovanými aktivitami ve výzvách byly aktivity A. *Začleňování znevýhodněných osob* a C. *Podpora souladu pracovního a soukromého života*. Tyto aktivity se objevily ve všech výzvách, s výjimkou 6. výzvy, která byla určena pouze na aktivitu B. *Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob, vč. kapacit NNO*. Tomu také odpovídá nejvyšší počet

předložených a schválených projektů (1 032 předložených žádostí, resp. 255 schválených projektů). Naproti tomu aktivita B. byla obsažena pouze v 1. a 6. výzvě, čemuž odpovídá také nižší počet předložených, resp. schválených projektů (152 žádostí, resp. 74 schválených projektů).

Z hlediska šíře záběru jednotlivých výzev lze konstatovat, že nejširší výzvou byla 1. výzva, ve které bylo možné podávat projekty do všech tří aktivit. Výzvy 2, 4, 5 a 7 byly z hlediska zaměření identické, vždy bylo možné podávat projekty do aktivit A. a C. V uvedených výzvách nebylo možné v rámci jednoho projektu kombinovat aktivity, nicméně žadatel měl možnost předložit za každou podporovanou aktivitu jeden projekt.

Tabulka 28 - Podporované aktivity ve výzvách PO2

	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 4	Výzva 5	Výzva 6	Výzva 7
A. Začleňování znevýhodněných osob	X	X	X	X		X
B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob, vč. kapacit NNO	X				X	
C. Podpora souladu pracovního a soukromého života	X	X	X	X		X

Zdroj: OP A, IS MONIT7+, výzvy

S rozložením podporovaných aktivit A. – C. v jednotlivých výzvách úzce souvisí také rozložení jednotlivých projektových aktivit ve výzvách a jejich skutečná četnost. Toto je blíže vyhodnoceno v kap. 3.1.4.

3.1.2 Vyhodnocení předložených a schválených žádostí v jednotlivých podporovaných aktivitách

Celkový počet předložených žádostí činil v PO 2 dohromady 1 174. Z tohoto počtu žádostí bylo schváleno k realizaci 329 projektů. Rozložení předložených a schválených žádostí dle jednotlivých aktivit PO 2 je uveden v následujících tabulkách:

Tabulka 29 - Celkový počet předložených žádostí ve výzvách k PO2

	podporovaná aktivita	počet předložených žádostí	výzva							
			0	1	2	3	4	5	6	7
PO2	Podpora vstupu na trh práce	1174								
	A. Začleňování znevýhodněných osob									
	<i>(Zlepšení přístupu znevýhodněných osob na trh práce)</i>									
	A. Začleňování znevýhodněných osob na trh práce	658	4	193	100		59	141		161
	B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob, vč. Rozvoje NNO									
	<i>(Zvýšení kvality poskytovaných sociálních služeb)</i>									
	B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob	152	9	53						90
	C. Podpora souladu pracovního a soukromého života									
	<i>(Zlepšení souladu pracovního a soukromého života)</i>									
	C. Podpora souladu pracovního a soukromého života	364		58	81		22	95		108

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Tabulka 30 - Počet neschválených žádosti předložených ve výzvách PO2

	podporovaná aktivita	počet neschválených žádostí	výzva							
			0	1	2	3	4	5	6	7
PO2	Podpora vstupu na trh práce	845								
	A. Začleňování znevýhodněných osob									
	<i>(Zlepšení přístupu znevýhodněných osob na trh práce)</i>									
	A. Začleňování znevýhodněných osob na trh práce	510	3	177	78		50	99		103
	B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob, vč. Rozvoje NNO									
	<i>(Zvýšení kvality poskytovaných sociálních služeb)</i>									
	B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob	78	6	45						27
	C. Podpora souladu pracovního a soukromého života									
	<i>(Zlepšení souladu pracovního a soukromého života)</i>									
	C. Podpora souladu pracovního a soukromého života	257		53	70		12	63		59

Zdroj: OPPI, IS MONIT7+, výzvy

Tabulka 31 - Počet schválených žádosti předložených ve výzvách PO2

	podporovaná aktivita	počet schválených projektů	výzva							
			0	1	2	3	4	5	6	7
PO2	Podpora vstupu na trh práce	329								
	A. Začleňování znevýhodněných osob									
	<i>(Zlepšení přístupu znevýhodněných osob na trh práce)</i>									
	A. Začleňování znevýhodněných osob na trh práce	148	1	16	22		9	42		58
	B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob, vč. Rozvoje NNO									
	<i>(Zvýšení kvality poskytovaných sociálních služeb)</i>									
	B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob	74	3	8						63
	C. Podpora souladu pracovního a soukromého života									
	<i>(Zlepšení souladu pracovního a soukromého života)</i>									
	C. Podpora souladu pracovního a soukromého života	107		5	11		10	32		49

Zdroj: OPPI, IS MONIT7+, výzvy

Ve finančním vyjádření reprezentuje 1 174 předložených žádostí o podporu z PO 2 celkem 5 757 mil. Kč. Reálně schválených žádostí však bylo pouze 329 a celková částka uvedená ve schválených žádostech činila 1 151 mil. Kč, což je 22,8 % z celkové sumy předložených žádostí.

Tabulka 32 - Finanční objemy PO 2 podle podporovaných aktivit v Kč

podporovaná aktivita	celkem žádosti	neschválené žádosti	schválené žádosti	schválené projekty	% schválených	% financování
A	3 479 617 011	2 833 880 495	645 736 515	583 968 309	18,6%	90,4%
B	755 140 422	493 315 432	261 824 990	224 540 142	34,7%	85,8%
C	1 522 715 808	1 119 179 699	403 536 108	342 709 859	26,5%	84,9%
celkem	5 757 473 240	4 446 375 626	1 311 097 614	1 151 218 309	22,8%	87,8%

Zdroj: IS MONIT7+

A. Začleňování znevýhodněných osob

B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob, vč. kapacit NNO

C. Podpora souladu pracovního a soukromého života

% schválených je podíl schválených žádostí k celkovému počtu podaných žádostí v % finanční částky.

% financování je podíl poskytnutých finančních prostředků na projekt k prostředkům požadovaným v žádosti v %.

Jak již bylo uvedeno v předchozím textu, největší zájem byl ze strany žadatelů o Aktivitu A. *Začleňování znevýhodněných osob na trh práce*. V této aktivitě byla předložena více než polovina z celkového počtu žádostí, přesně 658. Požadovaný objem dotací činil cca 60 % z celkové částky 5 757 mil. Kč, konkrétně 3 479 mil. Kč. Z toho vyplývá, že absorpční kapacita mnohonásobně převyšuje možnosti PO 2, resp. alokaci na tuto aktivitu vyčleněnou.

Při uzavírání smluv s příjemci se celková částka uvedená v žádostech dále redukovala, v průměru cca o 12 % a konečná suma dotace z veřejných prostředků tak v PO 2 činila 1 151 mil. Kč.

Ve finančním vyjádření reprezentuje 1174 předložených žádostí o podporu z PO2 celkem 5 757 mil. Kč. Reálně schválených žádostí však bylo pouze 329 a celková částka uvedená ve schválených žádostech činila 1 311 mil. Kč, což je 22,8 % z celkové sumy předložených žádostí.

Průměrná výše dotace, uvedená v žádostech činila cca 4,9 mil. Kč, přičemž finančně nejnáročnější byly projekty předkládané v rámci podporované aktivity A. *Začleňování znevýhodněných osob na trh práce*.

Průměrná výše schválené dotace na projekty PO 2 činila cca 3,5 mil. Kč.

Tabulka 33 - Průměrné hodnoty požadované a přiznané dotace v PO2 podle podporovaných aktivit v Kč

podporovaná aktivita	celkem žádosti	počet žádostí	schválené projekty	počet projektů	průměrná dotace v žádosti	průměrná dotace v projektu
A	3 479 617 011	658	583 968 309	148	5 288 172	3 945 732
B	755 140 422	152	224 540 142	74	4 968 029	3 034 326
C	1 522 715 808	364	342 709 859	107	4 183 285	3 202 896
celkem	5 757 473 240	1 174	1 151 218 309	329	4 904 151	3 499 144

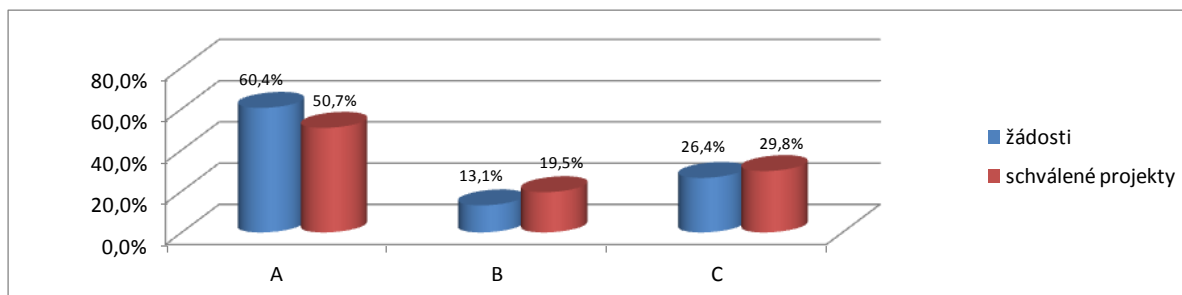
Zdroj: IS MONIT7+

A. Začleňování znevýhodněných osob

B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob, vč. kapacit NNO

C. Podpora souladu pracovního a soukromého života

Graf 22 - Finanční náročnost žádostí a projektů PO 2 podle podporovaných aktivit v Kč

Zdroj: IS MONIT7+

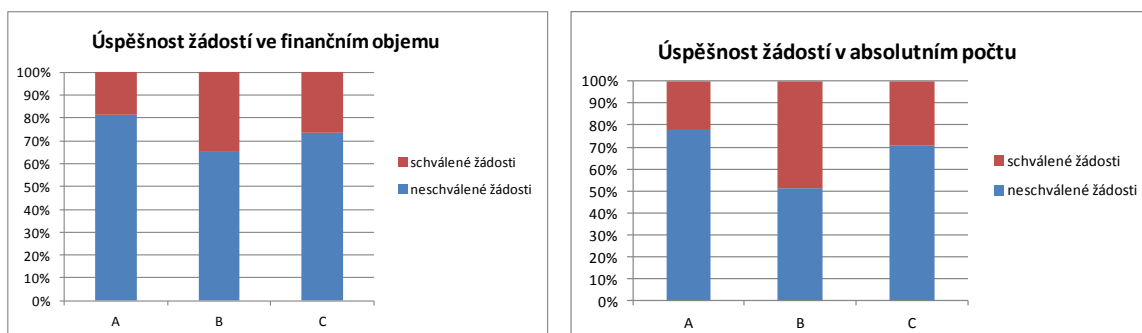
A. Začleňování znevýhodněných osob

B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob, vč. kapacit NNO

C. Podpora souladu pracovního a soukromého života

Z celkové alokace finančních prostředků pro PO 2 bylo na projekty aktivity A. *Začleňování znevýhodněných osob na trh práce* vynaloženo 51 %, přičemž finanční objem předložených žádostí na tuto aktivitu činil 60 %. Mírný, avšak opačný nesoulad je zřejmý taktéž v aktivitě B. *Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob*, kde podíl alokace schválených projektů je o 6 % vyšší nežli finanční požadavky předložených žádostí. Aktivita C. *Podpora souladu pracovního a soukromého života* vykazuje proporcionalitu mezi finančními požadavky předložených a schválených projektů. Úspěšnost žadatelů v aktivitě A. byla tedy nižší, než u ostatních dvou podporovaných aktivit.

Graf 23 - Úspěšnost žádostí PO 2 ve finančním vyjádření a v absolutním počtu

Zdroj: IS MONIT7+

A. Začleňování znevýhodněných osob

B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob, vč. kapacit NNO

C. Podpora souladu pracovního a soukromého života

O struktuře příjemců v PO 2, resp. v jednotlivých aktivitách vypovídá tabulka níže. Celkově mezi příjemci výrazně převažují nestátní neziskové organizace, následované s velkým odstupem veřejnými příjemci a soukromými firmami.

Tabulka 34 - Struktura příjmů v jednotlivých aktivitách PO 2

	A	B	C	celkem
Nestátní neziskové organizace	124	70	49	243
Soukromá firma_MSP	15	0	26	41
Soukromá firma_ostatní	1	0	2	3
Veřejný příjemce	8	4	30	42
celkem	148	74	107	329

Zdroj: IS MONIT7+

A. Začleňování znevýhodněných osob

B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob, vč. kapacit NNO

C. Podpora souladu pracovního a soukromého života

Z předložených 1 174 žádostí o podporu z OPPIA, 761 zpracovaly NNO, které většinou žádaly o podporu jednoho, výjimečně více projektů. Celkově o podporu z PO 2 OPPIA zažádalo 500 NNO. Schváleno bylo 243 žádostí předložených NNO, které však předložilo pouze 150 neziskových organizací.

Podle údajů z evidence NNO působí se sídlem v hl. městě Praze celkem 89 NNO, jejichž cílovou skupinou jsou příslušníci národnostních menšin nebo cizinci a uprchlíci. Z tohoto počtu podalo žádost o podporu z PO 2 celkem 27 organizací, což je přibližně třetina. Předložený projekt byl schválen pouze 11 z těchto NNO.

Příčinu, proč 2/3 NNO, jejichž cílovou skupinou jsou příslušníci národnostních menšin nebo cizinci a uprchlíci, lze spatřovat ve dvou aspektech. Jedním je diverzifikace činnosti a širší předmět zájmu, kdy velká část NNO uvádí více předmětů. To tříští její koncentraci a lze předpokládat, že v určitém okamžiku má NNO jiné preference.

Druhou příčinu lze hledat v poměrně vysoké neúspěšnosti žádostí, což signalizuje obecně nižší personální a časové kapacity, zejména u méně zkušených týmů.

3.1.3 Vyhodnocení předložených a schválených žádostí v jednotlivých výzvách

V průběhu programovacího období byly na jednotlivé výzvy v PO 2 vyčleněny tyto alokace:

Tabulka 35 - Alokace a objem žádostí v PO2

Číslo výzvy	Alokace (mil. Kč)	Objem žádostí (mil. Kč)	Poměr (%)
0	-	552	X
1	190	2 014	1 060
2	300	900	300
4	110	427	388
5	250	1 074	430
6	100	182	182
7	150	608	405

Zdroj: výzvy, IS MONIT 7+

Jak je zřejmé z uvedené tabulky, požadované finanční prostředky v řádech převyšovaly disponibilní alokaci jednotlivých výzev. Vysoký převis lze identifikovat zejména ve výzvách, ve kterých organizace realizovaly projekty v aktivitě A. *Začleňování znevýhodněných osob na trh práce* a C. *Podpora souladu profesního a rodinného života*. Naproti tomu v 6. výzvě, která byla vyčleněna výhradně aktivitě C. *Rozvoj organizací podporujících začleňování*, získal podporu každý druhý projekt. Nejvyšší převis byl v 1. výzvě, která byla zaměřena na všechny aktivity A – C. První výzva je také charakteristická relativně nízkou alokací disponibilních prostředků a nejvyšším objemem předložených žádostí. Z toho lze jednoznačně usuzovat, že absorpční kapacita organizací na území hl. m. Prahy je velmi vysoká a organizace měly v dostatečném předstihu připraveny projektové žádosti.

Při srovnání disponibilních finančních prostředků v jednotlivých výzvách je zřejmé, že jejich výše značně kolísala. Nejvyšší alokaci vykazuje 2. a 5. výzva, přičemž ve 2. výzvě získal podporu každý třetí projekt, v 5. výzvě přibližně každý čtvrtý. Taktéž požadovaná výše finančních prostředků v žádostech napříč výzvami kolísala. Nejvýznamnější pokles v objemu požadovaných prostředků ze strany žadatelů lze vidět mezi 1. a 2. výzvou a poté mezi 5. a 6. výzvou. V sedmé výzvě byl převis opět zhruba čtyřnásobný, jako u čtvrté a páté výzvy.

Tabulka 36 - Finanční objemy PO2 podle výzev v Kč

číslo výzvy	celkem žádosti	neschválené žádosti	schválené žádosti	schválené projekty	% schválených	% financování
0	552 395 087	439 000 065	113 395 021	99 388 432	20,5%	87,6%
1	2 014 370 347	1 799 234 618	215 135 729	192 689 889	10,7%	89,6%
2	900 261 536	731 804 163	168 457 373	160 131 872	18,7%	95,1%
4	426 571 399	316 357 040	110 214 359	89 508 019	25,8%	81,2%
5	1 073 745 215	739 737 180	334 008 034	291 514 755	31,1%	87,3%
6	181 978 052	54 716 522	127 261 529	106 776 850	69,9%	83,9%
7	608 151 605	365 526 038	242 625 567	211 208 492	39,9%	87,1%
celkem	5 757 473 240	4 446 375 626	1 311 097 614	1 151 218 309	22,8%	87,8%

Zdroj: IS MONIT7+

% schválených je podíl schválených žádostí k celkovému počtu podaných žádostí v % finanční částky.

% financování je podíl poskytnutých finančních prostředků na projekt k prostředkům požadovaným v žádosti v %.

Ve finančním vyjádření činil podíl schválených žádostí celkově 22,8 %. Z porovnání tohoto ukazatele v jednotlivých výzvách je vidět menší úspěšnost žadatelů na počátku realizace operačního programu, konkrétně v 1. výzvě. To je dáno především nejvyšším převisem poptávky, a tudíž i nejvyšším počtem neuspokojených žadatelů. Nejúspěšnější byli žadatelé, kteří předložili žádost v 6. výzvě, a to téměř ze 70 %.

O specifičnosti 6. výzvy napovídá i relativně nižší průměrné náklady na projekt, uvedené v žádosti, které dosahují méně než 50 % průměrných nákladů za celou prioritní osu. Jak je vidět v níže uvedené tabulce, největší průměrná požadovaná i schválená výše dotace na projekt byla v 0. výzvě (výzva „přímé přidělení“ pro projekty, jejichž příjemcem je Magistrát hl. m. Prahy). Co se týče kolových výzev, tak nejvyšší průměrná požadovaná i schválená výše dotace na projekty byla v 1. výzvě. Naopak v 6. výzvě dosahuje nejnižších hodnot, což je dáno zejména charakterem projektů předkládaných v této výzvě (aktivita B. *Rozvoj organizací podporujících*

začleňování, tzn. projekty na posílení organizací jako takových – strategie organizací, školení zaměstnanců, fundraising apod.). Obecně lze konstatovat, že průměrná výše dotace projektu má klesající tendenci, přičemž pokles mezi 1. a 7. výzvou činí 2/3. Jedním z důvodů průměrně nižší požadované i schválené dotace je omezení délky trvání projektů, kdy projekty jsou realizovány ve většině případů po dobu kratší jednoho roku.

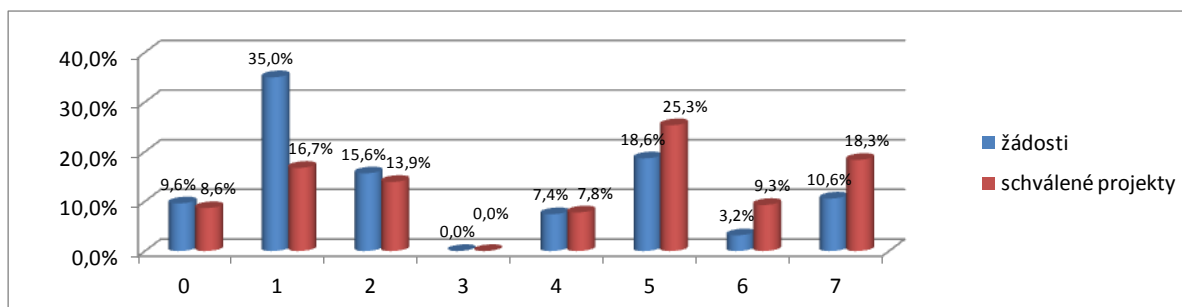
Tabulka 37 - Průměrné hodnoty požadované a přiznané dotace v PO 2 podle výzev v Kč

číslo výzvy	celkem žádosti	počet žádostí	schválené projekty	počet projektů	průměrná dotace v žádosti	průměrná dotace v projektu
0	552 395 087	13	99 388 432	4	42 491 930	24 847 108
1	2 014 370 347	304	192 689 889	29	6 626 218	6 644 479
2	900 261 536	181	160 131 872	33	4 973 821	4 852 481
4	426 571 399	81	89 508 019	19	5 266 314	4 710 948
5	1 073 745 215	236	291 514 755	74	4 549 768	3 939 389
6	181 978 052	90	106 776 850	63	2 021 978	1 694 871
7	608 151 605	269	211 208 492	107	2 260 787	1 973 911
celkem	5 757 473 240	1 174	1 151 218 309	329	4 904 151	3 499 144

Zdroj: IS MONIT7+

Graficky jsou finanční požadavky na dotaci v jednotlivých výzvách a reálně přiznané dotace v jednotlivých podporovaných projektech zřejmé z následujícího grafu.

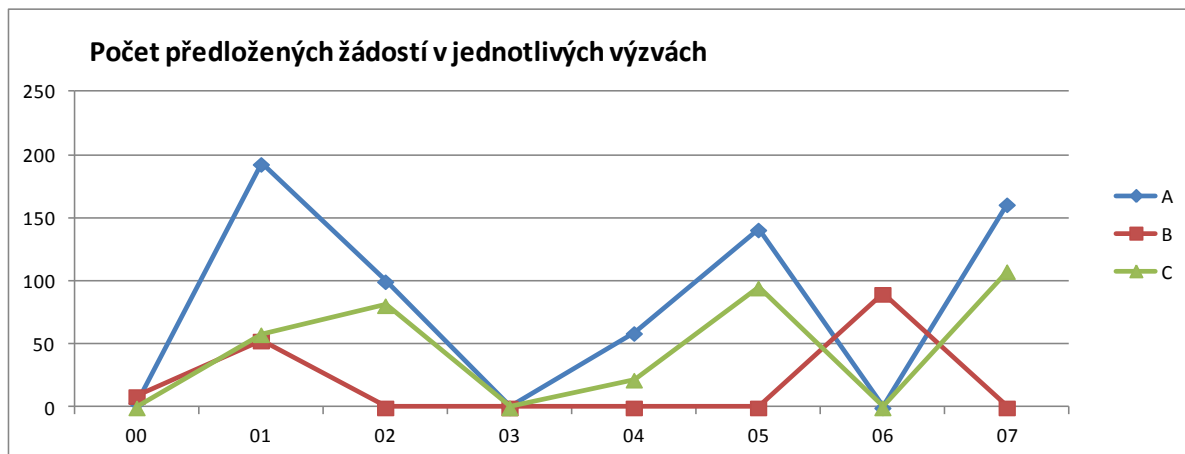
Graf 24 - Finanční náročnost žádostí a projektů PO2 podle výzev v Kč

Zdroj: IS MONIT7+

Již v 1. výzvě přesáhly finanční požadavky předložených žádostí téměř dvakrát plánovanou alokaci prostředků na celou prioritní osu. V následujících výzvách finanční požadavky v předložených žádostech postupně klesaly. I přesto výše přiznaných dotací na projekty z výzev 1, 2, 4 a 5 vyčerpaly cca 3/4 celkové alokace na prioritní osu. Zbývající cca 1/4 alokované částky byla přidělena v rámci výzev 6 a 7.

Graf 25 - Počet předložených žádostí v jednotlivých výzvách PO2

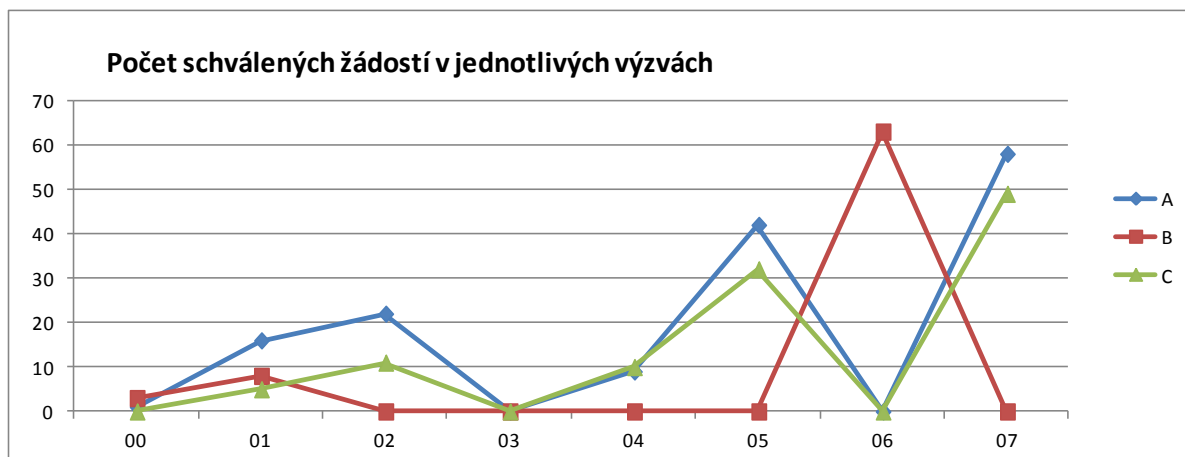
Zdroj: IS MONIT7+

A. Začleňování znevýhodněných osob

B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob, vč. kapacit NNO

C. Podpora souladu pracovního a soukromého života

Graf 26 - Počet schválených žádostí v jednotlivých výzvách PO2

Zdroj: IS MONIT7+

A. Začleňování znevýhodněných osob

B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob, vč. kapacit NNO

C. Podpora souladu pracovního a soukromého života

Z porovnání vývoje předložených a schválených žádostí v jednotlivých aktivitách a výzvách je vidět významný převis zejména v první výzvě. Naopak počínaje pátou výzvou výrazně narostlo procento úspěšných žádostí. V šesté a sedmé výzvě je pak vidět reálná snaha o maximální čerpání.

Struktura příjemců a cílových skupin v jednotlivých výzvách

Strukturu příjemců v jednotlivých výzvách a zastoupení cílových skupin ukazují následující tabulky.

Tabulka 38 - Struktura příjemců v jednotlivých výzvách PO 2

	Výzva 0	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 4	Výzva 5	Výzva 6	Výzva 7	celkem
Nestátní neziskové organizace	0	22	25	11	50	63	72	243
Soukromá firma_MSP	0	4	1	0	13	0	23	41
Soukromá firma_ostatní	0	0	0	0	3	0	0	3
Veřejný příjemce	4	3	7	8	8	0	12	42
celkem	4	29	33	19	74	63	107	329

Zdroj: IS MONIT7+

Tabulka 39 - Zastoupení cílových skupin v jednotlivých výzvách PO 2

	Cílová skupina 1 Pracovníci organizací sociálních služeb	Cílová skupina 2 Znevýhodnění	Cílová skupina 3 Rodiče dětí do 6 let	Cílová skupina 4 Zaměstnavatelé
Výzva 0	X	X		
Výzva 1	X	X	X	X
Výzva 2	X	X	X	X
Výzva 4	X	X	X	X
Výzva 5	X	X	X	X
Výzva 6	X			
Výzva 7	X	X	X	X

Zdroj: ŘO OPPA, IS MONIT7+, Výroční zpráva OPPA

3.1.4 Analýza výstupů projektů PO 2

Hierarchický systém podporovaných aktivit v rámci OPPA vychází z aktivit definovaných v operačním programu, které byly průběžně upřesňovány v jednotlivých výzvách (viz Aktivity A, B a C). Každá tato aktivita byla realizována souborem projektových aktivit, jak je blíže specifikováno v následujícím textu.

Podporované aktivity projektů podle výzev

V každé výzvě byly kromě cílové skupiny, výše alokovaných prostředků a velikosti projektů ve finančním vyjádření blíže specifikovány také konkrétní podporované aktivity projektů (v některých projektech nazývané také klíčové aktivity projektů). Aby bylo možné vyhodnotit jednotlivé výzvy a celou PO 2 z hlediska projektových aktivit, byly pro potřebu evaluace aktivity projektů konsolidovány do zjednodušené formulace, jak vyplývá z následujících tabulek.

Jak již bylo uvedeno, *Aktivita A. Začleňování znevýhodněných osob na trh práce* byly věnovány výzvy 1, 2, 4, 5 a 7. Ve všech výzvách byly podpořeny aktivity projektů zaměřené na podporu hledání a udržení práce a vzdělávání znevýhodněných osob.

Tabulka 40 - A. Začleňování znevýhodněných osob

podporované aktivity projektů	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 4	Výzva 5	Výzva 6	Výzva 7
podpora při hledání a udržení práce	X	X	X	X		X
aktivity prodlužující pracovní život	X			X		X
vzdělávání znevýhodněných osob	X	X	X	X		X
podpora vzniku tréninkových pracovních míst		X	X			
podpora vzniku a rozvoje sociálního podniku		X				
vzdělávání pracovníků v sociálních službách		X				

Zdroj: OPPA, IS MONIT7+, výzvy

Nejširší rozsah projektových aktivit lze vidět ve 2. výzvě, což byla také výzva, ve které bylo možné podpořit vznik a rozvoj sociálního podniku a vzdělávat výhradně pracovníky působící v sociálních službách.

Aktivita B. Rozvoj organizací podporujících začleňování byla realizována výzvami 1 a 6, přičemž v 1. výzvě musely být projektové aktivity zaměřeny pouze na zkvalitňování poskytovaných služeb, v 6. výzvě došlo k rozšíření i na stabilizaci organizací a rozvoj managementu.

Tabulka 41 - B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob, vč. kapacit NNO

podporované aktivity projektů	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 4	Výzva 5	Výzva 6	Výzva 7
zkvalitňování poskytovaných služeb (vzdělávání, sdílení zkušeností, inovace metod)	X				X	
stabilizace organizací a rozvoj managementu (vzdělávání, organizace činnosti)					X	

Zdroj: OPPA, IS MONIT7+, výzvy

Aktivita C. Podpora souladu pracovního a soukromého života bylo možné, stejně jako aktivitu A., podporovat v rámci 1, 2, 4, 5 a 7 výzvy.

Tabulka 42 - C. Podpora souladu pracovního a soukromého života

podporované aktivity projektů	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 4	Výzva 5	Výzva 6	Výzva 7
rozvoj služeb péče o děti	X	X	X	X		X
pracovní prostředí vstřícné k rodinám, vč. flexibilních forem organizace práce	X	X	X	X		X
podpora rovných šancí mužů a žen na trhu práce	X	X	X			
vzdělávání osob dlouhodobě pečujících o dítě (nebo závislého člena rodiny)		X		X		X

Zdroj: OPPA, IS MONIT7+, výzvy

Ve všech výzvách byly podpořeny aktivity rozvoje služeb péče o děti a pracovní prostředí vstřícné k rodinám, vč. flexibilních forem organizace práce. Zde je zřejmé, že řídicí orgán reagoval na aktuální situaci v hl. m. Praze v otázce katastrofálního nedostatku míst v předškolních zařízeních a akcentoval proto aktivity, které měly potenciál alespoň částečně eliminovat nepříznivou situaci v Praze. Podpora rovných šancí mužů a žen na trhu práce byla zahrnuta pouze do výzev 1, 2 a 4.

Analýzou obsahového zaměření jednotlivých projektů realizovaných v rámci PO 2 byla identifikována četnost realizace „podporovaných aktivit projektů“ napříč prioritní osou. Projekty nebyly omezeny šíří aktivit, v rámci jednoho projektu mohlo být zahrnuto celé spektrum aktivit umožněné výzvou. Jak vyplývá z níže uvedené tabulky, projekty zahrnovaly více než jednu aktivitu.

Tabulka 43 - Struktura realizovaných „podporovaných aktivit projektů“ v PO2

podporované aktivity ve výzvách	počet schválených projektů	podporované aktivity v projektech											
		1. podpora při hledání a udržení práce, poradenství	2. aktivity prodlužující pracovní život	3. vzdělávání znevýhodněných osob	4. podpora vzniku tréninkových pracovních míst	5. podpora vzniku a rozvoje sociálního podniku	6. vzdělávání pracovníků v sociálních službách	1. zkvalitňování poskytovaných služeb	2. stabilizace organizací a rozvoj managementu	1. rozvoj služeb péče o děti	2. pracovní prostředí vstřícné k rodinám	3. podpora rovných šancí mužů a žen na trhu práce	4. vzdělávání osob dlouhodobě pečujících o dítě
PO2 - Podpora vstupu na trh práce	329	95	10	136	79	12	2	53	60	45	16	3	78
A. Začleňování znevýhodněných osob													
A. Začleňování znevýhodněných osob na trh práce	148	95	10	136	79	12	2						
B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob, vč. Rozvoje NNO													
B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob	74							53	60				
C. Podpora souladu pracovního a soukromého života													
C. Podpora souladu pracovního a soukromého života	107									45	16	3	78

Zdroj: IS MONIT7+, projektová dokumentace

V rámci aktivity A. *Začleňování znevýhodněných osob na trh práce* se převážná část projektů zaměřila na vzdělávání znevýhodněných osob. Mezi další významné aktivity realizovaných projektů pak patřila podpora při hledání zaměstnání a vytváření tréninkových míst, přičemž na cca každé třetí tzv. tréninkové místo připadalo jedno nové vytvořené pracovní místo. 12 projektů pak bylo zaměřeno na vznik nebo rozvoj sociálního podniku.

V rámci projektů zaměřených na rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob byly aktivity projektů rovnoměrně rozloženy mezi zkvalitňování poskytovaných služeb a stabilizace a rozvoj managementu.

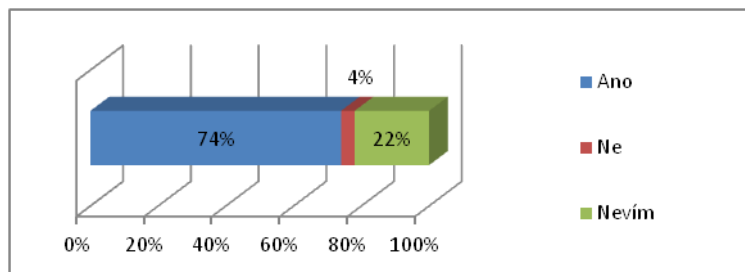
V aktivitě C. *Podpora souladu pracovního a soukromého života* v projektech převažovaly aktivity na vzdělávání osob dlouhodobě pečující o blízkou osobu (objevily se ve ¾ projektů). Velká část projektů (přes 40 %) cílila na rozvoj služeb péče o děti, resp. zřizování a provoz předškolních zařízení, mateřských center, koutků pro děti apod. Naproti tomu pouze menší část projektů (cca 16) obsahovala aktivity zaměřené na zavádění flexibilních forem práce a flexibilních úvazků. Z dlouhodobého hlediska má právě tento typ projektů potenciál přinést systémové změny v přístupu zaměstnavatelů nejen k rodičům s malými dětmi, ale obecně k osobám, které dlouhodobě pečují o osobu blízkou a flexibilní formy práce by jim umožnily návrat na trh práce.

Evaluátor identifikoval pouze minimum projektů (3), které cílily na podporu rovných příležitostí žen a mužů na trhu práce ve smyslu vyrovnávání genderových rozdílů.

3.1.5 Udržitelnost projektů PO 2

Udržitelnost projektů byla zkoumána v rámci terénního šetření (zejména dotazníkovým šetřením) mezi příjemci podporovanými v rámci PO 2.

Graf 27 - Záměr pokračovat v aktivitách i po ukončení financování z OPPA

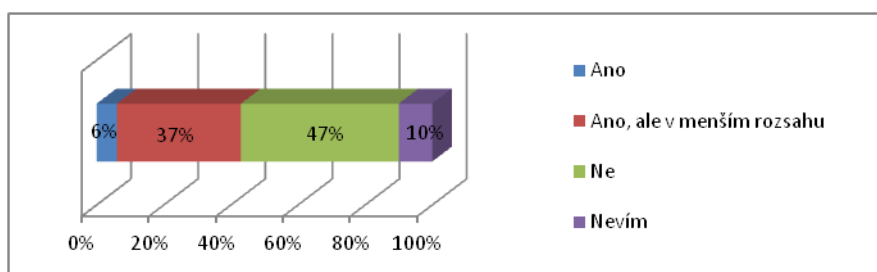
Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

Prakticky 3/4 příjemců deklarují, že hodlají v aktivitách projektu pokračovat i po ukončení financování z OPPA a pouze zlomek jednoznačně odpověděl, že nikoliv.

Jako zdroj financování pak uvádějí buď vlastní zdroje (např. v případě, že organizace danou aktivitu realizovala již před projektem), nebo jiné dotační tituly (zejména NNO, veřejné instituce). Současně však připouštějí, že rozsah realizovaných aktivit bude výrazně omezenější, než při financování projektu z OPPA. Vysokou míru udržitelnosti vykazují projekty zaměřené na rozvoj služeb péče o děti. Lze konstatovat, že ve všech případech budou vzniklá zařízení předškolního typu pokračovat ve své činnosti i po ukončení financování z OPPA, avšak provoz těchto zařízení bude financován na základě „školkovného“ ze strany rodičů.

Ve věci udržitelnosti tedy lze konstatovat, že minimálně ze tří čtvrtin jsou dopady z realizace projektu trvalého rázu a příjemci podpory na ně budou navazovat za přispění vlastních zdrojů a dotací.

Graf 28 - Záměr realizovat aktivity i bez podpory z OPPA

Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

Téměř pro polovinu příjemců je podpora z OPPA významným startovacím impulsem pro realizaci podporovaných aktivit projektů, neboť bez podpory by projekt vůbec nerealizovali.

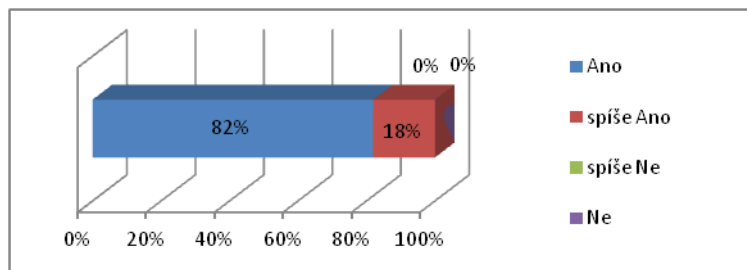
Malé procento příjemců by projekt realizovalo i bez podpory z OPPA a více než 1/3 příjemců podpory deklaruje, že bez dotace by projekt sice realizovali, ale v omezené míře. Jako zdroje financování uvádějí opět vlastní zdroje nebo dotace z jiných dotačních titulů.

Oslovení příjemci považují svoje projekty a svoji činnost za potřebnou a správnou a jsou připraveni v převážné většině ve svých aktivitách pokračovat, pokud se najdou vhodné prostředky na jejich financování. V opačném případě by zhruba polovina dotázaných svoji činnost v dané oblasti významně omezila nebo dokonce ukončila. (Z tabulky 34 je vidět, že cca 3/4 příjemců jsou NNO.)

Oblastí, která s udržitelností souvisí nepřímo je přesvědčení příjemců, že podpora znevýhodněných osob může být efektivní a že je účelné se jí věnovat dlouhodobě.

Graf 29 - Míra efektivity podpory znevýhodněných osob

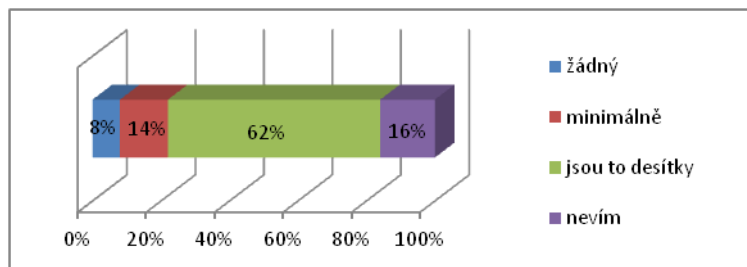

Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

Prakticky všichni dotázaní příjemci považují podporu znevýhodněných osob na trhu práce projekty realizovanými v rámci PO 2 za efektivní. Efektivitu dokládají vysokou úspěšností svých klientů (cílové skupiny) při nalezení odpovídajícího pracovního místa, vzniku nejen tréninkových míst, ale i pracovních míst (zejména pro osoby zdravotně postižené).

Na rozdíl od PO 1 jsou v PO 2 cílové skupiny charakteristické tím, že jsou zapojeny do více než jednoho projektu hrazeného z ESF. Podle odhadů respondentů dotazníkového šetření, ale i evaluačních rozhovorů, je možné konstatovat, že počet osob zapojených do více projektů jsou v řádu desítek až stovek. Typickou cílovou skupinou, která se účastní více než jednoho projektu jsou osoby se zdravotním znevýhodněním.

Graf 30 - Odhad počtu osob podpořených v rámci více než jednoho projektu podpořeného z OPBA

Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

Odpovědi na evaluační otázky

EO 2.1.2 V jakém rozsahu jsou aktivity podpořené z OPBA příjemci realizovány po ukončení financování projektu OPBA? Pokud ano, jaké jsou zdroje financování těchto aktivit?

Udržitelnost projektů je stejně jako v PO 1 vnímána zejména z pohledu omezení finančních prostředků a tudíž redukce poskytovaných služeb. Z analýzy projektů realizovaných v rámci PO 2 vyplývá, že většina projektů je realizována NNO, zaměřenými na začleňování znevýhodněných osob

na trh práce a zlepšení dostupnosti zaměstnání pro znevýhodněné osoby, případně na vzdělávání nebo sociální služby.

NNO jsou pro realizaci svých aktivit většinou odkázány na vhodné dotační tituly (grant nebo projekt financovaný z OP), případně na jiné soukromé nebo veřejné zdroje. Podporu z OPPA nelze chápat jako jeden ze stabilních zdrojů financování. I přesto respondenti jednoznačně deklarují, že v aktivitách hodlají pokračovat i po ukončení podpory z OPPA. Takový postoj lze očekávat minimálně u ¼ příjemců podpory. Pouze minimální část příjemců nehodlá po ukončení financování z OPPA v současných aktivitách pokračovat.

Jako zdroje pro financování navazujících aktivit nebo pro pokračování projektu po ukončení podpory z OPPA uvádějí ekonomické subjekty nebo příspěvkové organizace nejčastěji vlastní zdroje (zdroje z ekonomické činnosti nebo rozpočtu). NNO pak spoléhají na nové dotační tituly, granty, nadační tituly nebo sponzorské dary. Mezi potenciální zdroje pro financování budoucích aktivit patří i připravované dotační tituly z ESIF.

EO 2.1.3 Jak velká část znevýhodněných osob získala podporu v rámci více než jednoho projektu OPPA?

Terénním šetřením mezi příjemci a realizátory projektů byly zkoumány i jejich zkušenosti s vícenásobnou podporou znevýhodněných osob, resp. s jejich podporou z více projektů OPPA. Vzhledem k poměrně vysoké responsi (cca 25 %) lze deklarované názory zobecnit na celou PO 2.

Plně dvě třetiny dotázaných mají zkušenost s tím, že vícenásobně, tedy v rámci více než jednoho projektu hrazeného z OPPA, jsou podpořeny desítky osob. Protože při tom respondenti většinou vycházejí z vlastních zkušeností, lze se domnívat, že pokud v navazujících projektech (věcně i časově) zůstává shodná cílová skupina, pak i její složení si zachovává velkou dědičnost. To dává i záruku, že se podaří naplnit indikátor – počet podpořených osob.

Zapojení znevýhodněných osob do více projektů nelze hodnotit jednoznačně negativně, neboť každá cílová skupina má svá specifika, které determinují jejich úspěšnost při vstupu na trh práce. Na jedné straně by měla být cílová skupina co nejpočetnější, na druhé straně je k dosažení cílového efektu mnohdy třeba vytrvalého úsilí a začlenění podpořené osoby není ani potom jisté. Mezi cílovou skupinu, jejíž zaměstnatelnost je po absolvování projektu relativně vysoká, jsou rodiče s dětmi (je-li splněna podmínka, že rodiče umístí dítě do předškolního zařízení). Na druhou stranu cílová skupina osob se zdravotním postižením je obecně hůře umístitelná na otevřeném trhu práce, zejména pokud se jedná o těžká zdravotní postižení. Pak se tyto osoby účastní i více projektů, někteří paralelně přecházejí do projektů navazujících.

EO 2.1.4 Realizovali by příjemci projekty i bez podpory z OPPA? Realizovali by je ve stejné intenzitě? Z jakých zdrojů?

S ohledem na strukturu příjemců, kdy podstatnou většinu tvoří neziskové organizace, lze konstatovat, že minimálně polovina současných příjemců by aktivity projektu bez podpory z OPPA nerealizovala vůbec.

Přibližně třetina respondentů pak uvádí, že by aktivity projektu realizovala i bez podpory z OPPA, protože vycházejí z jejich předmětu činnosti, ale současně dodávají, že bez podpory z veřejných prostředků by tyto aktivity realizovali v podstatně menším rozsahu. Jako potenciální zdroj přitom uvádějí opět dotace, granty, nadační tituly nebo sponzorské dary.

Pouze minimum respondentů uvádí, že aktivity projektu by realizovali i bez podpory z OPPA. Zde se však jedná zejména o veřejnoprávní subjekty napojené na veřejné rozpočty.

EO 2.1.5 Považujete podporu znevýhodněných osob formou projektů dotovaných z evropských fondů za efektivní nástroj podpory?

Při odpovědi na otázku efektivnosti projektů financovaných z ESF při podpoře znevýhodněných osob lze uplatnit dva rozdílné zorné úhly.

Tím prvním je pohled realizátorů projektů, kteří jsou ve 100 % přesvědčeni, že projekty financované z evropských fondů jsou efektivním nástrojem na podporu znevýhodněných osob. Pouze malá část z nich má o efektivitě mírné pochybnosti, ale přesto považuje prováděnou podporu za správnou.

Argumentem zdůvodňujícím tento postoj realizátorů projektů je vedle číselných hodnot indikátorů (podpořené osoby, počet projektů atd.) hlavně sociální rozměr aktivit realizovaných v rámci projektů financovaných z OPPA. Jako příklad lze uvést některé výroky tohoto charakteru:

- ✓ znevýhodněné osoby pečující o postižené jsou specifickou cílovou skupinou a jsou v dlouhodobém stresu, ocitají se v izolovanosti, nemají kontakty a ztrácejí představy o reálných možnostech na trhu práce, vyžadují individuální přístup, včetně psychologické pomoci;
- ✓ lidé 50+, zejména dlouhodobě nezaměstnaní, mají specifické problémy, a proto je pro ně velmi přínosné, že mohou projít programem, který je pro ně vytvořen;
- ✓ u většiny příslušnic cílové skupiny bylo dosaženo zvýšení sebevědomí, dosažení nové kvalifikace, změny postoje k vlastní situaci a k odstraňování individuálních překážek ke vstupu na trh práce.

Naproti tomu nezaujatý pozorovatel stojící vně systému zpravidla zaujímá kritičtější stanovisko. V plné míře se většinou ztotožní se sociálním rozměrem realizovaných aktivit a nezbytností podporovat všemi dostupnými prostředky znevýhodněné osoby a napomáhat jim k opětovnému začleňování, ať již obecně do společnosti nebo na trh práce.

Efektivnost podpory však na rozdíl od aktérů pomoci znevýhodněným osobám neposuzuje podle dosažení cíle, ale také podle způsobu a za jakých podmínek byl dosažen. S tím souvisí i udržitelnost a dlouhodobý dopad na podpořené osoby. Jako příklad lze uvést některé výroky příjemců:

- ✓ projekt suploval v našem případě investici především do lidských zdrojů;
- ✓ podpoření získávají ztracené sebevědomí a mnohdy nacházejí také nové zaměstnání.

Shrnutí obou pohledů lze formulovat do závěru, že podpora znevýhodněných osob formou projektů dotovaných z evropských fondů je vhodným nástrojem, avšak využívání tohoto

nástroje má v efektivitě určité rezervy.

EO 2.1.8 Kolik organizací zaměřujících se na práci se skupinami etnických menšin, imigrantů a azylantů využilo podporu v rámci OPFA z celkového počtu organizací působících na území hl. m. Prahy? V případě těchto organizací, které nerealizovaly projekt v rámci OPFA, co bylo příčinou?

Celkově bylo v PO 2 předloženo 1174 žádostí o podporu z OPFA, z nichž 329 projektů bylo schváleno. Z předložených žádostí jich 761 zpracovaly NNO, které většinou žádaly o podporu jednoho, výjimečně více projektů. Celkově o podporu z PO 2 zažádalo 500 NNO.

Schváleno bylo 243 žádostí předložených NNO, které však předložilo pouze 150 neziskových organizací.

Podle údajů z evidence NNO² působí se sídlem v hl. městě Praze celkem 89 NNO, jejichž cílovou skupinou jsou příslušníci národnostních menšin nebo cizinci a uprchlíci. Z tohoto počtu podalo žádost o podporu z PO 2 celkem 27 organizací, což je přibližně třetina. Předložený projekt byl schválen pouze 11 z těchto NNO.

Příčinu, proč 2/3 NNO, jejichž cílovou skupinou jsou příslušníci národnostních menšin nebo cizinci a uprchlíci nepředložily projekt, lze spatřovat ve dvou aspektech. Jedním je diverzifikace činnosti a širší předmět zájmu, kdy velká část NNO uvádí více předmětů činnosti. To tříští její koncentraci a lze předpokládat, že v určitém okamžiku má NNO jiné preference.

Druhou příčinu lze hledat v poměrně vysoké neúspěšnosti žádostí, což signalizuje obecně nižší personální a časové kapacity, zejména u méně zkušených týmů. Ze zkušeností příjemců z řad NNO také vyplývá, že množství NNO funguje na dobrovolnické bázi a nedisponují žádnou organizační a administrativní strukturou, která by jim umožnila orientovat se v poměrně složitém systému evropských dotací, připravit projekt a následně ho administrovat.

² <http://www.isnno.cz/evidencenno>

3.1.6 Vyhodnocení dopadů podpory na cílové skupiny PO 2

OPPA identifikuje v rámci PO 2 tři základní cílové skupiny intervence, resp. skupiny osob, na něž jsou jednotlivé projekty zaměřeny:

- Znevýhodněné osoby
- Pracovníci organizací sociálních služeb
- Zaměstnavatelé

Jednotlivé výzvy však pracují s podstatně detailnějším členěním výše uvedených základních cílových skupin. Na základě analýzy jednotlivých výzev evaluátor pro další vyhodnocení pracoval s následujícím členěním cílových skupin:

- pracovníci organizací sociálních služeb
- zaměstnavatelé
- znevýhodněné osoby
  - osoby zdravotně postižené
  - rodiče pečující o dítě do 6 let
  - starší osoby nad 50 let
  - sociálně slabí a ohrožení exkluzí
  - migranti, azylanti

Analýzou údajů v IS MONIT+ a projektové dokumentace bylo možné sestavit strukturu cílových skupin v jednotlivých aktivitách PO 2 a současně identifikovat počet projektů, zaměřených na konkrétní skupiny znevýhodněných osob.

Tabulka 44 - Struktura cílových skupin v jednotlivých aktivitách PO2

podporované aktivity ve výzvách	počet schválených projektů	cílová skupina								
		1. pracovníci organizací sociálních služeb	2. zaměstnavatelé	3. rodiče	4. znevýhodnění	z toho				
						zdravotně postižení	rodiče pečující o dítě do 6 let	osoby starší 50 let	sociálně slabí a ohrožení exkluzí	migranti
PO2 - Podpora vstupu na trh práce	329	77	6	105	148	82	4	21	16	22
A. Začleňování znevýhodněných osob										
A. Začleňování znevýhodněných osob na trh práce	148	3			148	82	4	21	16	22
B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob, vč. Rozvoje NNO										
B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob	74	74								
C. Podpora souladu pracovního a soukromého života										
C. Podpora souladu pracovního a soukromého života	107		6	105						

Zdroj: IS MONIT7+, projektová dokumentace

Jak vyplývá z uvedené tabulky, v aktivitě A. *Začleňování znevýhodněných osob* projekty ve většině případů mířily na více nežli jednu dílčí cílovou skupinu znevýhodněných. V procentním zastoupení znevýhodněných osob lze konstatovat, že stěžejní cílovou skupinou byli zdravotně postižení, na než cílilo v aktivitě A. 55 % projektů. Na skupinu migrantů a azylantů bylo zaměřeno cca 15 % projektů, stejné procento se věnovalo osobám 50+. Cílová skupina sociálně slabých a ohrožených exkluzí (do které byli zahrnuti i Romové) byla podpořena 10 % projektů. Na rodiče pečující o dítě do 6 let (v některých případech do 10 let) bylo v aktivitě A zaměřeno minimum projektů, tato cílová skupina byla rozhodující v aktivitě C. *Podpora souladu pracovního a soukromého života*. Na tuto cílovou skupinu bylo zaměřeno 98 % projektů, přičemž zaměstnavatelé se stali cílovou skupinou pouze v 5 % případů. Důvodem pro to je skutečnost, že na zaměstnavatele cílily pouze projekty, jejichž záměrem bylo vytvoření flexibilních forem zaměstnání a rozvoj služeb péče o děti do 10 let věku. Jak vyplynulo z četnosti projektových aktivit, flexibilní formy zaměstnávání se vyskytly pouze v necelé dvacítce projektů, přičemž pouze malá část pracovala přímo se zaměstnavateli. Cílovou skupinou aktivity B. *Rozvoj organizací podporujících začleňování* byli výhradně pracovníci organizací sociálních služeb, všechny projekty se proto zaměřily přímo na ně.

Souhrnně lze za PO 2 konstatovat, že nejvíce projektů se zaměřilo na cílovou skupinu rodiče, následovanou osobami se zdravotním znevýhodněním.

Rozsah podpory

V rámci PO 2 bylo dosud podpořeno celkem 25 970 osob, z čehož 69 % tvořily ženy. Důvod převahy podpořených žen spočívá v definovaných cílových skupinách PO 2, kde zejména mezi rodiči dětí do 6 let výrazně dominují ženy. Podobná relace je i mezi podpořenými klienty služeb, kde ženy činí zhruba 66 % z celkového počtu 20 418 podpořených.

Z hlediska úspěšnosti podpory činí podíl úspěšně podpořených osob 61,2 %, tedy 15 893 osob. Mezi ženami činila úspěšnost 72,5 %. Ze vzdělanostních kategorií podpořených osob byla nejvyšší úspěšnost u osob s vysokoškolským vzděláním (ISCED 6), v průměru 71,1 %. V kategorii poskytovatelů služeb se úspěšnost pohybovala v průměru 70,9 %.

Naopak u nezaměstnaných osob činila úspěšnost v průměru 53,2 % a u neaktivních osob pak 66 %.

V přehledu plnění indikátorů není samostatně vymezen indikátor počtu podpořených osob pečujících o závislého člena, které tvoří nejpočetnější cílovou skupinu PO 2, podporovanou ve 109 projektech z 329 celkem. Tyto osoby jsou (spolu s osobami staršími než 50 let) pod souhrnnou skupinou „ostatní znevýhodněné skupiny“, kde bylo podpořeno celkem 12 258 osob, převážně rodičů pečujících o dítě do 6 let. Úspěšnost v této kategorii je 64 %.

Tabulka 45 - Plnění indikátorů cílových skupin ve vazbě na Nařízení EK 1828/2006

Kód indikátoru	Úplný název indikátoru	Dosažená hodnota indikátoru
Dělení na trhu práce		
074104	Počet podpořených osob – zaměstnaní	11 179
074105	Počet podpořených osob – OSVČ	1 438
074106	Počet podpořených osob - dlouhodobě nezaměstnaní	3 282
074107	Počet podpořených osob - nezaměstnaní celkem	6 661
074108	Počet podpořených osob - neaktivní osoby celkem	6 839
074109	Počet podpořených osob - neaktivní osoby ve vzdělávání či odborné přípravě (žáci, studenti a učni)	1 323
074604	Počet úspěšně podpořených osob – zaměstnaní	7 022
074605	Počet úspěšně podpořených osob – OSVČ	912
074606	Počet úspěšně podpořených osob -dlouhodobě nezaměstnaní	1 749
074607	Počet úspěšně podpořených osob - nezaměstnaní celkem	3 546
074608	Počet úspěšně podpořených osob - neaktivní osoby celkem	4 517
074609	Počet úspěšně podpořených osob - neaktivní osoby ve vzdělávání či odborné přípravě (žáci, studenti a učni)	876
Dělení celkem/muži/ženy		
074100	Počet podpořených osob – celkem	25 970
074101	Počet podpořených osob – muži	8 034
074102	Počet podpořených osob – ženy	17 936
074600	Počet úspěšně podpořených osob	15 893
074601	Počet úspěšně podpořených osob – muži	4 371
074602	Počet úspěšně podpořených osob – ženy	11 522
Dělení dle věku		
074118	Počet podpořených osob - mladí lidé 15-24 let	3 204
074119	Počet podpořených osob - starší pracovníci 55-64 let	2 215
074618	Počet úspěšně podpořených osob - mladí lidé 15-24 let	1 702
074619	Počet úspěšně podpořených osob - starší pracovníci 55-64 let	1 024
Dělení dle vzdělání		
074141	Počet podpořených osob - základní ISCED 1 a 2	3 933
074142	Počet podpořených osob - střední ISCED 3	10 755
074143	Počet podpořených osob - nástavbové studium ISCED 4	1 546
074144	Počet podpořených osob - vysokoškolské ISCED 5 a 6	7 638
074641	Počet úspěšně podpořených osob - základní ISCED 1a 2	2 186
074642	Počet úspěšně podpořených osob - střední ISCED 3	6 739
074643	Počet úspěšně podpořených osob, které obdržely podporu v rámci projektů - nástavbové studium ISCED 4	1 093
074644	Počet úspěšně podpořených osob - vysokoškolské ISCED 5 a 6	5 429
Dělení dle klientů (uživatelů) služeb		
074110	Počet podpořených osob - klienti služeb	20 418
074111	Počet podpořených osob - klienti služeb - muži	6 893
074112	Počet podpořených osob - klienti služeb - ženy	13 525
074610	Počet úspěšně podpořených osob - klienti (uživatelé služeb) - celkem	11 957
074611	Počet úspěšně podpořených osob - klienti (uživatelé služeb) – muži	3 546
074612	Počet úspěšně podpořených osob - klienti (uživatelé služeb) - ženy	8 411

Dělení dle poskytovatelů služeb		
074120	Počet podpořených osob - poskytovatelé služeb	5 552
074121	Počet podpořených osob - poskytovatelé služeb - muži	1 146
074122	Počet podpořených osob - poskytovatelé služeb - ženy	4 406
074620	Počet úspěšně podpořených osob - poskytovatelé služeb – celkem	3 936
074621	Počet úspěšně podpořených osob - poskytovatelé služeb - muži	830
074622	Počet úspěšně podpořených osob - poskytovatelé služeb - ženy	3 106
Dělení dle znevýhodněných osob		
074125	Počet podpořených osob - menšiny	1 296
074126	Počet podpořených osob - migranti	1 538
074127	Počet podpořených osob - zdravotně znevýhodnění	4 087
074128	Počet podpořených osob - ostatní znevýhodněné skupiny	12 258
074625	Počet úspěšně podpořených osob - menšiny	632
074626	Počet úspěšně podpořených osob - migranti	945
074627	Počet úspěšně podpořených osob - zdravotně znevýhodnění	2 333
074628	Počet úspěšně podpořených osob - ostatní znevýhodněné skupiny	7 855

Zdroj: IS MONIT+, stav k 1.6.2015

Dopad podpory

Spektrum projektových aktivit v rámci PO 2 bylo relativně široké. Nejfrekventovanější projektovou aktivitou bylo vzdělávání cílových skupin, a to ve všech oblastech podpory A – C.

Detailní rozbor dopadu podpory na jednotlivé cílové skupiny je obsažen v kapitole 3.2.

V projektech realizovaných v rámci aktivity C. *Podpora souladu pracovního a soukromého života* se drtivá převaha projektů zaměřila na cílovou skupinu rodiče pečující o dítě do 6 let. Ze 107 podpořených projektů se jich 78 zaměřilo mimo jiné i na vzdělávání cílové skupiny. Jak vyplynulo z terénního šetření, zajištění hlídání dětí bylo jedním z klíčových předpokladů úspěšné realizace projektu, neboť bez zajištění hlídání by se projektových aktivit mohlo účastnit podstatně méně rodičů s malými dětmi. Zhruba polovina projektů, realizujících vzdělávací a poradenské aktivity pro tuto cílovou skupinu, deklarovala zajištění hlídání dětí jako jednu z aktivit již v projektové žádosti, avšak v rámci terénního šetření bylo zjištěno, že fakticky bylo hlídání dětí součástí naprosté většiny projektů.

Významné přínosy projektů realizovaných v rámci aktivity C. z pohledu možnosti zapojení zaměstnanců – rodičů do pracovního procesu vidí 100 % dotázaných. Úspěšnost takto zaměřených projektů dokládá i skutečnost, že cílová skupina rodičů s dětmi nepatří mezi ty, které jsou zapojeny do více projektů financovaných z OPPIA, neboť jejich úspěšnost při zapojení na trhu práce je poměrně vysoká.

Významný je taktéž pohled příjemců - zaměstnavatelů, kteří za pomoci financování z OPPIA realizovali projekt zaměřený na vznik a rozvoj předškolního zařízení. Na rozvoj služeb péče o děti bylo zaměřeno 45 projektů, přičemž v rámci těchto projektů vznikly nebo se rozvíjely jesle, mateřské školky, dětská centra, příp. dětské koutky. Realizátory takto zaměřených projektů

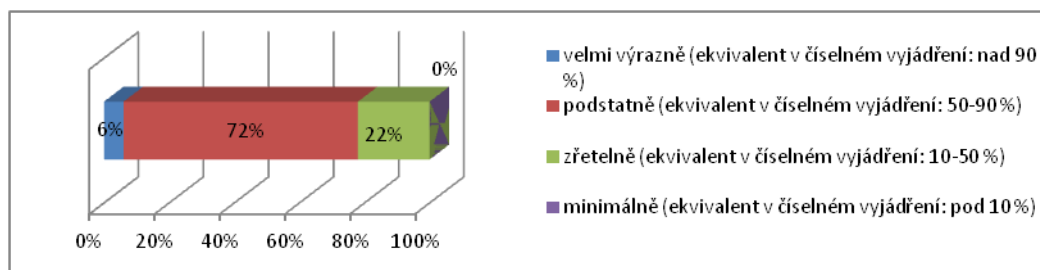
byly ve velké míře větší organizace (např. vysoká škola, nemocnice, střední podnik apod.), což znamená poměrně velkou cílovou skupinu v řadách zaměstnanců a následně i dostatečný potenciál pro udržení zařízení v chodu po skončení realizace projektu. Z šetření s těmito příjemci vyplývá, že provoz předškolního zařízení považují za velmi přínosný pro brzký návrat rodičů do pracovního procesu, což také dokládají nemalými finančními částkami, které vložili do vybudování technického zázemí nutného pro fungování školky (významné investice do stavebně-technických úprav prostor předškolního zařízení, které není financovatelné z OPPA). Udržitelnost těchto projektů je taktéž poměrně vysoká, neboť všichni z oslovených respondentů předpokládají pokračování fungování takto vzniklého předškolního zařízení i po skončení projektu, avšak za finanční spoluúčasti ze strany rodičů ve formě školného („školkovného“).

V rámci aktivity B. *Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob* byly aktivity projektů zaměřeny do dvou směrů: přímo na zkvalitnění poskytovaných služeb a stabilizaci organizace a rozvoj managementu. Z analýzy projektů jasně vyplývá, že i aktivity zaměřené na stabilizaci a rozvoj organizace ve svém důsledku vedou ke zkvalitnění poskytovaných služeb, neboť dílčí činnosti realizované projektem se prolínají a nelze je od sebe striktně oddělit. Toto potvrdilo i dotazníkové šetření, neboť drtivá většina respondentů ohodnotila projekty z této oblasti za velmi výrazně nebo podstatně přínosné pro zlepšení poskytovaných služeb.

Největším problémem organizací pracujících se znevýhodněnými osobami (vesměs NNO) je nestabilita rozpočtu, krátkodobost financování a závislost na dotacích, vlastní výdělečné aktivity jsou pouze doplňkovou činností. Některé NNO musí žádat o úvěry, aby zvládaly průběžně aktivity financovat. Pro komerční subjekty sice může být jejich činnost finančně výnosnější, problematické však může být zacházení s cílovými skupinami a zejména míra jejich průběžné podpory.

V mnoha projektech je vyžadován inovativní přístup, řada aktivit však po skončení projektu není udržitelná, přednost je dána zajištění základního provozu a služeb. Kvůli výkyvům ve financování se některé organizace potýkají s vysokou fluktuací pracovníků a odlivem vyškoleného personálu.

Graf 31 - Přínosnost projektů rozvíjejících organizace poskytující služby v začleňování

Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

Významnou aktivitou, která byla v projektech na rozvoj organizací podporována, byl rozvoj fundraisingu. Podpořené organizace se shodují na tom, že tato aktivita přispěla alespoň k částečné diverzifikaci finančních prostředků. Nicméně investice do kvalitního fundraisera je vysoká a dlouhodobá a udržitelnost je proto s ohledem na nestabilitu financí obtížná. Ve vztahu k rozvoji organizací se osvědčily aktivity zavádějící supervizi na různých úrovních organizačního fungování (odborná supervize, týmová supervize) a networking s organizacemi podobného zaměření.

V rámci aktivity A. *Začleňování znevýhodněných osob na trh práce* byly aktivity projektů zaměřeny do tří směrů: na podporu osob se zdravotním znevýhodněním se zaměřovalo 82 projektů, což v procentním vyjádření představuje 55 % všech projektů podpořených v rámci aktivity A.

Druhou nejvýznamnější podporovanou cílovou skupinou v rámci aktivity A byli příslušníci etnických menšin, imigranti, azylanti, na něž se zaměřovalo 38 projektů, což v procentním vyjádření představuje čtvrtinu všech projektů podpořených v rámci aktivity A.

Třetí cílovou skupinou podporovanou v rámci aktivity A. byly nezaměstnané osoby starších 50 let. Na ně se zaměřovalo 10 projektů, což v procentním vyjádření představuje jen necelých 7 % všech projektů podpořených v rámci aktivity A.

Cílová skupina osob pečujících o závislou osobu byla v rámci aktivity A. marginální pouze se čtyřmi projekty. Těžiště podpory této cílové skupiny probíhalo v rámci aktivity C.

Odpovědi na evaluační otázky

EO 2.1.6 V projektech realizovaných v rámci podporované aktivity „Podpora souladu pracovního a soukromého života“ – považuje Vaše organizace realizaci projektu za přínosnou z pohledu možnosti zapojení zaměstnanců do pracovního procesu díky zajištění hlídání pro jejich děti?

Významné přínosy projektů realizovaných v rámci aktivity C. *Podpora souladu pracovního a soukromého života* z pohledu možnosti zapojení zaměstnanců – rodičů do pracovního procesu vidí 100 % respondentů dotazníkového šetření, kteří realizovali takto zaměřený projekt. Jak vyplynulo z dalších šetření, zajištění hlídání při realizaci projektových aktivit, zejména vzdělávání, je klíčovou podmínkou pro zapojení této cílové skupiny.

Z pohledu příjemců – zaměstnavatelů, kteří realizovali projekt zaměřený na vznik a provoz firemního předškolního zařízení lze konstatovat, že zaměstnavatelé toto považují jako významný benefit pro své zaměstnance. Realizátoři takto zaměřených projektů jsou ve velké míře větší organizace (např. vysoká škola, nemocnice, střední podnik apod.), což znamená poměrně velkou

cílovou skupinu v řadách zaměstnanců a následně i dostatečný potenciál pro udržení zařízení v chodu po skončení realizace projektu. Z šetření s těmito příjemci vyplývá, že provoz předškolního zařízení považují za velmi přínosný pro brzký návrat rodičů do pracovního procesu, což také dokládají nemalými finančními částkami, které vložili do vybudování technického zázemí nutného pro fungování školky (významné investice do stavebně-technických úprav prostor předškolního zařízení, které není financovatelné z OPPA).

EO 2.1.7 V projektech realizovaných v rámci podporované aktivity „Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob“ a „Rozvoj kapacit organizací“ – pomohla realizace projektu ke zlepšení Vámi poskytovaných služeb klientům?

Na aktivitu *B. Rozvoj organizací podporujících začleňování znevýhodněných osob*, resp. na rozvoj kapacit organizací byla zaměřena více než pětina projektů PO 2.

Příjemci realizující tento typ projektů (respondenti dotazníkového šetření) kvantifikovali dopady svého projektu na zlepšení poskytovaných služeb klientům následovně:

- ✓ 6 % soudí, že velmi výrazně (v číselném vyjádření nad 90 bodů ze 100)
- ✓ 72 % soudí, že podstatně (v číselném vyjádření mezi 50 a 90 body ze 100)
- ✓ 22 % soudí, že zřetelně (v číselném vyjádření mezi 10 a 50 body ze 100)

Z dalších šetření vyplynul významný dopad zejména v oblasti profesionalizace řízení organizace, zavedené systému řízení, vize a strategie organizace. Významnou aktivitou mnoha organizací bylo zavedení systému fundraisingu, na který zejména NNO zaměřují svou pozornost, neboť ho chápou jako určitý diverzifikující prvek při financování své činnosti. Veškeré aktivity, které mají pozitivní vliv na efektivní způsob řízení organizace, se sekundárně promítnou i do kvality nabízených služeb klientům.

3.1.7 Naplnění specifického cíle PO 2

Pro hodnocení věcného pokroku PO 2 byly stanoveny tyto 4 indikátory:

❖ indikátory výstupu:

Počet úspěšně podpořených osob (07.46.00)

Počet podpořených osob (07.41.00)

Počet podpořených projektů zaměřených na OPPA (Hl. m. Praha) (49.21.00)

❖ indikátor výsledku

Míra dostupnosti zaměstnání (07.62.00)

Jak vyplývá z níže uvedené tabulky, výstupové indikátory vykazují vysokou míru naplnění, resp. přeplnění plánovaných hodnot. Plánovaná hodnota indikátoru *Počet úspěšně podpořených osob* byla stanovena na 2 550 osob. Realizací projektů byl tento indikátor naplněn na 623,3 %, resp. byla dosažena hodnota 15 893 úspěšně podpořených osob. U indikátoru *Počet podpořených osob* nebyla stanovena cílová hodnota, nicméně jeho hodnota koreluje s indikátorem *Počet úspěšně podpořených osob* a jeho cílová hodnota dosáhla 25 970 osob.

Stejně tak indikátor *Počet podpořených projektů zaměřených na OPPA* překročil plánovanou hodnotu 170 projektů. V PO2 bylo v období 2007 – 2015 podpořeno 329 projektů.

Indikátor výsledku *Míra dostupnosti zaměstnání* se v období průběžné evaluace (2011) pohyboval mírně pod hranicí plánované hodnoty 70 %. Šetřením v roce 2015 však byla kvantifikována hodnota tohoto indikátoru na 90 %. Plánovaná hodnota tak byla překročena o celých 20 procentních bodů.

Tabulka 46 - Věcný pokrok v PO2

Kód NČI TYP	Název indikátoru	Měrná jednotka	Zdroj	Hodnota	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	6/2015	Cílová hodnota 2015	Celkem
07.46.00 Výstup	Počet úspěšně podpořených osob	počet osob	monitorovací zprávy projektů	Dosažená	0	0	118	2 484	7 403	8 809	10 625	15 243	15 893	N/A	15 893
				Výchozí	0	0	0	118	2 484	7 403	8 809	10 625	15 243	N/A	0
				Plánovaná ¹	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
07.41.00 Výstup	Počet podpořených osob	Počet osob	monitorovací zprávy projektů	Dosažená	0	0	3 110	9 135	12 245	14 591	18 318	25 503	25 970	N/A	25 970
				Výchozí	0	0	0	3 110	9 135	12 245	14 591	18 318	25 503	N/A	N/A
				Plánovaná	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
49.21.00 Výstup	Počet podpořených projektů zaměřených na OPPA (Hl. m. Praha) ⁴	Počet projektů	monitorovací systém OPPA	Dosažená ³	0	0	0 (34) ³	5 (69) ³	41 (69) ₃	63 (91) ₃	65 (229) ³	209 (229) ³	329	N/A	329
				Výchozí	0	0	0	0 (34) ³	5 (69) ³	41 (69) ₃	63 (91) ₃	65 (229) ³	209	N/A	0
				Plánovaná ¹	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
07.62.00 Výsledek	Míra dostupnosti zaměstnání	%	evaluační studie	Dosažená ²	0	N/A	N/A	N/A	N/A ²	63%	N/A	N/A	90%	N/A	90%
				Výchozí	0	0	0	0	N/A	N/A	63%	63%	63%	N/A	0
				Plánovaná ¹	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	70

Zdroj: IS MSC2007, stav k datu 1. 6. 2015

1 Operační program nemá definované cílové hodnoty ročně, ale na celé období.

2 Provedení evaluační studie je s ohledem na princip proporcionality plánováno 2 x za programové období.

3 Podle metodiky NOK jsou uváděny pouze ukončené projekty k 31. 12. 2014. Definice tohoto ukazatele ve schváleném textu OPPA se však liší od metodiky NOK, ŘO proto vykazuje v závorce hodnotu dle definice OPPA, tj. celkový počet podpořených projektů, kterým byla poskytnuta na základě žádosti finanční podpora z OPPA.

4 V návaznosti na optimalizaci Národního číselníku indikátorů došlo ke korekci názvu indikátoru. Ve výročních zprávách a zprávách o realizaci OPPA zpracovaných před 1. 1. 2011 byl uváděn název 49.21.00 - Počet podpořených projektů. Změněn byl pouze název, definice je shodná, proto lze porovnávat dosažené hodnoty napříč jednotlivými monitorovanými obdobími

Odpovědi na evaluační otázky

EO 2.1.1 Vedlo zaměření výzev a poté realizace projektů k naplňování cílů prioritní osy, tedy ke zlepšení dostupnosti zaměstnání pro znevýhodněné osoby a zvýšení jejich účasti na trhu práce?

Specifický cíl „Zlepšení dostupnosti zaměstnání pro znevýhodněné osoby a zvýšení jejich účasti na trhu práce“ je realizován projekty, které jsou zaměřené na začleňování znevýhodněných osob na trh práce prostřednictvím zlepšení jejich zaměstnatelnosti, včetně doplňujících sociálních služeb. Podpora je také zaměřena na vytváření specifických podmínek na pracovišti pro znevýhodněné osoby a na realizaci opatření proti diskriminaci v přístupu na trh práce, včetně zavádění nových pružnějších forem organizace práce, které umožní vstup či návrat na trh práce skupinám se zdravotním postižením či rodičům po rodičovské dovolené.

Specifický cíl byl kvantifikován prostřednictvím tří výstupových a jednoho výsledkového indikátoru.

Jak vyplývá z výše uvedené analýzy věcného pokroku, plánovaná cílová hodnota indikátoru *Počet úspěšně podpořených osob* byla naplněna na 623,3 % (plánovaná hodnota 2 550 osob, dosažená hodnota 15 893 osob). Stejně tak indikátor *Počet podpořených projektů zaměřených na OPPA (hl. m. Praha)* vykazuje významnou přeplněnost (plánovaný počet projektů 170, dosažená hodnota 329). Z pohledu hodnocení těchto dvou indikátorů lze konstatovat, že projekty svým rozsahem zasáhly velkou část cílových skupin a významným způsobem přispěly ke zlepšení dostupnosti zaměstnání pro znevýhodněné osoby a že specifický cíl prioritní osy byl naplněn.

Indikátor *Míra dostupnosti zaměstnání* dosáhl hodnoty 90 % a překročil tak plánovanou hodnotu o 20 procentních bodů.

3.2 Evaluační úkol 2.2

Rozbor realizovaných intervencí ve vybraných cílových skupinách

3.2.1 Rozložení jednotlivých cílových skupin v projektech zaměřených na osoby znevýhodněné na trhu práce

V rámci PO 2 se na vybrané cílové skupiny soustředily dvě aktivity – A. *Začleňování znevýhodněných osob na trh práce* a C. *Podpora souladu pracovního a soukromého života*. Zatímco první z uvedených aktivit se zaměřovala obecně na znevýhodněné osoby (včetně rodičů), tak druhá byla zaměřena výhradně na rodiče, případně na jejich zaměstnavatele. Obě uvedené aktivity byly podpořeny ve výzvách 1, 2, 4, 5 a 7. V aktivitě A. bylo schváleno 148 projektů v celkové výši finanční alokace 584 mil. Kč, což představuje 50,7 % z alokace PO 2. Průměrná dotace na projekt činila 3,9 mil. Kč. V aktivitě C. bylo schváleno k realizaci 107 projektů ve finanční výši 343 mil. Kč, což představuje 29,8 % z alokace PO 2. Průměrná výše dotace na projekt byla v této aktivitě 3,2 mil. Kč.

Pro potřeby této evaluace mezi osoby znevýhodněné na trhu práce řadíme:

- znevýhodněné osoby
  - osoby zdravotně postižené
  - rodiče pečující o dítě do 6 let
  - starší osoby nad 50 let
  - sociálně slabí a ohrožení exkluzí
  - migranti, azylanti

V procentním zastoupení znevýhodněných osob při začleňování na trh práce (aktivita A.) lze konstatovat, že těžiště se soustředilo na osoby se zdravotním postižením (57 %). Na ostatní cílové skupiny - osoby starší 50 let, migranty a sociálně slabé se projekty zaměřily v rozsahu 7 až 15 %. Na rodiče, jimž primárně nebyla tato aktivita určena, cílily projekty pouze ze 3 %, výhradně na rodiče pečující o dítě do 6 let byla zaměřena aktivita C.

Celkem bylo podpořeno v obou uvedených aktivitách 255 projektů, které se orientovaly na jednu či více vybraných cílových skupin. Z analýzy podpořených projektů v této části PO 2 vyplývá, že pro 109 projektů byli cílovou skupinou rodiče pečující o děti do 6 let (v některých případech do 10 let), pro 82 projektů osoby se zdravotním postižením, včetně duševně nemocných, pro 38 projektů příslušníci etnických menšin, včetně azylantů a migrantů a pro 21 projektů nezaměstnané osoby starší 50 let.

Tabulka 47 – Zastoupení znevýhodněných osob v projektech

Typ znevýhodnění	Počet projektů
Znevýhodněné osoby na trhu práce z toho:	255
Rodiče pečující o děti do 6 let	109*)
Osoby se zdravotním postižením, včetně duševně nemocných	82
Příslušníci etnických menšin, včetně osob z odlišného sociokulturního prostředí, imigrantů a azylantů	38
Nezaměstnané osoby starší 50 let	21

Zdroj: IS MONIT7+, projektová dokumentace

*) (z toho 4 v aktivitě A. a 105 v aktivitě C.)

Z výše uvedené tabulky vyplývá významná kumulace cílových skupin v rámci jednoho projektu. Pokud odmyslíme cílovou skupinu rodičů, na něž byla cílena zejména aktivita C., pak tuto kumulaci v rámci jednoho projektu lze vidět u zbývajících cílových skupin. Nejfrekventovanější cílovou skupinou pak jsou osoby se zdravotním postižením, včetně duševně nemocných.

3.2.2 Cílová skupina „Rodiče“³

Tato cílová skupina byla podporována v rámci aktivity A. *Začleňování znevýhodněných osob na trh práce*, nicméně jak již bylo uvedeno dříve, v této aktivitě se na ně zaměřily pouze 4 projekty. Na cílovou skupinu rodiče s dětmi byla přímo zaměřena aktivita C. *Podpora souladu pracovního a rodinného života*. Jak již bylo uvedeno v předchozích částech, na podporu rodičů s dětmi se zaměřovalo 109 projektů, což v procentním vyjádření představuje třetinu (33 %) všech projektů podpořených v rámci aktivity PO 2.

Níže uvedená tabulka znázorňuje podporované aktivity projektů v oblasti podpory souladu pracovního a rodinného života napříč jednotlivými výzvami. Z analýzy projektů však vyplynulo, že projekty zaměřené na cílovou skupinu rodiče preferovaly zejména dva typy aktivit, a to rozvoj služeb péče o děti a vzdělávání osob dlouhodobě pečujících o dítě nebo závislého člena rodiny. Do těchto dvou oblastí směřovalo nejvíce projektů (45, resp. 78). Do oblasti pracovního prostředí vstřícného k rodinám, vč. flexibilních forem práce cílilo 16 projektů, nicméně se mnohdy jednalo o aktivity typu zpracování analýz, metodik, získání zahraničních zkušeností apod.

³ Jedná se o rodiče specifikované výzvami, tj. rodiče na rodičovské/mateřské dovolené nebo vracející se po rodičovské/mateřské dovolené zpět do práce (do 2 let od ukončení rodičovské/mateřské dovolené) rodiče samoživitelé s dětmi (do 15 let věku dítěte)

Tabulka 48 - Preferované aktivity projektů v cílové skupině rodiče

podporované aktivity projektů	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 4	Výzva 5	Výzva 6	Výzva 7
rozvoj služeb péče o děti	X	X	X	X		X
pracovní prostředí vstřícné k rodinám, vč. flexibilních forem organizace práce	X	X	X	X		X
podpora rovných šancí mužů a žen na trhu práce	X	X	X			
vzdělávání osob dlouhodobě pečujících o dítě (nebo závislého člena rodiny)		X		X		X

Zdroj: OPPI, IS MONIT7+, výzvy

Projekty zaměřené na vzdělávání rodičů a poradenské aktivity

Cílová skupina rodiče na/po mateřské/rodičovské dovolené představuje v naprosté většině matky s malými dětmi. Jedná se o cílovou skupinu, která vykazuje vysoký potenciál pro získání a následné udržení odpovídajícího pracovního místa. Příjemci, kteří pracují s touto cílovou skupinou, se shodují, že je to skupina velmi motivovaná a není problém účastnice vzdělávání získat a udržet je v programu. Na druhou stranu nabídka projektů pro matky s malými dětmi je relativně široká, příjemci se setkali s tím, že účastnice „testují“ různé projekty a vybírají si ty, které nabídnou vhodnější podmínky.

Nezbytnou podmínkou (klíčovou aktivitou) pro realizaci vzdělávacích aktivit pro matky s dětmi je zajištění hlídání v průběhu realizace. Podle odhadů příjemců by se v případě absence hlídání cca 60-70 % matek nemohlo projektových aktivit zúčastnit. Potřeba hlídání je dána jednak nedostatkem míst v předškolních zařízeních (školky, jesle), ale také absencí rodinných vazeb a širšího rodinného zázemí mladých rodin na území hl. m. Prahy.

Ze zkušeností realizátorů projektů vyplývá, že vzdělávací aktivity pro tuto cílovou skupinu by měly být zaměřeny zejména do oblasti soft skills a měly by být doplněny poradenstvím personalisty, příp. pracovního psychologa. Aktivity projektů by měly směřovat ve velké míře k posílení sebevědomí účastnic, uvědomění si vlastních hodnot a očekávání od pracovního uplatnění. Součástí některých projektů také bylo poskytnutí rekvalifikací (velmi často na profesi chůvy nebo pracovníka v sociálních službách). V této souvislosti je nutné, aby rekvalifikace byly přizpůsobeny individuálním potřebám účastnic a nikoli nabízeny plošně všem.

Projekty zaměřené na rozvoj péče služeb o děti

Jedná se o projekty, v rámci nichž docházelo ke vzniku a rozvoji předškolních zařízení typu jesle, školka (firemní), mateřské centrum, dětský koutek. Primárním cílem těchto projektů bylo umožnit rodičům návrat do zaměstnání poskytnutím místa pro jejich dítě v předškolním zařízení.

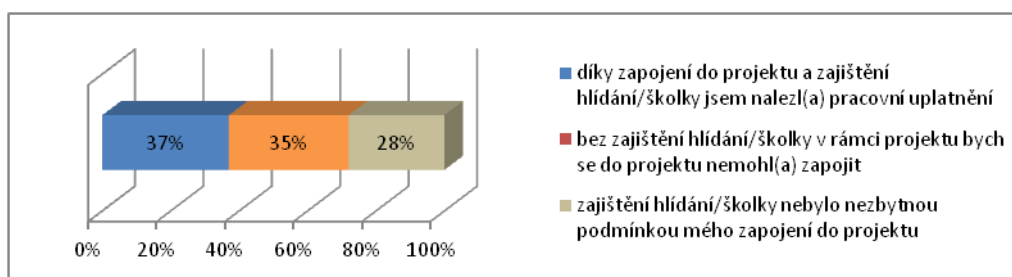
Ze socioekonomické analýzy hl. m. Prahy vyplývá, že počet tříd pro předškolní vzdělávání v roce 2013/14 činil 1 650 tříd, což je zhruba o 5 % více než v předchozím roce a tento trend bude pokračovat i v následujícím školním roce. Přes prokazatelný nárůst kapacit v roce 2013 nebylo v Praze vyhověno 12 561 žádostí. Počet žádostí pro přijetí do MŠ, kterým nebylo vyhověno, není možné s ohledem na fakt, že rodiče mohou podávat více žádostí o umístění dítěte do MŠ na více místech, stanovit jako absolutní číslo nepřijatých dětí. Řádově se však může jednat o tisíce dětí předškolního věku, jejichž rodiče jsou díky tomu postaveni mimo trh práce.

Ve sledovaném období 2008-2014 narostl počet míst v MŠ v Praze celkem o 22 %, z toho mimo veřejný sektor o 4 %. Zařízení mimo veřejný sektor sice zvýšila svoji kapacitu na trojnásobek, ale přírůstek cca 1 600 míst nebyl určující v zachycení náporu v poptávce po umístění dětí do předškolního zařízení.

Analýzou vývoje kapacit předškolních zařízení v Praze lze proto dojít k závěru, že absorpční kapacita, resp. počet rodičů vyčleněných z trhu práce díky péči o dítě je natolik významný, že intenzita a rozsah podpory na aktivity v oblasti souladu pracovního a soukromého života by mohly být vyšší.

Význam zajištění hlídání dětí pro rodiče bylo zkoumáno taktéž v rámci dotazníkového šetření s touto cílovou skupinou. Více než třetina dotázaných uvádí, že pokud by v rámci projektu nebylo zajištěno hlídání, tak by se do projektu vůbec nemohl zapojit. Téměř 40 % respondentů díky zapojení do projektu a zajištění hlídání/školky našlo pracovní uplatnění. Pro zbývajících necelých 30 % respondentů nebylo hlídání dětí nezbytnou podmínkou zapojení do projektu, tam lze předpokládat, že účastník volil alternativní formy péče o děti (rodina, chůva apod.).

Graf 32 - Relevance hlídání/školky pro zapojení rodiče do projektu

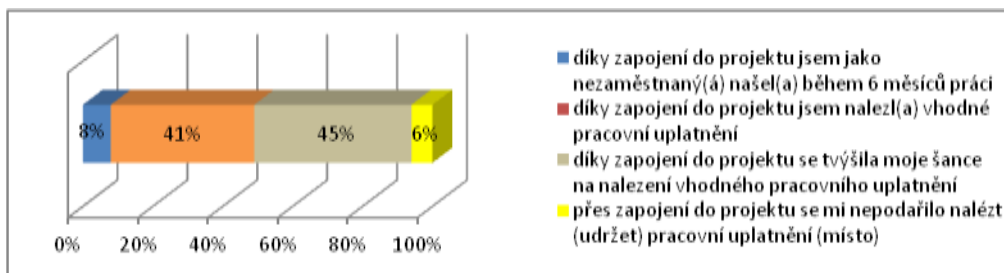

Zdroj: dotazníkové šetření mezi úspěšně podpořenými osobami

Dopady na zaměstnatelnost rodičů

V rámci dotazníkového šetření mezi cílovými skupinami byli rodiče dotazováni, jaký dopad pro ně měla účast v projektu. Téměř polovina (45 %) dotázaných uvedla, že díky zapojení do projektu se zvýšila jejich šance na nalezení vhodného pracovního uplatnění a 41 % respondentů získalo vhodné pracovní uplatnění. Z kategorie rodičů vedených v evidenci Úřadu práce si během 6 měsíců od ukončení projektu našlo zaměstnání 8 % rodičů. Pouze malá část respondentů připouští, že i přes účast v projektu nebyli v zapojení na trh práce úspěšní.

Graf 33 - Dopad účasti v projektech u kategorie „rodič“

Zdroj: dotazníkové šetření mezi úspěšně podpořenými osobami

Odpovědi na evaluační otázky

EO 2.2.1 a) Usnadnila Vám podpora poskytnutá v rámci projektu návrat na trh práce?

Z výstupů šetření s cílovou skupinou vyplývá, že 94 % dotázaných spojuje zvýšení své šance na uplatnění na trhu práce, příp. přímo nalezení zaměstnání, s účastí v projektu. Z toho lze nepřímou usuzovat, že poskytnutá podpora byla vynaložena účelně a přispěla k integraci této znevýhodněné skupiny osob na trh práce.

EO 2.2.1 b) Byli byste schopni zajistit hlídání/školku pro své dítě i v případě, kdy by projekt nebyl realizován tak, abyste se mohli vrátit na pracovní trh?

Z výsledků dotazníkového šetření s cílovou skupinou vyplývá, že 35 % rodičů by se nemohlo účastnit projektu bez zajištění hlídání/školky pro své dítě. Jak vyplynulo z analýzy kapacit předškolního vzdělávání na území hl. m. Prahy, v roce 2013 nebylo vyhověno cca 12 500 žádostem o umístění dítěte do předškolního zařízení. Z toho vyplývá, že pravděpodobnost umístění dítěte do školky je v hl. m. Praze velmi nízká a je tudíž rozhodující bariérou pro návrat rodičů po mateřské/rodičovské dovolené na trh práce.

EO 2.2.1 c) Zvýšila se díky zapojení do projektu Vaše šance na nalezení vhodného pracovního uplatnění?

Z dotazníkového šetření zaměřeného na rodiče s dětmi vyplývá, že téměř polovina respondentů (45 %) se díky zapojení do projektu zvýšila jejich šance na nalezení vhodného pracovního uplatnění.

3.2.3 Cílová skupina „Osoby se zdravotním postižením, včetně duševně nemocných“

Tato cílová skupina byla podporována v rámci aktivity A. *Začleňování znevýhodněných osob na trh práce.* Jak již bylo uvedeno v předchozích částech, na podporu osob se zdravotním znevýhodněním se zaměřovalo 82 projektů, což v procentním vyjádření představuje 55 % všech projektů podpořených v rámci aktivity A. Lze proto konstatovat, že osoby se zdravotním znevýhodněním byly stěžejní cílovou skupinou v této aktivitě.

Níže uvedená tabulka znázorňuje podporované aktivity projektů napříč jednotlivými výzvami. Z analýzy projektů však vyplynulo, že převážná část projektů se zaměřila na vzdělávání znevýhodněných osob. Mezi další preferované aktivity realizovaných projektů pak patřila podpora při hledání zaměstnání a vytváření tréninkových míst, přičemž na cca každé třetí tzv. tréninkové místo připadalo jedno nové vytvořené pracovní místo. 12 projektů pak bylo zaměřeno na vznik nebo rozvoj sociálního podniku.

Tabulka 49 – Preferované aktivity projektů v cílové skupině osoby se zdravotním postižením, včetně duševně nemocných

podporované aktivity projektů	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 4	Výzva 5	Výzva 6	Výzva 7
podpora při hledání a udržení práce	X	X	X	X		X
aktivity prodlužující pracovní život	X			X		X
vzdělávání znevýhodněných osob	X	X	X	X		X
podpora vzniku tréninkových pracovních míst		X	X			
podpora vzniku a rozvoje sociálního podniku		X				
vzdělávání pracovníků v sociálních službách		X				

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Cílová skupina zdravotně a tělesně postižených (ZTP) je velmi heterogenní skupinou osob. V současné chvíli existuje cca 100 diagnóz vztahujících se k ZTP, ve společnosti jsou však, zjednodušeně řečeno, ZTP mnohdy ztotožňováni pouze s vozíčkáři. To vyžaduje vysoce individuální přístup k těmto osobám.

Ze zkušeností organizací pracujících dlouhodobě se ZTP vyplývá, že toto je cílová skupina, která má nedůvěru ve vzdělávání. To je důsledkem toho, že mnoho organizací pořádá kurzy pro ZTP bez větší znalosti této cílové skupiny a zcela opomíjí poskytovat doprovodné, resp. následné aktivity, které ve svém důsledku povedou k umístění klienta ideálně na otevřeném trhu práce. V této cílové skupině tak lze identifikovat „převzdělanost“, kdy klient absolvoval množství kurzů a několik rekvalifikací, aniž by následně získal pracovní uplatnění. Problémem mnoha projektů financovaných z ESF je to, že nesledují hlavní cíl, kterým je umístění klienta na otevřeném trhu práce. Projekty skončí naplněním monitorovacích indikátorů, kterými je počet proškolených osob. Projekty neřeší následné aktivity, proto je jejich efektivita může být v konečném důsledku velmi nízká.

Významným aspektem úspěchu zapojení ZTP na trh práce je komunikace a spolupráce se zaměstnavateli. Na straně zaměstnavatelů existují významné bariéry v nevědomosti specifik cílové skupiny ZTP a s tím související strach tuto cílovou skupinu zaměstnat. Je nutné proto podporovat takové projektové aktivity, které se zaměří i na vzdělávání zaměstnavatelů a podpoří tak jejich připravenost přijmout do pracovního kolektivu ZTP.

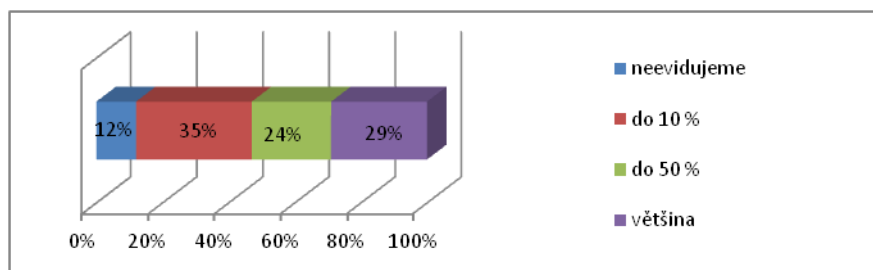
Jako příklad dobré praxe lze uvést aktivitu tzv. „auditu“ u zaměstnavatele, kdy organizace ve spolupráci se zaměstnavatelem prověří vhodnost pracovních míst pro ZTP s konkrétní diagnózou. Výsledkem pak je, že osoba s ZTP nastupuje na místo, které je pro ni vhodné a zvýší se tak šance na jeho dlouhodobé setrvání na tomto pracovním místě. Takto nastavená úzká spolupráce se zaměstnavateli umožňuje sledovat umístitelnost lidí se zdravotními omezeními.

Skupina ZTP s duševním onemocněním představuje osoby, u nichž je potřeba počítat s výkyvy v jejich zdravotním stavu. Klientů, kteří se zapojují do projektů, je dostatek, avšak s ohledem na zmíněné výkyvy dochází k jejich častějšímu střídání (fluktuaci) v projektových aktivitách.

Přínos zaměstnávání ZTP (a obecně i dalších znevýhodněných skupin, např. Romů) na dotovaných pracovních místech je značně diskutabilní. Zaměstnavatelé velmi často po skončení podpory tato místa ruší a ZTP se opět stávají nezaměstnanými, což je velmi demotivující. Zásadním předpokladem je proto spolupráce se zaměstnavateli, poskytování asistenčních (doprovodných) služeb a dlouhodobost projektů. Zejména u této cílové skupiny lze předpokládat, že žádoucí pracovní místa budou mít zkrácenou pracovní dobu.

Realizátoři projektů zaměřených na cílovou skupinu osob se zdravotním postižením v rámci dotazníkového šetření při hodnocení dopadů svých projektů uvedli, že značná část takto znevýhodněných osob následně našla uplatnění na trhu práce. 30 % dotázaných uvádí, že většina klientů našla uplatnění, necelé čtvrtině respondentů se podařilo umístit cca polovinu svých klientů na trh práce. Více než třetina dotazovaných umístila na trh práce klienty v pouze v řádu jednotek. Nicméně je nutné mít na zřeteli, že reálná umístitelnost ZTP závisí na míře jejich postižení a v mnoha případech má jejich zapojení do projektu spíše socializační a terapeutický efekt.

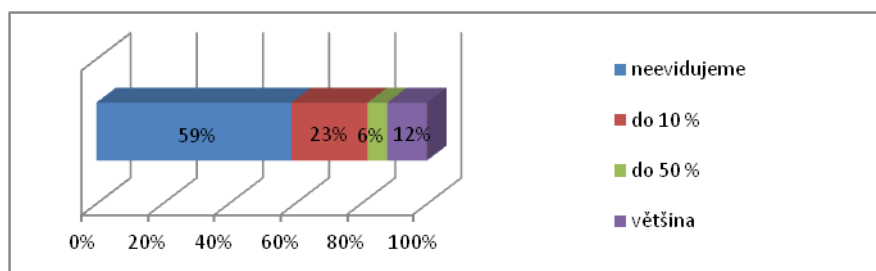
Graf 34 - Podíl zdravotně postižených osob, které po ukončení projektu našly uplatnění

Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

Většina příjemců primárně nesleduje, zda se klienti účastnili již v minulosti nějakého projektu financovaného z ESF, resp. OPFA. Nicméně je nutné konstatovat, že v této cílové skupině může být větší počet takových klientů, nežli v jiných cílových skupinách. Jedním z důvodů je opět převažující socializační a terapeutický efekt při jejich zapojení do projektu.

Graf 35 - Podíl klientů podpořených z více než jednoho projektu

Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

Co se týče velikosti potenciální cílové skupiny ZTP v Praze, tak na základě statistických údajů ČSÚ, je možno odhadnout její velikost na cca 75 – 80 000 obyvatel.

Podle údajů o nezaměstnanosti v letech 2014-2015 skupina osob se zdravotním postižením představovala v Praze 7,4 % z celkového počtu nezaměstnaných (v celé ČR to bylo 12,8 %) a v roce 2015 6,6 % (ČR 11,2 %). Při předpokladu proporcionálního rozložení zdravotně postižených napříč republikou je vidět, že v Praze je situace této ohrožené skupiny na trhu práce přibližně dvakrát lepší, než v ostatních částech republiky.

V rámci projektů PO 2 bylo celkem podpořeno 4 087 zdravotně postižených osob, což je cca 5 % předpokládané populace v Praze a z nich pak 2 333 úspěšně podpořených. Míra podpořených osob tak koresponduje s udávanou mírou nezaměstnanosti v této cílové skupině. Nicméně ne všem podpořeným a úspěšně podpořeným osobám se podaří nalézt dlouhodobé uplatnění na trhu práce, neboť mnohdy projekty neumožňují financovat následné (doprovodné) aktivity, které musí následovat po úspěšném završení vzdělávacího procesu.

Odpovědi na evaluační otázky

EO 2.2.2 a) Máte přehled o tom, zda podpora klientům v rámci projektu vedla posléze k uplatnění na trhu práce? Pokud ano, v jakém poměru?

Z komunikace s příjemci vyplývá, že nemají zavedený systém sledování uplatnitelnosti klientů na trhu práce. Výjimku tvoří organizace, které aktivně pracují se zaměstnavateli (např. na základě partnerských smluv o zaměstnávání ZTP) a jsou s klienty v kontaktu i po jejich umístění na trhu práce. Klienti obecně (to se týká všech cílových skupin OPPA) nemají povinnost sdělovat, zda se jim podaří najít pracovní místo.

EO 2.2.2 b) Evidujete, jak velká část znevýhodněných osob získala podporu v rámci více než jednoho projektu?

Viz EO 2.1.3

Z terénního šetření vyplynulo, že příjemci cíleně nezjišťují a neevidují, zda ZTP klienti již v minulosti byli zapojeni do projektu financovaného z OPPA nebo jiného OP. Nicméně na základě individuální práce s klientem lze identifikovat, zda klient již má tuto zkušenost (klient to většinou sám zmíní). Nicméně evidence neexistuje, a proto není možné vyčíslit, jak velká část osob získala podporu v rámci více projektů.

3.2.4 Cílová skupina „Příslušníci etnických menšin, včetně osob z odlišného sociokulturního prostředí, imigrantů a azylantů“

Tato cílová skupina byla podporována v rámci aktivity A. *Začleňování znevýhodněných osob na trh práce*. Jak již bylo uvedeno v předchozích částech, na podporu příslušníků etnických menšin, imigrantů, azylantů se zaměřovalo 38 projektů, což v procentním vyjádření představuje čtvrtinu všech projektů podpořených v rámci aktivity A. Při detailnějším dělení můžeme konstatovat, že na skupinu migrantů a azylantů bylo zaměřeno 22 projektů, což představuje 15 % projektů aktivity A. Na cílovou skupinu osob sociálně slabých a ohrožených exkluzí, včetně Romů, se zaměřilo 16 projektů, resp. 10 % projektů z aktivity A.

Níže uvedená tabulka znázorňuje podporované aktivity projektů napříč jednotlivými výzvami. Z analýzy projektů však vyplynulo, že projekty zaměřené na tuto cílovou skupinu preferovaly zejména dva typy aktivit, a to vzdělávání znevýhodněných osob a podporu při hledání a udržení práce.

Tabulka 50 - Preferované aktivity projektů v cílové skupině příslušníků cílových menšin, včetně osob z odlišného sociokulturního prostředí, migrantů a azylantů

podporované aktivity projektů	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 4	Výzva 5	Výzva 6	Výzva 7
podpora při hledání a udržení práce	X	X	X	X		X
aktivity prodlužující pracovní život	X			X		X
vzdělávání znevýhodněných osob	X	X	X	X		X
podpora vzniku tréninkových pracovních míst		X	X			
podpora vzniku a rozvoje sociálního podniku		X				
vzdělávání pracovníků v sociálních službách		X				

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Migranti, azylanti

Jedná se o cílovou skupinu, jejíž zastoupení je na území hl. m. Prahy podstatně větší, nežli v ostatních částech ČR (evaluátor nebere v úvahu aktuální migrační krizi, neboť projekty z časového hlediska nemohly postihnout uprchlíky z Blízkého východu), proto 15 % projektů zaměřujících se na tuto cílovou skupinu je odpovídající. Tato cílová skupina je specifická v tom, že její motivace uplatnit se na trhu práce je velmi vysoká. Důvodem jejich pobytu v ČR je mnohdy právě snaha získat uplatnění na zdejším pracovním trhu. Mezi největší bariéry lze zařadit:

- neznalost (nebo nedostatečná znalost) českého jazyka
- omezená nebo žádná orientace na českém trhu práce (neznalost systému, právních předpisů apod.)
- nevhodná kvalifikace, příp. dosažená kvalifikace v zemi původu není v ČR uznávána

Z tohoto důvodu je většina projektů pro tuto cílovou skupinu zaměřena na

- vzdělávací aktivity – klíčovou roli hraje výuka českého jazyka dále doplněná profesním vzděláváním
- podporu při hledání práce – poradenské aktivity umožní základní orientaci na českém trhu práce, usnadní komunikaci s úřady apod.

Romové

Romové patří mezi cílové skupiny, které se potýkají s nejvyšší nezaměstnaností, a proto potřeba zlepšení situace v oblasti zaměstnávání pražských Romů je vysoká. Projekty na začleňování Romů na trh práce předkládaly a realizovaly organizace, které se této cílové skupině dlouhodobě věnují a v mnohých projektech úspěšně spolupracovaly jak navzájem, tak s městskými částmi, kde koncentrace romské populace je významná.

Aktivity projektů pracujících s touto cílovou skupinou byly převážně zaměřeny na vzdělávání a podporu při hledání a udržení práce. Jedná se o cílovou skupinu, která primárně není příliš motivována se projektových aktivit účastnit. Důvodem jejich nízké motivace je v mnoha případech bezradnost, nízké sebevědomí, nedůvěra v získání zaměstnání i po absolvování vzdělávání, silný, mnohdy negativní vliv rodiny. Realizátoři projektů volili proto i aktivity, které měly cílovou skupinu motivovat k účasti. Jako příklad dobré praxe lze uvést pozici asistenta, který je průvodcem účastníka projektu od jeho začátku až po okamžik nalezení zaměstnání. Asistenti v projektech jsou osoby z romské komunity, což jim umožňuje jednodušší navázání kontaktu s cílovou skupinou a získání si důvěry. Jako příklad motivačních aktivit lze uvést realizaci tzv. motivačních kurzů, které umožnily účastníkům zorientovat se v aktuální situaci na trhu práce a ujasnit si potenciál pro své budoucí uplatnění. Rekvalifikační kurzy byly pro účastníky projektů velmi atraktivní aktivitou a v mnoha případech vycházely z jejich potřeb a námětů, tzn. že nebyly nabízeny již předem určené rekvalifikace, ale nabídka se přizpůsobovala přáním klientů. Na druhou stranu příjemci zdůrazňují, že korigují požadavky klientů tak, aby možnosti následného uplatnění na trhu práce bylo co nejvyšší. Příjemci se shodli na tom, že poptávka po konkrétních rekvalifikacích se v průběhu let proměňuje a kopíruje trendy trhu práce.

Při motivaci cílové skupiny k zapojení se do projektu hraje důležitou roli také šíření povědomí o úspěšných osobách, které dokončily rekvalifikační kurz a našly odpovídající zaměstnání. To je pro tuto cílovou skupinu velmi významným aspektem – vidět úspěch druhého. Množství osob této cílové skupiny se opakovaně účastní kurzů, mnohdy je nedokončí úspěšně, příp. nenaleznou odezvu při hledání uplatnění. Ze zkušeností příjemců také vyplývá, že pouze velmi malé procento zaměstnavatelů je ochotno Romy zaměstnat, a to z objektivních i neobjektivních důvodů. To působí na cílovou skupinu velmi demotivujícím způsobem, proto individuální práce s klientem, ale i s jeho rodinou, je nezbytným předpokladem pro úspěšné dokončení projektu. Úloha asistentů je v této oblasti nezastupitelná.

Ze zkušeností organizací pracujících s Romy také vyplývá, že po odstranění úvodní nedůvěry a neochoty se projektu účastnit je velký zájem o rekvalifikace, takže není možné uspokojit všechny zájemce a organizace musí provádět výběr. Ne vždy se však podaří vzdělávání úspěšně zakončit (klient nezvládne závěrečnou zkoušku). Některé organizace pak klientům nabízejí specifické služby (např. doučování). V průběhu rekvalifikačního vzdělávání se příjemci nesetkávali se zvýšenou fluktuací klientů, pohybovala se v řádech jednotek.

Odpovědi na evaluační otázky

EO 2.2.3 a) Pro příjemce z řad organizací pracujících s Romy: Myslíte si, že využíváte dotační možnosti na maximum? Myslíte si, že jsou dotační možnosti na podporu této skupiny obyvatel dostatečné?

Prakticky 100 % dotázaných příjemců v rámci terénního šetření, kteří realizovali projekty zaměřené na cílovou skupinu osob z odlišného sociokulturního prostředí na dotaz k objemu prostředků alokovaných na tuto oblast uvedla, že nejsou dostatečné. K otázce relace dotačních možností a disponibilních kapacit v organizaci pro tento typ aktivit převážná většina uváděla, disponibilní kapacity jsou větší než reálné dotační možnosti.

EO 2.2.3 b) Zvýšila se díky zapojení do projektu Vaše šance na nalezení vhodného pracovního uplatnění?

Do dotazníkového šetření s touto cílovou skupinou se zapojily osoby pouze v řádu jednotek. Ačkoliv všichni hodnotili zapojení do projektu za vysoce pozitivní, z hlediska statistického vyhodnocení tento vzorek není významný. Nicméně z analýzy projektů a jejich výstupů a z rozhovorů s příjemci jasně vyplývá, že aktivity projektů (zejména vzdělávání rekvalifikačního typu a poradenské služby) významně zvyšují šance na nalezení pracovního uplatnění. To dokládají počty úspěšně zaměstnaných klientů, které se pohybují v řádech desítek.

EO 2.2.3 c) Kolik organizací v rámci každé skupiny menšin funguje na území hl. m. Prahy?

Podle údajů z evidence NNO působí se sídlem v hl. městě Praze celkem 89 NNO, jejichž cílovou skupinou jsou příslušníci národnostních menšin nebo cizinci a uprchlíci. Z tohoto počtu podalo žádost o podporu z PO 2 celkem 27 organizací, což je přibližně třetina. Předložený projekt byl schválen pouze 11 z těchto NNO.

3.2.5 Cílová skupina „Nezaměstnané osoby starší 50 let“

Tato cílová skupina byla podporována v rámci aktivity A. *Začleňování znevýhodněných osob na trh práce.* Jak již bylo uvedeno v předchozích částech, na nezaměstnaných osobách starších 50 let se zaměřovalo 10 projektů, což v procentním vyjádření představuje jen necelých 7 % všech projektů podpořených v rámci aktivity A.

Níže uvedená tabulka znázorňuje podporované aktivity projektů napříč jednotlivými výzvami. Z analýzy projektů však vyplynulo, že projekty zaměřené na tuto cílovou skupinu preferovaly zejména dva typy aktivit, a to vzdělávání znevýhodněných osob a podporu při hledání a udržení práce.

Tabulka 51 - Preferované aktivity projektů v cílové skupině nezaměstnané osoby 50+

podporované aktivity projektů	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 4	Výzva 5	Výzva 6	Výzva 7
podpora při hledání a udržení práce	X	X	X	X		X
aktivity prodlužující pracovní život	X			X		X
vzdělávání znevýhodněných osob	X	X	X	X		X
podpora vzniku tréninkových pracovních míst		X	X			
podpora vzniku a rozvoje sociálního podniku		X				
vzdělávání pracovníků v sociálních službách		X				

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Cílová skupina osob 50+ představuje jednak osoby, které jsou zapojeny v pracovním procesu, avšak jsou ohroženou skupinou potřebující specifický přístup zaměstnavatele (tyto osoby jsou předmětem podpory v PO 1). Na druhou stranu tvoří osoby 50+ významnou skupinu nezaměstnaných vedených v evidenci Úřadu práce. Ze zkušeností příjemců vyplývá, že pokud se uplatní citlivý přístup k této cílové skupině, je vysoce motivovaná a další vzdělávání posuzuje jako příležitost a investici do sebe sama.

Situace nezaměstnaných osob 50+ umožňuje vzdělávání intenzivnějšího charakteru. Nicméně jako nevhodný příklad práce s touto cílovou skupinou byla uvedena konkrétní zkušenost, kdy ÚP nařizoval osobám 50+ ve své evidenci povinně se vzdělávání účastnit. To má na cílovou skupinu demotivující účinek a efektivita takto realizovaného vzdělávání „z donucení“ je spíše nízká. Příjemce poté musí vynaložit velké úsilí vedoucí ke změně postoje cílové skupiny.

Odpovědi na evaluační otázky

EO 2.2.4 Cílová EO 2.2.4 Cílová skupina nezaměstnané osoby starší 50 let: Usnadnilo Vám zapojení do projektu návrat na trh práce? Považujete Vaši účast v projektu za přínosnou?

Ze zkušeností příjemců vyplývá, že práce s touto cílovou skupinou vyžaduje citlivý přístup, neboť starší pracovníci mnohdy zaostávají za mladší generací zejména ve vztahu k rozvoji nových technologií, IT komunikací a nových trendů obecně. To se významným způsobem odráží v jejich nízkém sebevědomí a pocitu marnosti. Tomu nepřispívá ani postoj zaměstnavatelů, kteří mnohdy zcela nekriticky preferují mladé pracovníky, ačkoliv se tento negativní trend již začíná pomalu zmírňovat.

Vzdělávací aktivity pro tuto cílovou skupinu jsou proto kromě odborných znalostí a rekvalifikací zaměřeny ve velké míře na práci s PC a zvyšování jazykové vybavenosti. Velká část osob 50+ je vysoce motivovaná a další vzdělávání bere jako investici do sebe sama a považuje proto svou účast v projektu za přínosnou. Z tohoto pohledu lze také konstatovat, že zapojení do projektu usnadní této cílové skupině návrat na trh práce a nalezení odpovídajícího pracovního místa.

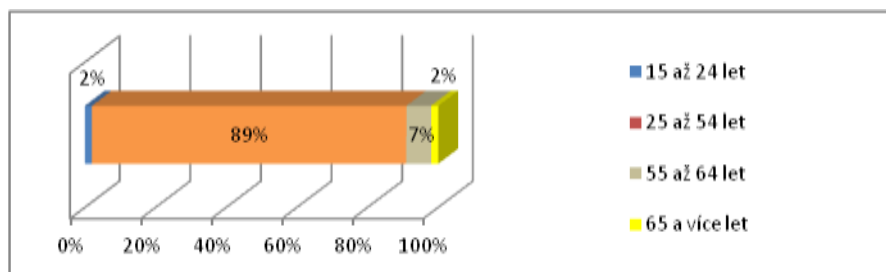
3.3 Evaluační úkol 2.3

Stanovení hodnoty ukazatele „míra dostupnosti zaměstnání“

3.3.1 Stanovení hodnoty indikátoru

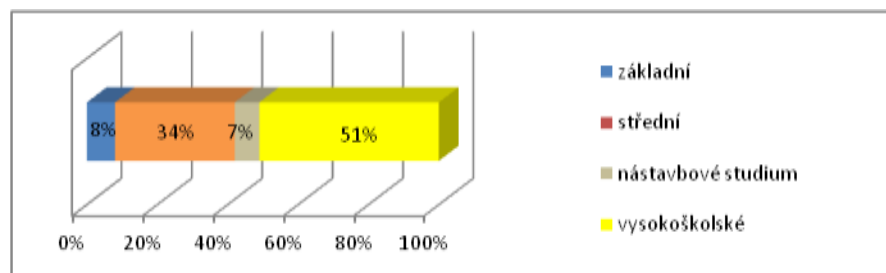
Terénního šetření pro stanovení hodnoty ukazatele „míra dostupnosti zaměstnání“ se zúčastnilo celkem 391 úspěšně podpořených osob. Věková a vzdělanostní struktura šetřeného vzorku vyplývá z následujících grafů.

Graf 36 – Věková struktura šetřeného vzorku cílové skupiny

Zdroj: dotazníkové šetření mezi úspěšně podpořenými osobami

Graf 37 – Vzdělanostní struktura šetřeného vzorku cílové skupiny

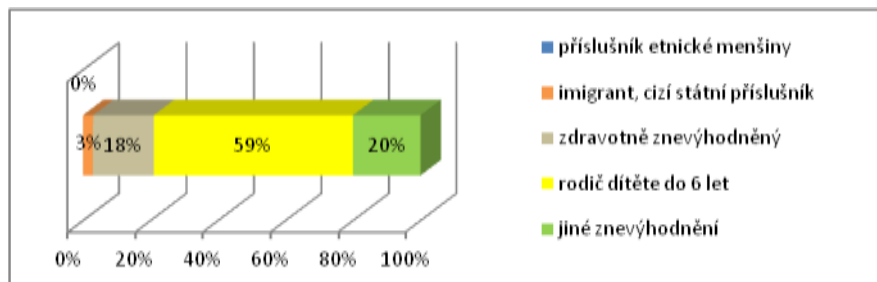

Zdroj: dotazníkové šetření mezi úspěšně podpořenými osobami

Při šetření o charakteru znevýhodnění šetřeného vzorku cílové skupiny došlo v 17 případech k souběhu znevýhodnění, takže celková response činí 408 výroků.

Víc než polovinu vzorku tvořili rodiče pečující o dítě do 6 let. Významná skupina (20 %) uváděla jako „jiné znevýhodnění“ věk, případně se necítila být znevýhodněnou. I po případném očištění vzorku o tuto skupinu zůstává vzorek statisticky významným (326 osob).

Graf 38 - Charakter znevýhodnění šetřeného vzorku cílové skupiny

Zdroj: dotazníkové šetření mezi úspěšně podpořenými osobami

V použité definici „míry dostupnosti zaměstnání“ je koeficient dán poměrem osob s pozitivním dopadem intervence k celkovému počtu úspěšně podpořených osob, přičemž za pozitivní dopad intervence se na otázku „Co následovalo 6 měsíců po ukončení účasti v projektu?“ považují odpovědi:

- pokračují plynule v zaměstnání
- pokračují v aktivitách integrujících na trh práce

V jednotlivých šetřených kategoriích respondentů by zjištěné hodnoty ukazatele následující:

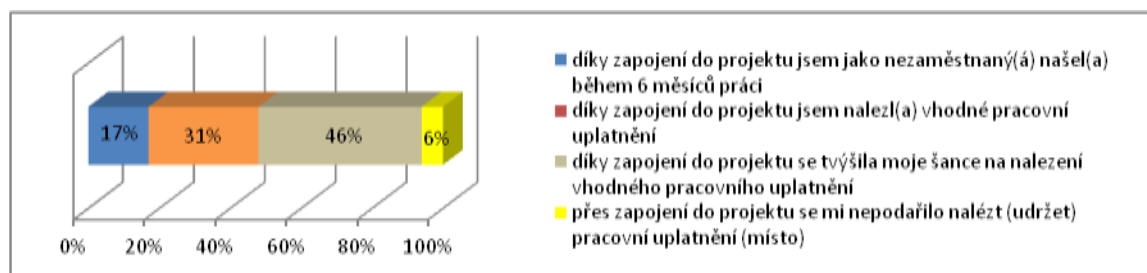
Tabulka 52 – Hodnoty ukazatele „míra dostupnosti zaměstnání“

kategorie	kladných	celkem	podíl
Celkem	352	391	90,0%
Pohlaví muž	86	89	96,6%
Pohlaví žena	266	302	88,1%
V kategorii 15 - 24	7	9	77,8%
V kategorii 55 – 64	24	27	88,9%
Vzdělání základní	30	31	96,8%
Vzdělání střední	113	133	85,0%
Vzdělání nástavbové	25	27	92,6%
Vzdělání vysokoškolské	184	200	92,0%
Charakter znevýhodnění - příslušník etnické menšiny	1	1	100,0%
Charakter znevýhodnění - imigrant, cizí státní příslušník	11	13	84,6%
Charakter znevýhodnění - zdravotní znevýhodnění	63	72	87,5%
Charakter znevýhodnění - rodič dítěte do 6 let	213	240	88,8%
Charakter znevýhodnění - jiné znevýhodnění	79	82	96,3%
Postavení na trhu práce - zaměstnaný	248	261	95,0%
Postavení na trhu práce - nezaměstnaný	36	52	69,2%
Postavení na trhu práce - dlouhodobě nezaměstnaný	5	6	83,3%
Postavení na trhu práce - neaktivní	63	72	87,5%

Zdroj: dotazníkové šetření mezi úspěšně podpořenými osobami

Při zkoumání příčinné souvislosti vyšší dostupnosti zaměstnání ve vztahu k účasti v projektu podporovaném z OPPA bylo zjištěno, že se zlepšením svého postavení jednoznačně spojuje účast v projektu 48 % dotázaných (17 % činí nezaměstnaní a 31 % činí zaměstnaní). Dalších 46 % připouští, že díky účasti v projektu se zvýšila jejich šance na nalezení vhodného zaměstnání.

Graf 39 - Příčiny zlepšení dostupnosti zaměstnání

Zdroj: dotazníkové šetření mezi úspěšně podpořenými osobami

Specifickou skupinu mezi znevýhodněnými osobami tvoří rodiče pečující o děti do 6 let. Po odfiltrování ostatních kategorií znevýhodnění v šetřeném vzorku cílové skupiny bylo rodičů 240 a hodnota ukazatele „míra dostupnosti zaměstnání“ u nich činila 88,8 %.

Pro zapojení do projektu pro tuto kategorii byly v 72 % případů nezbytné i doprovodné aktivity, konkrétně zajištění hlídání pro děti.

Odpovědi na evaluační otázky

EO2.3.1 Jaký je podíl znevýhodněných osob pokračujících v zaměstnání nebo pokračujících v aktivitách integrujících na trh práce min. 6 měsíců po ukončení podpory z projektu na celkovém počtu úspěšně podpořených?

Celkem 90 % úspěšně podpořených osob pokračuje v zaměstnání nebo pokračuje v aktivitách integrujících na trh práce. V porovnání s předchozí evaluací je to o 27 procentních bodů více. Při identické metodice výpočtu indikátoru míra dostupnosti zaměstnání lze tuto diferenci zdůvodnit časovým odstupem období, v němž probíhala účast v projektech. V druhé polovině programovacího období byla hospodářská situace v ČR více stabilní, než v polovině první a dostupnost zaměstnání se obecně zvýšila.

Při posuzování reálného přínosu účasti v projektu uvádí přibližně 1/2, že se jim podařilo najít zaměstnání.

EO 2.3.2 Jak se liší hodnota ukazatele v závislosti na pohlaví, věku, vzdělání, charakteru znevýhodnění a dle rozdělení osob podle postavení na trhu práce?

Z hlediska pohlaví byla zjištěna větší míra dostupnosti zaměstnání u mužů (míra dostupnosti 96,6 %), menší u žen (míra dostupnosti 88,1 %).

Zjištěna byla také přibližně stejná míra dostupnosti u jednotlivých kategorií vzdělání (pod průměrem byly středoškolsky vzdělané osoby). Pod průměrem 90 % byly také osoby starší než 55 let, ale pouze nepatrně (míra dostupnosti 88,9 %).

U zdravotně znevýhodněných a rodičů dětí do 6 let se míra dostupnosti zaměstnání pohybuje cca 2 procentní body pod průměrem (u migrantů a etnických menšin nebylo dosaženo dostatečné reprezentativnosti vzorku, aby bylo možno získané hodnoty ukazatele zobecnit). Nad celkovým průměrem uváděly míru dostupnosti osoby, považující se za „jinak znevýhodněné“ (prakticky se jednalo o osoby bez reálného znevýhodnění).

Z hlediska postavení na trhu práce se zcela logicky ukázala nižší míra dostupnosti zaměstnání u nezaměstnaných (69,2 %), u dlouhodobě nezaměstnaných pak 83,3 %.

EO 2.3.3 Jak velká část znevýhodněných osob, kteří pokračují v zaměstnání nebo v aktivitách integrujících na trh práce min. 6 měsíců po ukončení podpory, vnímá podporu z OPPA za důvod své úspěšnosti?

Z osob, které pokračují v zaměstnání nebo v aktivitách integrujících na trh práce tento stav spojuje 48 % jednoznačně s účastí v projektu podporovaném z OPPA (17 % činí nezaměstnaní a 31 % činí zaměstnaní). Dalších 46 % pak připouští, že díky účasti v projektu se zvýšila jejich šance na nalezení vhodného zaměstnání.

4. Evaluační téma 3

Vyhodnocení dopadu poskytnuté finanční podpory v prioritní ose 3 „Modernizace počátečního vzdělávání“

Kapitola se věnuje komplexní analýze prioritní osy 3. V první části této kapitoly je provedeno vyhodnocení z hlediska podporovaných aktivit, vyhlášených výzev, výstupů projektů a jejich udržitelnosti a dopadů na cílové skupiny. V závěru první části je vyhodnoceno naplňování specifického cíle osy. Druhá část kapitoly se věnuje inkluzivnímu vzdělávání, resp. aktuální situaci žáků se SVP a žáků z odlišného sociokulturního prostředí. Třetí část kapitoly obsahuje stanovení hodnoty indikátoru „míra kvality vzdělávání“.

Základní údaje o prioritní ose 3

Název PO 3	Modernizace počátečního vzdělávání
Specifický cíl PO 3	Zvýšení kvality vzdělávání a odborné přípravy lidí, které odpovídají požadavkům trhu práce.
Celková alokace PO 3 (€)	43 172 133 €
- příspěvek Společenství	- 36 696 312 €
- národní zdroje	- 6 475 821 €
Podporované aktivity dle OPPA	<p><u>Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ</u> – rozvoj a inovace vzdělávacích programů na SŠ a VOŠ ve vztahu k požadavkům trhu práce a s ohledem na flexibilitu a adaptabilitu jejich absolventů na trhu práce (např. rozvoj klíčových a přenositelných kompetencí, rozvíjení distančních a kombinovaných forem studia); prevence předčasných odchodů ze vzdělávání (např. pomoc při dokončování studia); podpora usnadnění přechodu ze školy do práce např. s využitím profesního poradenství; rozvíjení spolupráce škol s podniky z praxe, vysokými školami a institucemi z oblasti výzkumu a vývoje; podpora odpoledních vzdělávacích programů na školách pro žáky a studenty rozvíjející klíčové a přenositelné kompetence; popularizace vědy s cílem zvýšit atraktivitu vědeckých kariér pro mladou generaci.</p> <p><u>Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků</u> – podpora programů dalšího vzdělávání v oblasti zavádění nových metod a forem do výuky, řízení a evaluace práce škol, specifika práce se žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami a práce se žáky a studenty mimořádně nadanými, prevence sociálně patologických jevů apod.; rozvíjení znalosti cizích jazyků a počítačové gramotnosti; zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků.</p> <p><u>Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na vysokých školách</u> – rozvoj zejména bakalářských a doktorských studijních programů ve vazbě na plnění cílů Boloňské</p>

	<p>deklarace; podpora distančních a kombinovaných forem studia; podpora mezinárodní spolupráce; rozvoj spolupráce s podniky a s institucemi z oblasti výzkumu a vývoje; rozvoj kariérního poradenství a informačních služeb o vzdělávací nabídce pro studenty.</p> <p><u>Podpora žáků a studentů se specifickými vzdělávacími potřebami</u> – podpora začlenění znevýhodněných žáků a studentů (např. sociálně znevýhodněných, zdravotně znevýhodněných a zdravotně postižených) do vzdělávacích programů škol běžného typu; podpora motivačních programů žáků a studentů jako prevence předčasného opouštění vzdělávacího systému; podpora individualizace vzdělávání nadaných žáků a studentů.</p>
Oprávnění příjemci	Školy Veřejné instituce Nestátní neziskové organizace
Cílové skupiny	Žáci Studenti Pedagogičtí pracovníci Osoby, které předčasně opustily vzdělávací systém
Výzvy	1, 2, 3, 4, 6 (kolové výzvy) 0 (průběžná výzva)
Předložené žádosti	
- počet žádostí	934 žádostí
- veř. fin. prostředky celkem	4 564 081 tis. Kč
Schválené projekty	
- počet projektů	293 projektů
- veř. fin. prostředky celkem	1 099 292 tis. Kč
Ukončené projekty	
- počet projektů	293 projektů

Zdroj: OPPI, IS MONIT7+

4.1 Evaluační úkol 3.1

Vyhodnocení dopadu z hlediska celkového nastavení prioritní osy 3 (vyhlášených výzev, podporovaných aktivit a výstupů realizovaných a ukončených projektů)

4.1.1 Vyhodnocení z hlediska podporovaných aktivit PO3

Pro potřeby vyhodnocení z hlediska podporovaných aktivit bylo nutné sjednotit strukturu těchto aktivit. Reálná formulace podporovaných aktivit, uváděná v jednotlivých výzvách sice vycházela z díkce OPPA, avšak napříč výzvami docházelo k jemným jazykovým odchylkám. Evaluátor proto pro potřebu dalších analýz sjednotil podporované aktivity v rámci PO 3 do následující struktury:

Podporované aktivity podle výzev

A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ

(Dílčí specifický cíl: (Kvalitnější vzdělávání na SŠ a VOŠ v návaznosti na potřeby trhu práce))

A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ

B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků

(Dílčí specifický cíl: Rozvoj dalšího vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků)

B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků

C. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na vysokých školách

(Dílčí specifický cíl: Rozšíření a zkvalitnění studia na VŠ)

C1. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ

C2. Rozvoj a inovace bakalářských a doktorských studijních programů na VŠ

D. Podpora žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

(Dílčí specifický cíl: Zkvalitnění přístupu k žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami)

D. Podpora žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Zdroj: OPPA, IS MONIT7+, výzvy

Rozložení podporovaných aktivit OPPA ve výzvách

Vedle výzvy přímého přidělení (v textu uváděno jako „výzva 0“) bylo v PO 3 vyhlášeno celkem 5 kolových výzev (konkrétně 1, 2, 3, 4 a 6). Jak vyplývá z níže uvedené tabulky, ne všechny aktivity však byly jednotlivými výzvami pokryty. Nejvíce frekventovanou aktivitou ve výzvách

byla A. *Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ*. Tato aktivita se objevila jak ve výzvě přímého přidělení, tak v dalších čtyřech výzvách. Ačkoliv byla tato aktivita nejvíce frekventovaná, nebyla co do počtu projektů nejobsáhlejší (252 předložených žádostí, resp. 81 schválených projektů). Naproti tomu aktivity B. *Další vzdělávání pedagogických pracovníků* a C2. *Rozvoj a inovace bakalářských a doktorských studijních programů na VŠ* byly předmětem pouze dvou výzev, čemuž odpovídá také nejnižší počet předložených a schválených projektů (B. – 67 žádostí, resp. 8 schválených projektů; C2. – 174 žádostí, resp. 40 schválených projektů). Předmětem tří výzev byly aktivity C1. *Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ* a D. *Podpora žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami*. Aktivita C1 byla nejrozsáhlejší, co se týče počtu předložených a schválených žádostí (285, resp. 97), v aktivitě D. bylo předloženo 156 žádostí a schváleno 67 projektů.

Z hlediska šíře záběru jednotlivých výzev lze konstatovat, že nejširší výzvou byla 1. výzva, ve které bylo možné podávat projekty do 4 aktivit z celkového počtu 5. Výzva č. 2 a 6 byla zaměřená na tři aktivity z pěti, výzva č. 3 obsahovala naproti tomu jen jednu aktivitu. Tak jako v předchozích prioritních osách, i v PO 3 mohly být projektové žádosti předloženy pouze v rámci jedné skupiny aktivit, kombinace několika skupin aktivit v rámci jedné projektové žádosti nebyla možná.

Tabulka 53 - Podporované aktivity ve výzvách PO3

	Výzva 0	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 3	Výzva 4	Výzva 6
A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ	X	X	X		X	X
B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků	X	X				
C1. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ			X	X		X
C2. Rozvoj a inovace bakalářských a doktorských studijních programů na VŠ		X			X	
D. Podpora žáků a studentů se specifickými vzdělávacími potřebami		X	X			X

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

S rozložením podporovaných aktivit A. – D. v jednotlivých výzvách úzce souvisí také rozložení jednotlivých projektových aktivit ve výzvách a jejich skutečná četnost. Toto je blíže vyhodnoceno dále v textu (kap. 4.1.4.)

4.1.2 Vyhodnocení předložených a schválených žádostí v jednotlivých podporovaných aktivitách

Celkový počet předložených žádostí činil v PO 3 dohromady 934. Z tohoto počtu žádostí bylo schváleno k realizaci 293 projektů. Rozložení předložených a schválených žádostí dle jednotlivých aktivit PO 3 je uveden v následujících tabulkách:

Tabulka 54 - Celkový počet předložených žádostí ve výzvách k PO3

	podporovaná aktivita	počet předložených žádostí	výzva							
			0	1	2	3	4	5	6	7
PO3	Modernizace počátečního vzdělávání	934								
	A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ									
	(Kvalitnější vzdělávání na SŠ a VOŠ v návaznosti na potřeby trhu práce)									
	A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ	252	1	97	45		54		55	
	B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků									
	(Rozvoj dalšího vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků)									
	B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků	67	5	62						
	C. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na vysokých školách									
	(Rozšíření a zkvalitnění studia na VŠ)									
	C1. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ	285			97	114				74
	C2. Rozvoj a inovace bakalářských a doktorských studijních programů na vysokých školách	174		124			50			
	D. Podpora žáků a studentů se specifickými vzdělávacími potřebami									
	(Zkvalitnění přístupu k žákům a studentům se specifickými vzdělávacími potřebami)									
	D. Podpora žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami	156	1	43	48					64

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Tabulka 55 - Počet neschválených žádosti předložených ve výzvách PO3

	podporovaná aktivita	počet neschválených žádostí	výzva							
			0	1	2	3	4	5	6	7
PO3	Modernizace počátečního vzdělávání	641								
	A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ									
	(Kvalitnější vzdělávání na SŠ a VOŠ v návaznosti na potřeby trhu práce)									
	A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ	171		86	26		36		23	
	B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků									
	(Rozvoj dalšího vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků)									
	B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků	59	1	58						
	C. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na vysokých školách									
	(Rozšíření a zkvalitnění studia na VŠ)									
	C1. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ	188			76	72				40
	C2. Rozvoj a inovace bakalářských a doktorských studijních programů na VŠ	134		103			31			
	D. Podpora žáků a studentů se specifickými vzdělávacími potřebami									
	(Zkvalitnění přístupu k žákům a studentům se specifickými vzdělávacími potřebami)									
	D. Podpora žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami	89	1	31	39					18

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Tabulka 56 - Počet schválených žádosti předložených ve výzvách PO3

	podporovaná aktivita	počet schválených projektů	výzva							
			0	1	2	3	4	5	6	7
PO3	Modernizace počátečního vzdělávání	293								
	A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ									
	(Kvalitnější vzdělávání na SŠ a VOŠ v návaznosti na potřeby trhu práce)									
	A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ	81	1	11	19		18		32	
	B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků									
	(Rozvoj dalšího vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků)									
	B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků	8	4	4						
	C. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na vysokých školách									
	(Rozšíření a zkvalitnění studia na VŠ)									
	C1. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ	97			21	42				34
	C2. Rozvoj a inovace bakalářských a doktorských studijních programů na vysokých školách	40		21			19			
	D. Podpora žáků a studentů se specifickými vzdělávacími potřebami									
	(Zkvalitnění přístupu k žákům a studentům se specifickými vzdělávacími potřebami)									
	D. Podpora žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami	67		12	9					46

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Předkládání žádostí školami

Z předložených 934 žádostí jich 718 zpracovaly školy. Některé školy však předložily více žádostí, proto celkový počet škol, které v součtu předložily uvedených 718 žádostí, činí pouze 197. Z toho je 29 vysokých škol, 23 vyšších odborných, 96 středních škol a VOŠ a 49 základních škol.

V počtu předložených žádostí dominují veřejné vysoké školy – UK (119), ČVUT (78), VŠE (50), ČZU (31) a VŠCHT (28). Celkem tedy 5 veřejných vysokých škol předložilo dohromady téměř 1/3 žádostí.

V podílu škol, které žádaly úspěšně i neúspěšně o podporu v PO 3 dominují střední školy. Z celkového počtu 194 gymnázií, středních škol, vyšších odborných škol⁴ a dalších středoškolských institucí působících v Praze, požádalo o podporu jednoho nebo více projektů celkem 119 středních škol a VOŠ, což představuje 61,3 % pražských středních škol a VOŠ.

Poměrně vysoký je také podíl vysokých škol. Z celkového počtu 45 soukromých, státních a veřejných vysokých škol v Praze požádalo o podporu jednoho nebo více projektů 29 vysokých škol, což představuje 64,4 % pražských vysokých škol.

U středních a vysokých škol je podíl počtu subjektů, které podaly žádost ve vztahu k celkovému počtu subjektů zhruba dvoutřetinový, což je jednoznačně pozitivní výsledek. Školy, které nepožádaly o podporu, nejčastěji uvádí nesoulad podporovaných aktivit s jejich rozvojovými záměry, determinovanými mj. i obdobím vyhlášení výzvy. S ohledem na výrazný převis poptávky nad disponibilními finančními zdroji, lze považovat reálnou situaci v oblasti projektů předkládaných středními a vysokými školami za uspokojivou z hlediska využití absorpční kapacity.

Diametrálně odlišná je situace u základních škol. O podporu jednoho, výjimečně více projektů požádalo celkem 49 základních škol. Ve vztahu k celkovému počtu ZŠ v Praze to představuje pouze 16,2 %, zahrneme-li i nestátní základní školy.

Skutečnost, že pouze cca každá šestá základní škola předložila žádost (a většinou jedinou) vysvětluje nejčastěji uváděný důvod, kterým jsou omezené odborné a zejména časové kapacity pro zpracování žádosti a případnou administraci schváleného projektu.

Tento závěr podporuje i statistické zpracování údajů o předložených žádostech, kdy procento neúspěšnosti je pouze 41,1 %. To znamená, že zhruba 6 z 10 žádostí předložených ZŠ obdrželo podporu. Lze tedy usuzovat, že základní škola, která se rozhodne podat žádost, má projekt zpravidla dobře připravený a disponuje

---

⁴ I když jsou VOŠ zařazeny na úroveň terciárního vzdělávání a logicky patří spíše k VŠ, byly na tuto cílovou skupinu zaměřeny jak aktivity určené jak středním, tak vysokým školám (pro statistické zpracování tedy evaluátor VOŠ přiřadil ke středním školám, m.j. i proto, že často působí v jedné instituci).

nadstandardními personálními kapacitami, které jí umožní zvládnout administraci projektu.

V porovnání se základními školami je procento neúspěšnosti žádostí o podporu středních škol 63,2 % a u vysokých škol pak dokonce 69,4 % (pouze 3 z 10 žádostí předložených vysokými školami obdrží podporu z PO 3 OPPA). Je tedy zřejmé, že vysoké školy a v zásadě i střední školy disponují dostatečnými kapacitami na tvorbu projektů a sestavování žádostí a mohou si dovolit relativně nižší úspěšnost podaných žádostí. Naproti tomu základní školy zjevně disponují kapacitami výrazně nižšími, a proto předkládají poměrně méně projektů, avšak jejich úspěšnost proti vysokým školám je téměř dvojnásobná. Za zvážení by proto stálo vypisovat výzvy speciálně zaměřené na potřeby základních škol a reflektující jejich kapacitní možnosti.

Předkládání žádostí NNO

Z předložených 934 žádostí jich 203 zpracovaly NNO, které většinou žádaly o podporu jednoho, výjimečně více projektů. Celkově o podporu z PO 3 zažádalo 130 NNO.

Úspěšnost, respektive podíl podpořených žádostí je relativně nízký. Podíl nepodpořených žádostí činí cca 75 %, to znamená, že podpořena byla pouze každá čtvrtá žádost předložená NNO. Takto vysoké procento neúspěšnosti je způsobeno zejména tím, že pouze malé procento NNO disponuje zkušeným týmem, který umí postavit a zahrnout akceptovatelný projekt pro podporu i přesto některé NNO vidí v tomto zdroji veřejných prostředků jednu z mála možností, jak financovat plánované aktivity.

Podle údajů z evidence NNO⁵ působí se sídlem v hl. městě Praze celkem 369 NNO, jejichž hlavním předmětem činnosti je oblast vzdělání a výzkumu. Podle jiných zdrojů působí v Praze 36 humanitárních organizací se zaměřením na děti a 171 neziskových organizací se zaměřením na děti a mládež. Vymezení potenciálu absorpční kapacity v pražských NNO, respektive počtu potenciálně možných žadatelů je proto poměrně složité a může se pohybovat od reálné hodnoty 200 subjektů až do teoretické hodnoty 800 subjektů.

Z analýzy reálných žadatelů vyplývá, že žádost o podporu podávají nejen NNO, jejichž hlavním předmětem činnosti je oblast vzdělávání a výzkumu, ale i NNO, jejichž hlavním předmětem činnosti jsou sociální služby (takových NNO je v Praze 310), případně „jiná oblast“ (takových je v Praze 165). Naopak, některé NNO, jejichž hlavním předmětem činnosti je sice vzdělávání a výzkum se zaměřují na jiné cílové skupiny než na děti a mládež. Navíc se dostupné registry ukazují jako neúplné, protože mezi reálnými žadateli o podporu je množství o.p.s. či o.s a spolků, které v registrech nefigurují (registrace do výše uvedené evidence MV ČR je dobrovolná).

Pokud se omezíme na vymezení dané evaluační otázkou – „NNO působící v oblasti výchovy a vzdělávání dětí a mládeže“, potom je v Evidenci NNO uvedeno 185 takových

---

⁵ <http://www.isnno.cz/nnonet30200/>

organizací. Jak je však uvedeno výše, žádost o podporu z PO3 OPPA podávaly i NNO nezahrnuté do takto definovaného výčtu potenciální žadatelů a reálně lze odhadnout, že 130 žadajících NNO odpovídá asi 50 - 60 % potenciálních žadatelů.

Finanční objemy

Ve finančním vyjádření reprezentuje 934 předložených žádostí o podporu z PO 3 celkem 4 564 mil. Kč. Reálně schválených žádostí bylo 293 a celková částka uvedená ve schválených žádostech činila 1 305 mil. Kč, což je 28,6 % z celkové sumy předložených žádostí.

Tabulka 57 - Finanční objemy PO 3 podle podporovaných aktivit v Kč

podporovaná aktivita	celkem žádosti	neschválené žádosti	schválené žádosti	schválené projekty	% schválených	% financování
A	1 219 965 333	869 188 855	350 776 479	282 632 438	28,8%	80,6%
B	418 895 205	334 443 264	84 451 940	78 997 011	20,2%	93,5%
C	2 174 855 806	1 571 085 404	603 770 402	508 306 083	27,8%	84,2%
z toho C1	1 161 713 710	784 008 606	377 705 104	327 163 080	32,5%	86,6%
z toho C2	1 013 142 096	787 076 798	226 065 298	181 143 003	22,3%	80,1%
D	750 364 958	484 221 869	266 143 089	229 356 295	35,5%	86,2%
celkem	4 564 081 302	3 258 939 392	1 305 141 910	1 099 291 827	28,6%	84,2%

A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ

B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků

C. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na vysokých školách

C1. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ

C2. Rozvoj a inovace bakalářských a doktorských studijních programů na vysokých školách

D. Podpora žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Zdroj: IS MONIT7+

% schválených je podíl schválených žádostí k celkovému počtu podaných žádostí v % finanční částky.

% financování je podíl poskytnutých finančních prostředků na projekt k prostředkům požadovaným v žádosti v %.

Jak již bylo uvedeno v předchozím textu, největší zájem byl ze strany žadatelů o aktivitu C. *Rozvoj a zkvalitňování studijních programů na vysokých školách*. V této aktivitě byla předložena téměř polovina (459) z celkového počtu žádostí, a schváleno jich bylo 137. Druhou nejžádanější aktivitou byla aktivita A. *Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ*, kde bylo předloženo 257 žádostí a schváleno k realizaci 81 projektů.

Celkový požadovaný objem dotací na zkvalitňování vzdělávání na středních i vysokých školách činil cca 3/4 z celkové částky 4 564 mil. Kč, konkrétně 3 395 mil. Kč.

Při uzavírání smluv s příjemci se celková částka uvedená v žádostech dále redukovala, v průměru o cca 16 % a konečná suma dotace z veřejných prostředků tak v PO 3 činila 1 099 mil. Kč.

Průměrná výše požadované dotace, uvedená v žádostech činila téměř 4,9 mil. Kč, přičemž finančně nejnáročnější byly projekty předkládané v rámci podporovaných aktivity B. *Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků*, resp. C2. *Rozvoj a inovace bakalářských a doktorských studijních programů na vysokých školách*.

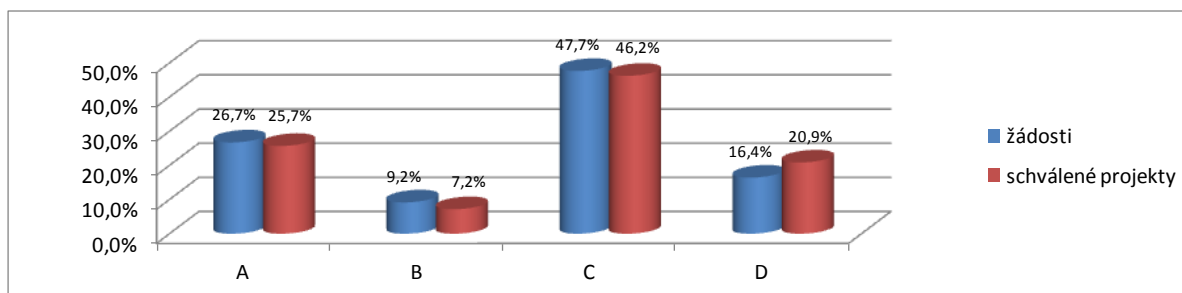
Průměrná výše schválené dotace na projekty PO 3 činila cca 3,8 mil. Kč.

Tabulka 58 - Průměrné hodnoty požadované a přiznané dotace v PO 3 podle podporovaných aktivit v Kč

podporovaná aktivita	celkem žádosti	počet žádostí	schválené projekty	počet projektů	průměrná dotace v žádosti	průměrná dotace v projektu
A	1 219 965 333	252	282 632 438	81	4 841 132	3 489 289
B	418 895 205	67	78 997 011	8	6 252 167	9 874 626
C	2 174 855 806	459	508 306 083	137	4 738 248	3 710 263
z toho C1	1 161 713 710	285	327 163 080	97	4 076 188	3 372 815
z toho C2	1 013 142 096	174	181 143 003	40	5 822 656	4 528 575
D	750 364 958	156	229 356 295	67	4 810 032	3 423 228
celkem	4 564 081 302	934	1 099 291 827	293	4 886 597	3 751 849

- A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ
  - B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků
  - C. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na vysokých školách
  - C1. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ
  - C2. Rozvoj a inovace bakalářských a doktorských studijních programů na vysokých školách
  - D. Podpora žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami
- Zdroj: IS MONIT7+

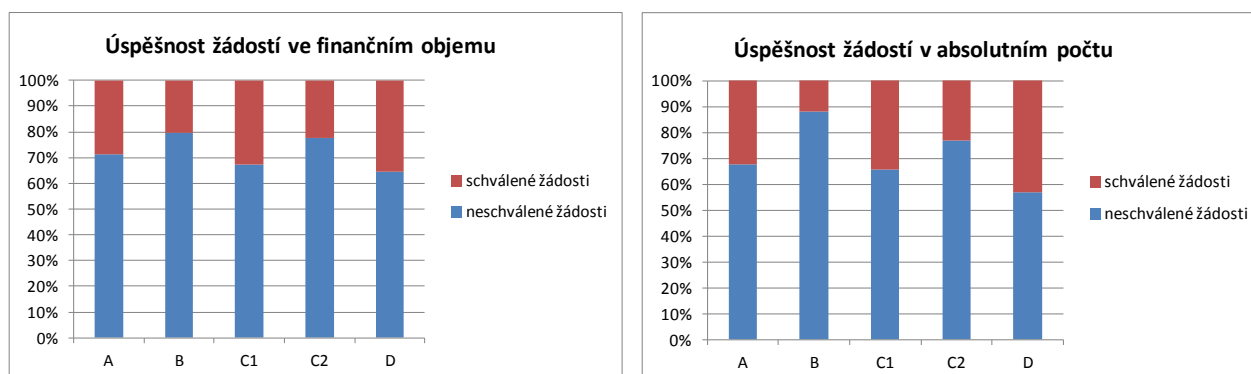
Graf 40 - Finanční náročnost žádostí a projektů PO 3 podle podporovaných aktivit v Kč

- A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ
  - B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků
  - C. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na vysokých školách
  - D. Podpora žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami
- Zdroj: IS MONIT7+

Porovnáním celkové finanční náročnosti žádostí předložených v rámci jednotlivých aktivit PO 3 a reálných dotací na podpořené projekty je zřejmé, že byla zachována proporcionalita mezi finančním objemem žádostí a schválených projektů.

Graf 41 - Úspěšnost žádostí PO 3 ve finančním objemu a absolutním počtu

- A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ
- B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků

C1. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ
 C2. Rozvoj a inovace bakalářských a doktorských studijních programů na vysokých školách
 D. Podpora žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami
 Zdroj: IS MONIT7+

O struktuře příjemců v PO 3, resp. v jednotlivých aktivitách vypovídá tabulka níže. Celkově mezi příjemci výzvaně převažují veřejní příjemci, následované NNO a podnikatelskými subjekty (dle díkce IS MONIT7+ soukromé firmy).

Tabulka 59 - Struktura příjemců v jednotlivých výzvách k PO 3

	výzva přímé přidělení	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 3	Výzva 4	Výzva 6	celkem
Nestátní neziskové organizace		15	5	3	3	25	51
Soukromá firma_MSP		3	6	4	8	9	30
Soukromá firma_ostatní		1	4	0	1	3	9
Veřejný příjemce	5	29	34	35	25	75	203
celkem	5	48	49	42	37	112	293

Zdroj: IS MONIT7+ (IS MONIT7+) používá kategorie soukromá firma/NNO/veřejný příjemce, přičemž u PO 3 lze školu zařadit do všech tří kategorií)

4.1.3 Vyhodnocení předložených a schválených žádostí v jednotlivých výzvách

V průběhu programovacího období byly na jednotlivé výzvy v PO 3 vyčleněny tyto alokace:

Tabulka 60 - Alokace a objem žádostí v PO 3

Číslo výzvy	Alokace (mil. Kč)	Objem žádostí (mil. Kč)	Poměr (%)
0	-	144	x
1	280	1 970	704
2	220	904	411
3	150	491	327
4	110	447	406
6	253	606	240

Zdroj: výzvy

Jak je zřejmé z uvedené tabulky, požadované finanční prostředky převyšovaly disponibilní alokaci jednotlivých výzev. Vysoký převis lze identifikovat zejména v 1. výzvě, ve které byl převis více než 1,5 mld. Kč. V této výzvě podávaly organizace žádosti zaměřené na všechny aktivity, s výjimkou aktivity C1. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ. První výzva je také charakteristická nejvyšší alokací disponibilních prostředků a nejvyšším objemem předložených žádostí. Z toho lze jednoznačně usuzovat, že absorpční kapacita organizací na území hl. m. Prahy je velmi vysoká a organizace měly v dostatečném předstihu připraveny projektové žádosti.

Při srovnání finančních prostředků v jednotlivých výzvách je zřetelný pokles v objemu požadovaných prostředků ze strany žadatelů, s výjimkou 6. výzvy. Ve 4. výzvě byl pokles v poměru k první výzvě o 1,5 mld. Kč, prakticky na 1/4.

Tabulka 61 - Finanční objemy PO3 podle výzev v Kč

číslo výzvy	celkem žádosti	neschválené žádosti	schválené žádosti	schválené projekty	% schválených	% financování
0	144 509 608	60 301 910	84 207 698	83 024 458	58,3%	98,6%
1	1 970 249 858	1 660 395 972	309 853 886	273 690 334	15,7%	88,3%
2	904 241 420	660 284 423	243 956 997	218 306 299	27,0%	89,5%
3	490 691 686	320 476 052	170 215 633	151 748 421	34,7%	89,2%
4	447 485 236	299 831 433	147 653 802	101 189 736	33,0%	68,5%
6	606 903 495	257 649 602	349 253 893	271 332 578	57,5%	77,7%
celkem	4 564 081 302	3 258 939 392	1 305 141 910	1 099 291 827	28,6%	84,2%

Zdroj: IS MONIT7+

% schválených je podíl schválených žádostí k celkovému počtu podaných žádostí v % finanční částky.

% financování je podíl poskytnutých finančních prostředků na projekt k prostředkům požadovaným v žádosti v %.

Ve finančním vyjádření činil podíl schválených žádostí celkově za celé období 28,6 %. Z porovnání tohoto ukazatele v jednotlivých výzvách je vidět menší úspěšnost žadatelů na počátku realizace operačního programu, konkrétně v 1. výzvě. To je dáno především nejvyšším převisem poptávky, a tudíž i nejvyšším počtem neuspokojených žadatelů. Následně se situace stabilizovala, avšak v 6. výzvě úspěšnost stoupla na 57,5 %.

Poslední dvě výzvy v dané prioritní ose jsou charakteristické významně nižším objemem skutečně vyplacených prostředků v porovnání se schválenou žádostí, a to o 10 resp. 20 procentních bodů.

O specifičnosti 6. výzvy napovídají i relativně nižší průměrné náklady na projekt uvedené v žádosti, které dosahují cca 75 % průměrných nákladů za celou prioritní osu. Rozdíl v průměrných nákladech na projekt mezi první a šestou výzvou je cca 50%. Jedním z důvodů je také časové omezení doby trvání projektů na maximálně 21 měsíců v 6. výzvě oproti 30 měsícům v předchozích výzvách.

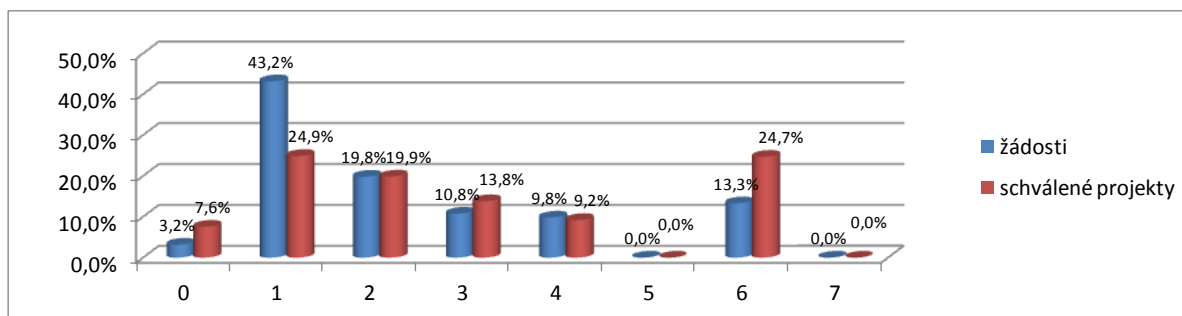
Tabulka 62 - Průměrné hodnoty požadované a přiznané dotace v PO 3 podle výzev v Kč

číslo výzvy	celkem žádosti	počet žádostí	schválené projekty	počet projektů	průměrná dotace v žádosti	průměrná dotace v projektu
0	144 509 608	7	83 024 458	5	20 644 230	16 604 892
1	1 970 249 858	326	273 690 334	48	6 043 711	5 701 882
2	904 241 420	190	218 306 299	49	4 759 165	4 455 231
3	490 691 686	114	151 748 421	42	4 304 313	3 613 058
4	447 485 236	104	101 189 736	37	4 302 743	2 734 858
6	606 903 495	193	271 332 578	112	3 144 578	2 422 612
celkem	4 564 081 302	934	1 099 291 827	293	4 886 597	3 751 849

Zdroj: IS MONIT7+

Graficky jsou finanční požadavky na dotaci v jednotlivých výzvách a reálně přiznané dotace v jednotlivých podporovaných projektech zřejmé z následujícího grafu.

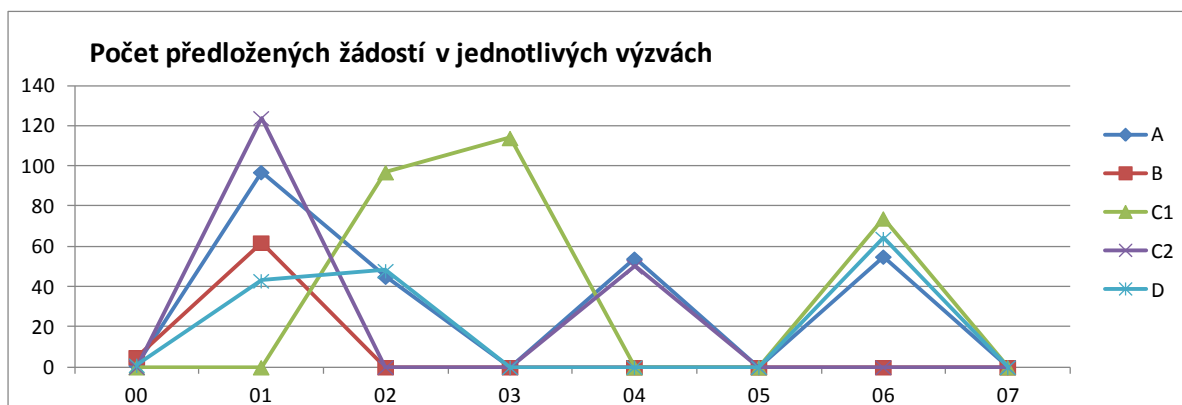
Graf 42 - Finanční náročnost žádostí a projektů PO 3 podle výzev v Kč

Zdroj: IS MONIT7+

Stejně jako v ostatních prioritních osách, již v 1. výzvě přesáhly požadavky z předložených žádostí zhruba dvakrát plánovanou alokaci prostředků na celou prioritní osu. V následujících výzvách požadavky z předložených žádostí postupně klesaly, i přesto výše přiznaných dotací na projekty z výzev 1, 2, 3 a 4 vyčerpaly cca 3/4 celkové alokace na prioritní osu. Zbývajících cca 25 % alokované částky bylo přiděleno v rámci výzvy 6, kde bylo možné předkládat žádosti ve všech aktivitách PO 3, kromě aktivity B. *Vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků.*

Graf 43 - Počet předložených žádostí v jednotlivých výzvách k PO3

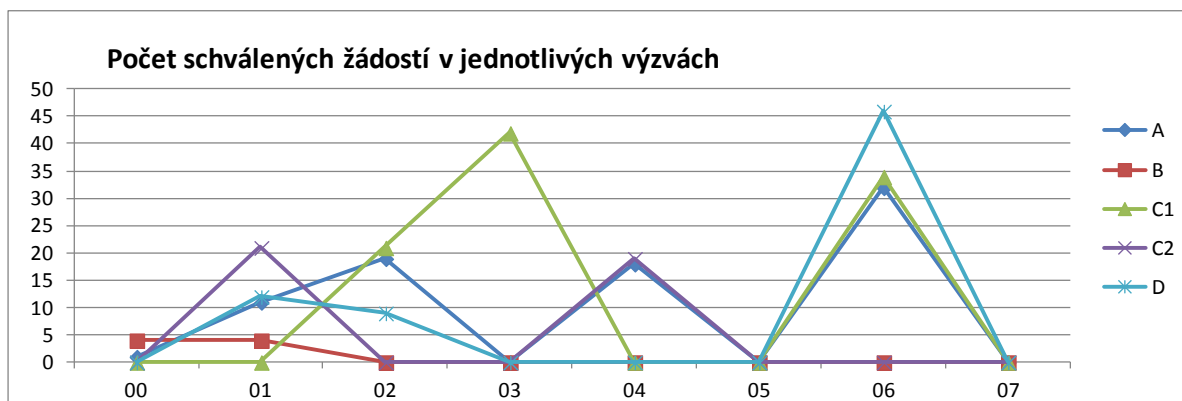

Zdroj: IS MONIT7+

- A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ
- B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků
- C1. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ
- C2. Rozvoj a inovace bakalářských a doktorských studijních programů na vysokých školách
- D. Podpora žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Z grafického porovnání počtu předložených žádostí je patrný výrazný převis v 1. výzvě a naopak relativně vysokou úspěšnost žadatelů v 6. výzvě.

Graf 44 - Počet schválených žádostí v jednotlivých výzvách k PO3

Zdroj: IS MONIT7+

A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ

B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků

C1. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ

C2. Rozvoj a inovace bakalářských a doktorských studijních programů na vysokých školách

D. Podpora žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Struktura příjemců a cílových skupin v jednotlivých výzvách

Strukturu příjemců v jednotlivých kolech výzev a zastoupení cílových skupin ukazují následující tabulky.

Tabulka 63 - Struktura příjemců v jednotlivých výzvách k PO3

	výzva přímé přidělení	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 3	Výzva 4	Výzva 6	celkem
Nestátní neziskové organizace		15	5	3	3	25	51
Soukromá firma_MSP		3	6	4	8	9	30
Soukromá firma_ostatní		1	4	0	1	3	9
Veřejný příjemce	5	29	34	35	25	75	203
celkem	5	48	49	42	37	112	293

Zdroj: IS MONIT7+

Tabulka 64 - Zastoupení cílových skupin v jednotlivých výzvách

	Cílová skupina 1	Cílová skupina 2	Cílová skupina 3	Cílová skupina 4	Cílová skupina 5	Cílová skupina 6
	Žáci SŠ	Žáci SŠ se SVP	Studenti VOŠ a VŠ	Pedagogové a akademičtí pracovníci	Mimořádně nadaní žáci	Osoby které předčasně opustily systém vzdělávání
Výzva 1	x	x	x	x	x	x
Výzva 2	x	x	x	x	x	x
Výzva 3			x	x		
Výzva 4	x	x	x	x		
Výzva 6	x	x	x	x	x	x

Zdroj: ŘO OPPA, IS MONIT7+, Výroční zpráva OPPA

4.1.4 Analýza výstupů projektů PO 3

Hierarchický systém podporovaných aktivit v rámci OPPIA vychází z aktivit definovaných v operačním programu, které byly průběžně upřesňovány v jednotlivých výzvách (viz Aktivity A, B, C1, C2 a D). Každá tato aktivita byla realizována souborem projektových aktivit, jak je blíže specifikováno v následujícím textu.

Podporované aktivity projektů podle výzev

V každé výzvě byly kromě cílové skupiny, výše alokovaných prostředků a velikosti projektů ve finančním vyjádření blíže specifikovány také konkrétní podporované aktivity projektů (v projektech reflektované jako klíčové aktivity projektů). Aby bylo možné vyhodnotit jednotlivé výzvy a celou PO 3 z hlediska projektových aktivit, byly pro potřebu evaluace aktivity projektů konsolidovány do zjednodušené formulace, jak vyplývá z následujících tabulek.

Jak vyplývá z níže uvedené tabulky, v rámci aktivity A. *Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ* bylo možné začlenit projekty do osmi projektových aktivit.

Tabulka 65 - A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ

	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 3	Výzva 4	Výzva 6
spolupráce s podniky, VŠ a VaV	X	X			X
inovace vzdělávacích programů	X	X			
inovace vzdělávacích pomůcek		X		X	
inovace forem studia	X	X			
rozvoj gramotnosti (M, PŘ, Č) a klíčových kompetencí				X	X
popularizace vědy a techniky	X	X			X
podpora žáků a studentů se SVP				X	X
vzdělávání pedagogických pracovníků		X			X

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Podporované aktivity projektů byly rovnoměrně zahrnuty do všech výzev, pouze žákům a studentům se SVP byla věnována pouze 4. a 6. výzva. Z hlediska šíře obsahu jednotlivých výzev lze konstatovat, že nejšířejí zaměřená byla 2. výzva, kde bylo možné cílit na 6 konkrétních aktivit.

Aktivě B. *Další vzdělávání pedagogických pracovníků* byla věnována pouze 1. výzva, zato však v úplném spektru podporovaných aktivit projektů.

Tabulka 66 - B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků

	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 3	Výzva 4	Výzva 6
zavádění nových metod a forem výuky	X				
práce se žáky a studenty se SVP	X				
práce s mimořádně nadanými žáky a studenty	X				
prevence sociálně patologických jevů	X				
znalost cizích jazyků	X				
počítačová gramotnost	X				
řízení a evaluace práce škol	X				
zvyšování odborné kvalifikace ped. a ak. pracovníků	X				

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Na aktivitu C1. *Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ* byly zaměřeny tři výzvy a umožňovaly realizovat projekty v celém spektru níže uvedených podporovaných aktivit.

Tabulka 67 - C1. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ

	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 3	Výzva 4	Výzva 6
nové a inovované studijní programy a formy studia		X	X		X
vzdělávání akademických pracovníků		X	X		X
mezinárodní spolupráce		X	X		X
spolupráce s podniky a institucemi VaV		X	X		X
inovace vzdělávacích pomůcek		X	X		X
inovace koncepce studijních programů		X	X		X

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Výzvy zaměřené na aktivitu C2. *Rozvoj a inovace bakalářských a doktorských studijních programů na VŠ* tvořily komplementární doplněk k výzvám v aktivitě C1. *Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ* v rámci celkové aktivity P0 1 – Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ. Ve 4. výzvě však došlo k redukci podporovaných projektových aktivit.

Tabulka 68 - C2. Rozvoj a inovace bakalářských a doktorských studijních programů na VŠ

	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 3	Výzva 4	Výzva 6
nové a inovované studijní programy a formy studia	X			X	
vzdělávání akademických pracovníků				X	
mezinárodní spolupráce	X				
spolupráce s podniky a institucemi VaV	X				
kariéerní poradenství a informační služby studentům	X				

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Aktivita D. Podpora žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami byla předmětem tří výzev. Z možných podporovaných projektových aktivit figurovala ve všech třech výzvách podpora začleňování žáků a studentů se SVP. Dodatečně zařazené podporované aktivity projektů byly předmětem 6. výzvy – vzdělávací programy pro žáky a studenty se SVP a vzdělávání pedagogických pracovníků.

Tabulka 69 - D. Podpora žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

	Výzva 1	Výzva 2	Výzva 3	Výzva 4	Výzva 6
podpora a začleňování žáků a studentů se SVP	X	X			X
motivační programy pro žáky a studenty se SVP	X	X			
individualizace vzdělávání nadaných žáků a studentů	X	X			
rozvoj vzdělávacích programů pro žáky a studenty se SVP					X
vzdělávání pedagogických pracovníků					X

Zdroj: OPPIA, IS MONIT7+, výzvy

Analýzou obsahového zaměření jednotlivých projektů realizovaných v rámci PO 3 byla identifikována četnost realizace „podporovaných aktivit projektů“ napříč prioritní osou. Projekty nebyly omezeny v šíři projektových aktivit a v rámci jednoho projektu mohlo být zahrnuto celé spektrum projektových aktivit umožněné výzvou. Každá projektová žádost však mohla být předložena pouze v rámci jedné skupiny aktivit.

Jak vyplývá z níže uvedené tabulky, projekty zahrnovaly více než jednu projektovou aktivitu, resp. soubor více projektových aktivit.

Tabulka 70 - Struktura realizovaných „podporovaných aktivit projektů“ v PO3

podporované aktivity ve výzvách	počet schválených projektů	podporované aktivity v projektech																											
		1. spolupráce s podniky, VŠ a VaV	2. inovace vzdělávacích programů	3. inovace vzdělávacích pomůcek	4. inovace forem studia	5. rozvoj gramotnosti (M, PŘ, ČJ) a klíčových kompetencí	6. popularizace vědy a techniky	7. podpora žáků a studentů SVP	8. vzdělávání pedagogických pracovníků	1. zavedení nových metod a forem výuky	2. práce se žáky a studenty SVP	3. práce s nadanými žáky a studenty	4. prevence sociálně patologických jevů	5. znalost cizích jazyků	6. počítačová gramotnost	7. řízení a evaluace práce škol	8. zvyšování odborné kvalifikace	1. nové a inovované studijní programy a formy studia	2. vzdělávání akademických pracovníků	3. mezinárodní spolupráce	4. spolupráce s podniky a institucemi VaV	5. inovace vzdělávacích pomůcek	6. inovace koncepce studijních programů	7. rozvoj kariérního poradenství a inf. služeb, rozvoj ICT pro výkon	1. podpora a začleňování SVP	2. motivační programy pro SVP	3. individuální vzdělávání nadaných SVP	4. rozvoj vzdělávacích programů pro SVP	5. vzdělávání pedagogických pracovníků
PO3 - Modernizace počítačného vzdělávání	293	10	57	59	36	37	16	6	45	0	2	0	0	2	0	1	3	112	55	34	47	66	15	7	64	14	5	40	41
A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ																													
A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ	81	10	57	59	36	37	16	6	45																				
B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků																													
B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků	8									0	2	0	0	2	0	1	3												
C. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na vysokých školách																													
C1. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ	97																	79	36	28	37	66	15	0					
C2. Rozvoj a inovace bakalářských a doktorských studijních programů na VŠ	40																	33	19	6	10	0	0	7					
D. Podpora žáků a studentů se specifickými vzdělávacími potřebami																													
D. Podpora žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami	67																								64	14	5	40	41

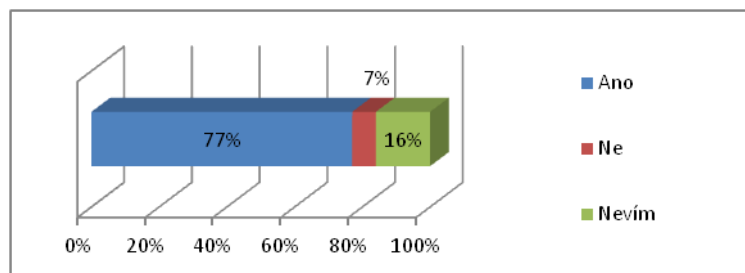
Zdroj: IS MONIT7+, projektová dokumentace

4.1.5 Udržitelnost projektů PO 3

Udržitelnost projektů byla zkoumána v rámci terénního šetření (zejména dotazníkovým šetřením) mezi příjemci podporovanými v rámci PO 3. V rámci dotazníkového šetření více než 3/4 příjemců uvedlo, že hodljají v aktivitách projektu pokračovat i po ukončení financování z OPPA. Pouze zlomek příjemců jednoznačně vyloučil další pokračování v nastartovaných aktivitách. I když se podmínka udržitelnosti vztahuje na projekty investičního charakteru, je vhodné zabývat se i otázkou udržitelnosti neinvestičních projektů.

Jako zdroj dalšího financování pak uvádějí buď vlastní zdroje, nebo jiné dotační tituly. Současně však připouštějí, že rozsah realizovaných aktivit bude omezenější, než při financování projektu z OPPA.

Graf 45 – Záměr pokračovat v aktivitách i po ukončení financování z OPPA

Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

Výše uvedená zjištění byla potvrzena i v dalších šetřeních s příjemci (rozhovory, fokusní skupina). Ve věci udržitelnosti tedy lze konstatovat, že ve většině případů jsou dopady z realizace projektu trvalého rázu a příjemci podpory na ně budou ve větší či menší míře navazovat.

Těmito dlouhodoběji udržitelnými produkty vytvořenými v rámci projektů, jsou například studijní materiály, metodiky, e-learningové platformy a výuková multimédia, u nichž můžeme předpokládat udržitelnost asi v rozsahu 3–5 let v závislosti na potřebnosti aktualizace (např. u technických oborů, kde se v současné době odehrávají poměrně dynamické změny, budou aktualizace potřebnější v kratších intervalech než u jazykového vzdělávání, matematiky apod.) a vybavení učeben, laboratoří popř. knihoven, kde předpokládáme udržitelnost asi 5–7 let. Vzhledem k tomu, že výše uvedené produkty, zejména studijní materiály, metodiky a výuková multimédia, tvoří asi 3/4 všech vytvořených produktů, lze vyvodit závěry, že udržitelnost valné většiny produktů, resp. projektů přesahuje období přímé realizace projektu.

Samostatnou oblastí je pak know-how, které si v průběhu realizace projektů osvojili především pedagogičtí pracovníci (nejedná se zpravidla o produkty projektů, ale o aktivity, které byly realizovány spíše jako předpoklad vytvoření konkrétních produktů). Jedná se např. o kurzy či jiné výukové a učební aktivity, které se zaměřovaly např. na práci s žáky a studenty se SVP, na

práci s novými informačními a komunikačními technologiemi, na tvorbu výukových materiálů, metodik a výukových multimédií, na jejich jazykové kompetence, na nové metody výuky apod. Zde lze předpokládat nejen udržitelnost v řádu několika let (i tyto nabyté kompetence musí být obnovovány, aktualizovány), ale také širokou využitelnost v rámci jejich dalšího pedagogického působení. Dobrou praxi v tomto ohledu představuje proškolení zaměřené na celé týmy/pedagogické sbory, protože umožňuje nadále vzájemnou podporu, výměnu zkušeností a systematictější zavádění do praxe.

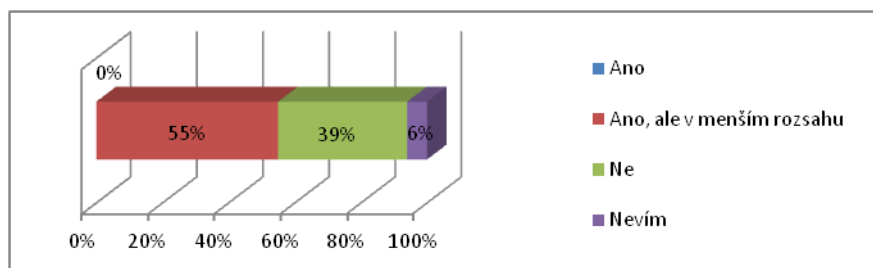
Co se týká další realizace aktivit projektů, z terénního šetření (zejm. individuální rozhovory, případně telefonické rozhovory) a z diskuse účastníků fokusní skupiny lze vyvodit, že:

- některé aktivity se jednoduše stanou běžnou součástí práce a nevyžadují bezprostředně další financování (např. pedagogové upraví své přípravy a způsoby hodnocení)
- některé náročnější aktivity se podaří přesunout do standardního financování a tím je jejich udržitelnost zajištěna (např. nové studijní obory na VŠ jsou nadále financovány ze státních příspěvků na studenta, tedy standardní výuka nadále probíhá, omezeny mohou být aktivity typu mezinárodní spolupráce; v nižším rozsahu běží nabídka kurzů pro pedagogy placená z účelových prostředků škol na další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP),
- některé aktivity vyžadují další granty, bez nich jsou výrazně omezené (např. specifická podpora žáků se SVP),
- v menšině případů lze počítat s omezeným samofinancováním ze strany klientů (např. příspěvek rodičů na aktivity/terapie pro děti se SVP),
- některé nákladnější aktivity končí (typicky např. práce školního psychologa, asistentů pedagoga, speciální terapie apod.), protože nemohou být financovány z běžného rozpočtu příjemce a jsou příliš nákladné pro samofinancování; navíc se může jednat o skupinové a ne individuální aktivity, což může snižovat ochotu k přímým platbám,
- jakkoliv se poskytování služby za přímou úplatu může jevit jako vhodný postup po skončení projektu, ne vždy je to nejlepší postup s ohledem na rozvoj klientů, a to z toho důvodu, že v rámci projektu někdy bývá nabídnutá komplexnější podpora navíc vedoucí k samostatnosti klientů, je tedy investováno více do schopností klienta s cílem, aby v dlouhodobém hledisku řešil své potřeby více sám, oproti poskytnutí služby, která řeší pouze bezprostřední problém (tedy např. organizace si může nechat zaplatit za to, že zpracuje klientovi cizinci ověření jeho dosavadního vzdělání, v rámci projektu toto však byl cíl klienta, kterého sám dosáhl za podpory organizace – to má větší význam z hlediska podpory klienta v samostatnosti a jeho integrace do české společnosti, ale z hlediska nákladů je to dražší a zabere to delší čas, zdroj individuální rozhovor, projekt PO3);

Podpora z OPPIA byla významným startovacím impulsem pro realizaci podporovaných aktivit pro 39 % příjemců účastnících se dotazníkového šetření, bez této podpory by projekt vůbec nerealizovali. Prakticky žádný z příjemců by projekt nerealizoval bez podpory z OPPIA v daném rozsahu. Více než polovina, konkrétně 55 % účastníků šetření deklaruje, že bez dotace by

projekt sice realizovali, ale v omezené míře. Tyto údaje byly potvrzeny i v rozhovorech a v rámci fokusní skupiny (např. na ČVUT vznikl v rámci projektu mezifakultní studijní obor, jehož realizace by bez podpory OPPA nebyla možná, ať už z důvodů finančních, tak organizačních).

Graf 46 – Odhodlání příjemců podpory realizovat vzdělávací aktivity i bez podpory z OPPA

Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

Porovnáním odpovědí na výše uvedené dvě otázky (viz Grafy 45 a 46) lze vyslovit názor, že pro cca 20 % příjemců je podpora z OPPA jednoznačným impulsem, aby aktivity nastartovali se záměrem v nich v delším horizontu pokračovat, avšak pro přibližně desetinu současných příjemců platí, že budou aktivity realizovat výhradně tehdy, pokud budou dotačně podporovány. Tyto údaje zřejmě souvisí i se zaměřením konkrétního projektu – např. financování asistentů učitele, školních psychologů apod. není v současné reálné zabezpečit z běžného rozpočtu školy, stejně jako vybavení nových laboratoří, učeben, nákup multimediálních technologií apod.

Odpovědi na evaluační otázky

EO 3.1.2 V jakém rozsahu jsou aktivity podpořené z OPPA příjemci realizovány po ukončení financování projektu OPPA? Pokud ano, jaké jsou zdroje financování těchto aktivit?

Z analýzy projektů realizovaných v rámci PO 3 vyplývá, že drtivá většina projektů je realizována školami a NNO zaměřenými na výchovu a vzdělávání. Podle výsledků terénního šetření lze konstatovat, že minimálně ¼ příjemců podpory ve výchovně vzdělávacích aktivitách pokračují i po ukončení financování projektu z OPPA. Aktivity těchto subjektů jsou totiž determinovány jejich statutem a veřejná podpora z OPPA je pouze zintenzivní a prohloubí.

V mnoha případech je podpora z OPPA chápána jako startovací impuls a respondenti jednoznačně deklarují, že v aktivitách budou pokračovat i po ukončení podpory z veřejných prostředků. Zdroje pro financování navazujících aktivit nebo pro pokračování projektu po ukončení podpory z OPPA uváděné školami jsou nejčastěji vlastní zdroje (z rozpočtu) nebo jiné dotační tituly (dotace, granty, jiné OP), některé dílčí aktivity jsou financovány přímými platbami (např. příspěvky na kurzy).

Neziskové organizace pro pokračování aktivit většinou předpokládají, že se jim podaří navázat vhodným dotačním titulem (grantem nebo projektem financovaným z OP), dílčí aktivity jsou financovány přímými platbami (např. příspěvky na kurzy, služby za úplatu).

EO 3.1.3 Realizovali by příjemci projekty i bez podpory z OPPA? Realizovali by je ve stejné intenzitě? Z jakých zdrojů?

Prakticky 90 % současných příjemců uvádí, že podporované aktivity natolik souvisí s jejich statutem a posláním, že by je realizovali i bez podpory z OPPA. Současně však většina z nich připouští, že by nebyli schopni financovat aktivity v takovém rozsahu, jaký jim umožňuje podpora projektu z OPPA. Naopak podporu z OPPA, jako nezbytný předpoklad realizace, resp. pokračování aktivit lze očekávat maximálně u 10 % současných příjemců.

Jako zdroje pro financování aktivit projektu jsou školami nejčastěji uváděné vlastní zdroje (z rozpočtu) nebo jiné/připravované dotační tituly (dotace, granty, OP). Neziskové organizace pro financování svých aktivit většinou předpokládají, že se jim podaří získat vhodný dotační titul (grant nebo projekt financovaný z OP).

EO 3.1.7 Jaký je podíl škol, které žádaly úspěšně i neúspěšně o podporu v PO3 OPPA k celkovému počtu škol v hl. m. Praze. Jaké jsou důvody, proč školy nežádaly o podporu z OPPA?

U středních a vysokých škol je podíl „žádajících“ ve vztahu k celkovému počtu subjektů zhruba dvoutřetinový, což je jednoznačně pozitivní výsledek.

Z celkového počtu 194 gymnázií, středních škol, vyšších odborných škol a dalších středoškolských institucí působících v Praze, požádalo o podporu jednoho nebo více projektů celkem 119 středních škol a VOŠ, což představuje 61,3 % pražských středních škol a VOŠ.

Z celkového počtu 45 soukromých, státních a veřejných vysokých škol v Praze požádalo o podporu jednoho nebo více projektů 29 vysokých škol, což představuje 64,4 % pražských vysokých škol.

Diametrálně odlišná je situace u základních škol. O podporu jednoho, výjimečně více projektů požádalo celkem 49 základních škol. Ve vztahu k celkovému počtu ZŠ v Praze to představuje pouze 16,2 %. Nejčastěji uváděný důvod pro nepodání žádosti jsou odborné a zejména časové kapacity pro zpracování žádosti i případnou administraci schváleného projektu.

EO 3.1.8 Jaké je zastoupení NNO, které žádaly úspěšně i neúspěšně o podporu v PO3 OPPA z celkového počtu NNO působících v oblasti výchovy a vzdělávání dětí a mládeže na území hl. m. Prahy. Jaké jsou důvody, proč NNO nežádaly o podporu z OPPA?

Stanovení podílu je poměrně problematické, protože neexistuje rejstřík, ve kterém by byly

všechny NNO registrovány i s uvedením zaměření. Pokud se omezíme na vymezení dané evaluační otázkou – „NNO působící v oblasti výchovy a vzdělávání dětí a mládeže“, potom je v Evidenci NNO která je však založená na dobrovolnosti, uvedeno 185 takových organizací. Jak je však uvedeno výše, žádost o podporu z PO3 OPPA podávaly i NNO nezahrnuté do takto definovaného výčtu potenciální žadatelů a lze pouze odhadnout, že 130 reálně žádajících NNO odpovídá asi 50 - 60 % potenciálních žadatelů.

Ze zkušeností příjemců z řad NNO také vyplývá, že množství NNO funguje na dobrovolnické bázi a nedisponují žádnou organizační a administrativní strukturou, která by jim umožnila orientovat se v poměrně složitém systému evropských dotací, připravit projekt a následně ho administrovat.

4.1.6 Vyhodnocení dopadů podpory na cílové skupiny PO 3

OPPA identifikuje v rámci PO 3 čtyři základní cílové skupiny intervence, resp. skupiny osob, na něž jsou jednotlivé projekty zaměřeny:

- Žáci
- Studenti
- Pedagogičtí pracovníci
- Osoby, které předčasně opustily vzdělávací systém

Jednotlivé výzvy však pracují s podstatně detailnějším členěním výše uvedených základních cílových skupin. Na základě analýzy jednotlivých výzev evaluátor pro další vyhodnocení pracoval s následujícím členěním cílových skupin:

- studenti SŠ
- žáci a studenti se SVP
- studenti VOŠ a VŠ
- osoby, které opustily systém vzdělávání
- pedagogové a akademičtí pracovníci
- mimořádně nadaní žáci

Analýzou údajů v IS MONIT+ a projektové dokumentace bylo možné sestavit strukturu cílových skupin v jednotlivých aktivitách PO 3 a současně identifikovat počet projektů, zaměřených na konkrétní skupiny znevýhodněných osob.

Tabulka 71 - Struktura cílových skupin v jednotlivých aktivitách PO3

podporované aktivity ve výzvách	počet schválených projektů	cílová skupina					
		žáci SŠ	žáci a studenti se SVP	studenti VOŠ a VŠ	osoby co opustily systém vzdělávání	pedagogové a akademičtí pracovníci	mimofordně nadaní žáci
PO3 - Modernizace počátečního vzdělávání	293	81	65	138	1	172	5
A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ							
A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ	81	81	1	2	0	53	0
B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků							
B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků	8	0	0	0	0	8	0
C. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na vysokých školách							
C1. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ	97	0	0	97	0	51	0
C2. Rozvoj a inovace bakalářských a doktorských studijních programů na VŠ	40	0	0	39	0	20	0
D. Podpora žáků a studentů se specifickými vzdělávacími potřebami							
D. Podpora žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami	67	64			1	40	5

Zdroj: IS MONIT7+, projektová dokumentace

Jak vyplývá z uvedené tabulky, v aktivitě A. *Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ* projekty ve většině případů mířily zejména na žáky SŠ a pedagogické a akademické pracovníky. Na žáky SŠ se SVP cílil pouze jeden projekt v této aktivitě a na studenty VOŠ pouze dva projekty. Naproti tomu v aktivitě C. *Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ* byli vedle primární cílové skupiny studentů VŠ v VOŠ významnou cílovou skupinou také pedagogičtí (v případě VOŠ) a akademičtí (v případě VŠ) pracovníci. Lze konstatovat, že na tyto dvě cílové skupiny bylo zaměřeno 138, resp. 172 projektů, což je prakticky polovina všech projektů PO 3. V rámci aktivity D. *Podpora žáků a studentů se SVP* byly projekty zaměřeny nejen na cílovou skupinu žáků a studentů, ale také ve velké míře na pedagogické pracovníky. Bylo identifikováno pouze 5 projektů zaměřených na mimořádně nadané žáky. Cílová skupina osob, které předčasně opustily vzdělávací systém nebyla v projektech vůbec obsažena. Evaluátor identifikoval pouze jeden projekt, který tuto cílovou skupinu výslovně zmiňuje, pár dalších projektů uvádí, že jím realizované aktivity mohou působit preventivně ve smyslu předčasného opuštění systému vzdělávání.

Rozsah podpory

V rámci PO 3 bylo dosud podpořeno 110 885 neaktivních osob, z toho 109 282 učňů, žáků a studentů. Úspěšně pak bylo podpořeno víc než 73 000 osob. Rozsah podpory směrem k cílové skupině žáků ZŠ (kteří byli podpořeni v rámci aktivit zaměřených na žáky se SVP) byl identifikován jako nepříliš rozsáhlý v porovnání s 58 000 úspěšně podpořenými osobami ve věku 15 až 24 let. Důvodem je, že na základní školy směřoval zhruba každý desátý projekt, což je v porovnání počtu ZŠ v Praze vůči SŠ a VŠ marginální. Podle údajů ČSÚ studovalo v letech 2010/2015 v Praze na vysokých školách v průměru 119 000 studentů a na středních školách v průměru 65 000 studentů ročně, tedy celkem cca 184 000 studentů.

Při počtu cca 58 000 úspěšně podpořených mladých osob od 15 do 24 let a s ohledem na to, jaká je průměrná délka studia na vysoké, resp. střední škole lze dojít k závěru, že podpořeno z OPPI bylo cca 14 % středoškolských a vysokoškolských studentů.

Z cílové skupiny pedagogických a akademických pracovníků bylo v rámci 172 projektů PO 3 úspěšně podpořeno cca 15 000 osob.

Tabulka 72 - Plnění indikátorů cílových skupin ve vazbě na Nařízení EK 1828/2006

Kód indikátoru	Úplný název indikátoru	Dosažená hodnota indikátoru
Dělení na trhu práce		
074108	Počet podpořených osob - neaktivní osoby celkem	110 885
074109	Počet podpořených osob - neaktivní osoby ve vzdělávání či odborné přípravě (žáci, studenti a učni)	109 282
074608	Počet úspěšně podpořených osob - neaktivní osoby celkem	73 396
074609	Počet úspěšně podpořených osob - neaktivní osoby ve vzdělávání či odborné přípravě (žáci, studenti a učni)	71 396

Dělení celkem/muži/ženy		
074100	Počet podpořených osob – celkem	123 228
074101	Počet podpořených osob – muži	63 737
074102	Počet podpořených osob – ženy	59 491
074600	Počet úspěšně podpořených osob	82 140
074601	Počet úspěšně podpořených osob – muži	41 936
074602	Počet úspěšně podpořených osob – ženy	40 204
Dělení dle věku		
074118	Počet podpořených osob - mladí lidé 15-24 let	88 804
074119	Počet podpořených osob - starší pracovníci 55-64 let	1 523
074618	Počet úspěšně podpořených osob - mladí lidé 15-24 let	57 616
074619	Počet úspěšně podpořených osob - starší pracovníci 55-64 let	1 239
Dělení dle vzdělání		
074141	Počet podpořených osob - základní ISCED 1 a 2	41 093
074142	Počet podpořených osob - střední ISCED 3	49 493
074143	Počet podpořených osob - nástavbové studium ISCED 4	1 061
074144	Počet podpořených osob - vysokoškolské ISCED 5 a 6	19 157
074641	Počet úspěšně podpořených osob - základní ISCED 1a 2	23 095
074642	Počet úspěšně podpořených osob - střední ISCED 3	34 980
074643	počet úspěšně podpořených osob, které obdržely podporu v rámci projektů - nástavbové studium ISCED 4	667
074644	Počet úspěšně podpořených osob - vysokoškolské ISCED 5 a 6	14 445

Zdroj: IS MONIT+, k datu 1.6.2015

Intenzita podpory

Nejvýznamnějšími sektorovými příjemci podpory z OPPA v PO 3 byl neziskový sektor a školy. Objem přiznaných dotací a počty schválených projektů podle jednotlivých aktivit PO 3 vyplývají z následující tabulky.

Tabulka 73 - Přiznané dotace v PO3 podle podporovaných aktivit a příjemců v Kč

aktivita	schválené dotace	počet projektů	NNO/počet	VŠ/počet	SŠ/počet	ZŠ/počet
A	282 632 438	81	44 070 435/11	26 337 175/6	183 592 100/61	5 465 237/2
B	78 997 011	8	15 385 594/3	0/0	0/0	3 714 118/1
C1	327 163 080	97	33 104 776/9	258 846 119/78	21 023 603/6	0/0
C2	181 143 003	40	13 826 072/4	159 849 921/35	0/0	0/0
D	229 356 295	67	77 973 127/24	8 412 733/1	26 361 501/8	94 464 210/30
celkem	1 099 291 827	293	184 360 005/51	453 485 947/120	230 977 204/75	103 643 895/33

A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ

B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků

C1. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ

C2. Rozvoj a inovace bakalářských a doktorských studijních programů na vysokých školách

D. Podpora žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Zdroj: IS MONIT7+

Při interpretaci dat o intenzitě podpory je třeba uvážit, že část NNO působí jako vzdělávací instituce a mají žáky a studenty. Kromě projektů škol (veřejných příjemců) musí data o intenzitě podpory zahrnovat i projekty předložené NNO, případně podnikatelskými subjekty, které se zabývají vzděláváním. Konkrétně 15 projektů realizovaly NNO, působící jako střední školy. Objem jejich projektů činil více než 57 mil. Kč. V oblasti vysokého školství bylo NNO předloženo 7 projektů v úhrnné výši přes 22 mil. Kč.

Souhrnně lze konstatovat, že v průběhu celého programovacího období získaly školy z OPPI celkem 867 mil. Kč, což reprezentuje 79 % vynaložených celkových veřejných prostředků - vysoké školy získaly 475 mil. Kč, střední školy získaly 288 mil. Kč a základní školy získaly 104 mil. Kč.

Tabulka 74 - Počty žáků a studentů v Praze

	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Děti v mateřských školách	35 264	37 078	38 457	40 405	41 637
Žáci základních škol	74 151	76 189	79 310	83 241	88 184
Žáci středních škol	70 583	67 213	64 389	62 309	61 189
Studenti vysokých škol	126 041	123 950	120 084	115 270	109 754

Zdroj: ČSÚ

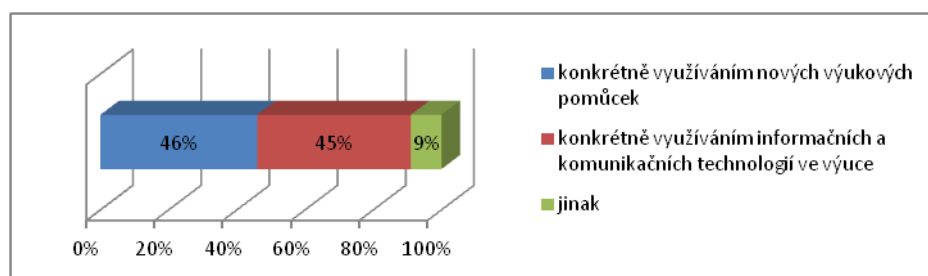
Podle údajů ČSÚ studovalo v letech 2010/2015 v Praze na vysokých školách v průměru 119 tis. studentů a na středních školách v průměru 65 tis. studentů. Intenzita podpory z OPPI, vztažená k tomuto referenčnímu údaji činí na vysokoškolského studenta cca 4000,-- Kč a na středoškolského studenta pak 4400,-- Kč. Intenzita podpory žáků základních škol byla výrazně nižší a činila 1300,-- Kč.

Uvedené hodnoty jsou relevantní z hlediska relace mezi typy škol, avšak nelze je vztahovat na absolutní podporu žáka nebo studenta. Zde by bylo nutné přihlídnout k délce studia a podporu vyplacenou v rámci OPPI vztáhnout k počtu absolventů v dané periodě 2008/2015.

Dopad podpory

Dopady projektů zaměřených na kvalitnější vzdělávání na základních, středních a vyšších odborných školách se projeví zejména ve dvou oblastech. Zhruba 2/3 dotázaných příjemců při terénním šetření uvádělo jako nejvýznamnější dopad zavádění inovací ve výuce, resp. zavádění nových metod výuky a upřesnilo, čím konkrétně projekt přispěl:

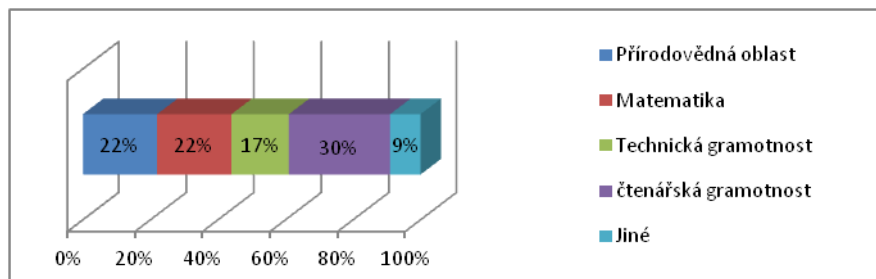
Graf 47 - Konkrétní dopady realizovaných projektů k modernizaci vzdělávání

Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

Třetina dotázaných pak uváděla jako hlavní dopad projektu rozvíjení klíčových kompetencí žáků a studentů, přičemž matematiku a přírodovědnou oblast udává shodně 22 % respondentů, 30 % uvádí čtenářskou gramotnost a 17 % technickou gramotnost.

Graf 48 - Struktura rozvíjených kompetencí žáků a studentů

Zdroj: dotazníkové šetření mezi příjemci

Na zkvalitnění přístupu k žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami se zaměřilo cca 15 % projektů zkoumaného vzorku příjemců při terénním šetření. Dominovaly projekty orientované na žáky a studenty se zdravotním a jiným postižením.

Na základě dotazníkového šetření s podpořenými osobami, se většina vyjadřuje pozitivně s ohledem na přínos projektu (26 % díky projektu setrvalo ve studiu/zaměstnání v daném oboru, 35 % zvýšila se šance na setrvání ve studiu/zaměstnání v daném oboru, 28 % hodnotí projekt jako přínosný, ale bez vazby na studium/zaměstnání v daném oboru, 11 % nehodnotí projekt jako přínosný vůči studiu/zaměstnání v daném oboru, N=265).

4.1.7 Zavádění inovací do vzdělávání

Při vyhodnocení zavádění inovací do vzdělávání narážel evaluátor na některé aspekty, které považuje za významnou bariéru pro objektivní posouzení této problematiky. Zejména je to chybějící přesná definice, co lze ve vztahu ke vzdělávání považovat za inovaci a co nikoliv. To se potvrdilo i při analýze jednotlivých projektů a terénním šetření, neboť sami příjemci pomoci nejsou vůbec jednotní v pohledu na inovativnost a to, co jeden příjemce za inovativní považuje, druhý takto nevnímá.

Dalším aspektem je, že zaměření projektů PO 3 je natolik roztržité (i těch, které se zabývaly stejným tématem, např. problematikou zvyšování funkční gramotnosti žáků a studentů), že bylo nezbytné abstrahovat a uvádět obecné údaje platné pro většinu projektů.

Z analýzy projektů vyplynulo, že na problematiku zajištění kvalitnějšího vzdělávání na všech typech škol se ze zkoumaného vzorku zaměřil cca každý šestý projekt. Lze tedy předpokládat, že tento podíl projektů je možné považovat za projekty inovativní. Projekty, které v sobě obsahují inovativní prvek, se zaměřily:

- ❖ na zavádění inovací ve výuce, resp. nových metod výuky a na druhé straně pak
- ❖ cílený rozvoj klíčových kompetencí žáků a studentů.

Poměr ve zkoumaném vzorku byl zhruba 3:2 ve prospěch zavádění inovací ve výuce a lze jej zobecnit na celou PO 3.

Z hlediska zavádění inovací ve vzdělávání, resp. metod vzdělávání lze v projektech zaznamenat především směřování k většímu využívání tzv. interaktivních metod výuky kombinujících předávání poznatků s rozvojem kompetencí. Inovativní metody se zaměřují spíše na aktivní zapojení studentů, nežli monologické předávání obsahu od vzdělavatele směrem k žákům a studentům. Výrazné je také rozsáhlejší zapojení ICT do vzdělávání, a to především rozvoj e-learningových resp. blended-learningových modulů⁶, využívání interaktivních tabulí, počítačů, mobilních zařízení, a to jak v rámci výuky, tak domácí přípravy na výuku.

Projekty takto zaměřené se prakticky stejnou měrou věnují zavádění nových výukových pomůcek, včetně vybavení laboratoří pro odborné předměty a na využívání informačních a komunikačních technologií při výuce, např. využití výukového SW, multimediálních učeben apod. Z hlediska výukových materiálů vznikaly především nové studijní materiály používané ve výuce na základních a středních školách, a to zejména učebnice, pracovní listy, popř. sešity a powerpointové prezentace sloužící při výuce jak pedagogy, tak samotnými studenty. Přínos těchto materiálů lze spatřovat především v tom, že jsou vytvořené na míru konkrétnímu studijnímu oboru, zároveň ale mohou sloužit jako inspirace pro další, podobné studijní obory či obsahy.

Na úrovni vysokoškolského vzdělávání vznikla řada nových či výrazně inovovaných předmětů/disciplín i studijních oborů. Z terénního šetření vyplynulo, že podpora OPPI umožnila vytvořit nové obory interdisciplinárního charakteru, jejichž příprava by bez podpory z ESF byla velmi zdoluhavá a komplikovaná či by k ní vůbec nedošlo. Aspekt interdisciplinaritě nebo rozšíření oborů je pozitivně vnímán i tam, kde nedošlo primárně ke vzniku nového oboru, ale propojení již existujícího s praxí. Z kvalitativního šetření vyplynulo, že existuje silná potřeba vyhledávat synergie a pracovat s nimi, zejména budovat silné propojení mezi novými vědeckými poznatky a potřebami praxe.

Za velmi přínosné považujeme projekty, které navozují spolupráci mezi různými typy škol a organizacemi (základní školy a NNO, spolupráce více středních škol, střední školy a školy vysoké, střední školy a podniky/zaměstnavatelé, vysoké školy a podniky/zaměstnavatelé, různé fakulty jedné vysoké školy, střední nebo vysoké školy a jejich alternativy v zahraničí). Spolupráce nastartovaná v rámci těchto projektů zpravidla znamená obrovský přínos pro všechny zúčastněné (příjemci byla hodnocena velmi pozitivně) a má vysoký potenciál být v podobné nebo jiné formě rozvíjena i v budoucnu (často i bez další podpory z ESF).

Specifickým přístupem k modernizaci vzdělávání je metodické vedení pedagogů k efektivní aplikaci nových výukových pomůcek a informačních a komunikačních technologií ve výuce. Kurzy zaměřené na vzdělávání pedagogických pracovníků (např. ve využívání moderních multimediálních pomůcek, jako jsou interaktivní tabule, tvorba e-obsahů apod.), lze hodnotit

⁶ Blended learning (b-learning) je označení pro kombinovanou výuku, tedy pro kombinaci standardní výuky (prezenční, prezentační, face-to-face) s e-learningem.

jedině pozitivně, neboť mají jak okamžitý, tak i dlouhodobější dopad jak na pedagogy, tak na studenty, resp. na kvalitu a efektivitu jejich výuky.

Kromě výše uvedeného zaměření vzdělávání pedagogů se však objevují i projekty, které cílí na získávání poznatků v oblasti nových didaktických postupů, práci s třídními kolektivy, na pedagogické a manažerské dovednosti pedagogických pracovníků a na jejich jazykové kompetence. Nicméně k rozvoji těchto dovedností dochází, jak již bylo zmíněno výše, většinou v rámci projektů zaměřených na tvorbu výukových materiálů, metodik, vybavení učeben a laboratoří a na práci s žáky a studenty se SVP. Důvodem pro to je skutečnost, že projekty specificky zaměřené na další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo možné podávat pouze v rámci 1. výzvy.

Toto lze považovat za deficit OPPA, neboť právě tyto kompetence pedagogických pracovníků jsou široce přenositelné a mají dlouhodobou udržitelnost, pokud dojde k jejich akreditaci a vřazení do systému DVPP. Rámec OPPA mohl zajistit, aby se do standardní nabídky dostaly nové kurzy, které se v rámci projektu připravily a odzkoušely. Příkladem zajímavého projektu v této oblasti podpory je například prakticky zaměřený projekt organizace Spiralis (CZ.2.17/3.1.00/31126), který se zaměřoval na podporu fundraisingových a marketingových dovedností. Zajímavé kurzy DVPP byly akreditovány i v jiných projektech, kdy byly jednou z projektových aktivit. Evaluátor zde sledává určitou nekonceptčnost v tom, že oblast DVPP je menšinově řešena samostatně, jindy jako součást jiných aktivit, navíc v různých typech podpory. DVPP považujeme za klíčové pro zvýšení efektivity vzdělávání jako celku a lze předpokládat, že do budoucna bude jeho význam v souvislosti se zavedením kariérního řádu dále narůstat. Domníváme se, že DVPP by mělo být součástí u všech typů projektů, kde jsou cílovou skupinou pedagogové, což je v souladu s nastaveným trendem v rámci programu.

Na základě analýzy projektů evaluátor identifikoval typické příklady inovativních přístupů iniciovaných realizovanými projekty:

- a) Využití inovativních postupů při výuce technických předmětů a matematiky (např. využití exkurzí, organizace studentských projektů, tvorba a realizace ukázkových experimentálních úloh, tvorba nových metodických materiálů, využití ICT ve vzdělávání, vzdělávání pedagogických pracovníků, spolupráce škol s partnerskými pracovišti apod.).
- b) Využití IT a multimediální techniky při výuce (zejména interaktivních tabulí, e-learningu a multimediálních materiálů).
- c) Využití nových přístupů k organizaci výuky a k integraci žáků se SVP (např. žáci a studenti z odlišného jazykového a kulturního prostředí, sociálně znevýhodnění, nevidomí a s vadami zraku, se zdravotním oslabením, se zdravotním postižením, se specifickými poruchami učení, žáci s lehkým mentálním postižením), projekty zaměřené na nadané či talentované žáky.
- d) Zdůrazňování mezipředmětových vazeb mezi jednotlivými vyučovanými předměty, což studentům umožní lepší porozumění, zapamatování a využití získaných poznatků.
- e) Přiblížení a zatraktivnění technických a přírodovědných oborů pro žáky a studenty škol (jedná se o projekty realizované ve spolupráci několika středních škol – např. projekt

Gymnázia Karla Sladkovského a jeho partnerů *Fyzikou a chemií k technice* (CZ.2.17/3.1.00/30225), jehož smyslem bylo přiblížit studentům gymnázia obory z technické praxe přímo související s teoretickou výukou fyziky a chemie zavedením volitelného předmětu do výukového plánu školy, aj.).

- f) Změření na rozvoj čtenářské, matematické, přírodovědné či obecně technické gramotnosti, tedy na široce využitelné kompetence, které studenti bezesporu využijí nejen při studiu na dalších stupních či typech škol, ale i v budoucím pracovním životě. V tomto ohledu jsou bezesporu přínosné i realizované projekty zaměřené na inovaci jazykového vzdělávání (opět především s využitím ICT).

Se zaváděním inovativních prvků do výuky úzce souvisí potřeba zajistit, aby změny byly systémového charakteru. K tomu přispívá aktualizace školních vzdělávacích programů (ŠVP), které ukotvují nové přístupy v závazném dokumentu a usilují o jejich dlouhodobou integraci do běžné činnosti školy. Tento výstup v podobě aktualizace ŠVP by měl být jednoznačně nadále vyžadován u těch typů žadatelů, kteří závazně postupují podle příslušné kategorie RVP.

Z výstupů dotazníkového šetření mezi příjemci PO 3 vyplynulo, že minimálně v 10 až 15 % případů nedocházelo u podpořených projektů OPPA k systémovým změnám či novému přístupu k výuce. Nemalé procento respondentů při tom argumentovalo tím, že u nich nezbytné systémové změny proběhly již v minulosti a dopad projektu lze spatřovat pouze v mírných korekcích nastoupeného trendu. Institucionalizace změn (odraz v ŠVP) je však podpůrným mechanismem pro udržitelnost nastolených trendů.

Na základě analýzy projektů a dílčího kvalitativního šetření (případové studie) lze konstatovat, že míra dopadu je významná v bezprostřední rovině (tzn. pozitivní hodnocení dosažení všech cílů v rámci projektu, naplnění stanovených indikátorů), což potvrzují všichni dotazovaní bez ohledu na typ instituce. Nicméně sami příjemci připouštějí, že po skončení projektu již explicitně nesledují, do jaké míry efekty realizovaného projektu přetrvávají. Na tyto efekty a dopady lze usuzovat nepřímo a zprostředkovaně, např. sledováním uplatnitelnosti absolventů škol, pokračujícím zájmem pedagogů o školení a praktickou aplikaci konkrétních metod práce do výuky atp. Nicméně pro explicitní hodnocení dopadů by bylo nezbytné ještě před začátkem projektů provést měření stávajícího stavu, vytvořit kontrolní skupiny a s odpovídajícím odstupem po skončení projektů vyhodnotit efekty porovnáním dopadů na skupiny podpořených osob ve vztahu ke kontrolním skupinám. Vyhodnocení tohoto typu příjemci podpory nerealizují, ani nejsou zavázáni sbírat detailní data o podpořených osobách. Z tohoto důvodu je možné odvozovat dopady pouze zprostředkovaně.

4.1.8 Rozvoj klíčových kompetencí žáků a studentů

Z hlediska rozvoje klíčových kompetencí byly aktivity projektů zhruba proporcionálně rozděleny mezi čtenářskou gramotnost, matematiku, technickou a přírodovědnou oblast, při mírné převaze čtenářských kompetencí. Naproti tomu kompetence v technické oblasti o několik procentních bodů zaostávají za proporcionálním podílem jedné čtvrtiny.

Uvedené typy gramotnosti byly rozvíjeny především v souvislosti s vyučoványi předměty a obsahy, resp. s jejich inovací, doplněním, vytvořením mezipředmětových vazeb a zapojením nových pomůcek a metod. Na některých školách byly za tímto účelem vytvořeny také nové volitelné předměty. Zejména v souvislosti s přírodovědnou a technickou gramotností byly realizovány projekty na bázi spolupráce více středních škol a především středních a vysokých škol a subjektů z praxe (viz předchozí kapitola).

Několik projektů se v rámci rozvoje klíčových kompetencí žáků a studentů zaměřilo i na téma v současnosti velmi široce diskutované, a to na finanční gramotnost. Z diskuse v rámci fokusní skupiny k PO 1 vyplynulo, že se jedná o oblast, kde vidí zaměstnavatelé obrovský deficit ve znalostech a dovednostech svých zaměstnanců a že neznalost v této oblasti často velmi výrazně zasahuje nejen do osobního a rodinného života, ale také do života pracovního. Finanční gramotnost je oblastí, se kterou je nezbytné pracovat již od nejtělejšího věku dítěte a významně ji podporovat napříč celým vzdělávacím systémem. Zde je proto možné vidět souvislost mezi jednotlivými oblastmi podpory OPPI (prioritními osami) a vhodnost provázat řešení určitých vzdělávacích potřeb v průběhu celoživotního učení.

Za rozvoj specifických kompetencí lze považovat i rozvoj kompetencí k učení a k systémovému řešení problémů. V rámci projektů většinou tyto nebyly realizovány jako samostatné oblasti rozvoje kompetencí žáků a studentů, ale spíše jako podklad nezbytný pro rozvoj jiných kompetencí. Můžeme konstatovat, že v rámci projektů byly rozvíjeny především kompetence k učení se, resp. k celoživotnímu učení a řešení problémů (zejména díky využívání nových ICT ve vzdělávání, zapojení tzv. interaktivních metod do vzdělávání, vytváření inovovaných obsahů vzdělávání zdůrazňujících mezipředmětové vztahy a vazby, využívání nově zařízených laboratoří, učeben a knihoven, spolupráci s VŠ atd.), dále kompetence komunikativní (díky novým metodám výuky – např. výuce projektové, zapojení interaktivních prvků do výuky, spolupráci s VŠ, NNO a jinými institucemi, spolupráci se zahraničními partnery atd.), kompetence sociální a personální (zejména díky zapojení interaktivních metod výuky založených na diskusích v malých skupinách, spolupráci žáků a studentů, podpora inkluze vyžadující sebereflexi) a kompetence občanské (zejména díky projektům zaměřeným na znevýhodněné skupiny žáků a studentů, na žáky a studenty se SVP, ekologické aspekty projektů apod.).

Za přidanou hodnotu v této oblasti lze spatřovat nejen to, že tyto dovednosti byly posíleny u konkrétních cílových skupin žáků a studentů do projektů přímo zapojených, ale také také v tom,

že si schopnost tyto kompetence rozvíjet osvojili pedagogové, kteří je mohou aplikovat ve své výuce i nadále, čímž ovlivní dalších několik ročníků žáků a studentů zejména základních a středních škol.

4.1.9 Kvalitní produkty PO 3

Produkty vytvořené v rámci projektů byly typově zařazeny na základě závěrečných zpráv z jednotlivých projektů. Tým měl k dispozici závěrečné zprávy k 247 projektům z celkového počtu 293. Výsledky tedy nemusí být zcela přesné v konečných počtech konkrétních produktů.

Počty produktů jsou také do určité míry zkresleny tím, že různí příjemci vykazovali ve svých zprávách produkty různě (např. u některých projektů příjemci vykazují každou jednotlivou prezentaci či pracovní list jako samostatný produkt, u jiných jsou vykazovány soubory produktů) a pod různými označeními (např. mezi informačními materiálem, výukovým materiálem a výukovými multimédii je hranice poněkud mlhavá, některé produkty byly zařazeny zcela neadekvátně, jakkoliv k takto nevhodnému zařazení docházelo málokdy, více pozorujeme tendenci k zjednodušení, kdy jsou různé typy materiálů zahrnuty pod výukové materiály). Z toho důvodu byly všechny produkty zařazeny tvůrci analýzy dle jednotného klíče uvedeného pod tabulkou 65.

Kvalitní produkty, které jsou předloženy v příloze č. 4 byly vybrány na základě následujících kritérií:

- produkt je veřejně dostupný
- produkt splňuje požadavky na daný typ produktu (např. studijní materiál splňuje obecné požadavky na tvorbu studijních materiálů)
- provedení produktu (uživatelská příjemnost, srozumitelnost atd.)
- dopad na cílovou skupinu (produkt není určen pouze pro úzký okruh uživatelů)
- přenositelnost (produkt je možné využít i jinými uživateli)

Výjimkou z prvního bodu je jeden konkrétní produkt, který odůvodněně není zveřejněn a slouží tedy jako typový pro obdobné situace.

S ohledem na počty vytvořených produktů, není samozřejmě možné realizovat detailní vyhodnocení. Primárně jsme se soustředili na posouzení produktů, které vznikaly v rámci kvalitních projektů, jejichž přehled jsme utvořili jako podklad pro tvorbu případových studií.

Tabulka 75 - Počty produktů/výstupů projektů PO3 OPPA

Produkt	A	B	C	D	Celkem produktů
kurz	22	2	153	9	186
analýza	0	0	49	8	57
informační materiál	447	0	850	105	1 402
metodika	638	4	548	85	1 275
vzdělávací program	33	0	153	12	198
e-learning	6	1	22	2	31
výukový materiál	1 288	15	2 615	453	4 371
stáž	12	0	2	1	15
porad. centrum	0	0	0	4	4
výuková multimédia	163	5	245	343	756
kroužek / volnočasové aktivity	0	0	0	2	2
knihovna / čítárna	3	0	0	1	4
vybavení učebny / kabinetu	21	0	15	6	42
CELKEM	2633	27	4652	1031	8343

Zdroj: IS MONIT7+, závěrečné zprávy

Pro nízký absolutní počet produktů, nízkou přenositelnost a specifičnost charakteru produktů nebyly do výběru pro případové studie zahrnuty:

- analýza
- stáž
- poradenské centrum
- kroužek / volnočasové aktivity
- knihovna / čítárna
- vybavení učebny / kabinetu

Případové studie k deseti vybraným kvalitním produktům jsou zařazeny v příloze č. 4.

4.1.10 Kvalitní projekty PO 3

Na základě analýzy projektů PO 3, předložených v jednotlivých výzvách, identifikoval evaluátor 12 kvalitních projektů, u kterých provedl evaluační rozhovor a následně zpracoval případovou studii.

Všechny projekty byly vyhodnocené na základě splnění základních kritérií, která jsme stanovili následovně:

- Naplnění monitorovacích indikátorů
- Dosažení cílů projektu
- Přenositelnost
- Udržitelnost výstupů
- Rovné příležitosti
- Partnerství

Pro případové studie byly vždy osločovány projekty, které byly úspěšné ve věcném hodnocení v dané oblasti.

Případové studie kvalitních projektů jsou v příloze č. 5.

Odpovědi na evaluační otázky

EO 3.1.4 Jaká je hlavní přidaná hodnota realizovaných projektů v PO3 z hlediska zavádění inovací ve vzdělávání?

a) vyhodnoťte dopad podpory OPPIA z hlediska zavádění inovací ve výuce a nových metod výuky na základních a středních školách v hl. m. Praze

Na základě analýzy projektů a dílčího kvalitativního šetření (případové studie) lze konstatovat, že míra dopadu je významná v bezprostřední rovině (tzn. pozitivní hodnocení dosažení všech cílů v rámci projektu, naplnění stanovených indikátorů), což potvrzují všichni dotazovaní bez ohledu na typ instituce. Nicméně sami příjemci připouštějí, že po skončení projektu již explicitně nesledují, do jaké míry efekty realizovaného projektu přetrvávají. Na tyto efekty a dopady lze usuzovat nepřímo a zprostředkovaně, např. sledováním uplatnitelnosti absolventů škol, pokračujícím zájmem pedagogů o školení a praktickou aplikaci konkrétních metod práce do výuky atp. Nicméně pro explicitní hodnocení dopadů by bylo nezbytné ještě před začátkem projektů provést měření stávajícího stavu, vytvořit kontrolní skupiny a s odpovídajícím odstupem po skončení projektů vyhodnotit efekty porovnáním dopadů na skupiny podpořených osob ve vztahu ke kontrolním skupinám. Vyhodnocení tohoto typu příjemci podpory nerealizují, ani nejsou zavázáni sbírat detailní data o podpořených osobách. Z tohoto důvodu je možné odvozovat dopady pouze zprostředkovaně.

S ohledem na výše uvedené lze říct, že v této oblasti byly dopady podpory OPPIA výrazné a pozitivní. Jedná se o dvě oblasti podpory, tedy zavádění inovací ve výuce, resp. nových metod výuky a cílený rozvoj klíčových kompetencí žáků a studentů, přičemž větší část projektů takto zaměřených se soustředila na první jmenovanou oblast. V rámci inovací ve výuce a nových metod byly především vytvořeny nové studijní materiály, metodiky a výuková multimédia, byla navázána spolupráce s jinými školami a jinými typy škol i spolupráce se zahraničními partnery, byli podpořeni žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami a jinými znevýhodněními. Značná část podpory se zaměřila i na rozvíjení čtenářské, přírodovědné a technické gramotnosti. Žáci a studenti si v průběhu realizace osvojili řadu tzv. klíčových kompetencí, které mohou široce využívat jak při dalším učení, tak v budoucím osobním i pracovním životě. Potřebné kompetence k realizaci výuky si ovšem osvojili i pedagogičtí pracovníci, kteří je tak mohou využívat i ve své další práci. Za žádoucí lze ovšem považovat větší podporu projektů zaměřených primárně právě na další vzdělávání pedagogických pracovníků a rozvoj jejich kompetencí.

b) Vyhodnoťte dopad podpory OPPIA na modernizaci vzdělávání z hlediska využívání nových výukových pomůcek a informačních a komunikačních technologií ve výuce na základních a středních školách v hl. m. Praze.

Opět lze konstatovat, že dopady, na které lze z důvodu absence přesných dat usuzovat pouze zprostředkovaně, jsou v této oblasti pozitivní. V rámci projektů vznikla řada nových výukových pomůcek, byly vybaveny učebny, laboratoře, knihovny, mnohé školy začaly využívat nebo rozšířily využívání multimediálních pomůcek ve výuce a přistoupily k využívání kombinace prezenční výuky s e-learningovou podporou. Zde ovšem vidíme značné rozdíly v kvalitě i kvantitě vytvořených materiálů a jejich využívání, jisté negativum lze spatřovat také v tom, že vytvořené materiály (pracovní listy, učebnice, multimediální materiály, metodiky), mnohdy nejsou jednoduše zpřístupněné veřejnosti a nemohou tedy sloužit dalším uživatelům. Informovanost mezi školami o těchto vytvořených produktech je nízká.

EO 3.1.6 Jaká je hlavní přidaná hodnota realizovaných projektů v PO3 v oblasti klíčových kompetencí? Vyhodnoťte dopad podpory OPPA z hlediska rozvoje klíčových kompetencí žáků středních škol se zaměřením na oblast přírodovědné, matematické, technické a čtenářské gramotnosti.

Domníváme se, že hlavní přidanou hodnotou OPPA je efektivní vytvoření prostoru pro intenzivnější řešení tématu klíčových kompetencí. To, co by v běžném provozu postupovalo pomaleji a s méně zdroji, je díky projektům urychleno, jsou nabrány další zkušenosti a školy se zavazují k jednoznačným výsledkům. Podporou přenositelnosti a sdílení výsledků dochází nejen k přenosu mezi žadateli a těmi, kdo podporu z OPPA nezískali, ale i k komplexnější výměně zkušeností mezi subjekty, které se danou problematikou zabývají. Významnou roli tak hraje podpora realizace projektů v partnerství, ke kterým by bez finanční podpory nedošlo, či došlo ve výrazně nižším rozsahu.

V oblasti přírodovědné, matematické a technické gramotnosti lze považovat za nesporný přínos realizaci řady projektů zaměřených na popularizaci přírodovědných, matematických a technických oborů (především díky spolupráci s VŠ) a zatraktivnění jejich výuky (především díky zapojení nových metod a pomůcek, nových volitelných disciplín, vytváření mezipředmětových vztahů, napojení na výsledky či procesy v praxi apod.). Oba druhy aktivit, tedy jak popularizace, tak zatraktivnění výuky, mohou vést v budoucnu k větší preferenci studentů a studentek ke studiu na technicky a přírodovědně orientovaných vysokých školách i k rozvoji zájmu o vědu. V konečném důsledku jde tak o rozšíření možností pracovního uplatnění i obecněji o rozvoj vzdělanostní ekonomiky.

EO 3.1.9 Byla díky podpoře z OPPA zavedena systémová opatření (nové způsoby výuky) na úrovni školy, resp. fakulty (členěno dle jednotlivých typů škol)?

Na úrovni základních škol byly realizovány především projekty zaměřené na větší začleňování žáků se SVP do vzdělávání a usnadnění jejich dalšího setrvání ve vzdělávacím systému, resp. v systému formálního vzdělávání.

Na úrovni středních škol byly realizovány jak nové (volitelné) předměty, tak více či méně

významně inovovány předměty stávající, a to tak, aby se zdůraznily mezipředmětové vazby (zejména u přírodovědných a technických předmětů) a zatraktivnila se jejich výuka prostřednictvím využití informačních a komunikačních technologií, e-learningu a nových či výrazně inovovaných studijních materiálů, pracovních listů a sešitů, powerpointových prezentací apod. V rámci některých projektů byly inovovány školní vzdělávací programy.

Na úrovni vyšších odborných škol probíhaly především inovace studijních programů včetně zavedení či posílení složky samostatného studia (vznik nových studijních materiálů, e-learningu, multimediálních obsahů atd.) a propojení vzdělávacích obsahů s potřebami praxe, resp. s následným uplatněním absolventů v praxi.

Nejzřetelněji lze tyto trendy sledovat na vysokých školách, kde vznikaly celé nové obory. Dále na mnoha vysokých školách vznikly v rámci projektů nové studijní předměty, u některých došlo také k inovaci metod výuky, zavedení e-learningové podpory a posílení možnosti samostatného studia v rámci kombinované formy výuky. Prohloubena byla mezinárodní spolupráce a aplikace mezinárodních standardů. Za velmi pozitivní lze také považovat možnost propojení akademické půdy se zaměstnavateli a tím usnadnění přechodu studentů z prostředí školy do prostředí pracovního. Nesporný přínos má také nastavení, rozšíření a inovace vzdělávání postgraduálních studentů (doktorandů).

EO 3.1.10 Jaké typy produktů byly nově vytvořeny či inovovány nejčastěji? Vyberte 10 – 15 nejčastějších typů produktů. Vyhodnoťte min. 10 příkladů kvalitně zpracovaných produktů z hlediska obsahu, způsobu provedení, využití cílovou skupinou.

Na základě analýzy produktů jednotlivých projektů PO 3 evaluátor identifikoval 13 typických produktů, které se v projektech objevují s větší či menší intenzitou. Jednoznačně nejfrekventovanějším typem produktu je výukový materiál, následován informačním materiálem a metodikou. Tento trend je patrný ve všech specifických cílech PO 3. Naopak nejméně zastoupenými produkty jsou kroužek/volnočasové aktivity, stáž, knihovna/čítárna a poradenské centrum.

Zpracované případové studie tvoří přílohu č. 4 evaluační zprávy.

EO 3.1.11 Vyhodnoťte z každé podporované oblasti min. 3 kvalitní projekty, které se osvědčily z hlediska zavádění vhodné metody výuky, výukových pomůcek, z hlediska nového způsobu a metod práce s CS, z hlediska dosažených výsledků a cílů projektu, z hlediska partnerství či nastavení nového způsobu spolupráce apod.

Na základě analýzy projektů PO 3, předložených v jednotlivých výzvách, identifikoval evaluátor 12 kvalitních projektů, u kterých provedl evaluační rozhovor a následně zpracoval případovou studii. Projekty ukazují různorodé spektrum aktivit a dokládají přínosy podpory OPPIA. Mohou být inspirací pro další projekty, protože předkládají zajímavé, inovativní a kvalitně provedené

aktivity. Zároveň však tyto projekty nastolují diskusi nad tím, kam se jednotlivá témata mohou ubírat v budoucnosti a jakým směrem dále rozvíjet jednotlivé oblasti. Většina projektů řeší témata, která se intenzivně vyvíjejí a sami úspěšní žadatelé se jim věnují dlouhodobě a ačkoliv disponují řadou ověřených aktivit, dochází stále k inovacím. Jde o proměny celého systému vzdělávání, kdy se samozřejmě průběžně mění i žádoucí cíle a mechanismy postupu.

Intervenční logiku v rámci celé oblasti však nelze jednoduše vystihnout, protože se týká velkého množství různorodých cílových skupin. Možnost určité flexibility a stanovování aktivit na míru potřebám konkrétních organizací je tak jedním z obecných pozitivních ukazatelů. Případové studie kvalitních projektů ukazují, že tito příjemci měli jasnou motivaci realizovat aktivity podporované OPPA, došlo tedy k jakémusi souladu mezi formulovanými potřebami organizace a stanovenými oblastmi podpory (a ne k „ohýbání“ aktivit ze strany příjemce tak, aby zapadly do rámce stanoveného OPPA).

Zpracované případové studie tvoří přílohu č. 5 evaluační zprávy.

Podporované aktivity jsou v případových studiích zastoupeny takto:

A. Zkvalitňování vzdělávání na SŠ a VOŠ

- Fyzikou a chemií k technice
- Popularizace matematiky a podpora přechodu středoškolských studentů na vysoké školy technického směru
- Zvládneme to sami - profesní poradenství a podpora a rozvoj čtenářské gramotnosti u žáků SŠ pro sluchově postižené

B. Další vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků

- Učitel činnostního učení v Praze
- Studenti středních škol se specifickými poruchami učení a chování – vzdělávání středoškolských pedagogických pracovníků a tvorba rozvíjejícího programu pro posílení klíčových kompetencí studentů
- Soběstačná škola – rozvoj nových manažerských a pedagogických kompetencí

C1. Rozvoj a zkvalitnění studijních programů na VŠ a VOŠ

- Architektura a praxe
- Bakalářské a magisterské vzdělávání v novém studijním oboru Inženýrství údržby

C2. Rozvoj a inovace bakalářských a doktorských studijních programů na vysokých školách

- Inteligentní budovy

D. Podpora žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

- Podpora rovného přístupu k informacím prostřednictvím efektivního využití speciálně optických pomůcek – podmínka úspěšné integrace do společnosti
- Rozvoj individuální péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich integrace na Malostranské základní škole
- Poradenské a informační centrum pro vzdělávání mladých migrantů

4.1.11 Naplnění specifického cíle PO 3

Pro hodnocení věcného pokroku PO 3 byly v operačním programu stanoveny tyto 4 indikátory:

❖ indikátory výstupu:

Počet úspěšně podpořených osob (07.46.00)

Počet podpořených osob (07.41.00)

Počet podpořených projektů zaměřených na OPPA (Hl. m. Praha) (49.21.00)

❖ indikátor výsledku

Míra kvality vzdělávání (07.63.00)

Jak vyplývá z níže uvedené tabulky, výstupové indikátory vykazují vysokou míru naplnění, resp. překročení plánovaných hodnot. Plánovaná hodnota indikátoru *Počet úspěšně podpořených osob* byla stanovena na 5 100 osob. Projekty byl tento indikátor naplněn na 1 610 %, resp. byla dosažena hodnota 82 140 úspěšně podpořených osob. U indikátoru *Počet podpořených osob* nebyla stanovena cílová hodnota, nicméně jeho hodnota koreluje s indikátorem *Počet úspěšně podpořených osob* a jeho cílová hodnota dosáhla 123 228 osob.

Stejně tak indikátor *Počet podpořených projektů zaměřených na OPPA* překročil plánovanou hodnotu 170 projektů. V PO3 bylo v období 2007–2015 podpořeno 295 projektů. Indikátor výsledku *Míra kvality vzdělávání* se v minulém období pohyboval nad hranicí plánované hodnoty 80 %, dosáhl v roce 2012 hodnoty 94 %. Aktuální hodnota indikátoru v roce 2015 je 91,7 %. Přestože poklesla o 2,3 procentního bodu, zůstává spolehlivě nad plánovanou hodnotou.

Stejně tak indikátor *Počet podpořených projektů zaměřených na OPPA* překročil plánovanou hodnotu 170 projektů. V PO 3 bylo v období 2007–2015 podpořeno 295 projektů.

Tabulka 76 - Věcný pokrok v PO3

Kód NČI TYP	Název indikátoru	Měrná jednotka	Zdroj	Hodnota	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	6/2015	Cílová hodnota 2015	Celkem
07.46.00 Výstup	Počet úspěšně podpořených osob	počet osob	monitorovací zprávy projektů	Dosažená	0	0	2 855	11 315	26 360	49 783	65 228	77 956	82 140	N/A	82 140
				Výchozí	0	0	0	0	11 315	26 360	49 783	65 228	77 956	N/A	0
				Plánovaná ¹	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
07.41.00 Výstup	Počet podpořených osob	Počet osob	monitorovací zprávy projektů	Dosažená	0	0	11 973	31 064	43 037	75 824	93 901	117 819	123 228	N/A	123 228
				Výchozí	0	0	0	11 973	31 064	43 037	75 824	93 901	117 819	N/A	0
				Plánovaná	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
49.21.00 Výstup	Počet podpořených projektů zaměřených na OPPA (Hl. m. Praha) ⁴	Počet projektů	monitorovací systém OPPA	Dosažená ³	0	0	0 (50) ³	15 (145) ³	54 (145) ³	113 (185) ³	149 (284) ³	191 (298) ³	293	N/A	293
				Výchozí	0	N/A	0	0 (50) ³	15 (145) ³	54 (145) ³	113 (185) ³	149 (284) ³	191 (298) ³	N/A	0
				Plánovaná ¹	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
07.63.00 Výsledek	Míra kvality vzdělávání	%	evaluační studie	Dosažená ²	0	N/A	N/A	N/A	N/A ²	94%	N/A	N/A	91,7%	N/A	91,7%
				Výchozí	0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	94%	94%	94%	91,7%	0
				Plánovaná ¹	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	80

Zdroj: IS MSC2007, stav k datu 1. 6. 2015

1 Operační program nemá definované cílové hodnoty ročně, ale na celé období.

2 Provedení evaluační studie je s ohledem na princip proporcionality plánováno 2 x za programové období.

3 Podle metodiky NOK jsou uváděny pouze ukončené projekty k 31. 12. 2014. Definice tohoto ukazatele ve schváleném textu OPPA se však liší od metodiky NOK, ŘO proto vykazuje v závorce hodnotu dle definice OPPA, tj. celkový počet podpořených projektů, kterým byla poskytnuta na základě žádosti finanční podpora z OPPA.

4 V návaznosti na optimalizaci Národního číselníku indikátorů došlo ke korekci názvu indikátoru. Ve výročních zprávách a zprávách o realizaci OPPA zpracovaných před 1. 1. 2011 byl uváděn název 49.21.00 - Počet podpořených projektů. Změněn byl pouze název, definice je shodná, proto lze porovnávat dosažené hodnoty napříč jednotlivými monitorovanými obdobími

Odpovědi na evaluační otázky

EO 3.1.1 Poskytuje dosavadní postup realizace programu podpořenými projekty dostatečnou záruku, že bude naplněn specifický cíl prioritní osy ke konci implementace OPPA?

Specifický cíl „Zvýšení kvality vzdělávání a odborné přípravy lidí, které odpovídají požadavkům trhu práce“ je realizován projekty, které jsou zaměřené na rozvoj kvality vzdělávání na středních a vyšších odborných školách, zkvalitnění studia na vysokých školách, rozvoj dalšího vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků a zkvalitnění přístupu k žákům se SVP.

Specifický cíl byl kvantifikován prostřednictvím tří výstupových a jednoho výsledkového indikátoru. Všechny indikátory jsou spolehlivě plněny a dosavadní postup realizace programu dává dostatečnou záruku, že specifického cíle bude dosaženo.

Jak vyplývá z výše uvedené analýzy věcného pokroku, plánovaná cílová hodnota indikátoru *Počet úspěšně podpořených osob* byla naplněna na 1 610 % (plánovaná hodnota 5 100 osob, dosažená hodnota 82 140 osob). Stejně tak indikátor *Počet podpořených projektů zaměřených na OPPA (hl. m. Praha)* vykazuje významnou přeplněnost (plánovaný počet projektů 170, dosažená hodnota 293, tj. 172 %). Z pohledu hodnocení těchto dvou indikátorů lze konstatovat, že projekty svým rozsahem zasáhly velkou část cílových skupin a významným způsobem přispěly ke zvýšení kvality vzdělávání a že specifický cíl prioritní osy byl naplněn.

Indikátor *Míra kvality vzdělávání* činil v roce 2015 91,7 % a plánovanou hodnotu 80 % významně překračuje. V porovnání s hodnotou indikátoru naměřenou v roce 2012 došlo k mírnému poklesu o 2,3 procentního bodu. Při subjektivním charakteru indikátoru není fluktuace v úrovni procent významná a lze konstatovat, že míra kvality vzdělávání má stabilní úroveň po celé období mezi provedenými evaluacemi.

4.2 Evaluační úkol 3.2

Rozbor realizovaných intervencí v oblasti podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a sociokulturně znevýhodněných žáků

4.2.1 Inkluzivní vzdělávání

Na otázku inkluzivity vzdělávání se zaměřuje cca každý osmý projekt ze zkoumaného vzorku. Nicméně aktivity projektů se prolínají a nelze říci, že vybrané projekty zaměřené na inovace nebo modernizaci vzdělávání neřeší také otázku inkluze, jak je zmíněno dále.

V oblasti inkluzivního vzdělávání docházelo k nastavení systému školního poradenského pracoviště, tzn. formalizované struktury a týmu osob, které cíleně toto téma zaštiťují. Typicky se jedná o spolupráci školních psychologů, speciálních pedagogů a výchovných poradců. Toto personální zajištění se jeví jako zcela klíčové a ačkoliv v praxi jsou k dispozici další partneři (zejména Pedagogicko-psychologické poradny a Speciálně pedagogická centra), pro zajištění inkluzivního vzdělávání školy potřebují odborníky, kteří působí přímo na škole, znají její kulturu, učitelský sbor i žáky a mohou se zapojit dlouhodobě a rychle reagovat na aktuální situaci. Základní činnosti školního poradenského pracoviště byly následně v projektech doplňovány dalšími aktivitami v návaznosti na specifika cílových skupin dětí a konkrétní potřeby daného pedagogického sboru (např. s ohledem na to, jaká školení již pro pedagogy byla realizována atp.). Do spolupráce případně vstupovali další aktéři, například neziskové organizace dlouhodobě pracující s konkrétní cílovou skupinou.

Významnou přidanou hodnotu spatřujeme právě v navázání spolupráce a partnerství (i neformálních), kterou projekty umožnily. Jak vyplynulo z kvalitativního šetření, projekty přispěly k vytvoření kapacit, zejména v personální rovině. Odborné týmy pak měly větší možnost intenzivněji spolupracovat s partnery. Přínosy této spolupráce lze vidět jednak v multiplikaci produktů a procesů (např. využití produktů širší cílovou skupinou), tak v rovině významného posílení dlouhodobé udržitelnosti (zapracování nových poznatků a postupů do běžné praxe relevantních institucí). U dětí se SVP je obzvláště důležitá také spolupráce s rodiči, nicméně příjemci připouštějí, že ne vždy se jim podařilo tuto spolupráci v rámci projektu (neformálně) posílit.

Ze zkušeností příjemců vyplývá, že navýšení odborných personálních kapacit je klíčové také z důvodu rychlé diagnostiky dětí se SVP (čím déle trvá posouzení stavu, tím problematičtější je náprava) a z důvodu vytváření prostoru pro individualizovanou práci s jednotlivci. Nezbytným předpokladem jsou odborně proškolení pedagogové, kteří jsou primárně ve styku se žákem se SVP, řada dětí se SVP však potřebuje také alespoň po omezenou dobu i individualizovaný přístup (např. podporu speciálního pedagoga, psychologa, terapeuta, který může být pro rodiče často finančně nedostupný). Pokud se dětem odpovídající pomoci nedostane, tak žáci pak zbytečně ve vzdělávání

selhávají a mohou i předčasně opouštět vzdělávací systém, což vede k ohrožení pozice na trhu práce.

Evaluátor považuje za poměrně alarmující zjištění, že situace dětí/studentů se SVP je velmi málo řešena na úrovni středních škol, resp. vysokých a vyšších odborných škol. V této oblasti proto vidíme příležitost k řešení řady problémů systémově. Včasný záchyt a odpovídající intervence na nižších stupních škol umožní, aby žáci a studenti byli připraveni na studium vyššího typu. Lze se například domnívat, že někteří žáci se SVP, kteří volí studium na SOŠ, by při lepší odborné podpoře mohli pokračovat na náročnějším stupni vzdělávání. Zároveň však zůstává i potřeba pilotních projektů, které mají potenciál řešit nová témata na daném typu škol.

Z terénního šetření také vyplynulo, že školy se silně zaměřují na konkrétní skupiny žáků se SVP, ale výrazně méně probíhá práce s celými třídními kolektivy s cílem posílit vzájemné interakce a tedy spolupracovat v duchu inkluzivního vzdělávání. Pokud jsou aktivity zaměřeny pouze na žáky se SVP, nejedná se o inkluzi jako takovou. Podmínkou efektivní inkluze je práce se všemi aktéry, kterých se situace týká.

Podpora z OPPIA dala prostor shromažďovat nové informace, ověřovat nové postupy, zpracovávat nové výukové materiály, poskytla možnost cílenější práce s žáky díky intenzivnějším skupinovým i individuálním aktivitám či přímo specifickým terapiím. Část aktivit lze integrovat do běžné práce pedagogů (např. nové přístupy v hodnocení, upravené učebnice), ale množství zásadních aktivit (např. cílené individuální nácviky a poradenství) vyžadují další finanční prostředky a kontinuální spolupráci se specialisty (zejm. speciálními pedagogy, školními psychology).

Vhodné aktivity v oblasti inkluzivního vzdělávání

Na základě výstupů terénního šetření (dotazníkového šetření s příjemci a individuální rozhovory) evaluátor identifikoval aktivity, které je vhodné v oblasti inkluzivního vzdělávání dále podporovat:

- speciální odborná péče (speciální pedagog, školní psycholog, další specialisté např. v kontextu rozvoje kognitivních dovedností) – podpora přímo žákům, ale i podpora pedagogů
- možnost využít konkrétní kompenzační pomůcky
- zajištění, případně tvorba specializovaných metodických materiálů, či jiných vyučovacích pomůcek
- působení asistentů pedagogů/třídy s různou kvalifikací
- tandemové vyučování (výuka vedená dvěma pedagogy)
- individuální zaměření ve výuce, diferenciaci aktivit při práci s třídou
- individuální i skupinové doučování
- práce s rodinami, podpora vztahu mezi rodinou a školou
- cílené kurzy a školení (pro pedagogy, přímo pro cílovou skupinu)
- spolupráce specialistů působících přímo ve školách s odborníky v dalších specializovaných institucích

Jednou z aktivit, kterou lze problematiku inkluzivního vzdělávání dále posilovat, je intenzivní vzdělávání pedagogů (různé metody práce s třídou, výukové metody, dostupnost materiálů pro různé typy žáků, úpravy hodnocení), resp. zahrnutí této problematiky do standardní přípravy pedagogů (studentů pedagogických oborů). Na druhou stranu je zjevné, že řada těchto aktivit vyžaduje poměrně vysoké finanční náklady. Nicméně i přesto je nutné věnovat těmto aktivitám zvýšenou pozornost, neboť zkvalitnění zejména veřejného školství má dalekosáhlé společenské důsledky. Některé dílčí aktivity lze řešit i relativně nízkorozpočtově, například využitím dobrovolníků pro doučování. Významný prostor se nabízí v propojení přípravy budoucích pedagogů s potřebami škol/resp. jejich žáků. Například PdF MU plánuje praxi doučování ve znevýhodněných komunitách jako povinnou pro všechny studující⁷.

Vhodným a velmi potřebným opatřením je také snižování počtu žáků ve třídě a posílení postavení asistentů pedagoga, kteří jsou v současnosti velmi finančně podhodnoceni v kontextu toho, jak vysoká kvalifikace je z jejich strany potřebná.

S výše uvedenými aspekty souvisí i silná potřeba nastavení systémových změn ze strany MŠMT, resp. zřizovatelů. Pouze systémová opatření zajistí školám potřebné financování problematiky inkluzivního vzdělávání, bez výrazně zvýšených nákladů na administrativu související s řízením projektů z ESF. Potřeba systémových změn se týká například oblasti integrace cizinců, kdy jsou školy silně zatěžovány neflexibilními podmínkami pro získávání financí. Příspěvek na výuku češtiny by školy měly získávat automaticky s příchodem cizince, nejedná o jakési nadstandardní rozvojové řešení, ale podmínku nutnou k začlenění žáka do běžné výuky, přičemž tato potřeba může nastat kdykoliv v průběhu školního roku. Obdobně je problematická situace žáků se specifickými poruchami učení, kdy jsou opět aktivity částečně závislé na nepravidelném financování, které má v průběhu školního roku výkyvy. Z hlediska podpory žáků se SVP tak dochází k velmi nerovným podmínkám, kdy někdo „má štěstí“ a získá komplexní podporu z grantu, zatímco žák s obdobnými problémy o několik měsíců dříve či později musí za služby platit, případně se mu podpory nedostane vůbec.

Specifické systémové požadavky, které zazněly ze strany příjemců, se týkaly například ustanovení specifické profese (příklad profese zrakový terapeut, specializace na pomezí zdravotnictví a speciální pedagogiky) nebo již zmíněné posílení postavení asistentů pedagoga.

Jak již bylo zmíněno v úvodu kapitoly, problematika inkluzivního vzdělávání se prolíná i v rámci projektů, které nejsou primárně cíleny na inkluzi. Projekty, které se týkají inkluzivního vzdělávání, mají mnohdy i aspekty inovativních projektů. V některých konkrétních případech je metodicky řešena integrace žáků se SVP nebo jsou pro ně v rámci modernizace vzdělávání vytvářeny speciální učební pomůcky. Příkladem je projekt CZ.2.17/3.1.00/34310 *Zvládneme to sami - profesní poradenství a podpora a rozvoj čtenářské gramotnosti u žáků SŠ pro sluchově postižené*. Tento projekt se sice nezaměřuje přímo na inkluzivní vzdělávání, ale vzniká zde například produkt, který může posílit inkluzi dané cílové skupiny v hlavním vzdělávacím proudu. To znamená, že i projekty,

⁷ Rozhovor s dr. Gulovou, Vedoucí katedry sociální pedagogiky PdF MU:
http://www.veda.muni.cz/veda-a-vyzkum/6620-mam-stejne-obavy-z-radikalizovaneho-krestana-i-muslima#.VjPgtiu_4_M

keré svým charakterem spíše odpovídají speciálnímu a tedy oddělenému vzdělávání určitých cílových skupiny žáků/studentů se SVP, mohou, pokud jsou chápány v kontextu dosahování cíle inkluzivního vzdělávání, být velmi přínosným přechodovým článkem a posilovat postupnou transformaci systému vzdělávání tak, aby se zamezilo riziku nedostatečné péče o žáky se SVP v hlavním vzdělávacím proudu.

Na určité problémy v tomto duchu poukazuje například projekt *Podpora rovného přístupu k informacím prostřednictvím efektivního využití speciálních optických pomůcek - podmínka úspěšné integrace do společnosti (CZ.2.17/3.1.00/31764)*, kdy došlo k detailní diagnostice zrakových vad a využití speciálních pomůcek pro zvýšení samostatnosti žáků. Projekt poukázal na nedostatečný záchyt a podporu žáků se zrakovými obtížemi a poskytl lepší možnosti pro žáky zapojené do projektu, zejména specifickým proškolením učitelů a rozvojem profese „zrakový terapeut/ka“. Rozvoj této profese může být významnou oporou pro školy, na kterých jsou zrakově postižené děti a které směřují k inkluzivnímu vzdělávání a potřebují specifickou odbornou podporu.

U mnoha dalších projektů jsme zaznamenali nepřímý vliv na inkluzi – například nabídka elektronických studijních materiálů může napomoci zpřístupnit informace žákům dlouhodobě nemocným, žákům s omezenými možnostmi pohybu nebo mohou být využity pro žáky s odlišným mateřským jazykem pro opakování látky, metody interaktivní výuky mohou napomoci diferencovat aktivity pro různorodou skupinu žáků v rámci jedné třídy apod.

Specifickou cílovou skupinou jsou talentovaní žáci a studenti. Jako velmi kvalitní se jeví projekty, které bývají realizovány pro tuto cílovou skupinu ve spolupráci s univerzitami či vědeckými ústavami. Zde je vhodné do budoucna klást jasný důraz na rovnost příležitostí a prolínání v kontextu inkluze. Z analýzy projektů vyplynulo, že v projektech občas dochází k vyčleňování dětí se SVP a dětí se sociokulturním znevýhodněním s předpokladem, že tyto děti ve vzdělávacím procesu „spíše selhávají“ a děti talentované, kterým je potřeba nabídnout zajímavé a intelektuálně náročné aktivity. Nicméně příjemci musí počítat i s tím, že může nastat situace, kdy i dítě, které je v nějakém ohledu znevýhodněné, je zároveň v určitých aspektech talentované. Takové dítě pak bude vyžadovat specifickou podporu pro to, aby na jedné straně eliminovalo svůj handicap a na druhé straně se zapojilo do aktivit směřovaných na nadané děti. Takovým dětem by měl být věnován do budoucna větší prostor (v rámci nového programu).

Odpovědi na evaluační otázky

EO 3.1.5 Jaká je hlavní přidaná hodnota realizovaných projektů v PO3 z hlediska podpory inkuzivity vzdělávání? Vyhodnoťte dopad podpory OPPO na oblast rozvoje inkuzivního vzdělávání na základních a středních školách v hl. m. Praze.

V oblasti inkuzivního vzdělávání byla realizována celá řada kvalitních projektů, které napomohly školám nastavit své vnitřní přístupy k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Hlavní přidanou hodnotou je tak systematické uchopení tématu a zaangažování vyššího počtu osob v dané škole. Větší prostor je díky projektům možné věnovat prevenci a práci celkově na zlepšení klimatu třídy/školy, oproti řešení pouze akutních a zjevných problémů.

Faktem je, že přes deklarovanou podporu inkuzivního vzdělávání není toto téma ve všech aspektech dostatečně řešené ze strany MŠMT a to zejména v kontextu zajištění průběžného systému financování, který bude reflektovat potřeby škol a nebude zbytečně navyšovat administrativu. Řada aktivit z projektů je udržitelných po několik let bez dalších financí (know-how pedagogů, učební materiály), některé aktivity lze řešit dobrovolníky (např. doučování či tandemové vyučování zajištěné studenty pedagogických fakult), řada klíčových aktivit je však finančně náročná a potřebuje systémově garantovat (například činnost odborníků – diagnostika, terapie, výuka češtiny jako druhého jazyka, asistenti žáka/třídy). Podpora pouze vybraných škol vytváří nerovné podmínky pro žáky se SVP, pokud nedojde k posunu řešení situace ze strany zřizovatelů/státu.

Rezervou v této oblasti je nižší zaměření na inkuzivní vzdělávání u vyšších typů škol – SŠ, VOŠ a zejména VŠ. Zde je do budoucna velký prostor pro budování systému podpory a získání specifických znalostí a dovedností adekvátních daným typům škol. Dá se též očekávat, že do budoucna budou v dané oblasti významnějším aktérem již mateřské školy, které budou také vyžadovat rozvoj jiného typu působení. Rada zkušeností ze základních škol bude využitelná či přímo přenositelná, ale zároveň bude nutné rozvíjet inkuzivní vzdělávání i ve specifických kontextech.

Obecně problémem je také stále velká pozornost spíše v duchu integrace nebo dokonce specializované podpory (např. projekt zaměřený pouze na žáky s omezením zraku, pouze na žáky s odlišným mateřským jazykem, úplné vydělení nadaných, výrazné zapojení institucí, které jsou zaměřené speciálně na určitou skupinu žáků se SVP) než vyloženě inkuzivního charakteru. I v rámci běžných škol byly aktivity v rámci projektu primárně nabídnuty žákům s SVP a méně často se setkáváme s aktivitami zaměřenými na celé třídní kolektivy.

EO 3.2.1 Jaké aktivity byly v této oblasti vyhodnoceny jako nejpřínosnější?

Lze konstatovat, že v praxi je potřeba obvykle kombinovat několik aktivit podle konkrétní

situace školy a skladby jejích žáků i pedagogického sboru s cílem nastavit dlouhodobě funkční systém podpory, který bude stát primárně na aktivitách realizovaných interně (zaměstnanci školy) a doplňkově externě.

Typicky se objevuje potřeba upravených pomůcek, spolupráce s odborníky a asistence ve třídě, zajímavé trendy naznačuje například tandemové vyučování či mentoring, tedy nové přístupy k vzájemné spolupráci pedagogů. Pozitivní vliv na týmovou spolupráci pedagogického sboru může být jedním z přínosů realizovaných projektů.

EO 3.2.2 Jaké jsou aktuální potřeby škol v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně vzdělávání žáků – cizinců a příslušníků etnických menšin s ohledem na specifika hl. m. Prahy?

Školy se soustředí především na zajištění efektivní výuky češtiny jako druhého jazyka. Vznikla řada přenositelných materiálů, které je vhodné dále sdílet. Nicméně v této oblasti je akutní potřeba zajistit školám plynulé finance, případně nastavit systém spolupráce (např. vyučující češtiny jako druhého jazyka/asistenti se znalostmi jazyků, kteří poskytují služby více školám). Díky projektům se zintenzivnila spolupráce mezi školami a NNO v dané oblasti.

Výzvou do budoucna je zahrnutí otázek spojených s kulturou a etnicitou do práce s celými třídními kolektivy a obecně rozvoj jazykových kompetencí u všech žáků. To se tedy týká možností výuky v mateřském jazyce pro žáky s migrační zkušeností a zároveň reflexe rozvoje kompetencí žáků, jejichž mateřský jazyk je čeština a přicházejí do každodenního kontaktu s migranty a samozřejmě všichni tito žáci navíc studují další jazyky. Jedná se o podporu takového vzdělávacího prostředí, které bude akcentovat plurilingvní vzdělávání pro všechny žáky⁸ se specifickou pozorností věnovanou žákům přichozím, kteří vyžadují jak podporu v osvojení nového jazyka, tak ve vzdělávání ve své mateřštině, což je v současnosti zcela opomíjená oblast.

EO 3.2.3 Probíhala by podpora a integrace žáků se SVP ve stejné míře bez podpory z OPPA?

V žádném případě, protože projekty jsou naprosto zásadním přínosem pro rozvoj této oblasti. Bohužel, nastavení projektů (v kontextu míry neúspěšnosti v přidělení finanční podpory) vede k vytváření nerovných podmínek v situaci, kdy je nezbytné určité služby garantovat plošně za stejných pravidel (např. v jedné škole čeština jako druhý jazyk zdarma včetně asistence či doučování, jinde rodiče najímají lektory sami a platí je, obdobně u žáků se speciálními poruchami učení atp.).

⁸ https://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Division_EN.asp

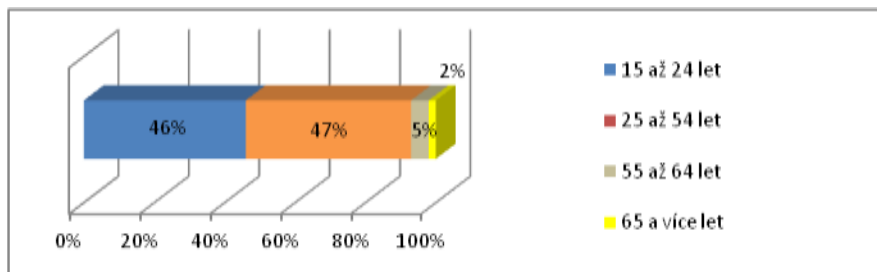
4.3 Evaluační úkol 3.3

Stanovení hodnoty ukazatele „míra kvality vzdělávání“

4.3.1 Stanovení hodnoty indikátoru

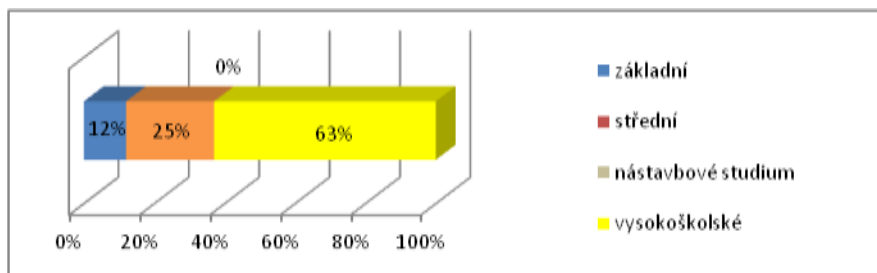
Terénního šetření pro stanovení hodnoty ukazatele „míra kvality vzdělávání“ se zúčastnilo celkem 289 úspěšně podpořených osob. Věková a vzdělanostní struktura šetřeného vzorku vyplývá z následujících grafů.

Graf 49 – Věková struktura šetřeného vzorku cílové skupiny

Zdroj: dotazníkové šetření mezi úspěšně podpořenými osobami

Graf 50 – Vzdělanostní struktura šetřeného vzorku cílové skupiny

Zdroj: dotazníkové šetření mezi úspěšně podpořenými osobami

V použité definici „míry kvality vzdělávání“ je koeficient dán poměrem osob s pozitivním dopadem intervence k celkovému počtu úspěšně podpořených osob, přičemž za pozitivní dopad intervence se na otázku „Co následovalo 6 měsíců po ukončení účasti v projektu?“ považují odpovědi:

- setrval(a) jsem zaměstnán(a) na pracovním místě odpovídajícím typu absolvovaného studia
- jsem nově zaměstnán(a) na pracovním místě odpovídajícím typu absolvovaného studia
- pokračuji ve vzdělávání ve stejném oboru (v navazujícím stupni vzdělávání)

V jednotlivých šetřených kategoriích respondentů byly zjištěné hodnoty ukazatele následující:

Tabulka 77 – Hodnoty ukazatele „míra kvality vzdělávání“

kategorie	kladných	celkem	podíl
Celkem	265	289	91,7%
Pohlaví muž	141	158	89,2%
Pohlaví žena	124	131	94,7%
V kategorii 15 - 24	126	134	94,0%
V kategorii 55 – 64	15	15	100,0%
Vzdělání základní	31	34	91,2%
Vzdělání střední	69	73	94,5%
Vzdělání nástavbové	1	1	100,0%
Vzdělání vysokoškolské	164	181	90,6%
Charakter znevýhodnění - příslušník etnické menšiny	1	1	100,0%
Charakter znevýhodnění - imigrant, cizí státní příslušník	6	8	75,0%
Charakter znevýhodnění - zdravotní znevýhodnění	2	2	100,0%
Charakter znevýhodnění - rodič dítěte do 6 let	16	18	88,9%
Charakter znevýhodnění - jiné znevýhodnění	265	289	91,7%
Postavení na trhu práce - zaměstnaný	141	158	89,2%
Postavení na trhu práce - nezaměstnaný	124	131	94,7%
Postavení na trhu práce - dlouhodobě nezaměstnaný	126	134	94,0%
Postavení na trhu práce - neaktivní	15	15	100,0%

Zdroj: dotazníkové šetření mezi úspěšně podpořenými osobami

S ohledem na relativně dlouhý časový úsek, v němž probíhaly intervence PO 3 je vyjádření ukazatele „míra kvality vzdělávání“ u studentů poměrně komplikované. Pro tento účel byl šetřený vzorek redukován na kategorii respondentů aktuálně ve věku 15 až 24 let a dále na respondenty, kteří i po dovršení věkové hranice 24 let pokračují ve studiu. Takto redukován vzorek čítal 174 úspěšně podpořených osob a dále v textu je označen termínem „mladý a studující“.

Podle deklarovaného ukončeného stupně vzdělání je struktura vzorku následující:

Tabulka 78 – Vzdělanostní struktura vzorku „mladý a studující“

kategorie	počet	podíl
základní	34	19,5 %
středoškolské	73	42,0 %
nástavbové	1	0,6 %
vysokoškolské	66	37,9 %

Zdroj: dotazníkové šetření mezi úspěšně podpořenými osobami

Při zkoumání výroků ve zkoumaném vzorku bylo celkově 165 výroků z celkového počtu 174 respondentů pozitivních. Subjektivně kvantifikovaná „míra kvality vzdělávání“ tak činí 94,9 %.

Tabulka 79 – Četnost výroků ve vzorku „mladý a studující“

výrok	počet	podíl
setrval jsem zaměstnán(a) na pracovním místě odpovídajícím typu absolvovaného studia	1	0,6 %
jsem nově zaměstnán(a) na pracovním místě odpovídajícím typu absolvovaného studia	5	2,9 %
pokračuji ve vzdělávání ve stejném oboru (v navazujícím stupni vzdělávání)	159	91,4 %
jsem zaměstnán(a) na pracovním místě, které neodpovídá typu absolvovaného studia	3	1,7 %
pokračuji ve vzdělávání v jiném oboru než v průběhu projektu	6	3,4 %

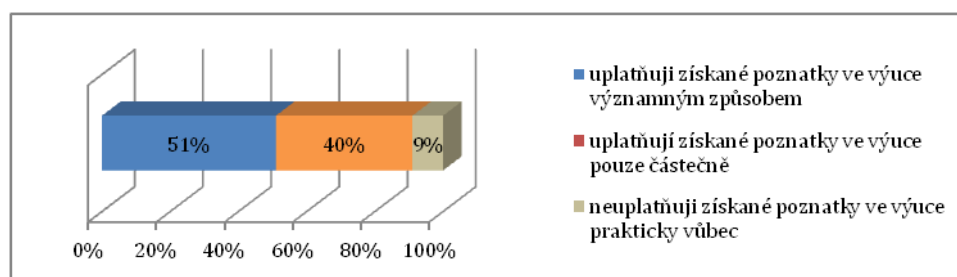
Zdroj: dotazníkové šetření mezi úspěšně podpořenými osobami

Při hodnocení přínosu účasti v projektu pro další zaměstnání nebo studium se jednoznačně pozitivně vyjádřilo 26 % úspěšně podpořených osob a dalších 35 % uvedlo, že se jejich šance účasti v projektu zvýšily. Kladně tedy účast v projektu podporovaném z OPPA hodnotí 61 % osob.

Hodnotu okolo 60 % pozitivního hodnocení účasti v projektu lze vysledovat ve všech věkových kategoriích, přičemž však u kategorie 55 až 64 let převažuje jednoznačně pozitivní hodnocení (33 %).

Při šetření mezi podpořenými pedagogy či akademickými pracovníky se prokázal pozitivní nebo alespoň částečně pozitivní odraz účasti v projektu u 91 % podpořených osob.

Graf 51 – Míra uplatnění získaných poznatků v rámci projektu při výuce

Zdroj: dotazníkové šetření mezi úspěšně podpořenými osobami

Odpovědi na evaluační otázky

EO3.3.1 Jaký je podíl osob zaměstnaných na pracovním místě odpovídajícím typu absolvovaného studia nebo pokračujících ve vzdělání ve stejném oboru min. 6 měsíců po ukončení podpory z projektu na celkovém počtu úspěšně podpořených?

Celkem 91,7 % úspěšně podpořených osob je zaměstnáno na pracovním místě odpovídajícím typu absolvovaného studia nebo pokračuje ve vzdělání ve stejném oboru. V porovnání s předchozí evaluací je to porovnatelná hodnota indikátoru (pouze o 2,3 procentních bodů méně). Při identické metodice výpočtu indikátoru míra kvality vzdělávání lze tuto diferenci akceptovat a situaci označit za stabilní.

Při redukci zkoumaného vzorku na osoby studující se podíl osob pokračujících ve vzdělávání ve stejném oboru min. 6 měsíců po ukončení podpory z projektu zvýšil na 94,9 %.

EO 3.3.2 Jak se liší hodnota ukazatele v závislosti na pohlaví, věku, vzdělání či znevýhodnění?

Z hlediska pohlaví byla zjištěna větší míra kvality vzdělávání u žen (míra kvality 94,7 %), menší u mužů (míra kvality 89,2 %).

Zjištěna byla také přibližně stejná míra kvality vzdělávání u jednotlivých kategorií vzdělání (statisticky nebylo možné zpracovat kategorii „nástavbové vzdělání“ pro nereprezentativnost vzorku).

Podle jednotlivých standardních kategorií znevýhodnění nebylo možné ukazatel kvality vzdělávání diferencovat pro nereprezentativnost vzorku v jednotlivých kategoriích. Převážná většina úspěšně podpořených se za znevýhodněné nepovažovala.

Z hlediska postavení na trhu práce byla zjištěna vyšší míra kvality vzdělávání u neaktivních než u zaměstnaných. Diference však není podstatná.

EO 3.3.3 Jak velká část osob pokračujících ve vzdělávání ve stejném oboru či v zaměstnání na pracovním místě odpovídajícím typu absolvovaného studia, vnímá podporu z OPPA za důvod svého setrvání ve studiu či v zaměstnání v daném oboru?

Z osob pokračujících ve vzdělávání ve stejném oboru či v zaměstnání na pracovním místě odpovídajícím typu absolvovaného studia, vnímá podporu z OPPA za důvod svého setrvání ve studiu či v zaměstnání v daném oboru 61 %. Jednoznačně pozitivně vyjádřilo 26 % úspěšně podpořených osob a dalších 35 % uvedlo, že se jejich šance účasti v projektu zvýšily.

Jednoznačně pozitivní hodnocení přínosu OPPA převažuje v nejmladší a zejména v nejstarší

věkové kategorii, kde úspěšně podpořené osoby z 1/3 uvádějí, že díky zapojení do projektu setrvaly ve studiu či v zaměstnání v daném oboru (s ohledem na věk spíš v zaměstnání).

EO 3.3.4 Jaký je podíl pedagogů či akademických pracovníků, kteří ve výuce uplatňují získané poznatky min. 6 měsíců po ukončení realizace projektu?

Více než polovina pedagogů či akademických pracovníků uvádí, že poznatky získané účastí v projektu uplatňují při výuce významným způsobem a cca 40 % uvádí, že získané poznatky uplatní.

Naopak necelá desetina neuplatňuje získané poznatky při výuce vůbec.

5. Závěry a doporučení

Níže v textu je uvedeno závěrečné shrnutí hlavních zjištění k jednotlivým PO.

Posouzení dopadu poskytnuté podpory prioritní osy 1 „Podpora rozvoje znalostní ekonomiky“

V rámci PO 1 bylo schváleno k realizaci 404 projektů v celkovém objemu 1 449 mil. Kč. To představuje 22,1 % z celkové sumy předložených žádostí. Absorpční kapacita mnohonásobně převyšovala možnosti PO 1, resp. alokaci na tuto aktivitu vyčleněnou. Projekty realizované v PO 1 zasáhly cca 6,4 % cílové skupiny.

Specifický cíl „Zvýšení profesní mobility a adaptability pracovníků a zaměstnavatelů směřující ke zvýšení kvality a produktivity práce“ byl realizován projekty, které byly zaměřené na posilování adaptability pracovníků na trhu práce rozvojem jejich odborných teoretických i praktických znalostí a kompetencí, prohlubováním či rozšiřováním jejich kvalifikace. Podporováno bylo také další vzdělávání v oblastech informačních a komunikačních technologií, udržitelného rozvoje a jazykové gramotnosti. Spektrum podporovatelných aktivit bylo relativně široké, nicméně **podpora směřovala primárně na realizaci kurzů a školení. Doplňkově byl podporován také rozvoj systému dalšího vzdělávání v organizaci, tvorba metodik vzdělávání a nástrojů a výškolení interních lektorů.** U podpory rozvoje lidských zdrojů ve vědě a výzkumu byla tato podpora rozšířena o podporu podnikatelského prostředí, mobility, vytváření mezinárodních sítí apod.

Z analýzy obsahu projektů vyplynulo, že v projektech byly **nejvíce zastoupeny vzdělávací aktivity zaměřené na soft skills a jazykové vzdělávání.** Poté následovalo vzdělávání v IT dovednostech, odborné vzdělávání bylo zastoupeno nejméně. Podobný trend lze vysledovat u vzdělávání zaměstnanců mikropodniků a OSVČ.

Podpora poskytnutá v rámci projektů přinesla organizacím výhody, které lze vidět zejména ve stabilizaci zaměstnanců. „Stabilizační vzdělávání“ chápou příjemci jako velmi potřebné, neboť **umožňuje vzdělávat v oblastech, které jdou nad rámec nutného odborného vzdělávání (zejména soft skills).** Projekty umožnily realizovat vzdělávací aktivity nad rámec standardního vzdělávání jak z hlediska obsahu vzdělávání, tak rozsahu cílové skupiny. **Systémové změny přinesly projekty těch příjemců, u kterých bylo součástí projektu zavádění komplexního systému vzdělávání,** nebo jeho části (např. nastavení systému vzdělávání specifického okruhu zaměstnanců, které bylo posléze integrováno do celkového systému).

Primárním cílem drtivé většiny projektů bylo posílení a rozvoj kompetencí zaměstnanců a posílení jejich pozice na trhu práce, včetně zahájení vlastního podnikání. Nicméně nasměrování podpořených osob k samostatnému podnikání, které by řešilo jejich pozici na trhu práce je podle výsledků terénního šetření spíše výjimečné. Drtivá většina respondentů uvádí, že

podpořené osoby, které v průběhu projektu nebo po jeho ukončení začaly podnikat, jsou spíše jednotlivci. Reálná rizika podnikání jsou tak vysoká, že jen malé procento účastníků těchto projektů skutečně začne podnikat.

U cílové skupiny zaměstnanců ohrožených na trhu práce lze vidět **největší dopad realizovaných projektů ve zvýšení vzdělanosti této cílové skupiny a zlepšení její zaměstnatelnosti**. Aktivita projektů taktéž významnou měrou přispěly **k reflexi reality trhu práce** (46 % respondentů dotazníkového šetření) a **k aktivnímu přístupu k získání zaměstnání**.

Z pohledu udržitelnosti lze konstatovat, že minimálně ze dvou třetin jsou dopady z realizace projektu trvalého rázu a příjemci podpory na ně budou navazovat v další činnosti. Při zkoumání dopadu na příjemce podpory lze spatřovat pozitiva v určitém **startovacím impulsu programu na rozvoj lidských zdrojů v podnicích**, zvyšující jejich potenciál pro trh práce. Zhruba 3/4 dotazovaných příjemců uvádějí, že **realizovaný projekt byl pro ně impulsem k dlouhodobému a cílenému vzdělávání v rámci podniku**.

Celkem 60 % úspěšně podpořených osob považuje s odstupem minimálně 6 měsíců po ukončení účasti v projektu své postavení na trhu práce za lepší. Z osob, které považují své postavení na trhu práce za lepší, tento stav spojuje **20 % jednoznačně s účastí v projektu podporovaném z OPPO**. Další **65 % pak připouští, že jednou z příčin, proč se jejich postavení na trhu práce zlepšilo je také účast v projektu podporovaném z OPPO**.

Posouzení dopadu poskytnuté podpory prioritní osy 2 „Podpora vstupu na trh práce“

V rámci PO 2 bylo schváleno k realizaci 329 projektů ve finančním objemu 1 151 mil. Kč. To představuje 22,8 % z celkové sumy předložených žádostí. Absorpční kapacita tak několikanásobně překračuje možnosti PO 2.

Specifický cíl „Zlepšení dostupnosti zaměstnání pro znevýhodněné osoby a zvýšení jejich účasti na trhu práce“ byl realizován projekty zaměřenými na začleňování znevýhodněných osob na trh práce prostřednictvím zlepšení jejich zaměstnatelnosti, včetně doplňujících sociálních služeb. Podpora byla také zaměřena na vytváření specifických podmínek na pracovišti pro znevýhodněné osoby a na realizaci opatření proti diskriminaci v přístupu na trh práce, včetně zavádění nových pružnějších forem organizace práce, které umožní vstup či návrat na trh práce skupinám se zdravotním postižením či rodičům po rodičovské dovolené.

V rámci podporovaných aktivit se převážná část projektů zaměřila na vzdělávání znevýhodněných osob (a osob pracujících se znevýhodněnými cílovými skupinami). Mezi další významné aktivity realizovaných projektů pak patřila podpora při hledání zaměstnání a vytváření tréninkových míst, přičemž na **cca každé třetí tzv. tréninkové místo připadalo jedno nové vytvořené pracovní místo**.

V aktivitě zaměřené na podporu soukromého a pracovního života **převažovaly aktivity na vzdělávání osob dlouhodobě pečující o blízkou osobu**, velká část projektů cílila na **rozvoj služeb péče o děti**, resp. zřizování a provoz předškolních zařízení, mateřských center, koutků pro děti apod. Naproti tomu pouze **menší část projektů obsahovala aktivity zaměřené na zavádění flexibilních forem práce a flexibilních úvazků**. Z dlouhodobého hlediska má právě tento typ projektů potenciál přinést systémové změny v přístupu zaměstnavatelů nejen k rodičům s malými dětmi, ale obecně k osobám, které dlouhodobě pečují o osobu blízkou a flexibilní formy práce by jim umožnily návrat na trh práce. Evaluátor identifikoval pouze **minimum projektů, které cílily na podporu rovných příležitostí žen a mužů na trhu práce ve smyslu vyrovnávání genderových rozdílů**. **Zajištění hlídání dětí bylo jedním z klíčových předpokladů úspěšné realizace projektu**, neboť bez zajištění hlídání by se projektových aktivit mohlo účastnit podstatně méně rodičů s malými dětmi.

Z pohledu udržitelnosti lze konstatovat, že minimálně ze tří čtvrtin jsou dopady realizace projektů PO 2 trvalého rázu, neboť takovýto počet příjemců deklaruje, že pokračuje v aktivitách projektu i po ukončení financování z OPPA. Jako zdroj financování využívají vlastní zdroje (např. v případě, že organizace danou aktivitu realizovala již před projektem), nebo jiné dotační tituly (zejména NNO, veřejné instituce). Současně však připouštějí, že **rozsah realizovaných aktivit je výrazně omezenější, než při financování projektu z OPPA**. **Vysokou míru udržitelnosti vykazují projekty zaměřené na rozvoj služeb péče o děti**. Lze konstatovat, že ve všech případech budou vzniklá zařízení předškolního typu pokračovat ve své činnosti i po ukončení financování z OPPA, avšak provoz těchto zařízení bude financován na základě „školkovného“ ze strany rodičů.

Souhrnně lze za PO 2 konstatovat, že nejvíce projektů se zaměřilo na cílovou skupinu rodiče, následovanou osobami se zdravotním znevýhodněním. **Téměř polovina (45 %) dotázaných rodičů uvedla, že díky zapojení do projektu se zvýšila jejich šance na nalezení vhodného pracovního uplatnění a 41 % respondentů získalo vhodné pracovní uplatnění**. Z kategorie rodičů vedených v evidenci Úřadu práce si během 6 měsíců od ukončení projektu našlo zaměstnání 8 % rodičů. Pouze malá část respondentů připouští, že i přes účast v projektu nebyli v zapojení na trh práce úspěšní.

U cílové skupiny ZTP je **významným aspektem úspěchu zapojení ZTP na trh práce komunikace a spolupráce se zaměstnavateli**. Na straně zaměstnavatelů existují významné bariéry v nevědomosti specifik cílové skupiny ZTP a s tím související strach tuto cílovou skupinu zaměstnat. Je nutné proto podporovat takové projektové aktivity, které se zaměří i na **vzdělávání zaměstnavatelů** a podpoří tak jejich připravenost přijmout do pracovního kolektivu ZTP.

Celkem 90 % úspěšně podpořených osob pokračuje v zaměstnání nebo pokračuje v aktivitách integrujících na trh práce. V porovnání s předchozí evaluací je to o 27 procentních bodů více. **Z osob, které pokračují v zaměstnání nebo v aktivitách integrujících na trh práce tento stav spojuje 48 % jednoznačně s účastí v projektu podporovaném z OPPA (17 % činí nezaměstnaní**

a 31 % činí zaměstnaní). **Dalších 46 % pak připouští, že díky účasti v projektu se zvýšila jejich šance na nalezení vhodného zaměstnání.**

Vyhodnocení dopadu poskytnuté finanční podpory v prioritní ose 3 „Modernizace počátečního vzdělávání“

V rámci PO 3 bylo schváleno k realizaci 293 projektů v celkovém finančním objemu 1 305 mil. Kč. To představuje 28,6 % z celkové sumy předložených žádostí. Absorpční kapacita tak několikanásobně překračuje možnosti PO 3.

Specifický cíl „Zvýšení kvality vzdělávání a odborné přípravy lidí, které odpovídají požadavkům trhu práce“ byl realizován projekty, které byly zaměřené na rozvoj kvality vzdělávání na středních a vyšších odborných školách, zkvalitnění studia na vysokých školách, rozvoj dalšího vzdělávání pedagogických a akademických pracovníků a zkvalitnění přístupu k žákům se SVP.

Dopady projektů zaměřených na kvalitnější vzdělávání na základních, středních a vyšších odborných školách se projevily zejména ve dvou oblastech. Zhruba 2/3 dotázaných příjemců při terénním šetření uvádělo jako **nejvýznamnější dopad zavádění inovací ve výuce, resp. zavádění nových metod výuky.** Třetina dotázaných pak uváděla jako **hlavní dopad projektu rozvíjení klíčových kompetencí žáků a studentů.**

Z pohledu inovací ve výuce a zavádění nových metod do výuky byly v rámci projektů vytvořeny nové studijní materiály, metodiky a výuková multimédia, byla navázána spolupráce s jinými školami a jinými typy škol i spolupráce se zahraničními partnery, byli podpořeni žáci a studenti se SVP a jinými znevýhodněními.

V projektech zaměřených na rozvíjení čtenářské, přírodovědné a technické gramotnosti si žáci a studenti v průběhu realizace projektů osvojili řadu tzv. klíčových kompetencí, které mohou široce využívat jak při dalším učení, tak v budoucím osobním i pracovním životě. Potřebné kompetence k realizaci výuky si ovšem osvojili i pedagogičtí pracovníci, kteří je tak mohou využívat i ve své další práci. Do budoucna lze ovšem považovat za žádoucí větší podporu projektů zaměřených primárně na další vzdělávání pedagogických pracovníků a rozvoj jejich kompetencí.

V rámci projektů bylo vytvořeno **více než 8 000 produktů** (vznikla řada nových výukových pomůcek, byly vybaveny učebny, laboratoře, knihovny, mnohé školy začaly využívat nebo rozšířily využívání multimediálních pomůcek ve výuce a přistoupily k využívání kombinace prezenční výuky s e-learningovou podporou apod.). Nicméně **jsou zde patrné značné rozdíly v kvalitě i kvantitě vytvořených materiálů a jejich využívání.** Jisté negativum lze spatřovat také v tom, že **vytvořené materiály (pracovní listy, učebnice, multimediální materiály, metodiky), mnohdy nejsou jednoduše zpřístupněné veřejnosti a nemohou tedy sloužit dalším uživatelům. Informovanost mezi školami o takto vytvořených produktech je nízká.**

Za produkty, které mají dlouhodobější udržitelnost, lze považovat například studijní materiály, metodiky, e-learningové platformy a výuková multimédia, u nichž můžeme předpokládat udržitelnost asi v rozsahu 3–5 let v závislosti na potřebnosti aktualizace (např. u technických oborů, kde se v současné době odehrávají poměrně dynamické změny, budou aktualizace potřebnější v kratších intervalech než u jazykového vzdělávání, matematiky apod.). Dále vybavení učeben, laboratoří popř. knihoven, kde předpokládáme udržitelnost asi 5–7 let. Vzhledem k tomu, že výše uvedené produkty, zejména studijní materiály, metodiky a výuková multimédia, tvoří asi 3/4 všech vytvořených produktů, lze vyvodit závěry, že **udržitelnost převážně většiny produktů, resp. projektů přesahuje období přímé realizace projektu.**

V oblasti inkluzivního vzdělávání byla realizována celá řada kvalitních projektů (na inkluzi se zaměřoval cca každý osmý projekt ze zkoumaného vzorku). Ty napomohly školám nastavit interní postupy a specifické přístupy k žákům se SVP. **Hlavní přidanou hodnotou je tak systematické uchopení tohoto tématu a zaangažování vyššího počtu osob v dané škole. Větší prostor je díky projektům možné věnovat také prevenci a práci na celkovém zlepšení klimatu třídy/školy, oproti řešení pouze akutních a zjevných problémů.**

Z praxe jednotlivých škol vyplývá, že v oblasti inkluzivního vzdělávání je potřeba obvykle kombinovat několik aktivit vyplývajících z konkrétní situace školy a skladby jejích žáků i pedagogického sboru. Cílem škol v této oblasti musí být nastavení dlouhodobě funkčního systému, který bude stát primárně na aktivitách realizovaných interně (tzn. zaměstnanci školy) a doplňkově na externích vstupech. Typicky se objevuje potřeba upravených pomůcek, spolupráce s odborníky a asistence ve třídě, zajímavé trendy naznačuje například tandemové vyučování či mentoring, tedy nové přístupy k vzájemné spolupráci pedagogů. **Jedním z významných přínosů realizovaných projektů je pozitivní vliv na týmovou spolupráci pedagogického sboru.**

Rezervu v této oblasti lze spatřovat v nižším zaměření na inkluzivní vzdělávání u vyšších typů škol – SŠ, VOŠ a zejména VŠ. Zde je do budoucna velký prostor pro etablování systému inkluzivního vzdělávání adekvátně k daným typům škol a získání specifických znalostí a dovedností pedagogických a akademických pracovníků. Dá se také očekávat, že do budoucna budou v oblasti inkluze významnějším aktérem již mateřské školy. Řada zkušeností ze základních škol bude proto využitelná či přímo přenositelná na ostatní typy škol, ale zároveň bude nutné rozvíjet inkluzivní vzdělávání i ve specifických kontextech, které jsou pro danou úroveň škol typické. **Obecným problémem inkluzivního vzdělávání je to, že velká pozornost je primárně věnována na integraci a specializovanou podporu znevýhodněného žáka a jsou opomíjeny inkluzivní aktivity zaměřené na celý kolektiv** (např. projekt je zaměřený pouze na žáky s omezením zraku, pouze na žáky s odlišným mateřským jazykem, úplné vydělení nadaných dětí apod.) To se potvrdilo v rámci terénního šetření, kdy v projektech realizovaných běžnými školami (tedy ne specializovanými) byly **projektové aktivity primárně zaměřeny na žáky se SVP a méně často na aktivity zaměřené na celé třídní kolektivy.**

Tento problém je patrný také v případě vzdělávání cizinců (migrantů, azylantů), kdy se školy soustředí především na zajištění efektivní výuky češtiny jako druhého jazyka. Výzvou do

budoucná je proto zahrnutí celé širší otázky spojených s kulturou a etnicitou do práce s celými třídními kolektivy. S tím souvisí také možnost výuky v mateřském jazyce pro žáky s migrační zkušeností a zároveň reflexe rozvoje kompetencí žáků, jejichž mateřský jazyk je čeština a přicházejí do každodenního kontaktu s migranty. Jedná se o podporu takového vzdělávacího prostředí, které bude akcentovat plurilingvní vzdělávání pro všechny žáky⁹ se specifickou pozorností věnovanou žákům přichozím, kteří vyžadují jak podporu v osvojení nového jazyka, tak ve vzdělávání ve své mateřštině, což je v současnosti zcela opomíjená oblast.

Většina podpořených osob se vyjádřila pozitivně s ohledem na přínos projektu (26 % díky projektu setrvalo ve studiu/zaměstnání v daném oboru, 35 % se zvýšila šance na setrvání ve studiu/zaměstnání v daném oboru, 28 % hodnotí projekt jako přínosný, ale bez vazby na studium/zaměstnání v daném oboru).

Souhrn doporučení

Ačkoliv se jednalo o evaluaci sumativní, která hodnotí dopady již realizované intervence, tak evaluátor identifikoval některá doporučení, která by dle jeho názoru měla být zohledněna v rámci podpory z ESF v následujícím období 2014 – 2020.

Číslo	Doporučení	Vazba na PO
1.	<p><i>Umožnit větší obsahovou a časovou flexibilitu v rámci projektu, která by dovolila operativně reagovat na aktuální vývoj organizace i cílové skupiny.</i></p> <p>Nevýhodu projektů financovaných z OPPI, resp. z ESF obecně, je jejich nízká časová a obsahová flexibilita. Prodlení mezi podáním projektové žádosti a jejím schválením v řádu měsíců až roku má za následek to, že projekty mnohdy nereflektují vývoj situace a tudíž neřeší aktuální potřeby zaměstnanců organizací. Nízká flexibilita v úpravách projektu neumožňuje operativní přesun finančních prostředků do oblastí aktuálních vzdělávacích potřeb (např. vyvolaných fluktuací pracovníků), což má za následek nevyužití části prostředků a jejich vrácení řídicímu orgánu. Příjemci také pociťují absenci kontinuity a návaznosti projektů a efektivní využití již osvědčených a existujících nástrojů a postupů.</p>	PO 1
2.	<p><i>Umožnit delší trvání projektu, což by napomohlo vytiženým zaměstnancům k efektivnějšímu rozložení vzdělávacích aktivit v čase.</i></p> <p>Další nevýhodu projektů financovaných z ESF lze vidět v jejich relativně krátké době realizace, která je stanovena ve výzvách. Značným problémem je koordinace intenzivních vzdělávacích</p>	PO 1

⁹ https://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Division_EN.asp

	aktivit s pracovními povinnostmi účastníků. Zejména se to týká seniorních pozic (jako příklad lze uvést advokáty, lékaře apod.), neboť u těchto pozic je nutné velmi pečlivě volit optimální délku vzdělávací akce z hlediska jejich vytížení.	
3.	<p><i>Umožnit financování dlouhodobých projektů zaměřených jak na cílové skupiny znevýhodněných osob, tak na osvětové aktivity a intenzivní komunikaci se zaměstnavateli při umísťování znevýhodněných osob na trh práce.</i></p> <p>Podpořit financování dlouhodobých projektů, které budou pracovat nejen s klienty, ale také se zaměstnavateli, kteří potřebují připravit podmínky pro zaměstnávání konkrétních cílových skupin (zejména se to týká cílové skupiny ZTP).</p> <p>Významným aspektem úspěchu zapojení ZTP na trh práce je komunikace a spolupráce se zaměstnavateli. Na straně zaměstnavatelů existují významné bariéry v nevědomosti specifik cílové skupiny ZTP a s tím související strach tuto cílovou skupinu zaměstnat. Je nutné proto podporovat takové projektové aktivity, které se zaměří i na vzdělávání zaměstnavatelů a podpoří tak jejich připravenost přijmout do pracovního kolektivu ZTP.</p> <p>Jako příklad dobré praxe lze uvést aktivitu tzv. „auditu“ u zaměstnavatele, kdy organizace ve spolupráci se zaměstnavatelem prověří vhodnost pracovních míst pro ZTP s konkrétní diagnózou. Výsledkem pak je, že osoba s ZTP nastupuje na místo, které je pro ni vhodné a zvýší se tak šance na jeho dlouhodobé setrvání na tomto pracovním místě. Takto nastavená úzká spolupráce se zaměstnavateli také umožňuje sledovat umísťitelnost lidí se zdravotními omezeními. Dlouhodobá spolupráce je efektivnější, může více těžit z navázaných vztahů.</p>	PO 2
4.	<p><i>Zaměřit se na výběr kvalitních projektů poskytovatelů služeb, kteří s cílovou skupinou ZTP prokazatelně dlouhodobě pracují, resp. budou s cílovou skupinou pracovat i do budoucna po skončení konkrétní grantové podpory.</i></p> <p>Ze zkušeností organizací pracujících dlouhodobě s ZTP vyplývá, že toto je cílová skupina, která má nedůvěru ve vzdělávání. To je důsledkem toho, že mnoho organizací pořádá kurzy pro ZTP bez větší znalosti této cílové skupiny a zcela opomíjí poskytovat doprovodné, resp. následné aktivity, které ve svém důsledku povedou k umístění klienta ideálně na otevřeném trhu práce. V této cílové skupině tak lze identifikovat „převzdělanost“, kdy klient absolvoval množství kurzů a několik requalifikací, aniž by</p>	PO 2

	následně získal pracovní uplatnění. Problémem mnoha projektů financovaných z ESF je to, že nesledují hlavní cíl, kterým je umístění klienta na otevřeném trhu práce. Projekty skončí naplněním monitorovacích indikátorů, kterými je počet proškolených osob. Projekty neřeší následné aktivity, proto je jejich efektivita v konečném důsledku velmi nízká.	
5.	Podporovat zařízení služeb péče o děti Pokračovat v podpoře vzniku a fungování zařízení služeb péče o děti, jejichž kapacita je na území hl. m. Prahy velice poddimenzována. Považujeme za vhodné podporovat vznik takových zařízení, která budou vstřícná a otevřená pro různorodé děti – děti se zdravotními omezeními, děti, které neumí pořádně česky atp., čímž bude docházet k rozvoji inkluzivního vzdělání již v předškolních zařízeních.	PO 2
6.	Podpora DVPP Více projektů zacílit primárně na další vzdělávání pedagogických pracovníků v kontextu rozvoje nových přístupů a metod, posílit aspekt výstupů v kontextu DVPP ve všech projektech, podporovat vzájemnou interakci učitelů (peer-support, mentoring atp.)	PO 3
7.	V rámci hodnocení projektových žádostí pečlivě zvažovat, zda projekt nevytváří již existující produkty, nové webové portály apod. V rámci projektů podpořených v PO 3 vzniklo 8343 produktů. Sdílení výukových a didaktických materiálů je problematické z toho pohledu, že ostatní školy se o vytvoření nějakého produktu (učebnice, pomůcky apod.) nemají příliš možnost dozvědět. Nepovažujeme za účelné podporovat vznik nových webových portálů, ale spíše podpořit další rozvíjení těch, které již dlouhodobě fungují a mohou nadále napomoci s šířením produktů vytvořených z ESF dle různých typů produktů či témat.	PO 3
8.	Podpořit základní školy v předkládání projektů Z analýz vyplynula nízká míra předkládání projektů ze strany ZŠ, protože spektrum témat, která mohou ZŠ svými projekty naplnit, bylo relativně úzké. Zaměření budoucích výzev by proto mělo jít více vstříc potřebám ZŠ. Významnou bariérou může být také omezená personální a odborná kapacita pedagogických týmů na ZŠ, která je nezbytná pro předložení žádosti a následnou administraci projektu. Současně by mělo být ZŠ (ale i ostatním typům škol) umožněno realizovat projekt tak, aby odpovídal	PO 3

	školnímu roku a zohledňoval specifika zaměstnání ve školství.	
9.	<p>Cíleně vyhledávat projekty, které budou iniciovat systémové změny</p> <p>Umožnit, příp. cíleně vyhledávat projekty, které mají potenciál iniciovat systémové změny (tj. nejen změny v organizaci příjemce, ale změny na vyšší úrovni). To znamená, že příjemci budou například aktivně pracovat se zřizovateli či odbornými garanty relevantních oblastí a formulovat závěry, které se budou týkat i oblasti legislativy a relevantních vyhlášek. Tento aspekt je vhodné posilovat a vytvářet tak tlak na širší změny. Jedině tak má opodstatnění nerovnost podmínek, které projekty reálně vytvářejí (ve smyslu narušování konkurenčního prostředí).</p>	PO 3
10.	Zacílit výzvy na oblasti, které byly málo řešené – např. inkluzivní vzdělávání na všech vzdělávacích úrovních, v současné době většina projektů směřovala pouze na ZŠ.	PO 3
11.	Podporovat projekty, které budou mít synergické efekty /např. interdisciplinární spolupráce, spojení různých cílových skupin atp.	PO 3
12.	Podporovat projekty s mezinárodním aspektem – přenos dobré praxe prostřednictvím spolupráce s odborníky, seznámení se s praxí v zahraničí.	PO 3

6. Seznam zkratk

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČVUT	České vysoké učení technické
DOT1	Dotazníkové šetření s příjemci podpory
DOT2	Dotazníkové šetření s cílovými skupinami
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
DZ	Dostupnost zaměstnání
EO	Evaluační otázka
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
Hl. m. Praha	Hlavní město Praha
ISCED	Vzdělanostní úroveň
IS MONIT	Informační systém
Kč	koruna česká
KV	Kvalita vzdělávání
M,PŘ,Č	Matematika, přírodní vědy, čtenářská gramotnost
mil.	milion
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSP	Malé a střední podniky
MŠ	Mateřská škola
NNO	Nestátní nezisková organizace
NOK	Národní orgán pro koordinaci
NÚOV	Národní ústav odborného vzdělávání
OP	Operační program
OPPA	Operační program Praha - Adaptabilita
o.p.s.	Obecně prospěšná společnost
o.s.	Občanské sdružení
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PO	Prioritní osa
RLZ	Rozvoj lidských zdrojů
SŠ	Střední škola
SVP	Speciální vzdělávací potřeby
VaV	Výzkum a vývoj
VOŠ	Vyšší odborná škola
VŠ	Vysoká škola
VŠE	Vysoká škola ekonomická
VŠCHT	Vysoká škola chemicko-technologická
VÚPSV	Výzkumný ústav práce a sociálních věcí
ZŠ	Základní škola

7. Zdroje literatury a dat

DOKUMENTY K PROGRAMU (DOSTUPNÉ NA WWW.OPPA.CZ)

- ❖ Operační program Praha – Adaptabilita (verze schválená k 28. 11. 2014)
- ❖ Projektová příručka OPPA (aktuální znění)
- ❖ Výroční zprávy o realizaci OPPA
- ❖ Texty výzev 1 – 7, včetně doprovodné dokumentace

IS MONIT7+

- ❖ Datové sestavy IS MONIT7+
- ❖ Projektová dokumentace

DOKUMENTY K PROJEKTŮM

- ❖ Projektová dokumentace
- ❖ Výstupy projektů ve formě konkrétních produktů (metodiky, manuály, publikace apod.)
- ❖ www stránky jednotlivých projektů

EVALUACE

- ❖ Průběžná evaluace postupu implementace OPPA 2011
- ❖ Analýza 1. výzvy k předkládání projektových žádostí OPPA
- ❖ Analýza dalšího vzdělávání, vybraných okruhů v oblasti počátečního vzdělávání a potřeb uživatelů sociálních služeb na území hlavního města Prahy
- ❖ Realizované evaluace ESF uvedené v klubu PS pro evaluace ESF Fora, <https://forum.esfcr.cz/dview.files.htm?ident=50&1340966213>
- ❖ Další evaluace ESF a klíčové dokumenty evaluací ESF uvedené na webu [www.ESFCR.cz](http://www.esfcr.cz), <http://www.esfcr.cz/folder/4629/>

STATISTICKÉ ZDROJE DAT:

- ❖ Data a analýzy týkající se Prahy (ČSÚ) - www.praha.czso.cz
- ❖ Data o obyvatelstvu Prahy
- ❖ Data a analýzy z oblasti práce a sociálních věcí (VÚPSV)
- ❖ Data a analýzy z oblasti vzdělávání (NÚOV)
- ❖ Data a statistiky z oblasti zaměstnanosti:
  - MPSV
  - Správa služeb zaměstnanosti
  - Ročenky zaměstnanosti

LEGISLATIVA

- ❖ Nařízení Rady č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999
- ❖ Nařízení Rady č. 1081/2006 o Evropském sociálním fondu a zrušení nařízení (ES) č. 1784/1999
- ❖ Nařízení Rady č. 1082/2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci
- ❖ Nařízení Rady č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999
- ❖ Nařízení Rady č. 1084/2006 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1164/1994
- ❖ Relevantní zákony a usnesení na národní úrovni

8. Seznam příloh

Příloha č. 1 - Vyhodnocení dotazníkového šetření s příjemci

Příloha č. 2 - Vyhodnocení dotazníkového šetření v cílové skupině a výpočet monitorovacích indikátorů

Příloha č. 3 - Tematické zprávy z fokusních skupin

Příloha č. 4 - Případové studie kvalitních produktů

Příloha č. 5 - Případové studie kvalitních projektů